

Class

Ger (Soc)

Book

University of Chicago Library

GIVEN BY

Skarn Book Dept

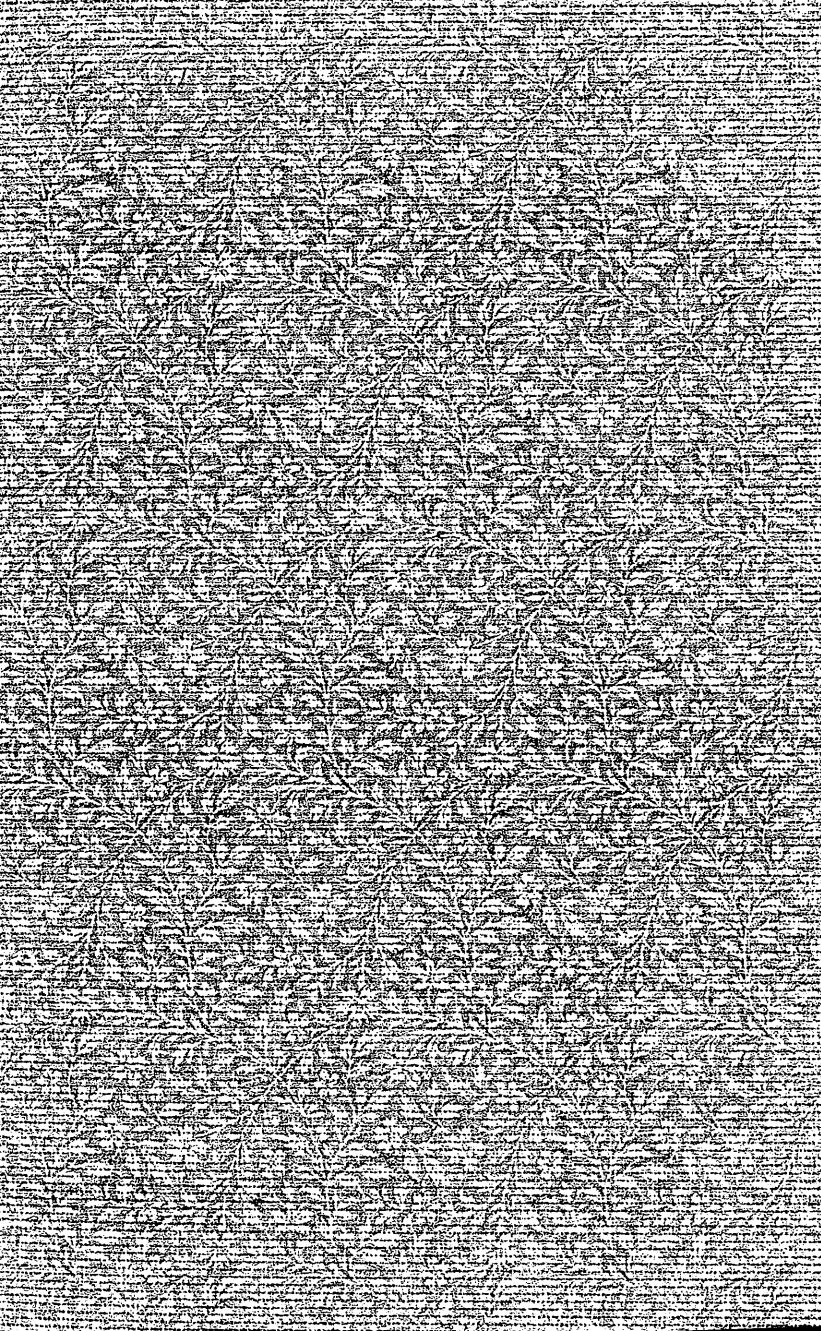
Besides the main topic this book also treats of

Subject No.

On page

Subject No.

On page

D.

Psalmernes Bog

historisk belyst

og

i oprindelig poetisk form

fremstillet af

Pastor Storjohann

2 Dele

CHICAGO

JOHN ANDERSON PUBLISHING CO.

(Proprietors Skandinavens Boghandel)

1893

BS1441
SAS8

65452

Psalmernes Bog

—✻ historisk belyst ✻—

1ste Del

Indholdsregister.

Indledning.....	Side. 9
-----------------	------------

I. Kong David og hans Psalmer.

Cap. 1. Den jauliste Forsølgelsestid.

Næbfelsnatten i Gibe og Tegnet til det Gode i Rebajoth. Ps. 59 og 86.....	25
David blandt Philisterne. Ps. 56 og 34	28
David i Abullams Hule. Ps. 143 og 142.....	30
Dødg og Sauls Haandlangere. Ps. 52 og 58.....	34
David i Ke'ila. Ps. 27 og 31.....	36
David forræades af Sifiterne. Ps. 54 og 17.....	39
Undtomstklippen. Ps. 13 og 22.....	42
Dødb i En-Gebi. Ps. 64 og 57.....	47
Davids Sammenstød med Nabal. Ps. 141 og 140.....	51
Schigajon mod Kusch og Davids Ultimatum mod Saul. Ps. 7 og 35.....	56
David i Bikkag; Spørgebudet over Saul og Jonathan.....	60

Cap. 2. Det davidiske Kongedømme.

Kongespeilet og Arkens Opførelse paa Zion. Ps. 101 og 24; 131 og 133.....	65
Helbredelse fra dødelig Sygdom. Ps. 30 og 103.....	70

Cap. 3. Forjættelsen om Davids Sød.

Davids Ps. 138 og 2 og Asafs Ps. 83.....	72
Edomiterkrigen. Ps. 44, 80 og 60.....	77

Cap. 4. Ammoniterkrigen.

Arken tages med. Ps. 68.....	83
------------------------------	----

Cap. 5. Davids Fald og hans Opreisning.

Davids Bønritelse-Psalmer. Ps. 38 og 6; Ps. 51 og 32.....	88
Rabboth Ammons Indtagelse i Profetiens Lys. Ps. 47 og 110.....	95

Cap. 6. Den store Bønnerselse i den sidste philistæiske Krig.

Krigs- og Hungerangsten. Ps. 144 og 33; 20 og 21.....	103
Bønnerselsen og Gudsaaenbarelsen. Ps. 18 og 29; 66 og 124.....	106
Latterfangene for den nye Høst. Ps. 65 og 67.....	113
Asafs og Korahitens Sange om den store Udfrielse. Ps. 81 og 76; 46 og 48.....	115
Davids Sang om Nattehimmelen og Daghimmelen. Ps. 8 og 19.....	123

Cap. 7. Davids Kamp mod Gritenferiet og den moralske Fordærvelse.	
Ps. 9 og 10; Ps. 12; Ps. 36; Ps. 14 og 53; Ps. 37	127

Cap. 8. Absaloms Oprør.

Grundlovene nebbrydes; Davids Selvsprøvelse. Ps. 29 og 1; Ps. 139 og 25....	138
Absaloms Offer og Davids Tempelgang. Ps. 4 og 11; Ps. 5 og 28.....	141
Afsafs tvende Drafter. Ps. 82 og 75.....	143
Davids Stilhed for Gud og Ansøgtelse. Ps. 62 og 39.....	145
David bliver syg; Lovsangsløftet. Ps. 41 og 71.....	147
De to Anathema-Psalmer. Ps. 55 og 109.	148

Cap. 9. Davids Flugt og Tilbagekomst.

Opstandelseshaalet. Ps. 15 og 16; 73, 50 og 49.....	155
De to første Nætter i Feldten. Ps. 63 og 3.....	161
Trængsler uden Tal. Ps. 40 og 70.....	163
Bønnen under Slaget i Geraims Skov. Ps. 69.....	165
Rorahitens Længsel efter Templet og dens Opfyldelse. Ps. 42 og 43; 84.....	168
"Fra Vandets Ende" og "I dine Porte, Jerusalem." Ps. 61 og 122	171

Cap. 10. Gyrdefangen, Ps. 23.

Lovprisningspsalmen, Ps. 145 og Ebaefangen, 2 Sam. 23, 1—7.....	174
---	-----

II. Kong Salomo.

Hans Manifest, Ps. 72; Bryllupspsalme, Ps. 45 og Festsreispsalme, Ps. 122....	180
Den spædalfte Digers Klagesang. Ps. 88.....	186

III. Kong Rehoboam.

Sisafs Indtagelse af Jerusalem. Ethans Psalme 89.....	189
Afsafs Psalmerne 77 og 78; 74 og 79; 105 og 106	193
Rorahitens Psalmer 85 og 87.....	202

IV. Den ezechianske Psalmesamling.

Hoveddragene i Kongens Historie.....	207
Ezechias's Skrift i Anledning af hans Sygdom. Jes. 38, 10 ff. og Ps. 16.....	212
Psalmeparret 102 og 118.	115
Bøn af Moses, den Guds Mand. Ps. 90.....	219
1ste Dekade, Psalme 91—100.....	219
2den Dekade, Psalme 101—110	229
De tre davidske Psalmer 103, 109 og 110	235
Psalmeparret 111 og 112.....	236
Det store Hallel. Ps. 113—118.....	236

V. Det fra Exilet hjemvendte Israels Psalmesamling.

Bed Bablylons Floder. Ps. 137.....	240
Den unge Betjenders Livskamp for Ordet. Ps. 119.....	241
1ste Del. Festsreispsalmerne 120—128.....	244
2den Del af Samlingen. Ps. 129 og 130; 131—133, 134—136.....	248

VI. De 5 Slutnings-Lovsange.

Fortale.

Fndelig er mit Livs største og bansteligste Arbeide fuldbragt. Tværsigjennem Psalteret paa Historiens Røngevei, det er den første Del af min Bog. Og den anden er, Psalteret i oprindelig digterisk Form, som virkelig Poesi. Al! maatte dette dobbelte, som hidindtil ikke har båret forsøgt endfærdigt, være lykkedes, som jeg til Herrens Ære tror.

Jeg udsender dette mit Arbeide her i Amerika som en Gidsen til de Tusinder, for hvilke jeg har faaet prædike denne Gang og ved mit Besøg for 10 Aar siden, — med inderlig Tak til Præster og Menigheder, og jeg tør sige: "Tag og læs!" Thi alt hvad her er skrevet, skal tjene til at gjøre det for Bønnen og for al sand Gudsfrugt saa uendelig vigtige Psalter mere tilgængeligt, mere tiltrækkende, mere forstaaeligt. Dernæst er Formaalet at aabne Sindene for den hellige Histories gedigne Guld og for dens enestaaende Interessanthed og Opbyggelighed. Det, som jeg kjæmper for er, at saa Læseren med heltigjennem, istedetfor blot at nippe lidt af Psalmerne her og der. Et kan jeg ikke noksom betone, at min Bog aldeles har forseilet sit Maal, dersom den ikke lokker og driver og nøder til at læse selve Psalmerne om og om igjen. Hver Psalme maa læses, før man læser den historiske Indledning, og bagefter, først da vil man kjende, om det er tilforladelig Veiledning, som bydes, og se Lyset i Guds Lys og med David sige: "I Gud priser jeg hans Ord."

Saagodt som alle Psalmer er historiske Digte og deres historiske Anledning var fra Begyndelsen af vel kjendt, saa de kunde stilles sammen i Psalteret uden Hensyn til den; Mindet om denne historiske Modergrund skulde være bevaret som en hellig Arv fra Slægt til Slægt, men den er ikke opbevaret, og den moderne Kritik har gjort alt muligt for at forplumre den; men den lader sig gjenfinde ved den hellige Histories sikre Ariadnetraad. Og hvor forstod ikke de hellige Psalmedigtere at tale det syndige, træffende Ord ind i Tidens brændende Spørgsmaal; — med ganske saa Ord at sige alt, og sige det saa, at det blev Løsenet for alle lignende Vanstueligheder indtil Tidernes Ende. Hvorledes kunde noget andet uden netop Inspiration udrette dette Under.

Det forklarer, at Psalmerne er og bliver universale, — faar lige godt Rod i al Jordbund baade hos den enkelte og hos hvert nyt Folk, som kristnes. Som Bønnebog kan derfor Psalteret ikke overskydes ikke undværes, — ikke ældes.

At, at saa være med at bane det Wei til Hjerterne, — faffe Rum for det i det moderne Liv, som trænger det mere end nogenfinde. Thi naar var Veien til Sønkammeret mere blokeret, naar var Udsprelsen ved Livets og Arbeidets vorende Høst større, — naar var daarlig Læsning mere paafærde. Her trænges saa saart en hellig Poesi; thi naar var Livet mere i Fare for at blive prosaisk, koldklogt, materialiseret. Derfor kjære Læser, tag mod Hjælp og lad Psalteret paa Historiens og Poesiens Vinger saa flyve til Dig og fæste Bo hos dig.

Paa Reisen fra Chicago til New York, 5—11—92.

Storjobann.

Indledning.

Intet Ord af det G. Test. er saa vel forstaaet som Psalmerne; der læser hver, som lader sig undervise af Aanden, sit eget Hjertes ellers uforstaaede Slag, sin egen Nød og Smerte, sin egen Bønhyrrelse og Frelse. Men intet Guds Ord er atter igjen i sin Helhed saa lidet forstaaet som Psalmerne. Thi da saagodtsom alle disse Bønneord ere talte udaf Livets Virkelighed, — udaf Situationer, som og kommer til Fremstilling i dem, saa bliver det hele ofte uklart, hvor Kjendskab til den historiske Baggrund fattes. Det bliver væsentlig kun de flaaende, enkelte Kjerneord, hvortil den personlige Erfaring maa holde sig*). Nu er det ganske vist denne praktiske Forstaaelse, hvorved Aanden oplader Ordet og tilgodegjør Sandheden for den ensfoldige Bibellæser, som er det kostbareste og hvorpaa det egentlig kommer an. Og vidunderligt er det, hvorledes den Troende, som ved et helligt Instinkt, uden de historiske Forudsætninger gjør sig Ordet nyttigt til Sjælesøde og faar fat i Hovedsagen uden at kunne magte de det bærende og belhjende Omstændigheder.

(* Funde i sin Husandagtsbog siger træffende:

”Om Grev Zinzendorf har man sagt, at han har forvandelt Bibelen til en Samling af enkelte Trøste- og formaningsord. Vi vil ikke afgjøre, om denne Bebrejdelse med Rette rammer hin fromme Mand. Men ialfald er det sandt, at de allerfleste Kristne kun bruge sin Bibel som en Samling af enkelte trøstende, formanende og opmuntrende Udsagn. Kun faa er de, som gennemtænke og gennemstudere Guds Riges og hans folks Historie i sin Helhed, — faa, som betragter endog blot Jesu og hans Apostles Historie i sit Totaløb fra Begyndelsen til Enden.

Dette er stor Skade, og den hæver sig tungt. Thi man forstaaer kun da det Enkelte saaledes, som det skal forstaaes, naar man ser det i den Sammenhæng, hvori det staar. Saaledes er det nu ogsaa med Psalmerne. Man griber efter enkelte trøstende Udsagn, paa hvilke der jo er et stort Forraad. Man læser hen over det andet, istedetfor ret at efterforske, i hvilken Stilling og Situation Forfatteren siger det. Først herved bliver dog det Enkelte lyst og klart, og saare meget, som forekom os overdrevent, gaadesfuldt og fremmed, vinder derved en sin og dyb Mening.”

Og dog er Tiden nu ganske vist kommen til at gjøre et stort Fremstridt ogsaa i den opbyggelige Forstaaelse af Guds Ord i det hele og ikke mindst af Psalmerne, ved at lade det historiske i Ordet komme til sin Ret. Ogsaa i den praktiske Forkyndelse se vi den rent historiske Side af Ordet i Evangelierne og Jesu Liv, f. Ex. hos Moos, anvendt i sin Enfoldigheds store Magt og med en hidtil uanet Opbyggelsens Kraft. Det er at haabe, at netop de, som er vel kjendte i sine Psalmer og have sat mangt et dyrebart Mærke ved adskillige af Psalterets Vers som Vidnesbyrd om erfaret Naade og Lys, som derfra faldt paa Hjertets Kampe og Livets dunkle Veie, — det er at haabe, at netop saadanne med taatnemlig Anerkjendelse, om end i Begyndelsen nølende, vil modtage det nye, friske Lys, som udaa den historiske Situation falder paa Psalmerne i det hele og paa hidtil uforstaaede Partier i det enkelte. Ja, kanske intetsteds mere end i Psalmerne vil en gjenneført historisk Opfattelse løse Forstaaelsens bundne Snorer og give rig Tilskyndelse til mere og fordybet Læsning. "I dit Lys ser vi Lyset," siger David (Ps. 36, 10). Det er jo netop selve det Lys, som udstraaler fra Psalmeforfatternes og især fra Davids i dobbelt Fremstilling for os i Bibelen nedlagte Liv og Historie, som skal skaffe os Lys, mere Lys i Forstaaelsen af Psalmerne. Ordet skal Ordet forklare. Historiens Ord skal forklare Bønnens Ord. Det sidste er jo en Udstraaing af det første og begge tilsammen kan alene give Skylden.

Den Opgave, som her først og fremst skal løses, er da den, paa Grundlag af Davids Liv at eftervise den dybe Sammenhæng mellem hans Livsførelser og hans Psalmedigtning. Den første Del af Opgaven er i historisk Fremstilling at spinde Davids Livsstraad ud af dens dobbelte Fremstilling i de to Samuelsbøger og 1ste Krønikebog, — den ved hans Fald brødte, men ved hans Dod og Omvendelse stærkere end nogensinde før, bundne Livsstraad —; den anden Del af Opgaven er paa denne hans Livsstraad at samle de hellige Psalmer, hans Livs Jubeler, i den rette Orden og Sammenhæng til et fuldendt Berlesmykke, straalende i den guddommelige Livsførelses og Naades fulde Lysglands.

Jeg har forundret mig ved at finde, at denne Opgave ikke blot ikke er udført, men at den ikke heller synes rigtig for Alvor at være foresøgt.

En væsentlig Grund hertil er vistnok, at den Betragtning ligesom har vundet Hævd, at alle de med Davids Navn overskrevne Psalmer, selv om man antager dem for davidske, ikke kan hævde og finde sin

Plads anvist inden or Davids Livsramme. Det vil da synes dristigt, naar jeg fremtræder med den Erklæring, at mit Studium har ført mig netop til dette, som det synes, opgivne Resultat. Og forsaavidt det skulde vise sig, at det virkelig er lykkedes, saa maa jeg tilskrive dette næst Herrens naadige Hjælp, at jeg drev Arbeidet i den fulde og faste Tro, at hint Maal maatte kunne naaes. Jeg begyndte for 13 Aar siden at holde Bibellæsninger over Davids Liv og hans Psalmer og enkelte overraskende Jagttagelser om en og anden tilsidesat Psalmes rette og klare Plads, hvormed den med engang hævede sin Værelse ligeoverfor Kritikens Misforstaaelse, bevirkede, at jeg begyndte at se Land. Min Stilling som Præstelærer ved Lutherseminaret førte mig ind paa at optage Arbeidet over hele Linien. En Jagttagelse, at David i langt større Udstrækning end hidindtil antaget, har digtet sammenhørende Par af Psalmer, kastede et mærkeligt Lys over flere udenfor hans Forfatterstabs eller ialfald udenfor historisk Tidssangivelses Mulighed hidtil stillede Psalmer. Det gjaldt her en Seen med eget Øie paa dette mærkeligt lidet oparbejdede Feldt, saaledes, at Øiet rustedes fuldt ud med Historiens Seglas og dreves fremad, søgende og forstende "indtil det fandt," i uroffelig Forvisning om, at Harmonien var der, — tjæmpende for en dyrebare Sandhed, tiggende og bedende om Guds Nads Beiledning til at finde frem, og at naa Landet, som skimtedes fra først af*). Og se det lykkedes! Jeg tør ikke sige over al Forventning, thi det var jo en sikker Forventning som blev opfyldt, men ganske i Overensstemmelse med denne Forventning. Og ikke blot de med Davids Navn overskrevne 73 Psalmer fandt alle sin Plads, men ogsaa de 7 i de to første davidiske Samlinger optagne Psalmer uden Overskrift viste sig at fylde Huller i den davidiske Histories Sammenhæng, som ellers vilde have staaet aaben, og Udvei pinedes til at eftervise Grundene, hvorfor de er ladet uden Overskrift.

Alt blev saa straalende klart, at jeg ikke turde tvivle paa, at Forventningen, den sikre Forventning om, at det havde sin Ret og sin Rigtighed med det dyrebare Psalmeværk, fuldkommen var stadfæstet og at det derfor kunde eftervises, at den dobbelte historiske Fremstilling og Psalmerne var som to sammenfoldede Hænder.

*) Forøvrigt tør jeg sige om mit Arbeide paa dette felt, hvad en engelsk Læge J. M. Good, som har skrevet om Davids Psalmer, ytrer: "I save every quarter of an hour for it, for my heart is in it." (Jeg sparer hver en Fristund til det, thi mit Hjerte er helt optaget deraf.)

Jeg finder mig saaledes i den lykkelige Stilling at kunne med fuld Overbevisning fremstille hele den davidske Psalmerække, — samtlige hans 80 Psalmer, i deres historiske Tilblivelse som Guds Aands helstøbte Værk, og fordi jeg tror dette, derfor skriver jeg. Jeg har det Haab, at der i en saadan samlet, ordnet, sammenhængende Fremstilling vil ligge en overbevisende og opbyggende Kraft, og at et Forsøg som det her bebudede vil befindes tidsmæssigt og kunne paaregne en levende Sympathi ikke blot fra Theologers og Læreres Side, men og fra Menighedens. Den ubestrikelige Interesse og Opbyggelse, den Forstningens henrivende Glæde og den Befæstelse i Tilliden til Guds Ords absolute Tilforladelighed, hvormed dette Arbejde har fyldt min egen Sjæl, føler jeg mig forpligtet til saavidt det staar til mig at gjøre andre delagtig i. Næst efter Harmonien mellem de 4 Evangelier er der vel intet mere brændende Punkt i Bibelen end dette, af den Grund, at Psalmerne er det mest læste, mest brugte, mest praktisk erfarede af alt Guds Ord. Det er det Ord, et Guds Barn først og fremst griber til i Nød og Trængsel.

Derfor har det og en høi Grad af praktisk Interesse at beskue dette, hvorledes Historiens Strøm, naar den uhindret og skjønsmønt ledes ind i Psalmernes brogede Række, løfter Psalme efter Psalme paa sin Ryg og bærer dem frem for Forstaaelsens mere fyldte Seil i den skjønneste Rækkefølge, og det da viser sig, at ikke en af dem seiler under falsk Flag.

Det er mit Haab, at denne den hellige Histories livfulde Bevægelse ogsaa vil løfte Læserens Interesse til ustandseligt at følge med, og at dette vil befindes at være en i Sandhed opbyggelig Vandring, man saaledes faar gjøre gjennem Historie og Psalter. Historien er jo og i sig selv Aabenbaring gennem Guds Indgriben paa saa mange Maader baade ved Under og Profeti. Mangen en Psalme, læst op og op igjen med en Følelse af en vis dunkel Uklarhed, hidrørende fra Ubekjendtskab med den historiske Baggrund, — en Uklarhed, som man smertelig maatte finde sig i, vil paa en mærkelig Maade blive transparent og findes gennemlyst af Historiens Lys til let og sikker Forstaaelse. Og den enkelte Psalme vil da ikke blot lyse med sin egen selvstændige Glans, men og i Kraft af den Konstellation, hvori den staar til hele den lyende Stjernefære. Man er da heller ikke givet Kritikkens Indvendinger saa hjælpeløst i Vold og smittes ikke saa let af dens mistænkelige Aand. Man behøver blot ligeoverfor Fornægtelsen af Egtigheden at pege paa det Gul i Udviklingen, som strax viser sig, om en eller anden fremragende Begivenhed i Davids Liv

javnede sit Iyrifte og sit gennem Parallelsalmen dobbelt gentagne Ekko.

En fuld Udlæggelse af Davids Psalmer er ikke tilsigtet, en i det enkelte gaaende og praktist anvendende, men dog en Udlæggelse, som lyser med Historiens Fattel over Ordet og derved hjælper til at forstaa det saameget lettere og skarper, og fremfor alt til at læse det saameget flittigere og med saameget mere Lyst og Glæde. Og det agter jeg rigtignot for en Udlæggelses bedste Frugt. Jeg haaber, at denne Bei at faa Læseren med mig til selv at forske, selv at grunde, selv at grave i Ordets Skatter. Dette at vække Bibelforskningens Aand synes mig at være en endnu nødvendigere Sag end at give den rette Forstaaelse ind med Udlægningens Steer. Jeg vil forsøge at stille Læseren paa de historiske Forudsætningers og de oplevede Tildragelsers elastiske Punkt, som løfter ham op til at gribe Ordet selv, — selv at studere det, og saaledes sætte ham i et Selvstændighedsforhold ligeoverfor selve Ordet og Ordet dermed i større Virkningsforhold til Læseren. Egentlig rækker jeg blot Læseren den Fyrstikke, hvormed han selv skal tænde og lyse op, men dette vil først da lyffes, hvis Læseren nødes til at se vel efter, — læse selve Psalmen atter og atter; det er jo dette, det kommer an paa, thi fra selve Psalmeordet er det Kraften udgaar.

Vi savne ikke udmærkede praktiske Psalmeudlæggelser, og have i den sidste Tid faaet to nye*), som jeg fuldtud kan anbefale; men der er en Ting iveien, — de kjøbes af mange, men læses af kun altfor faa. Gid det saasandt maatte vise sig, at jeg havde Uret. Man glæder sig ved at have dem i Hylben for paakommende Tilfælde, men dette Tilfælde uæbliver altfor let i vor stundesløse og med Læsning overfyldte Tid. At tage fat og læse en saadan Psalmeudlægning fra Ende til anden, stiller sig som et rent afftrækkende Arbejde for vor urolige, til alvorlig Anstrængelse lidet oplagte, nydelseslyge Slægt. Fine udmærkede Arbejder have derfor saalangt fra afftrækket mig fra at komme med et tredie, at jeg meget mere har sølt mig hyderligere tilsthyndet ved dem i det Haab at gjøre mit til, at de kunde tilgodegjøres for vort Folk. Thi lyffes det først at tage Læseren med Storm, saa man ikke kan andet end følge Historiens lette og banede Bei fra Udsigt til Udsigt ned i Psalme efter Psalme og i deres mytiske Dybder, saa vil

*) Foruden Dachsels Bibelværk, hvoraf Psalmeudlæggelsen allerede er udkommet, har Lutherskistelsen udgivet en meget velflyttet Psalme-commentar af Pastor Edd. Hansen.

Trangen af sig selv vækkes til en paa det Enkelte indgaaende Betragtning, som hine Fortolkere byde, men som det ikke har faldt i min Opgaves Medfør at kunne give.

Men lad os ikke glemme Hovedsagen: Guds Aand, som har udvirket dette Ord, maa og udlægge Ordet for os. Derjom Herren ikke faar udlægge Ordet, saa arbejder Udlæggeren forgæves. Og trænger Udlæggeren idelig at udbede sig Aandens Hjælp, saa trænger Læseren det samme. Det er en Bønnens Fællessgjerning, gennem hvilken Guds Aand forener ogsaa Udlægger og Læser og bevirker, at Ordet blandes med Troen i vore Hjerter.

En særegen Opgave, som vore Psalmeudlæggere ikke pleier at indlade sig paa, er at gjengive Psalmerne som virkelig Poesi, baade hvad Sprogets Tonefald og Versenes Symmetri angaar. Den hellige Poesi har istedetfor Rimet sin særskilte poetiske Eiendommelighed i Leddenes Parallelisme, — denne for Guds Ord saa mageløst passende Egenhed, at 2 og 2 Linier altid følges ad, som udsige det samme med veglende Ordslag. Ikke blot bliver alt, hvad der siges, derved ligesom slaaet fast gennem et Dobbeltudfald, — stadfæstet som ved tvende Vidner, — men denne poetiske Form, "dette hurtige Slag som af et dobbelt Vingepar," som den smukt er bleven kaldt, maatte ogsaa af sig selv udvikle en Sprogets Rhythmus og Fyldte, en sig løftende og atter igjen sænkende Tankens og Sprogets rytmiske Bevægelse. Dette kræver et Hensyn i Oversættelsen, som vor Revision, der efter den gjængse Overlevering blot har villet gjengive Psalmerne i npiagtig Prosa, umuligt har kunnet tage. Spørgsmaalet reiste sig derfor strag, om jeg var forpligtet til, hvis jeg vilde gjengive Psalmernes poetiske Form, ogsaa selv at forsøge en fri Oversættelse. Men et Hensyn blev mig her for mægtigt. Vort gamle Testament er nu revideret for anden Gang, og med Psalteret blev fra først af Begyndelsen gjort allerede for 40 Aar siden. Dette samvittighedsfulde og dygtige Arbejde har kun været altfor lidet paaagtet og er ikke endnu kommet vort Kirkefolk synderlig til Nytte. Jeg fandt det at være min første og fornemste Pligt at søge at tilgodegjøre dette udmærkede Arbejde for Læserne, ved at gjengive Psalmerne efter denne nyeste Revision. Men naar jeg paa samme Tid dog skulde føre Psalmerne frem i deres poetiske Form som virkelige Vers, saa var jeg nødt til at tage mig den Frihed ligeoverfor det reviderede Bibelord at søge den poetiske Velklang opnaaet dels ved Ordernes Omstilling her og der, dels ved

Fortællelse af uforholdsmæssig lange Linier; thiønt hderst sparsomt fandt jeg og imellem at maatte give en anden Opfattelse, der havde paatrængt sig mig som den rigtige. Jeg opnaaede dog i hvert Tilfælde, at Læseren ikke staaar ligeoverfor atter en ny Text, men bliver indenfor det Bibelordets Præg, som det nu gjælder at bevare i Husommelse og Hjerte*).

Men som paa den poetiske Form har jeg og fundet at burde lægge megen Vind paa at gjengive Psalmerne i Strofernes Symmetri. Hvor overordentlig meget det hjælper til med Lethed at overskue Psalmens Indhold og gribe dens Tankegang, at Psalmen saaledes ogsaa for Diet træder en imøde i sine regelmæssige Strofer, vil visseelig ikke undgaa mine Læsere. Tanken faar sin Hvile, hvor den skal have den, og hver Del af Psalmen faar sin fuldere Vægt derved, at den hævedes i sin særskilte Stilling.

J Gjengivelsen af Psalmernes Text har jeg endelig og sat mig den Opgave, at indføre Læserne i Bekjendtskab til den for Psalmernes Forstaaelse saa vigtige Anvendelse af de forskjelliges Gudsnavne, især Jehovahnavnet i dets Forskjel fra Adonai og Elohim. Som bekjendt er denne Forskjel mellem Adonai, som betynder Herre, og Jehovah, som og oversættes med "Herre", aldeles forfunden i vore Bibelover-

*) Vor Tid er Bibelrevisionernes Tid, og det er i Sandhed ingen liden Væere for den norske Kirke, at den ikke har skyet nogen Flid og Omkostning for at faa dette Arbejde, som en lang Fremtid skal leve paa, udført med den mest mulige Grad af Fuldkommenhed. Det danske G. Test. revideredes paa 3 Aar, — vor anden Revision fuldførtes fra 76—87. Desværre har begge Kirker gaaet hver sin egen Vei, hvilket ikke lidet bidrager til aandeligt at fjerne folkene. Det engelske og amerikanske Folk, som i sproglig og historisk Henseende staa i et meget lignende forhold til Danmark og os, gav derimod et lysende Enheds Exempel ved at foretage Revisionen i Fællesskab. De opnaaede til Vederlag og den storartede Interesse, som klyttede sig til Revisionsarbejdet; dets fuldbbringelse gif jo som en elektrisk Strøm gennem hele den anglikanske Verden paa begge Sider af Atlanten, og et uhyre Salg lønnede strax Arbejdet med rige frugter. Men ogsaa vort Gamle Testamente foreligger nu fuldstændig omarbejdet, maaske den omhyggeligste Revision, som overhovedet af nogen Kirke i vor Tid er udført; og hvert Hus, hvor Bibelen er kjær og læst, bør anskaffe den og nyde godt af det overordentlige fremskud, som dermed er givet til forstaaelsen af det G. Test. Skriftord. Evende af de norske Kirkesamfund i Amerika har nu og givet den nye Oversættelse sin fulde Tilslutning ved at udgive særskilte Bibeludgaver.

Den svenske "Psaltaren, Öfversättning, utgifwen år 1887 af Bibelkommissionen," er trykt i Versform, men uden forsøg paa strofisk Deling; — blot de større Afdelinger antydes ved aabent Rum. Parallelsæderne er sat nedest paa Siden for ikke at afbryde Texten.

fættelser. De ældre Bibeludgaver fandt Sagen saa vigtig, at overalt, hvor "Herre" skal betynde Jehovah, tryktes Ordet: "JHVE." Dette gjøres endnu i de nyeste (JHVE) og engelske Bibler (LORD).

At jeg i den friere Behandling af Psalmeteksten, som tilfaldt mig, ubetinget havde at optage Jehovahnævnet, vil jo enhver skjønnsom maatte indrømme.

I Virkeligheden er jo dette at gjengive Naadenavnet Jehovah med det aldeles forskjellige Navn "Herre" et Stykke Jødedom, som endnu spøger i alle kristelige Nationers Bibler. Det skriver sig fra, at Jøderne i stor Misforstaaelse og Trældomsfrygt for det andet Buds Trudsel: "Du skal ikke tage Jehovahs, din Guds Navn forfængelig, thi Jehovah vil ikke holde den ustyldig, som tager hans Navn forfængelig" foretrak, som de gjør den Dag idag med den største Strupuløsitet, aldeles ikke at nævne det hellige Tetragrammaton (Ordet med de fire Bogstaver), men overalt læste Adonai istedetfor Jehovah.

Saa, saa mægtig blev denne Ustik, at de i sine Bibler, da deres Konsonantsskrift blev forsynet med Vokaltegn for at lette Læsningen, overalt satte Vokalerne i Adonai under Jehovahs 4 Bogstaver JHVE, saa at dette derved fik Udtalen Jehovah, og den oprindelige Udtale ikke engang med fuld Sikkerhed kunde konstateres, men rent sproglig maatte udfindes.

Denne Behandling af Navnet er indtraadt saa tidlig, at den allerede fuldændig gik over i den første græske Oversættelse, Septuaginta, og derigjennem i det Nye Testaments Anvendelse af G. L. Skriftord efter denne overalt af Jøderne brugte græske Bibeltekst, og saaledes vandt et vist berettiget Hævd. Men det kan dog ikke hindre i at give Oplysning om den bagenfor liggende Virkelighed og den skjønne Indsigt i Gudsnavnets Betydning, som bør staa aaben for enhver dybere-gaaende Bibellæser*).

For Psalmernes Vedkommende er Brugen af de forskjellige Gudsnavne i den Grad af Betydning, at Anvendelsen af de to Navne Jehovah og Elohim danner Udgangspunktet for Delingen af Davids Psalmer i de 2 første Bøger og dermed vistnok og Anledningen til at 18 af Davids-Psalmerne først optoges i de senere Samlinger**).

*) Og en guddommelig Førelse kan dog spores i denne Ombytning af Jehovah med Herren, idet det ledte det Nye Testaments folk til overalt i det G. Test., hvor Jehovah forekom, at se sin Frelser, hvis Navn: "Herren" dækker sig med Naadenavnet Jehovah og forud fremstiller sig i det.

**) Ps. 86 i 3die Bog, Ps. 101 og 103 i 4de og 108, 109 og 110, 122, 124, 131 og 133 tilligemed den sidste Samling paa 8 (138—145) i 5te Bog.

første Samling af Davids Psalmer (2—41) er udelukkende jehovistisk; Jehovahnabnet forekommer 278 Gange og Elohim 48 Gange, og det forekommer kun paa Steder, hvor det første Navn havde været umuligt, f. Ex. 9, 17; 14, 1; 19, 1; 22, 1. 2. 10. I den anden Samling, som foruden den davidske Psalmesamling (51—71) indeholder Korahs Børns Psalmer (42—49) med Afs Psalme 50 som Slutsten, er nu Elohim fremherskende (198 Gange), medens Jehovahnabnet blot forekommer 33 Gange.

Da saaledes Brugen af det forskjellige Gudsnavn aabenbart giver Psalmen sin Karakter og maa forudsættes at være udgaaet af bevidst Valg hos Forfatteren, saa er det af højeste Bigtighed til Forstaaelsen af Psalmerne som af den øvrige Skrift at kjende Betydningen af disse Gudsnavne, endelig at vide, hvor de bruges. Den guddommelige Aabenbaring har jo i dem i Virkeligheden ogsaa sit fornemste baade Udtryk og Indhold.

Elohim er Guds Navn som Staber. "I Begyndelsen skabte Elohim Himmelen og Jorden" (1 Mos. 1, 1). Det er et Pluralis af det kun i poetisk Stil brugelige Eloah (Ps. 139, 19) og forkortes ofte til "El;" Navnet betyder efter forskjellig Afledning enten "den Stærke" i højeste Potents (Pluralis) eller den, hvem den højeste Udfordring stilledes.

Jehovahnabnets Betydning blev først meddelt Moses (2 Mos. 3, 14). Det betyder "Jeg er" og udlægges af Gud selv med de Ord: "Jeg er den, jeg er." I 2 Mos. 6, 3 siger Jehovah: "Jeg aabenbarede mig for Abraham, Isak og Jakob som El Schadai (den almægtige Gud), men ved mit Navn "Jeg er" (Jehovah) var jeg ikke kjendt af dem." "Kjendt" burde kanske heller gjengives ved "erkjendt." Det udelukker nemlig ikke Kjendskab til Navnet og Brug af samme, men blot den fulde Erkjendelse, som nu først blev staaet Moses. Det er ganske som med "Fadernavnet" i det N. Test., om hvilket Frelseren siger: "Jeg aabenbarede dit Navn for de Menneſter, hvilke du har givet mig af Verden" (Joh. 17, 7). Dette udelukker ikke, at Fadernavnet var kjendt i det G. T., uagtet det først i Jesus blev fuldelig aabenbaret. Jehovahnabnet var jo allerede kjendt før Moses; hans egen Moder bærer jo det Navn Jokebed, "Jehovahs er Herligheden," om hvilket Delijsch træffende siger, at det sammen med hans Faders Navn Amram "et ophøiet Folk," er ligesom Løienet for de store Ideer, som fra først af skildte Mose Sjæl og gjorde ham til hans Folks Befrier. Navnet var jo og kjendt af Abraham, som da han ofrede Isak gav Stedet Navnet Moriah, "Jehovah skal se." Ja,

Nabnet var jo allerede kjendt af Adam og Eva. Naar Eva giver sin Førstefødte Nabnet Kain "Jeg har faaet," saa kan det jo ikke blot være Mose Forklaring, men maa være Evas egen, at hun gav ham det Navn, fordi hun fik ham "ved Jehovah," ved Naadens Gud. I Kraft af Naadens Forjættelse, som og Adam greb, da han kaldte hendes Navn Eva 3: "Liv;" altsaa ikke blot i Kraft af Guds Skabergjering eller "ved Elohim" fik hun sin Førstefødte. Det er derfor i højeste Grad betydningsfuldt, at der i 1 Mos. efter Skabelsesberetningens Slutning 2, 3 gaaes over til Beretningen om Evas Skabelse og Menneskets Fald gennem Ombytningen af Gudsnavnet Elohim i 1, 1—2, 3 med Elohim Jehovah, "Gud Herren," som gjentages 20 Gange i 2, 3—3, 24 og først i 4, 1 indtræder Jehovahnavnet alene i Evas Mund. Enheden af Guds Gjerning som Skaber, Forløjer og Frelser slaaes derved fast.

Sdet Gud betegner sig som "Jeg er den, jeg er," stadfæstes det først og fremst, at han ikke kan bestemmes ved noget udenfor ham selv; al Afbildning af Gud afvises som umulig og forkastelig, og alt hvad man kunde ville sige til dette "Jeg er" for at forklare Nabnet, udelukkes som noget, der blot vilde indskrænke dets Fyld. Det Spørgsmaal, som dette "Jeg er" vil fremkalde hos hvert Menneske: "Hvad er da Gud?" det vil Jehovah selv besvare ud af sin egen Mistundheds Rigdom gennem en sig bestandig udviklende Aabenbaring, indtil det endelig naar sin Fuldendelse i Jesus, (hebraisk Josva) hvis Navn er sammensat af Jehovah og Schua og betyder "Jeg er Frelse."

Men foruden dette, at Gud ikke kan bestemmes ved noget udenfor ham selv, ligger der i dette "Jeg er den, jeg er" ligesaavel, at han vedbliver at være den, han er, — den evig uforanderlige, nærværende Pagtes Gud, det samme, som Hebræerbrevet siger om Frelseren: "Jesus Kristus igaar og idag den samme og til evig Tid" eller Aabenbaringens: "Den som er, og som var, og som kommer."

Vi skulle herom tillade os at meddele det, som Prof. Caspari i sine bibelske Afhandlinger i Udlæggelsen af den 130te Psalm opløser om Jehovahnavnet Side 346:

"Jehovah eller Jah betegner Gud som den, der altid er forhaanden og derfor altid er at finde, den Evige, og som den, der altid er den samme, aldrig nogen anden, den Uforanderlige i sit Sindelag mod sit Folk, den Sanddrue, Paalidelige, Trofaste, Klippen, paa hvem Israel derfor kan forlade sig, paa hvem det kan stole, tro. At Jehovah virkelig har denne Betydning, fremgaar af mere end et gammeltestamentligt

Sted, hvor der sigtes, henpilles til den, eller Navnet endog paa en Maade bliver forklaret. "Forlader Eder paa Jehovah steds og altid; thi i Jah, Jehovah have vi en evig Klippe," heder det i Jes. 26, 4. "Vi skulle ikke dø," siger Habakkuk i Hab. 1, 12, "Jehovah! til Dom har du sat det (Kaldæerfolket) og, Klippe! til at tugte har du grundet det." Her bruges i det første Ved Jehovah og i det andet Klippe som ensbetydende. Hint Ord udsiger altsaa væsentlig det samme, som dette. Endelig siger Malachias i Mal. 3, 6: "Jeg, Jehovah, har ikke forandret mig, og I, Israels Børn, ere ikke blebne tilintetgjorte." Ogsaa Moses's Ord i 5 Mos. 32, 3. 4: "Thi Jehovahs Navn vil jeg forkynde. — Klippen! fuldkommen er hans Gjerning, thi alle hans Veie er rette, en Trofasthedens Gud og uden Svig" — ogsaa disse Ord høre herhid. Deraf, at Jehovah bethder den Uforanderlige, Sanddrue, Trofaste, forklares ogsaa hint bekjendte Ord i 2 Mos. 6, 3: "ved mit Navn Jehovah var jeg ikke kjendt af dem" (Patriarkerne). Patriarkerne's Tid var væsentlig en Forjættelsens Tid; nu, med Israels Forløsning fra Egypten skulde Opfyldelsen af de Forjættelser indtræde, som Patriarkerne havde faaet, og altsaa Gud aabenbare sig som Jehovah, som den, der holder sit Ord og sin Pagt, den Sanddrue og Trofaste. Navnet Jehovah svarer paa den ene Side til Forjættelsen og paa den anden Side til Tilliden, Troen."

Men den egentlige, fornemste og hovedsagelige Udlæggelse af Jehovahnabnet er dog den, som Gud selv har givet Moses (2 Mos. 34, 6) i den store Aabenbaringsstund, da Moses begjærede, efter at han havde frelst det hele Folk ved at gaa i Gabet for det med sin Forbøn at faa se Jehovahs Herlighed. Han fik det Svar: "Du kan ikke se mit Ansigt, thi Mennesket kan ikke se mig og leve," men han fik dog tillige Løfte om, at Jehovah vilde lade al sin Godhed gaa frem for hans Ansigt at skjule med sin Haand over ham, naar han gik forbi, saa at Moses dog skulde faa se ham bagfra.

Og da Moses saa stod i Klipperiften med de nye Stentavler i sin Haand og kaldte paa det Navn, Jehovah, da gik Jehovah forbi hans Ansigt og raabte:

"Jehovah, —

Jehovah er Gud (Ei)

barmhjertig og miskundelig,

langmodig og rig paa Naade og Sandhed;

han bevarer Naade mod tusinde Led, —

han forlader Misgjerning og Overtrædelse og Synd,
men han lader ikke den Skyldige ustraffet,

han hjem søger Fædres Misgjerning paa Børn og paa Børnebørn,
paa dem i tredje og paa dem i fjerde Led."

Dette er det G. L.s store og fornemste Naadesord, hvortil alle de hellige Forfattere og ikke mindst David i sine Psalmer stadig kommer tilbage.

Dette Navn er nu ogsaa Psalterets store Løsen; gennem Jehovahnabnet er det, David og de andre Psalmedigtere fornemmelig har at lære os Troens og Tillidens ubegrænsede Hengivelse til Frelsens og Naadens Gud, der hjælper af al Nød og hører alle Bønner, som grunder sig paa dette Navn, som et stærkt Taarn at fly hen til og en afdrig svigtende Klippe.

Og dette kan for os ske i endnu fuldere Maal end for den G. Test. Troende, efter som alt hvad Psalteret forkynder os om Jehovahnabnet er fuldkommet og besejlet for os i Jesus.

Dette er den dybeste Grund til, at Psalteret er og bliver ogsaa det nytestamentlige Folks rette og fornemste Bønnebog, som gennem flede dybere Forstaaelse og Erfaring slaar bestandigt nye og friske Stud i Theologien som i Kirken, i den ophyggeelige Literatur saavel som i det praktiske Liv.

Det staar endnu tilbage at give en Oversigt over Psalmernes Bog med Hensyn til de forskjellige Dele og dens Tilblivelse.

Psalteret er i en senere Tid bleven inddelt i 5 Bøger, der er udhævet gennem en Lovprisning efter hver Bog: 41, 14; 72, 18; 89, 53 og 106, 48, hvorved Psalteret blev stillet ligeoverfor de 5 Mosebøger ligesom Menighedens Evar paa Guds Gjerning ved Moyses. Men for den 4de og 5te Bogs Bedkommende viser denne senere Inddeling sig at være mislykket, idet B. 48 i Ps. 106, som af Krønikebogen paapeget, maa antages at høre til selve Psalmen, og Ps. 106 desuden staar i en saa nære Sammenhæng med 107, at en Adskillelse i Bøger netop her ikke kan forsvares.

Gennem forskjellige Antydninger, som Psalteret giver os i hænde, kan man med nogenlunde Sikkerhed danne sig en Forestilling om dets Tilblivelse og tænke sig den paa følgende Maade:

Ps. 2—41, netop Halvdelen af de 80 davidiske Psalmer, synes at være samlet af David selv, og Ps. 2 er ladet uden Overskrift, fordi den skulde være Programet for hele Samlingen, frembærende det

Guds Ord til ham, der berettiger ham til at fremtræde som "Israels liflige Sanger" og til at give Menigheden dens Psalmeftat.

Ps. 42—72 den anden Samling er tvebelt; den indeholder Korahs Børns Psalmer 42—49 med Asafs Psalme 50 som Slutsten og en Samling af Davids elohimske Psalmer 51—71, med Salomos Ps. 72 som Slutsten. Man kunde deraf slutte, at Salomo har sammenstillet denne Samling og forbundet den med den første davidiske Samling til et hele, ved at sætte Davids Psalmen 1 foran som Program for den hele Samling; Samlingen slutter nemlig med de Ord i 72, 18: "Ende paa Davids, Israels Søns Bønner." Som saadan Program-Psalme er Ps. 1 ladet uden Overskrift*).

Den 3die Samling 73—89, er sammenstillet i Rehoboams Tid, efter som Ps. 89 af Ethan Esrachiten danner Slutstenen paa den, med sin Betjendelse til den David givne Forjættelse og sit Hjælperaab i den store Nød, da den ægyptiske Konge Sisak havde indtaget Jerusalem. Den slutter med Ordet: "din Salvede." Denne Samling indeholder Asafs 11 Psalmer, 73—83 og 4 af Korahs Børn, 84, 85, 87 og 88, hvorved sammen med Samlingen 42—50 baade Asafs og Korahs Børns Psalmer naar hver 12 i Tal. Ps. 86 af David er medoptaget i denne mørke Tid, da der maatte klages: "Vore Tegn se vi ikke 74, 9, vistnok paa Grund af sin Bøn:

"Gjør et Tegn med mig til det Gode" 86, 17.

Den 4de Samling, antager jeg, omfatter Ps. 90—118, og jeg skal saavidt Bogens Plan og Omfang leverer Plads dertil, vise, at den er Kong Ezechias's Samling. Den mægtige Konge-Psalme 118 danner Slutstenen med sin Betjendelse til den samtidige Jesaias's Profeti om Stenen, som er bleven Hovedhjørnesten, opfyldt paa Kongen ved hans Redning fra dødelig Sygdom og hans Gang til Templet paa den 3die Dag, til hvilken jeg antager, at Psalmen er digtet. Den er et Par med Ps. 102, Psalmen om Kongens Sygdom, ligesom Ps. 116 viser sig at være Sideslykke til Psalmen af Ezechias i Jes. 38, 9 ff. Ezechias, selv Digter, samlede og den gamle Litteratur, saaledes Ordsprogene Cap. 25—29. I hans Lod faldt det at stænte os Moses's Psalme 90, og ligesaa de 5 Davids Psalmer, 101 og 103, 108, 109 og 110, muligens og Ps. 105 og 106, hvis de er af Asaf. Ps. 91 er af mange Fortolkere erkjendt at være af Ezechias og at være Udtryk for Redningen baade fra Sygdommen og fra Assur. Det er den store

*) med Ps. 1 har vi altsaa 22 Davids Psalmer i denne Samling, hvilket Tal maaske er valgt efter det hebraiske Alfabets 22 Bogstaver.

Guds Indgriben i den asyriske Tid, der gaar som en Frelsens Jubel gennem en stor Del af denne Samling, som danner et saa mærkværdigt Modstykke til den mørke Samling 73—89.

Den 5te Samling, 119—137 er det fra den babyloniske Landflygtighed hjemvendte Israels Sangbog. Den slutter med den gribende Fremstilling Ps. 137 af, hvorledes det gik Folket i Babylon, naar man der forlangte af dem at de skulde synge Zions Sange (B. 3). Nu, efter de er hjemkomne, gjælder det at synge Zions Sange og isærledes dem, som var bleven brugt ved Festreiserne til Jerusalem, der havde levet paa Folkets Læber og nu optoges i denne Samling: 120—134, sluttende med tvende Lovsange 135 og 136. En herlig Indledning til den hele Samling, der gjenoptager Davids Psalme 1 i storartet Variation, danner Ps. 119, en ung Betjenders gribende Udtalelse om hans Kamp for at "holde sig til Guds Ord" i den trange og vanskelige Tid efter Hjemkomsten, og hans begejstrede Fremstilling af dette Ords Herlighed.

Den 6te Samling er en sidste Indhøstning af 8 Davids Psalmer, begyndende med Ps. 138, Davids Ord om den store Forjættelse, et Sidesykke til Ps. 2 og sluttende med Davids sidste Psalme, hans altomfattende Lovsang ved hans Livs Ende.

Den 7de Samling er endelig de 5 Lovpsalmer, 146—150. Septuaginta, den græske Oversættelse af det G. L., har visse med Rette tilskrevet Haggai og Sacharias Del i denne stjerne, harmoniske helstøbte og fuldendte Lovsang Cyklus uden Lige. Den er og Psalmebogens Garanti, at alt er samlet forsvarligt, trofast og samvittighedsfuldt og af de rette Redskaber.

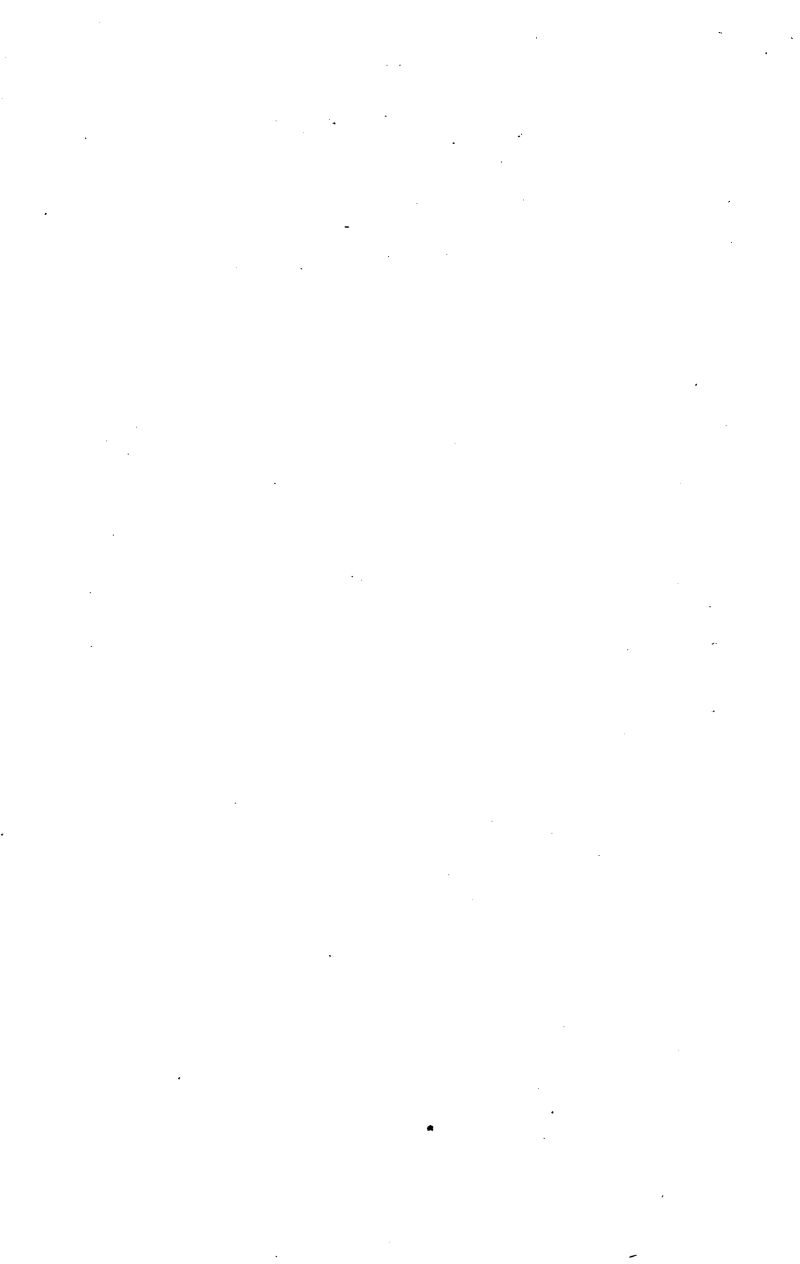
Den græske Oversættelse, Septuaginta, har til Samlingen endnu føjet en Ps. 151, der er overskrevet. "Denne Psalme er skrevet af David selv og udenfor Tallet, den Gang, da han alene kæmpede med Goliath." Den lyder som følger:

• "Jeg var liden blandt mine Brødre
Og den yngste i min Faders Hus;
Jeg vogtede min Faders faar,
Mine Hænder gjorde en fløite
Og mine fingre lavede et Psalter,
Og hvem skal fortælle min Herre det?
Han er Jehovah, han hører paa mig;
Han sendte sin Tjener,
Og han tog mig fra min Faders faar,
Og salvede mig med Salvellsens Olie,
Mine Brødre, stjerne og store,
I dem fandt Jehovah ikke Behag.

Jeg gif ud tilsmøde med den fremmede,
Og han forbandede mig
Ved Afguderne sine:
Men jeg uddrog det Sværd, som var hos ham
Og huggede Hovedet af ham
Og borttog forsmædelsen fra Israels Børn."

Det sidste Ord erindrer om Davids 1 Sam. 15, 17: "Hvad skal gjøres med den Mand, som borttager Forhaanelsen fra Israel."

Den græske Oversættelse indførte først, hvad der senere har fulgt alle Oversættelser, at gjengive Navnet: Jehovah med "Herre." Men det er betegnende for Bigtigheden af at komme tilbage til det oprindelige Gudsnavn, at dette lille, trofkyldigt fromme Digt først derved bliver forstaaeligt, at "Herre" i det 2det Vers erkjendes at mene Jehovah. Thi det bethdningsfulde ved hele Digtet bliver da netop dette, at det er fordi Gud er Jehovah, Naadens Gud, at han hørte paa Davids Harpespil og svarte med at salve ham, i Kraft af hvilk. n Salvelse han fik Kraft til at borttage Forsmædelsen fra Israel ved at fælde Goliath. Yndigt er det af det lille Digt at faa Oplysning om, at Hyrdebreen selv havde at lave sig sit Instrument, baade Hyrdesløiten og Psalteret, og at den ensomme Sanger havde sin Glæde i, at Jehovah hørte ham, saa han mere og mere lærte at spille og synge yndigt for Jehovah.

I.

Kong David og hans Psalmer.

Cap. 1.

Den sauliske forfølgelsestid.

Nædelsnatten i Gibeon og Tegnet til det Gode i Nevajoth.

Davids Psalmedigtning begynder Natten efterat han havde maattet flygte fra Sauls Palads i Gibeon, da Kongen for anden Gang havde øvet Mordforsøg mod ham ved at kaste efter ham med Spydet. — David flygtede til sit Hus, og Saul sendte samme Nat Mænd did for at dræbe ham (1 Sam. 19, 11 ff.) Det var efter denne natlige Dødsfare i forventning om atter at skulle opleve en lignende den følgende Nat, at David digtede sin første Psalme,

Ps. 59

hvori den hele Situation paa det mest levende er skildret. — Psalmen kaldes et "Miftam" ligesom Ps. 56, 57, 58, 60 og Ps. 16. "Miftam" betyder "Indskrift," — det som skal slaas fast; her det i V. 10 og 18 gjentagne Omkvæd: "Gud er min Borg." —

"Overfor hans Styrke vil jeg vogte paa dig." Med "hans" menes her Saul, der, som vi skal se, paa denne Maade ofte nævnes i forfølgelsestidens 20 Psalmer. — I Mod sætning til dette "hans Styrke" lyder Miskammet i V. 18:

"Min Styrke, for dig vil jeg lovsynge."

David vier sig med disse Ord til sin Sangergjerning, som efter at han nu for sidste Gang har sunget for Saul, ved Guds Jørelse bliver en Psalmesang for Israel og for hele Verden. —

Midt i den overhængende Dødsfare, fra hvilken David beder Gud udfri sig, aander Psalmen en ubetinget Tillid til Gud, "som vil komme ham imøde med sin Miskundhed" (V. 11); det er denne Tillid som David fremfor alt har at lære os i sine Psalmer. — Over saadan Guds Miskundhed skal David (V. 17) kunne "juble om Morgen" efter denne Rædselens Nat og kunne "synge om Guds Styrke."

David beder Gud om, at han vil handle med Blodmændene (V. 6) disse "Hedninger" (V. 6 og 9) saaledes, at Guds folk ikke skal kunne glemme det;—Gud maa ikke uden videre slaa dem ihjel og gjøre Ende paa dem, hvad der dog engang vil ramme dem (V. 14); men "lade dem vanke om og styrte dem ned" (V. 12). Denne Bøn blev opfyldt paa en mærkværdig Maade, da de samme Mænd sendtes til Rama, hvor David efterat være bleven firet ned af Michal sin Hustru fra Vinduet i det ved Muren beliggende Hus, — søgte Tilflugt i Profetskolen hos Samuel; 3 Gange maatte Budene der "styrte ned" og profetere og komme tilbage med uforrettet Sag. —

Ved Underretningen om at Saul sendte Bud til

Rama for at gribe ham (1 Sam. 19, 18 ff.) digtede David

Pf. 86.

David kan takke Gud for, at "han har udfriet hans Sjæl fra det dybe Dødsrige" (V. 13), reddet ham fra den overhængende Dødsfare i Gibeon og beder om frelse fra den nye Dødsfare:

"Voldsmænds Hov søger mit Liv" (V. 14).

Han beder og om "et Tegn til det Gode" (V. 17), som ogsaa blev skjænket ham, idet baade Budene og endog Saul selv, maatte profetere. — Saul, hvis Kongedømme begyndte saa skjønt med at han profeterede, maatte nu fælde Dommen over sig selv som Konge og over sit rasende blinde Had ved at profetere for David og mod sig selv. — Hele Israel havde nu heri faaet det davidiske Kongedømmes og Davids uplettede Uskylds Tegn — et sandt Pintsetegn. — I V. 16 nævner David sin Moder som Herrens Tjenerinde, et Ord, som hjemler hende Plads blandt Bibelens hellige Kvinder. V. 5 og 15 viser, at ogsaa denne Psalme er et Miftam.

Psalmen giver os den herligste Veiledning i Bønnens Kunst, bundende i Guds "Villighed til at forlade" (V. 1—5), — den er en saare søm og barnlig Samtale med Herren (især V. 6 f.) og begjærer fremfor alt ved Siden af Hjælpen i Nøden et udelst Hjerte til at frygte, — et helt og fuldt Hjerte til at prise Jehovah (V. 11).

I Modsatning til de israelitiske "Hedninger" i Pf. 59, 6 og 9, som David maa overgive til Guds sif-fert rammende Dom, udtaler han i V. 19 sit store Missionshaab for Hedningerne, saaledes som det allerede levede i ham fra den Tid, han kjæmpede med Goliath (1 Sam. 17, 46):

"Al Jorden skal erkjende, at Israel har en Gud."

David blandt Philisterne.

David tog, efterat Jonathan havde skaffet ham Vis-
hed for, at Saul fremdeles pønsede paa at dræbe ham
(1 Sam. 20) og at "der kun var et Skridt mellem ham
og Døden," sin Tilflugt til Israels Arvefiender —
Philisterne. Underveis havde han gennem Nødløgn
skaffet sig Mad i Nob hos Øpperstepræsten og faaet sig
udleveret Goliaths Sværd (1 Sam. 21, 1—9). Men
denne fortvivlelsens Udvei fører ham i ny Dødsfare,
idet Philisterne griber ham i Gat (1 Sam. 21, 10—15)
som vi og læser i Overskriften til

Psalm 56.

Den i Overskriften anførte Melodi: "Den stumme
Due paa de fjerne Stier" affpeiler Davids Stilling som
en ensom forladt fugl, fjernt fra Hjem og Venner.
Psalmen skildrer os, hvorledes David seirede over Døds-
angstens frygt. — Den Gud, paa hvem han forlod sig,
udrettede dette ved sit Ord, og derfor siger han — det er
Psalmens Mistam (V. 5 og 11):

"J Gud priser jeg hans Ord."

Ord, Ord! Det var forjættelsens Ord talte om ham
og til ham ved Jonathan (1 Sam. 20, 15 f.) men og
Guds Ord i de historiske Bøger med sine Tilsigelser og
forjættelser og specielt saadant et Ord, som Hanna,
Samuels Moder, profetisk havde udtalt (1 Sam. 2, 10):
"Gud vil give sin Konge Styrke," hvortil David vist-
nok sigter sin i første Psalm 59 V. 17 og 18.

Psalmen er som Ordets saa og Taarernes Evan-
gelium. Gud har og gjemt hans Taarer og skrevet
dem i sin Bog, han som og har talt, hvor ofte han flyg-
tede. Han skal nu flygte for 6te Gang.

Hvilken herlig Gjensidighed: Guds Ord gjemte i

Menneskets Hjerter til Trøst og Frelse, og Menneskets Taarer gjemte i Guds Flaske, opskrevne i Guds Bog (V. 9) til Ihukommelse og Svar.

De Løfter, David havde givet Gud (V. 56, 13) idet han nu atter friede ham fra Dødsfare, at "betale med Taksigelse" indfrier han i

Ps. 34.

Overskriften oplyser, at Psalmen er skrevet, efterat Kong Achis (med de philistæiske Kongers Værdighedsnavn "Abimelech") havde jaget ham fra sig, da han anstillede sig vanvittig.*) Dette er den første af de saakaldte alfabetiske Psalmer, idet hvert Vers begynder med et af det hebraiske Alfabets 22 Bogstaver. Det er Jehovahnavnets Herlighed og Velsignelse, som David besynger Vers efter Vers — med 2 f. som Indledning i 5 Afsnit: i 1ste, Jehovahs Storhed, i 2det, Jehovahs Godhed; i det 3die vil David lære Børn Jehovahs frygt af egen Erfaring. Han havde faaet Syn for, at der kom intet godt af Løgn, selv om den antog Nødløgnens fristende Skikkelse. — Han havde faaet nok af Nødløgnen, som han havde grebet til baade ligeoverfor Saul om Besøget i Bethlehem (1 Sam. 20, 28 f.) og i Nob ligeoverfor Høpperstepræsten, nu, da han i Gat havde maattet anstille sig vanvittig for Kong Achis; at "gøre godt" er fremfor alt at tale Sandhed og af Løgnen selv i dens finere Skikkelse kommer Ufred og Ulykke. I 4de Afsnit er det Jehovahs Ansigt og frelsende Nærhed, og i 5te Afsnit Jehovahs forløsning, som forkyndes, idet han baade udfri den Retfærdige af alle hans Ulykker og derimod dræber den Ugudelige, men

(* En Vanvittig ansees nu som da af Østerlænderne som en hellig Person, mod hvem ingen Vold maa øves:

og bevarer alle den Retfærdiges Ben og forløser ham tilslut i frifindende Dom.

I Ordet V. 21 træder David første Gang i Psalmerne os imøde som forbillede paa Kristus, — den fuldkommen Retfærdige. David frembærer et ret Offer for Gud i sit over Synden sønderbrudte Hjerte og i sin sønderknuste Aand (V. 18) og han er et Offerlam ved sine for hans Retfærdigheds Skyld ham paaførte mange Ulykker; men han nyder og Paaskelammets Forret: Jehovah bevarer alle hans Ben, ikke et af dem bliver sønderbrudt; og hvor havde dog Philisterne trængt ham (Ps. 56, 2) som mellem Skjolde.

David i Abdullams Hule.

David tog Veien opigjennem Elam- eller Terebinthdalen og søgte et Tilflugtssted i den nu gjenfundne Abdullamshule ved den øvre Ende af Dalen, paa Grændsen mellem Philisterlandet og Judæa.

Glæden over Udfrielsen af Dødsfaren i Gath efterfølges af Anfægtelsens Reaction, da det Lys, som gjen- nem Hulens Aabning faldt ind i Mørket, sluknede med Aftenens Komme og Hulens Ensomhed følte i hele sin natlige Gru.

Et deiligt Psalmepar Ps. 142 og 143 skildrer os den i Hulen ligesom levende Begravedes (143, 3) Sjæleangst og Hjertekvide.

Ps. 143.

Ligesom i Ps. 86 beraaber han sig baade i Begyndelsen (V. 2) og i Enden (V. 12) af Psalmen paa, at han er Jehovahs Tjener, — ikke som den, der har nogen egen Retfærdighed at fremvise (V. 2); men dog som

den, der netop fordi han er Guds Tjener, er saa be-
trængt. Han tager sin Tilflugt til Guds Trofasthed
og hans frelsende Retfærdighed (V. 1) og til den samme
frelsende Retfærdighed, der tilslut (V. 12) sammenstil-
les med hans Miskundhed. Det er første Gang i Da-
vids Psalmer, at "Retfærdighed" forekommer i denne
sin evangeliske Betydning, hvorfor Luther regnede denne
Psalm, den sidste af de 7 Bodsspalmer (Ps. 6, 32, 38,
51, 102, 130) til dem, han kaldte de "paulinske Psal-
mer," tillige paa Grund af Ordet: "Ingen, som le-
ver er retfærdig for dit Ansigt."

Med: "fienden" sigter David (smkn. 7, 3, 6) til
Saul, fra hvem al denne Nød skrives sig, at han maatte
bo i Hulen som en forlængst Død (V. 13) og maatte
være som et vansmægtende Land, der med sine Spræk-
ker raaber til Gud efter Regn. Davids Raab gjælder
en dobbelt Hjælp, — at Gud vil kundgjøre ham Veien,
han skal tage aarle, naar Morgenens bryder frem efter
den skræffelige Nats Mørke, og at Gud vil udfri ham
fra hans fiender og udrydde dem (V. 9 og 12), disse
Philistere, der nu paany har vist sig som Jehovahs og
Israels svorne Modstandere (56, 8).

Ps. 142.

For første Gang læser vi her Ordet: Mashkil, "Be-
tragtning" i Overskriften, som siden møder os i 5 andre
Davids Psalmer (52, 54, 32, 53 og 55) og i 8 andre
(6 af Korahs Børn og to af Asaf). Men Psalmen
kaldes tillige som Ps. 86 "en Bøn." David "betragter"
sin fortvivlede Stilling: Skal han tilbage til Hjem-
landet tilvenstre, saa er der skjult Snarer, hvis tilhøre,
hvor han havde søgt Tilflugt hos Philisterne, saa er
der ikke en, som kjendes ved ham og spørger efter hans
Sjel. Men netop saadan mørk Betragtning føder af

fig hans Bøn, at Jehovah, som kjender hans Sti, vil udfri ham, føre ham ud af Fængselet i Hulen og ved at gjøre vel imod ham bevirke, at de Retfærdige slutte sig til ham og samler sig i Kreds om ham.

I Sam 22, 2 beretter om Opfyldelsen af dette Haab, idet ikke blot hans faders Hus gif ned til ham (fra Bethlehem var der blot et Par Mil til Adullam) men og at hver Mand, som var i Nød, og hver Mand, som var trykket af Gjæld, og hver Mand, som var bitter i Sind, samlede sig om ham.

I Adullam, paa Grændsen af Philisternes Land funde David ikke finde noget blivende Sted. Han drog til Mizpeh Moab — Moabs Udsigt eller Bjerghøide. Sin fader og sin Moder skaffede han Ophold hos Moabs Konge; de nedstammede jo fra Ruth, Moabitinden. Paa Bjerghøiden, hvor han laa i Leir med de Hundreder, som havde samlet sig om ham, gjorde nu Gud vel mod ham (Ps. 142, 8) ved at sende til ham Profeten Gad. Ved ham saar han Guds Villie at vide: Han skal være i Judas Land, og ligesaa lidt i Moab, som i Philisterlandet, og der i Juda skal han føre Jehovahs Krige, hvortil Saul ikke mere var Manden.

En saadan Krig paafræves nu og snart, da Underretningen naaede David om, at Grændsestaden Ke'ila, en Mil sydpøst for Adullam, truedes af Philisterne, som Nat efter Nat plyndrede Tærskelpladsene.

Men en anden Efterretning bragtes og David efter hans Tilbagekomst til Juda som bragte hans Kraft til at vakle (Ps. 31, 11), Budskabet om Doëgs forræderi og Udryddelsen af hele Præsteslægten i Nob. Abiathar, Høpperstepræstens Søn, bragte Underretningen, han, den

eneste, som var undsluppen (1 Sam 22). Mødløgnen i Nob faldt tungt paa Davids Hjerte: "Jeg er Skyld i alt hvad der er skeet med hver Sjæl af Øpperstepræstens Hus" maatte han sige (1 Sam. 22, 22). Men Abiathar bragte ham og i Syndenøden ("Brudt formedelst min Misgjerning er min Kraft og mine Ben er hentærede", Ps. 31, 11) en stor Trøst derved, at Livkjortelen og det hellige Eod, Urim og Tummim, — ved hvilket Gud kunde adspørges og hans Villie erfares, nu kom til David. Da Davids Mænd vægrede sig ved at drage til Ke'ila, saa var det Herrens gennem Eoddet bestemt udtalte Villie og Løfte om Seier, som brød deres Modstand.

Og da David med sin nu til 500 Mand voksende Skare havde befriet Ke'ila og slog sig ned i Staden, fik han snart igjen Brug for det hellige Eod. Han kom nemlig nu mellem det dobbelte Sværd. Da det nemlig rygtedes, at Saul nu ansaa Diebliffet at være kommen til at fange David i Ke'ila, saa vidste det sig, at Ke'ilas Indbyggere, skrækslagne ved Nobs Skjæbne, heller vilde offere den, som havde reddet dem fra Philisterne, end udsætte sig for Sauls rasende Hævn. "Gud beviste underlig sin Miskundhed imod ham i en fast Stad" (Ps. 31, 32) idet han af det hellige Eod fik Vished for at han maatte fly, saa han endnu itide undkom, før Saul fik rykket ud eller Ke'iliterne fik fuldføre sine Mordplaner.

4 Psalmer har David skjænket os fra denne Tid

Ps. 52 og 58

Ps. 27 og 31.

Ps. 52 er ligesom 142 et Mashkil, digtet ved Underretningen om Doëgs forræderi, og Ps. 58 et Mistam mod Saul og hans Haandlangere, "da David skjønnede,

at det var mod ham Saul lagde onde Raad op" (1 Sam. 23, 9).

Pf. 27 og 31 sætter os levende ind i Stillingen i Ke'ila. De 2 første Psalmer er elohistiske, de 2 sidste jehovistiske.

Doæg og Sauls Haandlangere.

David, som saa dybt bøiede sig under Vægten af den Synd, hvorved han var bleven indviklet i Blodbadet paa Præsterne, netop han maatte lade udgaa denne "Betragtning" Pf. 52, hvori han stillede Doëgs Gjerning i sit rette Lys, og dette Miskam Pf. 58, hvori han slaar fast Guds sikkert rammende Dom (7) og det Vidnesbyrd som Menneskene derved skulde nødes til at aflægge (12), — netop han maatte strø ud dette skarpe Salt i Israel, hvis ikke det hele folk skulde ødelægges ved den Pestsmitte, som udgik fra Sauls Hof, hvor al Ondskab fandt et Tilhold, al Ret og Sandhed truedes med at blive kvalt og al retfærdig Dom bøiet.

Pf. 52.

Mod Doëgs Ondskab, som han endog brouter med, hvori han sætter sin Styrke (V. 9), hvorfor David sarkastisk kalder ham "den Vældige," sætter David Guds Miskundhed, som varer den ganske Dag; paa den forlader han sig (V. 10), ligesom Doæg paa sin Rigdom (V. 9). Gud skal gribe Rænfesmeden, den svigagtige, og bryde ham ned, saaledes som Doæg gjorde med Præsterne, — ud af Teltet skal han rives, han, som har gjort Herrens Telt øde. For Davids Blik staar vistnok det ødelagte Tob, det øde Tempel, hvor endnu kun det grønne Olietræ i forgaarden stod urørt, medens alt Levende havde maattet bide i Græsset. David tør

i dette grønne Olietræ se et Billede paa sig selv (V. 10), efter som hans Sjæls Begjæring var den at faa bo i Herrens Hus alle hans Livs Dage (Ps. 27, 4). Doæg derimod skal rykkes op med Rod (V. 7) af de Levendes Land til de Retfærdiges velbegrundede Spot, medens David skal prise Gud og bie efter hans Navn.

Ps. 58.

Med "han" i V. 8 menes Saul og med "han" i V. 10 Gud. Pilene, hvormed Saul lægger an paa Ke'ila og paa David, de blev som affkaarne, som Sneglen, der opløses medens den gaar, — som Foster der dør i Moders Liv, — disse Pile, som ellers er svangre med Fordærvelse. Og Gryderne, som af hans Haandlangere sættes paa den med Tornekvist optændte Jld, — dem henveirer han, Gud, — med dem vil det gaa som naar en pludselig Storm i Leiren i et Øieblik veirer bort baade Jld og Brænde, baade Pot og Pande.

Og saa skede det og; Saul ophød alt Folket til Kri-gen, men alt døde bort i et Øieblik, da det rygtedes: David har forladt Ke'ila. Men saa slappe og døde Pilene var, saa forfængelige og abortive Planerne, — over Ugudeligheden blev der sat et Mindesmærke indtil Dagenes Ende. ("Menneskene skulle sige": V. 12) forfærdelige Ugudelighed, som uden Tegn til Omvendelse, har vorret sig stor fra Moders Liv af (V. 4), hvor gjennemsyret er den af Slangegift (V. 5). Hvilken Advarsel for Mennesker, som døver Samvittighedens Stemme (V. 6) og forhærder sig mod Sandhed. De havde tiet til disse Sauls Hjælpere, da han dømte Præsterne fra Livet (V. 2) og paa samme Tid udveie de i Landet deres Hænders Vold, — bruge Retfærdighedens Vægtstaaal til at øve Ugjerninger. Vi faar et Begreb om, hvad dette sigter til, af Sauls Ord (1 Sam. 22, 7):

"Vil da og Jsais Søn give Eder alle Agre og Vingaaarde?" Hvis Agre og Vingaaarde? De Hundredes, som havde maattet tage sin Tilflugt til David? Eller faaſſe Saul allerede den Gang var begyndt at udrydde Gibeoniterne (2 Sam. 21, 1 f.). Teltet blev flyttet til Gibeon, og sandsynligvis tog Saul deraf et Paaskud til i denne i Jsrael taalte kananitiffe Stad at bryde det af Josva givne Løfte ved at "flaa Gibeoniterne ihjel i sin Nidkjærhed for Jsraels og Judas Børn" (2 Sam. 21, 2).

David i Ke'ila.

Pf. 27.

David's første Ord i denne Psalme er saa at ſige et Taſſigelsesord for det ham anbetroede hellige Lod: Urim og Tummin, Lys og fuldkommenhed, eller blot Urim, "Lys" ſom det ogsaa benævnes (4 Moſ. 27, 2). Han kalder nemlig Jehovah: "mit Lys." Han havde ſpurgt ved Loddet: "Vil Saul drage til Ke'ila for at ødelægge Byen for min Skyld?" Og Jehovah havde ſagt: "Ja, han vil drage derved" (1 Sam. 23, 10 ff.)

Medens nu David for første Gang er i den Stilling, at "en Hær leirer ſig imod ham" og "Krig reiſer ſig imod ham," ſaa er det Jehovah, der har varſlet om, hvad der er ivente, ſom gjør at han hverken ræddes eller frygter, men kan være trøſtig (V. 3).

Men denne Trøſt har han, og fordi hans Sjæls Begjæring er ſamlet i Et,—han er i Aanden i Jehovahs Hus, der vilde han ſkue Jehovahs Liſlighed; grunde og nedſænke ſig i Gud, og offere ham Jubeloffer. Han føler, at han og der væſentlig er ſkjult; naar Jehovah ſkjuler i en Hytte (31, 21) ſaa er det i Virkeligheden i

denne hans Hytte, hans Pauluns Skjul, hvori den Croende er skjult. Derfor kan David løfte sit Hoved over sine Fiender trindt omkring. Engang skal han nok offere i Templet, det lover han sikkert (V. 6).

Men skjønt ligeoverfor Saul og hans Hær, som er ivente, saa trøstlig, saa er dog David anfægtet med Hensyn til den Dei han skulde tage (V. 11), og hvor smerteligt føles det, at hans Fader og Moder, efterat de først tog sin Tilflugt til ham, har forladt ham. Hvad han sagde til Abiathar: "Du skal være i forvaring hos mig, det havde han visselig og sagt til dem, men de foretrak Sikkerheden hos Moabs Konge.

Men jo mere han savner dem, — og savner Telt og Offer, desto mere tager han sin Tilflugt til Jehovahs Ansigt (V. 8), og jo mere han er i Usikkerhed om den Dei, han skal tage, desto mere tager han sin Tilflugt til Jehovahs Dei (V. 11) og i begge Tilfælde til Jehovahs Godhed i de Levendes Land (V. 13). Saaledes har han sin Styrke i Stilhed, — stille Venten, og i Tillid.

Engang skal han i de Levendes Land saa se Jehovahs Godhed; det er det store, at han tror det; hvis han ikke troede det, saa vilde et Liv, som det han nu fører, være uudholdeligt.

Ps. 31.

Men var det blot Saul, som var i Anmarsch, han som i V. 12 nævnes tilslut blandt Fienderne paa den sædvanlig hentydende Maade: "Han, som aander Vold." En endnu frygteligere Fare truer i selve Ke'ila. Mistanken og frygten herfor stadfæstes ved det atter adspurgte Urim: "Ke'ilas Mænd vil overgive David i Sauls Haand" (1 Sam. 23, 12). "Elohim har givet ham i min Haand." "Gud fjendes ikke ved ham," saa-

ledes mente Saul. Og David som intet Diebliſ er ſik-
ker paa ſit Liv i Ke'ila, ſiger i ſin Angeſt, ligesom ſtad-
fæſtende Sauls Ord: "Jeg er reven bort fra Dine Dine"
(V. 23). Kummeren rører ham Sønnen, Hjerteforgen
over Nødløgnene i Nob fortærer hans Liv, bryder hans
Kraft og ſvækker hans Ben, og Ke'ila, Tilflugtsſtedet,
den faſte Stad (V. 22) bliver et rent Helvede; Naboer
og Kjendinger gaa om ad en anden Vei for ikke at
træffe ham i de trange Gader, han er ſom et ødelagt
Kar, ſom en Død. Ke'ila er ſom et Sammenſværgel-
ſens Rede, Spørgsmaalet er om at tage hans Liv, — i
hvert fald overgive ham i Sauls Haand. Udaf denne
Stilling er det det Ord fødes, ſom ſkulde blive den Her-
res Jeſu ſidſte Ord paa Korſet: "I din Haand over-
giver jeg min Aand" (V. 6).

Pſalmen maa tænkes ſkrevet, idet David ſkal forlade
Ke'ila. Skjønt han maa flygte, er det dog Jehovah
ſom ſætter hans fødder paa et rummeligt Sted (V. 9).
Ligesom David kan priſe Gud, ſom ikke har overgivet
ham i "fiendens" (Sauls) Haand (V. 9) og befale
ſin Aand i Jehovahs Haand (V. 6), ſaaledes kan han
og bede Jehovah i den fare, ſom foreſtaar, fremdeles
at redde ham af hans fienders Haand og trygt forlade
ſig paa at "i din Haand er mine Tider" (V. 16).

Pſalmen er en lovprisende Bøn til Jehovah, den
trofaſte Gud (V. 6), ſom bevarer de Trofaſte (V. 24).
Det bønlike, ſtormtende Raab om, at Jehovah maa føre
og lede ham (V. 2—5) tager fodfæſte i Erfaringen af
Jehovahs Trofaſthed, ſom gjennem det hellige Eod har
agtet paa hans Sjæls Trængſler og ſat hans fødder
paa et rummeligt Sted (V. 6—9). I Trængſelen (V.
10) er han viſtnok fremdeles, — alle dens Bølger ſlaar
endnu op omkring ham (V. 10—14); men ſaalænge han

figer: "du er min Gud," saasandt han kalder paa Jehovah, saa kan han ikke beskjæmmes; den aronitiske Velsignelse kommer over ham: Jehovah lader sit Ansigt lyse over sin Tjener (V. 17). Ved den Godhed, som Jehovah har gjemt for Sine, er ogsaa han gjemt i en Hytte, — selve Guds Ansigts Skjul (V. 18—21). Under Bekjendelse af sin Troes dybt beskjæmmende Svaghed (V. 22) svinger han sig derfor tilslut op til fuld Tillid og Overprisning for erfaret Bønhørelse og kan opfordre til, hvad han i Slutningen af Ps. 27 havde opmandet sig selv til — at elske Jehovah og tillidsfuldt at bide paa ham (V. 22—24).

David forraades af Sifterne.

David forlod Ke'ila og vandrede om med sine 600 Mand, hvor det traf sig; hans Tilhold var i Judas Ørken, det Strøg af Juda, som ligger mellem det døde Hav og Judas Bjerger, og hvis forskjellige Dele benævnes Sifs Ørken, Maons Ørken, efter de nærliggende Byer. Hans Leir var paa Bjerghøiderne, hvorfra han let kunde iagttage en sig nærmende Fiende.

I sit første Tilhold i Sifs Ørken paa Høien Hachilah, $1\frac{1}{2}$ Time sydpøst for Hebron, fik David et Besøg af Jonathan, som styrkede hans Haand i Gud. Han stadfæstede sit tidligere Vidnesbyrd: "Du er den, som skal regjere over Israel" som noget, hvorefter han ikke blot selv, men og Saul var vidende. Selv vilde Jonathan nøies med at være den anden i Riget, næst efter David. Saaledes rustede han David til hans Livs største Nød, som nu med raske Skridt nærmede sig. Sifterne havde nemlig forraadet ham til Saul og opfordret Kongen

til at "drage ned efter al sin Sjæls Begjæring," og Saul havde velsignet dem, fordi de havde Medynk med ham. Ved Underretningen herom digtede David den 54de Psalm, den tredie af Mashkil-Psalmerne, — en "Be-
tragtning" af Stillingen (V. 5) og følgerne deraf for ham og for fienderne (V. 6 f.) og derpaa grundet Bøn.

Ps. 54.

Sela*) kommer betydningsfuldt (V. 5) efterat David har nævnt den skræffelige Virkelighed: fremmede (Sifiterne) har reist sig mod mig og Voldsmænd (Saul og hans Mænd) staar mig efter Livet, — og i Et er de ens: de har ikke Gud for Del! Sela.

Men ligeoverfor det, at de staar ham efter Livet, fortroster David sig til: "Herren er den, som opholder mit Liv" (V. 6); han venter frelsen ved Guds Navn og at faa Ret ved Guds Styrke (V. 5) og i Kraft af Guds Trofasthed fiendernes Udryddelse (V. 7).

I den Troens Kraft, som er "Befymringens Død og Tryghedens Fødsel," lover David Offere, medens han nu blot kan takke Jehovahnavnet. Han priser ham for, at han udfrir af al Nød og sætter ham istand til at se paa hans fiender med Lyst, — men paa hvilken Maade og i hvilken Aand viser os Ps. 17.

David maa flygte og drager sydover til Ørkenen Maon, en god Mil sydvestlig for Sif. Saul følger efter med sine 3000 og her "omringer Dødsfienderne" David, (17, 9). "Hvor vi gaar, omringer de mig nu." "Sine Dine rette de paa at fælde mig til Jorden." Det gjælder David, blot ham. Udaf forfølgernes Midte

*) Dette "Sela," som forekommer første Gang i 143, 6, er et musikalsk Tegn, svarende til vort: "forte" stærkt, og betegner det, som er talt som noget, hvorpaa der især skal agtes og ved hvilket Tempelmusiken skulde falde ind.

Iøfter sig en, "han er lig en Løve" (V. 12), blodtørstig og færdig til at springe løs paa sit Bytte. At det er Saul der menes, behøves ikke at siges. Gjaldt det nu blot om at forsvare sig eller endog at hævne sig? Med sine 600 Mand havde David splittet Sauls Hær som Avner for Vinden. Men han maa ikke værge sig; — skjønt selv Konge, salvet til Konge, maa han ikke bære Vaaben mod sin Konge. Det vilde være "Voldsmændens Stier" (17, 4). Saaledes har David fremfor nogen anden maattet hævde Øvrighedsbegrebet paa Jorden. Og hvorfor og hvormed han var istand dertil, forkynder den 17de Psalme os. Nu, da hans Livs største Nød og fare nærmer sig, kan David beklende sin atter gjenoprettede Oprigtighed for Gud baade i Hjerte, Ord og Vandel og gaa den sig nærmende fare imøde med forvisningen om Liv efter Døden.

Pf. 17.

David kan ikke alene ligeoverfor Saul hævde sin ubetingede Ret (V. 2), men og sin Retfærdighed (V. 1 og 15). Han har grundigen omvendt sig fra den Synd, som fangede ham i No; hans Læber er uden Svig, — han er oprigtig (V. 3). I de vaagne Nætter, hvor følelsen af Fiendens Nærhed ikke lod ham sove, har han havt Besøg af Gud, som randsager Hjerter og Nyrrer, — tænker han ondt, hvilket han ikke nægter, kan overrumple ham, saa "overskrider den onde Tanke ei hans Mund." Men ved Guds Mund, ved "Guds Læbers Ord hænger han, og af dem har han lært den frange Vei, den, at "vogte sig for Voldsmændenes Stier" ved at tage sig selv tilrette. Han vil følge "Guds fodspor" (V. 5) som byder ham at lide alt af den uretfærdigste Øvrighed, fordi den og saalænge den er Øvrighed. Som saadan paafalder han Gud (V. 6)

af hvis "høire Haand" han venter "underfulde Gjerninger" af Udfrielse og Hjælp.

Omringet af Dødsfienderne begjærer han at blive bevaret som "Øiestenen" under Guds Vingers Skygge (V. 8 f.) David som ikke tør træde Saul imøde og drage Sværd imod ham, venter at Gud vil træde Saul imøde og frelse David fra ham med sit Sværd (V. 13) og redde ham fra Sauls ugudelige, (V. 9) forhærdede og storsfrydende (10) Haandlangere, disse Verdensmennsker, hvis Del er i dette Liv, hvis Gud er Bugen (14); den fylder da og Gud tilgavns for dem (smlgn. Hjob 20, 23); de har fuldtop for sig, og naar Døden rammer dem, for sine Børn.

Ligesom senere i 11, 7 sammenfatter David sin Stilling ligeoverfor disse tilslut i V. 15, i hvilket han ikke blot taler om Opvaagnen efter Sønnen og heller ikke blot sigter til en aandelig Beskuelse af Gud. I Modsatning til dem, som har sin Del i dette Liv, taler han om et Liv efter dette, og i Modsatning til dem, som efterlader sin Overflod til sine Børn, taler han om, hvad han har ivente, naar han opvaagner til et nyt Liv hinsides, hvor han saaledes skal skue Jehovahs Ansigt, at han mættes ved hans Skikkelse (4 Mos. 12, 8).

Undfomsflippen.

Saa kom da den forfærdelige Stund, da alt Haab synes slukt og al Redning umulig, — da David og hans Mænd og dog egentlig i Grunden blot David (17, 11) ser for sig den visse Død. I rasende fart gif forfølgelsen rundt det Bjerg, som sidenester var kjendt under Navnet "Selah Hamalefoth," Undfomsflippen, og som mærkeligt nok nu er gjenfunden under Navnet Ma-

lachi.*) "Engstelig søgte David at komme bort fra Saul" (1 Sam. 23, 26), Løven (19, 12), som allerede havde opspilet sit Gab (22, 14). I flugten for Livet rundt Bjergfløsten, badet i Dødsangstens Sved, — udgydet som Vand, var David nærvæd at sovne i Døden (13, 4); hans Bine holdt paa at bryde, hans Ben var som af Led, hans Hjerte smeltet som Vag i hans Bryst, hans Kraft udtømt og hans Tunge af brændende Tørst fastflemet til Gummene. "Saul og hans Mænd var ifærd med at omringe David" (1 Sam. 23, 26). Han saa sig i Manden allerede fringsat, sine fødder og Hænder gjennemboret, saa sig udplyndret og nøgen, Klæderne skiftet, Lod fastet om Kjortelen.

Dag og Nat havde det staaet paa (22, 3). "Hvorlænge skal det vare?" spørger han i Ps. 13 fire Gange. Hvis han ikke skal sovne hen i Døden, leires i Dødens Støv, maa Gud opklare hans bristende Øie (13, 4).

I et herligt Psalmepar 13 og 22, har David fejret denne sit Livs sværeste Time og dybeste Lidelse, som tillige blev hans Profeties høieste flugt. Medens i Ps. 13 kun den personlige Nød og Bøn kommer til orde, saa udvælder i Ps. 22 den Profetiens Strøm, som først finder sit Udløb og sin Opfyldelse paa Golgatha, denne rette "Undkomsskilpe," saavel som og i Kristi Opstandelses salige frugt.

*) Conder, som udforskede dette Strøg for det engelske "Exploration fund" oplyser, at der i Nærheden af Maon er en stor Dal kaldet "Klippedalen," en trang men dyb Aevne, som ikke kan passeres uden ad lang Omvei, saa at Saul kunde have staaet med David isigte, uden dog at være istand til strax at indhente sin Fiende. Stedet kaldes nu Malachi, meget ligt det hebraiske Mahlekoth. Der er intet andet Sted ved Maon, hvor der findes Klipper, saaledes som hentydet ved Sela (Klippen). Det synes derfor temmelig sikkert, at vi i denne Kløft har det Sted, hvor David paa en saa vidunderlig Maade undslap Saul. Desværre tog Conder intet fotografi af dette Sted; han vidste ikke, at dette var Skuepladsen for den 22de Psalme.

Pf. 13.

I et firfoldigt "hvorelænge" kjæmper David sig gennem Anfægtelsens Sorg og Kummer over at Gud synes at have glemte ham og skjult sit Ansigt for ham; "fienden," Saul, har faaet Overtaget! Inden et Øieblik kunde han komme til at prale af at have overmandet David, og hans Folk fryde sig over hans Undergang, dersom Gud ikke opklarer hans Øie og giver ham Kraft til ikke at ligge under i flugten. Men er hans legemlige Øie nærvædet at bryde, saa opklarer dog Gud, der ser til ham, hans aandelige Øie til at se Guds Miskundhed og Frelse og synge for Jehovah, som ganske vist, "gjør overflødigen godt" imod ham (saa stærkt er det Ord som er brugt) — dog paa sin Vis og til sin Tid.

Og dog maatte David endnu et Trin længere ned i Nøden og Anfægtelsen. Medens Pf. 13 forfølgelsen har været Dagen lang (V. 3), er Pf. 22 Natten og gaaet med. Fra dette at tro sig glemte (13, 2) synker David ned til at se sig virkelig forladt af Gud, hvem han ikke mere magter at kalde Jehovah, men Eli, skjønt dog Eli, min Gud (22, 1), idet han kjæmper for at holde fast paa ham.

Pf. 22.

(1), 1. Egeoverfor Gudforladtheden, i hvilken han uden at kunne fatte dens Aarsag Dag og Nat forgjæves klager og raaber uden Bønhørelse (V. 2), — flynger David sig til den Trone, som den hellige Gud gennem Bønhørelse har reist sig af Israels Lovsang og til den Frelse, Fædrene erfor gennem tillidsfuld Bøn (V. 4—6) idet de (3 Gange gjentaget) forlod sig paa Gud.

(2). Egeoverfor Menneffenes Bespottelse af ham som en Orm, der nu skal nedtrædes, og deres fræffe Ud-

fordring til selve Jehovah, Naadens Gud, paa hvem David har væltet sin Dei, men af hvem han nu er forladt (V. 7—9), flynger han sig til Gud, atter som sin Gud — fra Moders Liv, Moders Bryst, Moders Skjød (V. 10 f.)

(II). Det andet Afsnit (V. 12—22) bæres af de bønlike Ord: "Vær ikke langt borte fra mig" (12 og 20), det, som Gud dog nu virkelig er. Efter Beskrivelse af sin grusfulde Nød og sin jammerfulde mod en hastig Død heldende, aldeles opløste Tilstand (V. 13—16, og af de skræffelige følger, som forestaar, naar de rasende Blodhunde skal gjøre det af med ham (V. 17—19), faar David endelig Tag i Naadenavnet Jehovah (V. 20). Han beder om hastig Hjælp, — om Redning fra Løven, Saul (i V. 22 som i 13), fra de vilde Oger, værre end Basans; — endelig faar han fodfæste i et seierrikt: "Bønhører du mig!" hvorigjennem næst efter Jehovahnavnet den første Solstraale trænger igjennem den fulsorte Vredessky. Og mærkværdigt nok, det var selve Israels Arvefiender, som ved sit Jndfald i Landet, blev Guds Redskab til at standse forfølgelsen, idet Saul bortfaldtes til forsvar mod dem, og David saaledes undslap.

(III). Medens V. 1—22 bæres af Ordet: bønhører ikke, saa bæres nu alt det følgende (V. 23—32) af det pludselig indtraadte: "bønhører du mig!" Gjennem denne Bønhørelse bliver nu med engang alt lyst som ved et Lyn, der oplyser den hele Horizont; som "Liv af Død" er denne frelse. En Strøm af lifligt Solskin udvælder i evangelisk forkyndelse og Løoprising af Jehovahnavnet, som næppe var nævnt før Bønhørelsen indtraadte. Den store frelsens Stund opgaar for David i sin profetiske Betydning for alle Men-

nesker og alle Tider. Hvad Jehovah har gjort (V. 32), saaledes som han ventede det 13, 6, ("gjør overflødigen godt mod mig") det gjælder Hedningerne saavelsom Jøderne,—de Søgende saavelsom de fromme,—de fattige saavelsom de Rige, — Efterslægten saavelsom de Aulevende.

Psalmen har laant Jesus det store Hovedord paa Korset: "Eli, Eli lama asabtani, det egentligste Udtryk for Golgathas Hemmelighed, (Math. 27, 46, Marc. 15, 34); ligesaa har den og maattet laane Jesu fiender de Ord, hvormed de haanede og udfordrede ham, der var ophøiet ligesom Slangen, "var en Orm og ikke en Mand." I andet Afsnit er Træf for Træf Jesu Korsfæstelse beskrevet, saa at det "synes ikke saameget en Profeti som en Historie." De gjennemborede Hænder og fødder, Benene som kan tælles, de skiftede Klæder og Kjortelen, om hvilken der kastes Lod — ser David for sig som grusom Mulighed, men det opfyldes alt i Kristo som Virkelighed. I forkyndelsen af frelsens følger er jo det Ord: "Mine Brødre," (V. 23), den opstandne frelsers første Ord til hans Disciple. Og naar den Opstandne af Skrifterne beviser, at der skulde prædikes i hans Navn Omvendelse og Syndernes forladelse for alle folk, (Luc. 24, 45 ff.), da finder vi i Ps. 22 Skridt for Skridt det, frelseren nævner. Det to Gange gentagne: "æde" (V. 27 og 30) fører med Nødvendighed hen til Nadvermaaltidet som den store frugt og den hellige Jhusommelse (V. 28) af Jesu Lidelse og Død; og denne Eden saavel for Jøder (V. 27) som for Hedninger, som i denne Begivenhed har faaet Omvendelsens Naade (V. 28 a) og Tilbedelsens Kraft (28 b) forener alle Mennesker til et Guds folk.

Det storartede: "Han har gjort det," hvormed Psal-

men slutter ligesom Ps. 13 med: "Han gjør overflødig vel imod mig" finder sin virkelige Opfyldelse i Frelserens: "det er fuldbragt."

I Gath (34, 21) forkyndte David sig men i Virkeligheden Kristus som Paaskelammet, i Ke'ila (31, 6) udtalte han det Ord, hvormed Jesus opgav sin Aand, men i Selah Hamalekoth har vi det typiske Golgatha, hvorfra forbilledlig profetisk Herrens Lidelse og hans Opstandelses frugt helt og flart træder os imøde.

David havde bedet Gud vise sin Miskundhed i underfulde Gjerninger, (17, 7). Var det ikke en underfuld Gjerning, at Gud tillod, at David "den Elskede" blev ført i den yderste Dødsfare og bitreste Sjælequal og at Gud saa ved at frelse ham i en Haandevending, satte ham istand til at profetere for al Verden om Kristus, fatte i Skrift med Guds Aands Griffel den største Profeti, som hidindtil var fremsat om den lidende Messias?

David i En-Gedi.

Endnu to Gange var Saul paa Jagt efter David, efterat han første Gang var blevet standset ved Filisternes Indfald. Gud viste fremdeles sin Miskundhed i underfulde Gjerninger. David gives ikke længere i Sauls Haand, men Saul gives disse tvende Gange ved den forunderligste Styrelse i Davids Haand. Vi har fra denne Tid 6 Psalmer, hvoraf 2 er optaget i første Samling, 7 og 35, 2 i anden, 57 og 64 og 2 i den sidste Samling, 140 og 141. Medens 7 og 35 aabenbart danner Slutningsparret for den sauliske Tid og 140 og 141 har fikse Mærker paa at være et Par som gaar foran hine, saa har vi i 57 Overskriftens

sikre og tilforladelige Vidnesbyrd for, at den er digtet, da han flygtede for Sauls Ansigt, og var i Hulen, hvilket blot kan være Hulen i En-Gedi efter Psalmens Indhold. Men Ps. 64 med sit "fiendens Gru" kendes nu og let at være det første meget betegnende Ord, hvormed David igjen møder os efter det forfærdelige Hamalekoth. Da Saul kom tilbage fra filisterkampen, fik han vide, at David opholdt sig paa En-Gedis Bjerg-høider. Med sine 3000 drager han atter ud for at op-søge David paa disse utilgjængelige "Stenbuffens Klipper." I forventning om hans Komme har David digtet Ps. 64 fornemmelig mod dem, som gyder den onde Mistankes Ord i den ulykkelige Konges Hjerte og som fatter de onde Anslag og udtænker Ugjerningerne.

Ps. 64.

Utter maa David se sit Liv truet ved Sauls, hans "fiendes Gru" (V. 2) og forvente Voldsmændenes larmende flok. Men det oprørende er, at der er dem, som kan ville tilskynde den forblindede Konge til denne nye Ufærd. De bitre Ord mod David den ustraffelige, (V. 5) "at han søger Sauls Ulykke," — disse Pile, som affydes mod David, disse er det, som yderligere forgifter Sauls Hjerte; der fæster de sig; og saa følger "de onde Anslag, de skjulte Snarer, de udtænkte Ugjerninger i Hælene paa dem, — sørgelige Vidnesbyrd om Menneskehjertets bundløse Dyb, (smlgn. 1 Sam. 26, 19). I V. 9 forkynder David dem deres Straf: Som det onde Ord er et Dødbliks Sag, — pludselig farer det ud som Pilen med sin giftige Od, — saaledes vil og Guds Pil pludselig ramme dem og det ved deres egne Ord: "deres Tunge kommer over dem;" "de tumle overende og det grysser i alle dem, som ser paa dem."

Deres forrige Venner forfærdes ved at se følgerne. De Løgnerne!

Men saaledes feirer Gud dog en Triumf blandt Menneſkene. Alle Menneſker maa tale om Guds Gjerning og gjennemſkue Sammenhængen i den og faa en gavnlig frygt. Men den Retfærdige ſer ikke blot Guds Gjerning mod de Ugudelige i det, ſom er ſkeet, men tillige Jehovahs Gjerning mod den frænkede Uſkyldighed og glæder ſig i ny Tillid og med ham priſer alle Oprigtige ſig lykkelige. Medens de for Gud fremmede frygter, er de Oprigtige glade.

Denne Davids forudſigelse, at Fienderne pludſelig vilde blive rammet af Guds Pil, giſ i Opfyldelse, da hans Kjærligheds Pil traf Sauls Hjerte udenfor Hulen ved En-Gedi, og de hjertegribende Ord, ſom han talte til Saul og ſom ſmeltede Sauls Hjerte, ogſaa ſom en Pil maatte ramme Bagvaſſernes Hjerter, idet de maatte erkjende at "Davids Ord var liflige, (141, 6) og altsaa deres egne ſkjændige. Saul maa ikke blot erkjende ſin Skyld, men endog for alle ſine Mænd proklamere David ſom Konge; ogſaa det maa Bagvaſſerne døie; ja han tager endog David i Ed paa, at han ikke vil udrydde hans Uſkom (1 Sam. 24, 22).

Fra Sela Hamaleſoth havde David taget ſin Tilflugt til En-Gedis Bjerghøider, 7 Timers Vei derfra, Gede-Kilden ogſaa kaldet "Stenbuffens Klipper," hvor han mere end noget andet Sted maatte agte ſig tryg. Det er Judas Ørkens Slutningspunkt mod det døde Hav, men den golde vilde Bjergørken forvandles ſom til et Paradis gjennem Gedefilden, ſom i en betydelig Høide hopper nedover den ſteile Skrænt. Egnen er

fuld af Huler i de hvide Kalkbjerge og netop i en af disse, i hvilke David og hans Mænd havde sit Tilhold, vandrer Saul — "min haanende Fnyser" (57, 4) ind alene og kaster sin kongelige Kappe af sig for at tilbæffe sine Fødder*). Stillingen i Hulen blev for David saa meget frygteligere derved, at han var presset fra begge Sider, — af fienden udenfor og hans Mænd inderfor, som med Hefsthed forlangte, at han nu skulde tage Hevn over den, "hvem Jehovah havde givet i hans Haand." David, der maa ligge blandt dem som spruder Jld (57, 5) maatte straffe dem med haarde Ord. — (1 Sam. 24, 5).

Ps. 57.

I den første Halvdel af Psalmen (V. 1—5) hører vi det himmelftormende Nødraab fra Hulens Dyb til Elohim, den høieste, i hvem han skjuler sig, indtil Katastrofen gaar over. Mod den dobbelte Nød fra den spottende, fnyssende Konge (V. 4) og Davids egne Mænd, som spruder Jld (V. 5), maa Gud fra Himmelen sende den dobbelte Hjælp, Naaden og Sandheden (V. 4) ifølge 2 Mos. 34, 6 Jehovahs egentlige Attributer, der staar opvartende for Gud (89, 15) ligesom tjenende Engler (61, 8).

Herpaa følger saa Miftamet (V. 6) over al Naade sublimt og poetisk skjønt:

"Løft dig over Himlene,
Over al Jorden din Ære!"

I anden Halvdel tages Udgangspunktet i frelsens

*) Den stjerne Legende, at Saul søgte sig tryk for, at David kunde være i Hulen, siden et Edderkopspind hang for Hulens videre Indgang, skriver sig fra en Bemærkning, som en gammel jødisk Uslægning, Targum, har føiet til 57, 12: "I dine Vingers Skygge søger jeg Ly": Hans, som beslektede Edderkopen, der spandt sin Væv til Bedste for mig ved Hulens Indgang.

fuldbragte Kjendsgjerning (V. 7); Saul havde ved sin Søn i Hulen beredt sig en Snare, fanget sig selv. Sangen maa være digtet i Morgengryet efter den Dag Begivenheden med Saul var skeet og David triumferende havde vist den affkaarne Snip af Kongefappen og overvundet Saul med sine yndige Ord. Medens ellers Morgenrøden vækker den Sovende, vil David med sin Sang vække Morgenrøden. Han har jo erfaret det, at Naaden og Sandheden, han bad Gud sende fra Himmelen ogsaa er stor indtil Himmelen og rækker til Himmels Skyer (V. 10). Han sender Naaden og Sandheden saa at sige lovprisende tilbage til Gud igjen. Han fræver Ørelyd for sin Sang blandt folkeslagene, — at Gud som har reist sig i denne Gjerning over Himlene, nu og maa lade sin Ære lyse over al Jorden; — det er Miftamet, som dobbelt slaaes fast.

Dauids Sammenstød med Nabal; han ægter Abigail. Rygtejmedene og Sifiterne ophidser paany Saul til Krig.

Over Hulen i En-Gedi var Solen gaaet op med en ny Dags lyse Forventninger.

Ogsaa Samuel oplevede endnu denne overrassende Tingenes Vending, og da han strax efter døde, nødtes visseelig hele Jsrael ved hans Grav til at tale om, at Saul selv havde proklameret den af Samuel Salvede som Jsraels vordende Konge. David forlader En-Gedi og tager sit Ophold i Porans Ørken, sydlig for Sela Hamalafoth, hvor han værgede de store Drifter af Smaafæ mod Ørkenens rovgjerrige Araber og Idumæer. Hjordene tilhørte en Efterkommer af Kaleb, Nabal, der boede i Karmel, 3 Timer sydlig fra Hebron. David og hans Mænd var en Mur Nat og

Dag om Hyrder og Smaafvæg. Da Davids Mænd kom til Nabal i faareflippingens Tid og begjærede en Anerkjendelse af de ydede Tjenester, og denne sendte David et haanligt Svar, var han ganske nær ved at forgribe sig i Vrede med blodig Hævn. Men han blev standset ved Abigaels vise og forstandige Udfærd, grundet paa den dybe Forstaaelse, hun havde af Davids Stilling. Hun som alle "de Stille i Landet" (35, 20) havde jo Sauls eget Ord for, at "Israels Kongedømme skulde forblive fast i Davids Haand" (Sam. 25, 30). Ret ligesom profetisk foregriber hun Forjættelsen i 2. Sam. 7, idet hun erklærer, at "Jehovah vil berede David et bestandigt Hus"; hun forstaar, at det er Jehovahs Krige David fører, og at hans Liv derfor er bunden i de Levendes Knipper hos Jehovah, om et Menneske (hun tænker paa Saul) reiser sig for at staa ham efter Livet. Han maa derfor ikke hjælpe sig selv med egen Haand, hvorved han vilde paadrage sig Blodskyld. David priser Jehovah for dette Møde og velsigner Abigaels forstandighed. —

Nababs pludselige Død 10 Dage efter af Hjerteslag og Davids snart efter indtraadte Ægteskab med Abigael kunde let udnyttes af onde Tunger for at sønderrive (35, 15), 2: berøve ham hans gode Navn og Rygte, og for at optænke Svig mod saadanne Stille i Landet som Abigael (35, 20). Hvem var Uarsagen til Nababs pludselige Død? Var det ikke David og Abigael i fællesskab, som havde gjort Ende paa ham for at kunne ægte hinanden? "De lod sin Mund vidt op og sagde: "Ha, ha! se bare!" (35, 21). Vistnok var dette og det Middel, hvorved det lyffedes at sætte Saul op paany mod David. De 4 sidste Psalmer fra denne Tid bærer helt igjennem Spor heraf. Benjaminiten

Kusch grundede uden Tvivl herpaa sine giftige Beskyldninger (7, 4 f.); atter pustes der Dag efter Dag i Jlden til Krig (140, 3), og da Sisiterne atter vilde forraade David, var Saul færdig og øvede nu en sværere Vold mod sin Samvittighed end nogensinde tidligere.

Det historiske Eys vil hjælpe os til at forstaa Ps. 141, om hvilken Tholuck siger, at Udlæggelsen af de enkelte Udtryk er mere tvivlsom end maaske i nogen anden Psalme. At "mod" i V. 4 hidindtil i alle Oversættelser urigtig har været oversat med "med", har ikke lidet bidraget til at forvirre forstaaelsen.

Ps. 141.

David opløfter sine Hænder i Aftenbøn og beder Jehovah lade Bønnen være for hans Ansigt som Røgelsesduft (Røgelsen symboliserede jo Bønnen) og som Aften-Spiseoffer (det Offer, som sluttede den daglige Gudsstjeneste i Templet). Han beder ham og sætte en Vagt for hans Mund, en Vogter for hans Læbers Dør (V. 3), for at han, som nu holder Bøn, ikke skal forsynde sig med sine Ord. Det havde jo David groveligen gjort, da han i hævnjerrig Vrede havde ophidset sine Mænd og svoret Nabal og hans Hus blodig Hævn. David havde nu netop været nær ved at hængives af Gud til en saare ond Sag, — til at slaa et stort Slag i formastelighed mod en daarlig Mand, som handlede uvittigt og nægtede ham Væresgaven, Gjæstebudskosten, de lævre Retter; slikt beder han Gud bevare sig for (V. 4).

Abigaël havde øst Tugtens velsignede Hovedolie over hans Hoved, og fordi han ikke vægrede sig ved den, saa faldt han ikke ud af den Stilling, han uroffe-

lig havde hærdet ligeoverfor Ke'ila og Saul og nu ligeoverfor Sefiterne, idet han ikke tog sig selv tilrette; han mødte Ondskaben og "Ugudelighederne" kun med Bøn, saaledes som han og nu, da det varer ved, og griber til Bøn (V. 5).

Ligeoverfor Saul og hans Mænd havde han jo kun seiret ved Ord (V. 6).

"Nedstyrtede*) ved Klippens Sider bleve deres Dommere, Og de hørte mine Ord, at de vare liflige."

Vi har her vistnok et Udtryk for det store Dieblif, da David traadte frem paa Klippen med Snippen af Kongekappen, og Sauls fornemste Mænd ("deres Dommere") var som himmelfaldne og maatte indrømme, at det var liflige Ord, David talte, der og kunde gjøre et Sam af "den rasende fnyser".

Fortvivlet nok var dengang og ikke mindre nu Stillingen for David og hans Mænd (V. 7). Ligesom den oppløiede Jord ligger færdig for Sæden, saaledes aabner Hadets, Dødsrigets Svælg sig for Davids og hans Mænds Ben; de ligger som en Sæd ("saaede") ved Randen og kan hvad Dieblif det skal være, falde derned. Det er Davids Tillid til Jehovah (V. 8), der tilige er Udonai, Alherren, som redder ham og hans Mænd. Saalænge Jehovah ikke "udøser" hans Sjæl, ikke lader dette Sædeforn falde i Dødens Svælg, saa er ogsaa de bjergede.

For Diebliffet ligger faren i de paany udstillede Snarer og Garn (V. 2). Hvad der skede i En-Gedi, beder David atter maa indtræffe, at de maa falde i

*) Jeg opfatter "nedstyrtede" figurligt, ligesom det engelske downcast, om en pludselig slaaende Overraskelse. Vare de "nedstyrtede" i egentlig Betydning, kunde de jo ikke "høre".

Snaren, medens han paa samme Tid undslipper (V. 10).

Som han begjærede, saa skede det og.

I de 3 følgende Psalmer, 140, 7 og 35, ser vi nu, hvorledes de Baand drages fastere og fastere, som hidfører den sidste Katastrofe, hvor Saul atter blev givet i Davids Haand.

Uf 140, 9: "Opløfter de, som omringer mig, Hovedet", forstaar vi, at David ser et nyt Anfald imøde; der er dem, som daglig samler sig (bedre: "puster til") Krig, de onde Tunger er paaferde igjen; især er der en (V. 12) "Tungemanden", som tillige er "Ugjerningsmanden"; i V. 9 kaldes han "den Ugudelige", og i V. 2 og 5 "Voldsgjerningernes Mand"; han nævnes altsaa i hver af de 4 Strofer. Mon det ikke er netop den i Overskriften til Ps. 7 nævnte Benjaminsit Kusch, der efter 7, 4 aabenbart gjorde Kapital af Sagen med Nabal?

Ps. 140.

Krig beredes (V. 3), Davids fødder skal bringes til fald (V. 5), Strikker, Næt og fælder udstilles (V. 6). David har besluttet ikke at værge sig; Jehovah Aldonai*) skal være som hans Styrkes Frelse, saaledes og hans Hjelm paa Rustningens Dag (V. 8), til hvem hans Dine er vendt (141, 8).

De 3 Gange efter hinanden følgende Sela betegner Stillingens Hovedpunkter:

Tungerne skjærpes, de giftige (V. 4).

Næt og fælder skjules, spændes og stilles (V. 6).

Lad det onde Raad ikke faa fremgang (V. 9).

*) Dette Gudsnavn, som i den sauliste Tid kun forekommer i disse 2 Psalmer, viser, at de 2 Psalmer kan betragtes som Par. Senere findes det kun i Ps. 68, 21 og 109, 21.

Men hvis det kommer, hvis der gjøres Alvor af at føre et nyt Slag, saa rammer Anathemaet, saa "være de forbandede", som David siger i 1. Sam. 26, 19. — Eftersom Angrebet nærmer sig, vil og Anathemaernes forbandelsesønsker være i Styrke, som vi skal se af de følgende Psalmer. Medens Davids Hoved er dækket af Jehovah Adonai, bedækkes Modstandernes Hoved, hvis de reiser sig, af deres Læbers fortræd. Det er Sodomias Dom, David spaar dem. For ikke lang Tid siden havde disse Modstandere staaet ligeoverfor David ved En-Gedi med det døde Hav nedenfor sig (Ps. 57). Og var ikke disse Mænd bleven standset af Gud ligesom Sodomiterne. Naar de nu tiltrods for denne Advarsel atter er paafærde til ny Ugjerning, saa er de at ligne med folket i Sodom og vil hjemfalde deres Dom. Undslipper de Jlden, vil de falde i Grøfterne fulde af Vand, som de selv havde beredt for David (V. 6), og "Tungehelten", Ophavsmanden til det Hele, ham kan Jorden ikke bære. Ulykken vil gjøre Jagt paa ham, som han paa David, "med Stormens fart".

Fra denne høieste Spænding sænker Psalmen sig ned i Tryghedens Stilhed (V. 13 f.) Den Lidende og de fattige, David og hans Mænd, saasandt de kun er de Redelige og de Oprigtige, deres Sag gennemfører Jehovah; de takker hans Navn og skal bo for hans Ansigt.

Schigajon mod Kusch og Davids Ultimatum mod Saul.

Pf. 7 kaldes et Schigajon "Raseri", et rasende Digt, fuldt af stærk Sindsbevægelse, en Dithyrambe. Det er Benjaminiten Kusch's Beskyldninger, som har sat

David i Oprør, saa han ønsker den værste Ulykke over sig, det at gaa tilgrunde ved "fienden" Saul, dersom disse Beskyldninger var sande.

P s. 7.

"Dersom jeg har gjort saadant, (V. 4), nemlig som Kusch har fremført. Løven er ude igjen, — Saul midt iblandt sine Leiesvende, — for ikke blot at sønderrive Davids Sjæl, thi hvor gaar det ham ikke til Hjertet, men og for at sønderbryde hans Legeme, redningsløst ombringe ham, der ikke tør værge sig" (V. 2 f.)

Men hvem er det, som staar bagom? Det er Kusch, denne Doeg No. 2: Ikke blot forfølge, men indhente, nedtræde, lægge i Støvet Davids Liv og Ære maatte han, dersom Beskyldningerne havde snug af Grund. Men hvor meningsløse er ikke disse Beskyldninger; de slaar sig selv ihjel. David skulde have tilføiet den Ondt, som var tilvens med ham? Hvem anden kan menes her end Nabal? Men David behøver jo blot at anføre den Kjendsgjerning, som var fjendt af Kusch og af alle: Han havde reddet sin Modstander uden Grund, Saul, da han havde ham i sin Magt, og skulde han da ville gjengjælde en, som var tilvens med ham, Godt med Ondt? Nei, nu er Dommens Time slagen! (V. 12).

Fienden som en Løve (V. 3), Modstanderen uden Grund (V. 5), forfølgeren (V. 6), Saul, — mod ham udtaler David det store Advarselens og Trudselens Ord (V. 15—17), som dog først rammer, "hvis han ikke omvender sig". Guds Sværd, det hvæsses, og Guds Bue, den spændes med brændende Pile mod Sauls Misgjerning og Vold, dersom den bliver fuld-
baaret. David behøver ikke at værge sig. Gud er

hans Skjoldsbærer; hans Skjold er "paa" Gud. "Jehovah skal være Dommer mellem mig og dig, og han skal se til og føre min Sag" (1. Sam. 24, 13—16); disse Ord, som David udtaler i En-Gedi, udfører han paany her. Denne Guds Domsact bliver i Vrede (V. 7), og den er et forspil paa Verdensdommen; i denne Dom er David tryk: "Døm mig, o Gud, efter min Retfærdighed (V. 9), og Dommens frugt bliver: "Jeg vil prise Gud efter hans Retfærdighed (V. 15); saaledes corresponderer Slutningen af første og sidste Del i Psalmen. Man kunde overskrive Psalmen: Davids falskelig anklagede Retfærdighed og Guds herlige beviste Retfærdighed.

Pf. 35 er Davids Ultimatum, hans sidste Indlæg i Sagen med Saul, hans Krigserklæring til dem, som trætter og strider med ham. Men den, David sender i feldten, er ingen anden end Jehovah selv i hans Engel. Netop fordi David ikke her kan føre Jehovahs Krig, derfor maa Jehovah selv føre Krigen uden Davids Hjælp og for David.

Situationen var kommen til fuld Modenhed. — Kusch's Beskyldninger havde ført til Retsforhandlinger. Der blev Vidnesførsel i Anledning af Sagen mod Nabal ved Hjælp af falske Vidner, (V. 11), og "Voldsvidner". Gamle Venner, for hvem David havde vist om Omsorg i Sygdom, ligesom især for Saul selv, traadte troløse op mod ham. Og som Sauls Mænd tildels er Davids troløse Venner, saa viser det hele Hof i Gibeon sig skræffelig demoraliseret. Den værste Pøbel er der paaferde og Snyltegjæster i Mængde; de kunde saa noget at bide i ved Sauls Taffel, naar de bare vilde skjære Tænder mod David og spotte ham (V. 16). De triumferer allerede: "Ha, efter Ønske",

"Det var gjildt", "Vi har opslugt ham". David møder den fremrykkende fiende med

Pf. 35.

Efterat David har gjort et Stormløb paa Guds Rustkammer, — hans Skjold, hans Værge, hans Spyd —, i dristende Tro kaldet Jehovah selv — hans Engel, fuldt rustet til sin forsvarende, slutter han med det troessterke Ord:

"Sig til min Sjæl: Jeg er din frelse!"

Han vil have et Ord lig det til Abraham (1. Mos. 15, 1): "Jeg er dit Skjold og din meget store Søn". Det var i Kraft af saadant et Ord, at David siden kunde vove det uhyre Vovestykke, hvortil blot en af hans Mænd dristede sig til at følge ham — hans egentlige følge var Jehovahs Engel — at gaa ned i Sauls Leir, i Tillid til, at en Søn fra Jehovah vilde falde paa ham og hans Mænd.

Psalmen er en stormende Begjæring om Guds Indgriben; Syndsmaalet holder paa at blive fuldt. 3 Gange opløstes et forfærdeligt "Ead" (V. 4, 5 og 6) mod forfølgerne, som er fast bestemt paa at tage Davids Liv, og 4 Gange gjentages (V. 7 og 19) "de som hade mig uden Aarsag"; det er dette, som gjør David til Kristi forbillede og berettiger ham til i forfølgerne at se Guds egne fiender. Men 3 Gange opløstes nu og dette Ønske: "lad" mod Saul (V. 8). Det hedder nu ikke længere: "dersom han ikke vender om". Neil "Ead ham falde!" Han gaves hen i sin Dom. Uventet maa det komme, selblavet maa det blive, med "Knald og fald" maa det ske, at fordærvelsen kommer over ham (smlgn. 1. Sam. 26, 10). Men David skal med sin Sjæl og alle sine Ben prise Jehovah, som udfri-

ham. Ligesom dette Afsnit ender og de 2 andre i Psalmen med Løfte om Løoprising.

Efterat David har skildret de uretfærdige Vidners (V. 11), de troløse Venners (V. 13), de ryggesløse Spotteres (V. 15) og de unge Løvers (V. 17) sig sammenflokkende (V. 15) Forsamling, saa lover han Løoprising i stor Forsamling (V. 18). Og i 3die Afsnit slaar det 7 Gange gjentagne dømmende Anathema: "lad" mod de grundløst hadefulde (V. 19), svigoptændende (V. 20), skadefro (V. 24), blodtørstige (V. 25) og hovmodige (V. 26) Fiender om i et forhaabningsfuldt Løoprisingens: "lad", henvendt til dem, som staar med David i den store Nød. I Fællesskab med dem lover David i stort lovprisende Kor den ganske Dag at synge om den Jehovahs Retfærdighed (Ps. 28), efter hvilken han begjærer at dømmes (V. 24).

Altjaa: Sjæl og Legeme skal prise (V. 9), i stor Forsamling skal der prises (V. 18), den ganske Dag skal i Kor med de Retfærdige prises (V. 28). I dette Løoprisingens store Løfte udflinger Psalmesangen i den sauliffe Tid.

David i Ziflag; Sørgekvadet over Saul og Jonathan.

David, som i sine Psalmer var steget fra Kraft til Kraft, og som seirede over Fristelsen og blev værdiget til at være Kristi Forbillede og herligen at profetere om ham, og som fik tale saa liflige Ord til Saul, — hans Psalmesang forstummer nu paa Aar og Dag, indtil han synger Drapaet over Saul og Jonathan.

Trods alle Guds mægtige Udfrielsler, tiltrods for, at Gud lod ham stænge for Saul med det samme Spyd,

hvormed Saul to Gange havde villet spidde ham til Væggen, — ja tiltrods for, at han af Sauls egen Mund fik høre Stadsfæstelsen paa sine Ord om, at hans Liv skulde agtes høit i Jehovahs Øine og at Jehovah skulde udfri ham af alle hans Trængsler ("Du skal baade sætte det i Værk og magte det" havde Saul sagt), — tiltrods for alt dette giver David dog tabt og flyr som første Gang til Philisterne, idet han troesmat siger i sit Hjerte: "Nu, jeg bliver dog en Dag borttryk- ket ved Sauls Haand; intet er bedre for mig, end at jeg undflyr til Philisterne, saa vil Saul afstaa fra at lede længere efter mig inden Israels hele Landemærke."

Historien stadfæster det noksom, at David, idet han i svigtende Troesmod vil undløbe Sauls Snarer, styr- ter sig lige op i en ny Snare, værre og farligere end alle de ham af Saul beredte. Stillingen i Ziflag, paa Sydgrændsen af Philisterlandet, som Kong Achis over- lod ham, var en moralsk fortvivlet; den nødvendig- gjorde stadig forestillelse og uforsvarlig Grusomhed mod dem, David nu førte Krig med (1. Sam. 27, 8 —12).

Det var ikke længere "Jehovahs Krige", David førte. Og Enden blev, at han kom i en endnu svæ- rere Dobbeltstilling end nogenfinde før, idet han nødes til at følge Kong Achis's Opbud mod Saul i en ny Krig, hvor Angrebet skal ske mod det nordlige Land. Det maa have været en skræffelig Tid for David, da han som filisterkongens Vasal rykker ind med ham som Ariergarde i Israels Land, og en stor Lættelse, da Achis paa filisterfyrsternes bestemte fordring sender ham hjem igjen, men og en bitter Revselse, da Achis siger om ham, at "han er god som en Guds Engel."

Men imidlertid havde Gud sit Opgjør med ham.

Da han kommer tilbage, er alt røvet i Ziflag af dem, David førte sine fordulgte og grusomme Krige med. David maatte gjennemgaa en hidtil ukjendt Dødsangst, — den at hans Folk vilde stene ham. Alt, alt er tabt! Den svigtede Tillid til Herren har baaret sine bittere frugter. Men der er og Opreisning at finde! Herren har slaaet; Herren vil og læge. "David styrker sig i Jehovah, sin Gud" (1. Sam. 30, 6). Livfjortelen med det hellige Lod maa atter frem, og Herrens Svar giver de bitterlig bedrøvede og dødstrætte Kraft til at forfølge fienden. David redder alt, ogsaa sine Hustruer og Børn, og af Bytte har han fuldtop til Judas Ældste, som strax efter hinanden faar Budskab om Sauls Nederlag og Fald og om Davids storartede Seier over de til Undergang dømte Amalekiter. I Sandhed et mægtigt Skridt til Tronen!

I de 16 Maaneder, David havde tilbragt i Ziflag, var Psalmesangen forstummet. Men nu var David baade blevet ydmyget og igjen opreist til at synge, og først og fremst til at synge Sørgefangen over Saul og Jonathan, en Sang, som han befalede at lære Judas Børn, da han snart efter blev faaret til Konge over Judæa i Hebron. Den skulde lære folket at se Kongen og hans Søn som i et uopløseligt fæstbroderskab, der fastede Jonathans dyrebare Minde dækkende over Sauls, paa samme Tid som Pletten paa Sauls Skjold, skjønt den varsomt nævnes, dog ikke skal skjules; ogsaa her bliver David sig selv tro i sit uplettede Pietetsforhold til det sidste.

Og David klagede dette Klagemaal
Over Saul og over Jonathan, hans Søn.
Og han befalede, at man skulde lære Judas Børn "Buen."
Se, den er skreven i den Oprigtiges Bog.

Den Pryd, Israel, ihjelslagen paa dine Høie !
Hvorledes er dog Heltene faldne?

1.

forfynder det ikke i Gad;
Melder det ikke i Asfalons Gader,
At ei Filistrenes Døttre skal glæde sig,
De Uomstaarnes Døttre ikke juble.

I Bjerger i Gilboa! Ei Dug og ei Regn paa Eder,
Ei heller Marker, som bærer Offergaver;
Thi der blev Heltes Skjold besudlet,
Sauls Skjold, — ikke salvet med Olie.

2.

fra Ihjelslagnes Blod,
fra Heltes fedme
Veg Jonathans Bue ei tilbage,
Og ikke kom Sauls Sværd ledigt hjem.

Saul og Jonathan, elskede og yndede i Livet,
Blev heller ei skilt ad i Døden;
Hurtigere var de end Ørne,
Stærkere end Løver.

3.

I Israels Døttre! Ægræder over Saul,
Som flædte Eder yndigt i Purpur,
Satte Smykker af Guld paa Eders Klædebon;
Hvorledes er dog Heltene faldne midt i Krigen?

Jonathan ihjelslagen paa dine Høie!
Hjertelig bedrøvet er jeg over dig, min Broder!
Jonathan, du var mig saare dyrebar,
Elsligere end Kvinders Elskov din Kjærlighed.

*

*

Hvorledes er dog Heltene faldne,
Og Krigens førere omkomne?

Den første Linie i Sørge-Kvædet springer ligesom uvilkaarlig frem igjen, som et halvlægt Saar, der bryder op igjen, idet David skal til at nævne sit eget store Tab i Jonathan, — den paa Israels Høie i Kampen for sit Fædreland ihjelslagne Heltenes Helt. Hvo har lidt et Tab som David, og hvo maa sørge som han? At miste en saadan Ven, en saadan Broder! — hvad veier vel Kvinders liflige Kjærlighed mod en Kjærlighed som den, han havde vist, saa ren, saa selvfornægtende, saa trofast! Aaringers Adskillelse fra den Dyrebare var tung, hvad saa ikke Hjertesorgen over hans Død. Endnu mere end over Jonathans Fald maa folket græde med David over hans hjertesmeltende Sorg.

Hvilket Uresminde over Dennen, og hvilken Indvielse til at tage først og fremst i Folkets Hjerte den faldne Tronearvings Plads som Konge over Israell

Cap. 2.

Det Davidiske Kongedømme.

Kongespeilet og Ardens Opførelse paa Zion.

Tredive Aar gammel blev David Konge og i 7½ Aar var han Konge i Hebron over Juda. Krigen blev langvarig mellem Sauls Hus og Davids Hus (2 Sam. 3, 1). Efter Sauls Søns, Ischboseths Død blev David Konge over hele Israel og skaffede sit Folk et nyt Middelpunkt i det strax efter fra Jebusiterne erobrede Zions Bjerg, som blev kaldet Davids Stad. Ikke længe efter vistes den Tanke, der optoges med Begeistring i en stor Folkets forsamling, at hente den i 70 Aar*) ligesom landflygtige Pagtes Ark fra Kirjat-Jearim for at berede den en Plads paa Zion. Hvad kunde være Jehovah kjærere end at opfylde og velsigne dette Kongens saavel som Folkets fromme Ønske, der har faaet et saa gribende Udtryk i Ps. 132, 1—6. Men som et Lyn fra en klar Himmel forstyrredes festens

*) 20 Aar indtil Seieren ved Ebenezer, 40 Aar under Saul og henimod 10 Aar under David.

jublende Glæde, da Gud slog Ussa, fordi han uærbødig greb fat i Urken, da Orerne, som drog den, blev ustyrlig. Perez Ussa: Ussas Nedbrydelse, som man kaldte Stedet, stillede sig iveien for Planens videre Udførelse, og en stor Rædsel og Modløshed vafftes blandt folket ved Tanken paa det tidligere Nederlag i Bethsemes; Gud havde ligesom begyndt en Krig med det hele folk, og David fastedes frem og tilbage mellem forsagelse og Modløshed. Tre forfærdelige Maaneder paafulgte. Og da nu tillige Philisterne, loffede ved folkets Raadløshed og Angst, brød ind i Landet, i Haab om at dræbe det davidste Kongedømme over hele Israel i fødselen, syntes det saa herlig begyndte at nærme sig sin Undergang. Philisterne leirede sig tvende Gange i Refaims Dal, som man passerer paa høire Haand paa Reisen fra Jerusalem ned til Bethlehem, og deres forpost var i Bethlehem*). To Slag leveredes dem; det første i Baal Perazim, fordi David kaldte Gud med Tilnavn Perazim, "Gjennembryderen", eftersom Gud brød igjennem hans fienders Rækker, som Vande bryde igjennem, — og det andet, som stod ved Geba eller Gibeon. Erindringen om dem har Jesaias opbevaret os i Cap. 28, 21. Det sidste blev mærkeligt derved, at David imod al Krigslov maatte drage bagom Philisterne, hvorved han blottede Hovedstaden; udsat for at blive affsaaen der, bag Philisterhæren, maatte han saa vente, indtil han hørte Jehovahs Trin paa Bakstræernes Toppe, thi da udgif Jehovah for at slaa fienderne. I Ps. 78, 66 omtales dette med de Ord:

*) Ved denne Leilighed var det de 3 Helte brød ind i Filisternes Leir og hentede Vand til David i Bethlehem. Et nyt Vers skulde begyndes med Slutningen af 1 Sam. 1, 13: "Og Filisternes Hær laa i Leir i Refaims Dal".

"Han slog sine Modstandere bagfra,
Paaførte dem en evig Skam."

Med Hensyn hertil kalder David og i Ps. 24, 8 Jehovah "stærk og vældig, Jehovah vældig til Strid". Først nu efterat Gud i Ba'al Perazim havde gjort et Modstykke til Perez Ussa, og man tillige erkjendte, at "Bruddet" blandt folket var skeet, fordi Leviterne ikke var med og bar Arken, og endelig efterat David fik høre om den Velsignelse, som var kommet over Obed Edoms Hus, hvor Arken stod, først da var det, at David, som var bleven bange for Jehovah og havde sagt: "Hvorledes skal Jehovahs Ark komme ind til mig", fik frimodighed til atter at hente Arken op. Det er denne herlige Opreisning og Vending i Sorgen og Nøden, som atter kalder Davids Psalmesang tillive, efterat den i nærpaa 10 Aar havde forstummet. Af de 4 Psalmer fra denne Tid er Hovedpsalmen, 24. med Spørgsmaalet: "Hvo skal stige op paa Jehovahs Bjerg og staa paa hans hellige Sted?", optaget i Davids egen Samling (2—41); — den anden, Kongespeilet med Spørgsmaalet: "Naar vil du komme til mig?" optaget af Kong Ezechias i hans Samling (90—118) og de to yndelige Smaapsalmer 131 og 133 optaget blandt fest-reisepsalmerne til Jerusalem, der indførtes blandt folket ved dem.

En skjøn Plads midt imellem disse 2 har Psalme 132 faaet, som saa levende i sin første Del fører os ind i denne Tid.

Ps. 101.

Spørgsmaalet til Jehovah: "Naar vil du da komme til mig?" nemlig med Pagtes Arkens hellige Nærværelse, viser, at David har digtet dette "Kongespeil" under forventningen og Bønnen om, at Gud efter

Straffedommen paa Ussa vildegive ham frimodighed til at hente Arken. Udmygelsen, han maatte erfare, har ført David til at agte paa fuldkommenheds-veien, saa han begynder med sig selv, sit eget Hus, sit eget for-
sæt, sin egen Gjerning, sit eget Hjerte (V. 2—4). Paa saadan Grund synger han om Miskundhed og Retfærdighed, de to kongelige Cardinaldyder, en Sang for Jehovah. Han truer Bagvasseren med Udryddelse, og den hovmodig Opblæste skal ikke blive taalt (V. 5). De Trofaste og Redelighedsveien vandrende skal bo hos Kongen og tjene ham (V. 6); den Svigefulde og Løgneren skal ikke blive taalt; hver Dags første Gjerning skal være at hævde saadan kongelig Retspleie i den Stad, som nu, ved at Jehovah kommer til David, skal blive Jehovahs Stad.

Pf. 24.

Psalmen er en tilbedende Velkomsthilsen til den paa Zion gennem Arken inddragende Jehovah, men tillige et Advarselens Ord til Betænkning, hvad Jehovahs Bjerg og hans hellige Stad er i sig selv, og hvem der alene har Ret til at stige op og staa der. Det nødvendige Udgangspunkt til Erkjendelsen af, at Zion nu bliver Jehovahs Bjerg og et helligt Sted, hvor kun Ufskyldige og Hjerterene, kun Sandhedskjærlige og Sandhedstalende kan bo, er, at baade Jorden og dens fylde og Jorderiget og dets Beboere er Jehovahs. Han, hvem hele Jorden og alle Menneſſer tilhører, er den, som har valgt at bo paa Zion, og som nu skal stige op gennem de urgamle Porte i Melchisedeks Stad. "Herligheden er veget fra Jsraell!" raabte Pinehas's Hustru (1. Sam. 4, 21), da Guds Ark 70 Aar tidligere var røvet; Herlighedens Konge skal nu drage

ind, han, som har vist sig vældig til Strid mod hine folkets Fiender, der den Gang røvede Arken, han, som tillige er Jehovah Zebaoth, de himmelske Hærskarers Konge. Men han er og frelsens Gud, som skjænker baade Velsignelse og Retfærdighed for de søgende og sørgende, — den rette Jakob. Med dennes Velsignelse var Obed Edom bleven velsignet, med den velsignede David folket i Jehovah Zebaoths Navn (2. Sam. 6, 18), og med den vilde han velsigne sit Hus, men mødtes med Haan af Michal, hans Hustru, en Haan, som blot befæstede David desto mere i sand Nidmyghed, i dette at ville blive endnu rigere og være liden i egne Dine og æres med Tjenestepiger. Dette Sind vil han lære alt folket, som skal drage op til Zion, hvor Herren nu har taget Bolig, og udaf dette Sind har han digtet Ps. 131, Psalmen om den hellige Eidenhed, der kan tie og bie.

Ps. 131.

Det hellige Resultat af Guds Opdragelse med David personlig er, at baade hans Hjerter og hans Dine og hans Vandel "søger de nedre Steder"; han er bleven som et afvant Barn hos sin Moder, thi han har lært at tie og være stille og kan derfor opfordre Israel til at øve den hellige Ventekunst fra nu af og for bestandig.

Det ikke mindre herlige Resultat af den store nye Guds Gjerning, at han har udvalgt sig Zion til Bolig og der har beffikket Velsignelsen, Liv til evig Tid, er at Brødre nu og kan bo sammen der. Hvor godt i sig selv og hvor lifligt i sine Virkninger dette er, forfynder

Ps. 133.

Broderskabets Godhed feires gennem Billedet om

den gode Olie, Velsignelsens Symbol i Arons Salvelse, og Broderskabets Eiflighed i Billedet om Duggen fra Hermon, Livskilden for det hellige Land; naar alle Bække og Kilder udtømmes ved Høisommertide, smelter og den samme Sol, som borttørre dem, Sneen paa Hermon, saa Duggen driver ned over Landet lige ned til Zion.

Begge Psalmer er ens bygget, og begge ender med: "til evig Tid". Hvilke Psalmer til Ufsyngelse paa festreisen til det nyindviede Zion skjænkede ikke David folket i disse to kostbare Perler, der lærte dem at vandre ydmygelig og broderlig til Herrens hellige Stad.

Helbredelse fra dødelig Sygdom.

Jehovah havde stadfæstet David til Konge over Israel (2. Sam. 15, 12) og skjænket hans Bjerg, det ved Natur og Kunst faste Slotsbjerg Zion, Styrke (Ps. 30, 8); dette førte David ind i fjødelig Tryghed, saa han selvtillidsfuldt sagde: "Jeg skal ikke roffes evindeligen". Da hjem søgte Jehovah ham pludselig med dødelig Sygdom. Han skjulte og sit Ansigt for ham, saa han blev forfækket. Dette skede netop som Ceder-Paladset skulde indvies, hvilket fønisske Bygmestere havde opført for ham paa Zion. Men da nu David greb til Bønnen, saa helbredede Jehovah ham, saa han den følgende Morgen var frisk igjen. David digtede da til Husets Indvielse

Ps. 30.

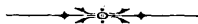
Psalmen er en Ophøielse af Jehovah og en Opfordring til alle hans fromme at lovprise Gud, som paa hans Bøn hastigen havde heldbredet ham, kaldt ham

tillive fra dem, som farer ned i Graven, omskiftet hans Klage til Dands, løst Bodsdragten af ham og omgjærdet ham med Glæde. Beslutningen: "Evindelig vil jeg prise dig" kom til Udførelse i den 30te Psalms deilige Echo.

Pf. 103.

Forynget lig Ørnen tager David her paa tvende tidligere Gudsords*) vældige Vinger en Ørneflugt fra sit Hjertes Jnderste ("alt det, som i mig er"). I Kraft af den ham beviste Naade ved Syndstilgivelse og Helbredelse (V. 3) gennemfarer han hele den guddommelige Miskundheds Høide (V. 11), Længde (V. 12), Dybde (V. 13) og Bredde (V. 17) ind i selve Himmelen, idet han opbyder ogsaa Erkeenglene (V. 20) og de himmelske Hærskarer sammen med alle Guds Gjerninger og alle hans Herredømmes Steder til at istemme Lovsang; efter denne flugt sænker han sig ned igjen og hviler ud i Psalmens første Ord: "Min Sjæl lovsyng Jehovah!"

*) 2. Mos. 34, 6 f. og 5. Mos. 7, 9, 11.

Cap. 3.

Forjættelsen om Davids Sæd.

(2 Sam. 7).

Mod sætningen mellem Davids Cederpalads og det paa Zion for Arken reiste Telt vakte hos David den høisindede, fromme Tanke og bragte ham til for Nathan at udtale det Ønske, at bygge Jehovah et Hus. Men Nathan, som først bifaldt Davids Plan, fik ved et Syn om Natten det Svar af Herren, at Tiden til at bygge ham et Hus ei var kommen, men at Gud som Svar paa Davids Begjæring og som Underpant paa dens senere Opfyldelse, selv vilde bygge David et Hus og opreise Davids Sæd, som skal bygge et Hus for Guds Navn; hans Kongedømmes Trone skal befæstes evindeligt og hans Forhold til Gud skal være Sønnens til en Fader.

De to store Grundforjættelser om Kristus: Kvindens Sæd og Abrahams Sæd er saaledes nu fortsat og samlet i forjættelsen om Davids Sæd; David selv indtræder nu ifølge denne ved Ed (132, 11; 89, 4) ham beseglede forjættelse og evige Pagt (2 Sam. 23, 5) i et nyt

forhold til Gud. I Kraft af denne "Davids rige Naade, den visse" (Jes. 55, 3) er David bleven "den førstefødte, den høieste over Kongerne paa Jorden" 89, 28. Andre Konger er født til Tronen ved den naturlige fødsel, — David er født af Gud til Konge paa Zion og det til et evigt Kongedømme. Hvad der siges om hans Sæd, maa selvfølgelig først og fremst gjælde ham selv, men er og bleven beseglet ham ved et særskilt Gudsord: "Du er min Søn, jeg fødte dig idag!" (Ps. 2, 7).

David gik ind i Templet og blev derinde for Jehovahs Ansigt og feirede den modtagne forjættelse og Ed med en herlig Takkebøn (2 Sam. 7, 18—29), i hvilken han benævner forjættelsen "Loven for Mennesket" ikke blot altsaa for Israel. Efter det Spørgsmaal: "hvo er jeg?" erklærer han, at ingen er som Gud, og intet Folk som Israel, et Guds Folk evindeligt. Han fatter frimodighed til at bede den Bøn, at Gud nu og vilde velsigne hans Hus evindeligt, — hvilket sidste Ord i denne Bøn gjentages 6 Gange.

I nøie Sammenhæng med denne Bøn staar

Ps. 138.

Var hin Bøn en Lovsang i Templet for Gud, saa faster David sig i denne Psalme ned foran det hellige Tempel med en Lovprisning for Gudernes, de jordiske Guders Dine 2: de Størstes paa Jorden (2 Sam. 7, 9), dem som i Ps. 2 kaldes Jordens Konger og Dommere. Dem vedkom jo allesammen Davids Udvælgelse, thi den skulde bringe dem til at kjende og anerkjende Jehovah. Paa hin Bøn, 2 Sam. 7, 27, har Jehovah svaret, saa at den frimodighed, som David der havde faaet til at bede, nu er blevet til Styrke i hans Sjæl, (V. 3:)

"Du gjorde mig frimodig; i min Sjæl kom der Styrke."

Herligt over alt sit Navn har Gud nu gjort denne sin forjættelse, der altsaa overrager alt, hvad Jehovah hidindtil har aabenbaret (V. 2). Alle Jordens Konger skal ligesom David takke Gud, naar de faar høre Guds Munds Udsagn, og faar Syn paa, at Jehovah, den Ophøiede ser til den Ringe (V. 4—6). Psalmen er digtet med ny sig nærmende Trængsel for Die, mod hvilken Gud udrækker sin Haand og frelser med sin Høire, thi Jehovah vil fuldføre sin Gjerning (V. 7. f.).

Det viste sig imidlertid, at det var saa langt fra, at Davids Udvælgelse til den høieste blandt Kongerne paa Jorden, hvori og Velsignelse for disse var indesluttet, — bødte dem til Erkjendelse, — at den meget mere foranledigede en Sammenlutning af alle omgivende Magter mod det davidiske Kongedømme og Guds folks Midlerfald. Af 2 Sam. 10, 6 ser vi, at Bervælgelsen udgik fra Ammon som søgte Hjælp hos Syrerne, og disse igjen hos Folket hinsides floden Eufrat; "Assur blev Loths Børns Arm (Ps. 83, 9); dette nødte David til at opbyde hele Israel og førte ham ligetil Eufratfloden, hvor det store Slag ved Helam gjorde David til Verdenshersker.

Denne Kongernes Sammenrottelse mod Gud og hans Salvede og den truende Krigslarm, er det, som i Ps. 2 foranlediger Kundgjørelsen af hvad Gud har slaaet fast, forkyndelsen af det davidiske Kongedømme som et Sønnekaar, der giver Arveret til den hele Jord.

Psalm 2.

Psalmen er uden Overskrift fordi den selv er et Program, — en Overskrift til hele den davidiske Samling (2—41): Og kunde vel nogen Psalme bedre

stilles i Spidsen, bedre hævde Davids Ret til at være Israels og Kirkens hellige Sanger? Den indeholder Davids kongelige Ord om den guddommelige Raadslutning og deraf følgende Krav paa Hyldningskys af alle Jordens Konger og Dommere, — dem, for hvem David sang Ps. 138. Det er det store Verdensdrama, som her oprulles for os, i hvilket ingen mindre end Jehovah selv fører det store Ord; det er den guddommelige Politik, som slaar ned alt Oprør mod hans Salvede med en hellig Ironies knusende Smil og nedtordner al Modstand mod det paa Zion nyistiftede Kongedømme. Dette davidiske Kongedømme har derfor en verdensovervindende Krigsvælde, for hvis Jernspir alle Modstandere blot er Ler. Men efter alt Oprørets Krigerlarm og Guds Jehovahs Tordenord og Jernspirets Dommedagsslag kommer den venlige formaning: "Kysser Sønnen" og den sagte Susen: "Salige alle de, som forlader sig paa ham."

Paulus oplyser os i sin første Missionsprædiken Ap. Gj. 13, 33 f. om, at Psalmens store Hovedord: "Du er min Søn, jeg fødte dig idag," er bleven opfyldt i Kristi Opstandelse fra de Døde. Kristus blev da den førstefødte af de Døde og blev kraftigen bevist at være Guds Søn, da han af Jordens Skjød fødtes frem til at blive Opstandelsen og Livet for alle, som forlade sig paa ham. Denne "ham" i Psalmens Slutning er Messias i David; David kun, forsaavidt han er Kristi forbillede.

I denne Sammensværgelsens, Krigens og Nødens Tid er det de to store Davids Samtidige, Asaf og Korahiten opløfter sin Røst i Sang for folket, uden Tvivl medens David var fraværende i Syrien og ved Eufrat. De tvende Digtere udfylder hinanden paa det

ffjønneſte, idet Aſaf er Epiker, Korahiten Lyriker. De forholder ſig til hinanden ſom Baſ til Tenor. Aſaf er den hiſtoriske Lærepſalmes fader (P. 77 og 78 f., ſandſynligviſ og 105 og 106), han er Lovens og Dommens Mand, Herrens hellige Tidſjærheds vældige Talsmand. Korahiten er den ømme, inderlige Kjærlighedens forkynder, de hellige Stemningers bløde Tolk. Begges Pſalmer ſtrækker ſig lige indtil den ſtore Kataſtrofe, da Siſak indtog Jeruſalem 5 Aar efter Salomos Død under Rehoboam, ſom vi ſenere ſkal ſe. Det var Sammenſværgelſen mod det davidſke Kongedømme, ſom aabnede Aſafs Mund til at ſynge Pſ. 83, og Edoms Indfald i Juda under Davids fravær i Syrien, ſom foranledigede Korahiten til at ſynge Pſ. 44 og Aſaf til at ſynge Pſ. 80.

Pſ. 83.

Sammenſværgelſen giſ ud paa at udflette Iſraels Navn og tage Guds Boliger i Eie, men den maa føre til — og det er det, Aſaf taler om (V. 17 f.) —, at Jehovahs Navn bliver ſøgt og kjendt af folkene. I Opregning af de omliggende folkeſlag, der ſluttede ſig ſammen, gaar Aſaf (V. 6—9) fra Syd mod Nord, Edom og Iſmaeliterne (nedimod Sinaihalvøen), Moab og Hagarenerne (øſtenfor Gilead), Gebal (ſyd for det døde Hav), Ammon og Amalek, Philiftæa og Indbyggerne af Tyrus (meget betegnende "Indbyggerne", thi Kongen Hiram var Davids perſonlige Ven, og det var altsaa kun et Parti i Tyrus, ſom var med i Komplottet). Men Toppunktet er Aſſur, ſom er bleven "Loth's Børns Arm", idet Ammon og Syrerne ſøgte Hjælp hos folket hinsides floden Euſtrat, hvilket gjorde Krigen til en Verdenskrig. "Raadſlaaet" har

de, og Krigen vilde uden Tvivl strax være brudt løs, hvis David ikke havde seiret ved Eufkrat. Edom, som endnu ikke havde kjendt Davids mægtige Arm, var den eneste, som brød ind i Juda, herjende og plyndrende, sluppet løs ligesom af sit uudsloffelige Nationalhad.

Eigeoverfor det paa alle Kanter fringsatte Israel (V. 1—9), hvis Tilværelse er truet, maa Gud ikke give sig Ro og ikke være stille (V. 1—4), men gribe ind som i Medianiterstriden, da Gideon, og i Kananiterkampen, da Deborah og Baruf seirede saa vidunderlig (V. 10—13). Som Storm og Ild bønfaledes Gud om at fare frem mod dem, men, vel at mærke, for at de fan søge Jehovahnavnet (V. 17) og erkjende, at dette Navn alene er det høieste paa Jorden (V. 19). De vilde udrydde Israels Navn, men gjennem Israel skal de meget mere lære at kjende Jehovahs Navn. Krigen var altsaa det af folkene selv forvoldte og af Gud benyttede Middel til at aabenbare Jehovah for dem. Det er denne hellige profetiske Missionsaand, som driver Usaf og gjør ham til Krigens Prædikant, idet han erkjender, at det er Jehovahs Krige, folket er kaldet til at fjæmpe.

Edomiterkrigen.

Medens David førte disse Herrens Krige i Syrien, hvortil hele Israel maatte opbydes, benyttede Edomiterne sig af Hærens fraværelse til at bryde ind i det værgeløse Juda. Den mod dem opbudte Landstorm blev slagen. Israel led et Perez, deres Slaglinier blev gjennebrudte (Ps. 60, 1). Et uhyre Blodbad blev anrettet, det værgeløse folk, agtet som Slagtesaar, slo-

ges ned forfode, og en Mængde fanger blev spredt og solgt blandt Hedningerne. Dette Nederlag midt i Seiersrusens Tid blev Israel til Spot og Haan for de omgivende Folk, og til stor Anfægtelse for det selv (2. Sam. 8, 3, 1. Kong. 11, 15).

I denne Tid oplader Korahiten sin Røst, — denne stærkt udprægede Sanger, der skjuler sin Anonymitet under det mærkværdige Navn "Korahs Børn". — Maaſke er det Heman, der i 1. Kr. 25, 5 kaldes "Kongens Seer i Guds Ord" og vistnok forſkjellig fra forfatteren til Ps. 88, der faar Tilnavnet "Esrachiten". Disse Leviter, Korahs Børn, stod ved sit Navn som forunderlige Vidnesbyrd om Guds forfærdelige Dom ſaavelſom om hans frelſe, ſom Brande reddet ud af Ilden. Medens deres Stamfader op til det 18de Led, Korah, ved sit Oprør mod Moſes med "hele ſin Hob" var bleven ſlugt af Jorden (4. Moſ. 16, 32), ſaa var dog hans Børn bleven ſkaanet (4. Moſ. 26, 17), og for diſſe blev nu Slægtsnavnet ſtærkere og vigtigere end Perſonnavnet.

Ps. 44.

I den midterſte Del, i hvilken Krigsnøden ſchildres (V. 10—17), beſtaar Pſalmen af 2×8 , i den førſte (V. 2—9) og ſidſte Del (V. 18—27) af 2×10 Verslinier. I den førſte ſkues der tilbage paa Guds Kjærligheds-gjerninger i fortiden, og Folkets nuværende fulde Tilid til Herren i de ſeierrigt vundne Krige fremholdes (V. 5—9). I den ſidſte Del anføres den ſkrigende Modſætning mellem Nøden og Folkets bitterlige Vedhængen ved Jehovah ſom Opfordring til ham om at gribe ind.

De 3 Afſnit naar Høidepunktet i ſin fremſtilling gjennem det 3 Gange gjentagne: "den ganſſe Dag".

V. 91: "Gud priser vi den ganske Dag."

V. 16: "Den ganske Dag staar min forsmædelse for mine Øine."

V. 23: "for d.n Skyld slaes vi ihjel den ganske Dag."

Dette er tre Kjendsgjerninger, i Anledning af hvilke Gud maa vaagne op og reise sig til Hjælp. Om end Hjælpen udelukkende maatte ventes af Herren og trods Israels Ustraffelighed (V. 18—21), kun for hans Miskundheds Skyld (V. 27), saa var dog Spørgsmaalet, hvem Gud vilde benytte til Redskab for sin Hjælp i det helt og holdent slagne og lammede Juda.

Idet Asaf i Ps. 80 ser sig om efter Hjælpen, venter han den nærmest fra Nabostammerne Efraim og Benjamin og fra Manasse, altsaa med et Ord fra Josef, hans Sønner og hans Broder, hvem Israels Hyrde fører som Hjorden, som een Hjord (80, 2). Paa Marschen gjennem Ørkenen var det nemlig disse 3 Stammer (4. Mos. 2, 17—24), som laa i Leir Side om Side og i Marschræffen drog frem lige efter Sammenkomstens Paulun, hvor Herren tronedede paa Cheruberne. Saaledes vilde Herren ogsaa nu straaale frem foran disse Tre*) og hjælpe ved at lade sit Ansigt lyse. 3 Gange gjentages som et Miftam denne Opfordring til Herren med stigende Eftertryk (V. 4, 8 og 20)

Ps. 80.

Asaf den strenge og tordnende er bleven blød og elegisk i denne Psalme. Hele Juda er badet i Taarer over det grændsesløse Nederlag, der er blevet Israel (smlg. Ps. 44, 14) til forsmædelse blandt Nabofolket og Fienderne (V. 5—7).

*) Af denne historiske Oplysning følger Berettigelsen til at hense Ørdene "foran Efraim, Benjamin og Manassa" til: "aaabenbar dig", isædetfor som sædvanligt til det følgende: "Opvæd du".

Den fra Ægypten flyttede Vinstok strakte nu sine Grene over det undertvungne Philisterfolk lige til Havet, og gjennem Davids Seier ved Helam har den flaaet sine Skud lige til floden Euftrat (V. 9—12), men Vingaardens Hegn er ikke destomindre nedbrudt, saa den "plukkes", "afgnaves" og "opædes". Svinet fra Skoven, Edom, "roder om den" og "Ørkenens Drimmel", de byttelystne Ismaeliter (Ps. 83, 7) afgræsfer den (V. 13 f.). Den er "forbrændt" og "forhugget", og i alt dette maa Juda kjende Guds Ansigts Trudsel og gaa tilgrunde (V. 17), dersom Gud ikke vil lade sit Ansigt lyse. For Vinstokken bedes derfor, at Gud vil besøge og beskjærme den, og for Kongen, der endnu er i Krigsnød og fare, ham, som Gud har udvalgt, og som er ved Jehovahs Høre, at Gud vil være hans Værn og holde sin Haand over ham. Hvor begribeligt, at folket i denne store Nød maatte lære at bede for Kongen saavel som for Vinstokken, dette folk, i hvis Navn Asaf kunde love: "Vi vil ikke vige fra dig!" (V. 19, smk. Ps. 44, 18).

David nølede ikke med at yde Hjælp! fra Syrien sendte han baade Joab og Abisai med en Undsætning, der paa Nedmarschen formodentlig forøgedes gjennem Opbud i Manasse, Efraim og Benjamin, gjennem hvilke Stammer Marschen sandsynligvis gik. Joab opholdtes i Judæa, for at redde det fra Pest, ved at begrave de Thjellsagne (1. Kg. 14, 15), men hans Broder forfulgte imidlertid fienden og indhentede dem i Saltdalen, ved Sydenden af det døde Hav, hvor 12,000 Edomiter bedæffede Valpladsen (60, 1) og i det Hele 18,000 blev dræbte (2. Sam. 8, 13 og 1. Kr. 18, 12) med de ved forfølgelsen omkomne.

Men David havde ikke blot sendt sine to dygtigste

feldtherrer, han skiffede og en Krigssang, der maa have sat saadan Jld i Mandsskaberne, at 1. Kg. 11, 15 med Rette kan sige, at David vandt den Seier, hans Krigsøverst vandt for ham.

Pf. 60.

Edom havde ved sit skjændige Overfald beseglet sin egen Dom. Det maatte straffes endnu strengere end Moab og der maatte handles med det efter 5. Mos. 20, 13. Men Opgaven var svær og kostede Joab 6 Maa- neder. Landet er fuldt af Kløfter og Huler, og Hoved- staden, det uindtagelige Petra, kan kun naaes gjennem en eneste Bjergsti mellem steile fjelde. — Det store Spørgsmaal var derfor dette:

”Hvo vil føre mig op til den faste Stad,
Hvo leder mig ind til Edom?”

Men Svaret var allerede forlængst givet i et gud- dommeligt Orakel (V. 8), og i Kraft heraf kan David sige: ”Paa Edom kaster jeg min Sko“, hvilket er Teg- net paa, at man tager noget i Besiddelse. Dette af Gud i sin Hellighed talte Orakel er uden Tvivl det af Bi- leam i hans 4de Profeti udtalte 4de Mos. 24, 18 f.):

”Der fremgaar en Sjerne af Jakob
Og hæver sig et Spir af Israel,
Og det knuser Moabs Hjørner
Og kaster overende alle Krigslarmens Børn,
Og Edom vorder hans Besiddelse
Og Besiddelse vorder Se’ir, hans Fiende,
Og Israel bereder sig Vælde.”

De sidste Ord anføres ligesvem i Psalmens V. 14. David er vistnok kun forbilledligt denne af Bileam for- kyndte Stjerne og dette Spir, men ligesaavel som Mid-

ten af Landet i Vest, Sichem, og Succhof's Dal i Øst; og de to nordlige Stammer Gilead og Manasse og de to sydlige, Efraim og Juda, tilkommer ham og baade Moab og Edom. Edom er i hint Orakel forjætted ham som en "Besiddelse", paa hvilken han derfor nu faster sin Sko, ligesom forjættelsen allerede er opfyldt for det undertvungne, firfantede Moabs (Moabs Hjørners) Vedkommende.

Cap. 4.

Ammoniterkrigen.

Davids Gesandtsskab til Kong Hanun ved hans Tronbestigelse i Ammon var blevet mødt med en forhaanelse af hans Gesandter, ved Afragen af Halvdelen af deres Skjæg og Afstjæren af deres Klæder midtpaa. I den herved forvoldte Krig blev Ammoniterne og deres leiede Bundsforvandre, Syrerne, slagne af Joab og Abisai, men først efterat Ammoniterne ved Krigen i Syrien var berøvet al Hjælp af sine Allierede, kunde Krigen fortsættes og Hovedstaden Rabbath Ammon beleires. For dette Diemed blev ikke blot hele Israel opbudt, men og Dagtens Urk (1. Sam. 11, 11) sendt med, medens "David selv forblev i Jerusalem" (1. Sam. 11, 1). Denne høitidelige Begivenhed, at Urken skulde udsendes til Beleiringen af Rabba er det uden Tvivl, som har foranlediget den 68de Psalme. Med den udrustede David, da han selv vilde være hjemme, sin Hær til den svære Gjerning at indtage Rabba med dets uindtagelige Akropolis, der hævede sig over Vandstaden, ligesom han havde digtet Psalme 60 før Indtagelsen af Petra, Hovedstaden i Edom.

Det er en Afslutning paa den store Verdenskrig, som nu forestaar; det er Basansbjerget med sine mange runde Basaltklipper, der vil gjøre Zion Rangen stridig, som skal erobres i og med Borgen paa Basaltklippen i Rabba, det er Guds forfærdelighed fra hans Helligdomme, som skal blive aabenbar, naar han med Arken farer frem over Moabs øde Marker paa Veien til Rabba (V. 5) et Billede paa, hvorledes han og farer frem i Himmels Himle, de ældgamle (V. 34); det er Sluistenen paa Erobringen af Canaan, som skal føre til, at Jordens Riger maa erkjende Israel som Guds folk og Jehovah som Verdens Herre, saa de hylder ham.

Ps. 68.

Prologen begynder med Moses's Signalord (4. Mos. 10, 55), naar Skystøtten løftede sig og Arken skulde bæres frem, som nu, da Hæren skulde drage til Rabba: "Elohim reiser sig!" I et 4 Gange gjen- taget: "for Guds Ansigt" skildes de umiddelbare følger af, at "Gud reiser sig" og det baade for de Ugudelige, som omkommer, og for de Retfærdige, som jubler, og især for dem, som lider haardest ved Krigen, — Børn, som mister sin fader, og Enkerne, de Enslige og de fangne. Gud i sit hellige Tronsæde, sin Ark, er deres Gud, som hjælper dem, medens de Gjenstridige maa blive i Solglødens tørre Ørkenland, og omkomme der, som Israel i Ørkenen.

(I). Med et Citat af Deborahs Psalme (Dom. 5, 4 f.) begynder selve Psalmen (V. 8 f.). Gud drog ud foran folket fra Ægypten indtil Sinai, hvor Jorden bævede og Himmelen med sine Skyer sænkede sig ned. Derpaa skildres Mannaregnet og Vandforsyningen, hvormed Guds Arv Israel, den forsmægtende, opreistes,

og ligesaa det store Under, at de Overlevende, som ikke rammedes af Dommen, boede i Ørkenlandet, og Gud, der beredte Livsophold for den Elendige.

V. 12—14 skildrer Seieren, hvortil Herren selv slog til Lyd, i et Billede fra Krigslivet paa Østtiden af Jordan, Midianiternes Udryddelse, da de 5 Konger tog Flugten, og det store Under paa Vestsiden, da det lysnede i Mørket, idet Solen standsede under Kongernes forfølgelse*).

(II). Et Sideskylt til Kampen mod Midianiterne og Amoriterne og som en Afslutning paa den er Kampen mod Ammon. Det mangefolde Basan, som med sine mange Basaltklipper (Basalt=basanites, har sit Navn af Basan) ogsaa er et Guds Bjerg, ser skjævt til Zion, hvilket Herren har valgt til at bo paa, og hvor han skal bo for evigt. Israel har ingen Vogne, men deres Gud desto mere, det gaar op i hundretusindvis, og han har afgjort Kampen, som allerede engang før er udfjæmpet, nemlig i den syriske Krig, hvor Ammons Bundsforvandte besejredes. Fra den Kamp er Herren faret op; han bortførte fanger, tog Gaver

*) Man læse 4. Mos. 31, som uden Tvivl giver Nøglen til V. 12 f. Byttet fra Midian blev delt mellem Stridsmændene og folket ("hun som sad hjemme"); en uhyre Mængde med Kvæg toges, saa Israel "hvilede mellem Kvæghegn", og Seierherrerne straalende af Sølv og Guld, som var røvet fra fienden, og Israel lignede Turtelduen, med hvilket Navn ogsaa Isaf 24, 19 betegner folket. Sandsynligvis er V. 14 et Citat af et Digt fra "Bogen om Herrens Krige" (4. Mos. 21, 14), af hvilken flere poetiske Stykker anføres i 4. Mos. 21. Især Tiltalen "J" V. 14 bliver først derved forståelig. "J Landet" var det Herren selv, som adspredte Kongerne, de 5 amoritiske, med Hagelstene; og det store Under, som da skede paa Josvas Bøn, tør være tilfigtet i Ordene: "Det straalte i Mørket". Disse Ord oversættes og: "da bliver det snehvidt paa Salmon". Og Meningen skulde da være den, at Fienderne er faldne tætte som Snefog og ligger hvide og dødsblege paa Slagmarken, som naar Sneen dækker det mørke Salmonsbjerg, — et Navn paa Bjerget, der omtrent svarer til Schwartzwald. Dette Bjerg omtales i Dom. 9, 48 og ligger ved Silem, men spiller ingen Rolle i Josvas Historie, og Billedet blev unægtelig meget søgt og hartad forståeligt.

blandt de Gjenstridige, som skal anvendes til Templets Bygning. Han er faret op for at bo paa Zion, der er som et nyt Sinai i selve Helligdommen*).

Denne Herre er det, som maa prises, han bærer Krigenes Byrde, han er frelse og idelig Redning, og han har Udgange fra Døden, selv fra den mest overhængende Dødsfare. Han er det og, som skal knuse fiendernes Hoved, og specielt han (V. 22), som bærer Skylden for hele Krigen paa sin stridhaarede Jsse, Hanun, han, som affaar Sendebudenes Haar, som turer frem i sin Syndeskyld og ikke vil falde tilfode. Det er ganske i Davids Stil paa saadan hentydende Maade at udpege Hovedmanden blandt fienderne. Men medens der for Israels Krigere er Udgange fra Døden, saa er der ingen Redning for Hanuns; de er dødsdømte af Gud selv; han skal hente dem frembaade fra Bjerg og fra Hav, for at de kan faa sin blodige Straf og blive Hundenes Bytte; hvad enten de flygter til Basans Bjerge i Nord eller de tager sin Tilflugt til det døde Hav, opspores skal de.

(III). Toget til Rabbath Ammon gaar ud fra Hel-

*) Til Forstaaelse af V. 19 maa erindres, at hvad David tog af Bytte fra Syerne og de andre overvundne Folk, af ham blev bestemt som Gave for det Tempel som Gud havde lovet skulde opføres gennem hans Søn, og i hvilket Herren skulde bo paa Zion.

V. 19 betegner Paulus i Eph. 4, 8 som Profeti om Jesu Himmelfart og hans Opbyggen af Guds Bolig i Menigheden ved dem, han har ført bort som fanger og givet Menigheden som Gave. Ligesom Paulus fra det Ord: "Han for op" gjør en tilbagestridende Slutning, at det forudsætter en Nedfart til Jordens lavere Egne, et Jesu Komme i Kjødet, saaledes gjør han fra det Ord: "tog Gaver blandt Menneskene, ogsaa blandt de Gjenstridige", en fremadstridende Slutning, at Kristus "gav Gaver". De fanger, som Kristus har taget, — og han skal have de Stærke, de Gjenstridige, til Bytte, saadanne som Paulus selv, — dem giver han Menneskene, giver dem som Apostler, Evangelister, Hyrder og Lærere til sit Følgemes Opbyggelse, for at han kan bygge Guds Tempel, bo i Sjælene og i Menigheden. Det nytestamentlige Tempel bygges af Naadens Trofær og af levende Stene, der selv er medvirkomme i Bygningens Opførelse og Fuldbendelse.

ligdommen og er som et Triumftog; Sangerne i Spidsen, Kvinderne i Midten med Pauker, Harpespillerne slutter Toget. Og i Menighedschorene er Stammernes Fyrster repræsenteret, af hvilke nævnes de to sydligste og de to nordligste, hvilke sidste minder om Baraks Seier. Men ligeoverfor dette Tog ud fra Helligdommen ser David i Aanden et andet Tog, som drager ind i Templet, et Tog af Konger og Hedningefolk med Gaver og udstrakte Hænder (V. 30—32), thi Gud har forordnet "din", nemlig Israels Styrke; man har kun at bede ham om at holde ved Magt det, som han allerede har gjort for folket (V. 29), og Templet i Jerusalem skal blive Dragelsens Magt for folkene.

Paa Grundlag af saadant profetisk Syn kan nu Epilogen opfordre Jordens Riger, ligesom Prologen opfordrede Israels Retfærdige til at synge for Gud; talte Prologen om ham, som nu skal fare frem over Moabs øde Marker til Rabba; saa Epilogen om ham, som farer frem i Himlenes Himle, de ældgamle, hvorfra han lader sin Stemme høre, thi ligesom hans Majestæt raader over Israel, saa hans Almagt i Himmelshøiderne. Frygtelig er han fra sine Helligdomme, det jordiske og det himmelske, men sit Folk giver han Magt og Kraftens fylde. Lovet være Elohim!

Cap. 5.

David's Fald og hans Op- reisning.

David var nu paa Høiden af sin kongelige Magt og sin Gjerning som Psalmedigter. I Ps. 68 havde han givet sin Hær og sit folk et Udtryk for Israels Herlighed og Guds frelseplaner med de undertvungne folk i den mest storslagene Stil og med det mest storartede Grundsyn.

Men fra denne Høide styrter David i et Øieblik af ubevogtet Eidsenskab ned i et forfærdeligt Syndedyb. Fra Hor skrider han frem til Svig, og fra mislykket Svig til hemmeligt Mord paa Uria, blandt de 37 Helte en af de tapreste, der fik bøde med Livet gennem det skjændigste Spil, fordi David havde forført hans Hustru, der var Datterdatter af Architofel, Davids Hjerteven og Raadgiver, (2 Sam. 11). I en Tid af 3 fjerdingaar fordølges Sagen, og nødes David til at spille Hyflerens Rolle. Gennem Profeten Nathan bryder endelig Herren Ubodfærdighedens Lænke, og David maa, dømt af sine egne Ord som dødsffylldig, tilstaa sin Synd. Den aabne Bekjendelse redder hans Liv,

men kun derigjennem, at Bathsebas nyfødte Søn maa dø i hans Sted. I en hel Uge kjæmper David i faste Nat og Dag en Bønnens Kamp med Herren om Drengens Liv, men Dommen var ubønhørlig. Men om end Nathans Afløsning og hans Tilsigelse: "du skal ikke dø," redder ham fra at gaa til fortvivlelse og fra at "gjøre en Ulykke paa sig," som hans Mænd frygtede (2. Sam. 12, 18), saa spiller det dog haardt om Davids Liv. Den forfærdelige Reaction af den langvarige forhærdelse, — Guds svare Haand paa ham Nat og Dag i følelsen af Guds Vrede, de søvnløse Nætter paa det med Graad gjennemvædede Leie, — hans Venners og Nærmestes knusende Blikke, forsaavidt de ikke holdt sig ganske borte fra ham, — hans Fienders forhaanelse og Triumffang, idet de udbasunerede ham som en af Gud forkastet, — det skjulte Had til alt det hellige, David havde repræsenteret, som hidindtil var holdt nede, men nu blusser op og træffer ham, uden at han kan forsvare sig eller sige imod, — alt dette nedbryder ham ikke blot sjælelig men og legemlig, — gennemryster ham med feber, — knækker hans fysiske Kraft, truer ham med Blindhed, volder fare for hans Liv, — fylder ham med Dødsangst, thi Død under slige Omstændigheder vilde være Helvede.

Davids Psalmer fra denne Tid er det, som aabner os Indblikket i al denne Elendighed, i alle disse Syndens bitre frugter og i al denne skræffelige Sjæleval, men og i hans hjertelig oprigtige, tilbunds-gaaende Bod.

Uf de 4 Psalmer, David har efterladt os som uvurderlige Vidnesbyrd om Bodens Kamp og Troens Gjenembrud, om den dybeste Sjælejammer og den mest jublende frelsesfryd, begynder de to første 38 og 6,

sandsynligvis skrevne i den Uge, da han stred i Bønnen om sit Barns Liv, med Raabet om Befrielse fra Guds Vrede. Det er ikke Straffen, David beder sig fri for; den er han villig til at bære, og den tager han gjerne. Nei, det han fjæmper for er, at det ikke maa blive Guds Vrede, der har sænket sine Pile i hans Samvittighed og lagt sig svar paa ham, som fremdeles maatte straffe ham. Han beder om, at Vreden maa vende sig fra ham, (Ps. 6, 5) saa Straffen bliver ham en tilgivende Guds naadige Tugtelse til frelse og ikke til Dom.

Ps. 38.

Denne Psalme er Gjennembrudet af det første Skrig om Hjælp i den yderste Nød, — Hjælp mod Vreden og Synden og mod Fienderne. Spørgsmaalet er om Vrede eller Naade og dermed og om Død eller Liv, — hvad enten nu Døden maatte ramme ham gennem feberbrand og Kuldegys, — stiv og knust som han er, eller og gennem mægtige Fiender, som søger hans Sjæl. Han gaar den ganske Dag i Bodsdragt, — de prøver den ganske Dag paa Svig. Ligesom David nu maa tie ligeoverfor Modstanderne, saaledes havde han før tiet ligeoverfor Gud, og det var det, som havde knust ham. I Ps. 38 faar han nu bryde denne sin tidligere trodsige Taushed ligeoverfor Gud, i Bøn og Skrig til Bekjendelse af Synden (19), men endnu vinder han ikke frem til Bøn om Tilgivelse. Han kommer ikke længere end til suffende at fremlægge sin Begjæring for Guds Ansigt (V. 10) til Bøn om, at Gud skyndsomt vil hjælpe ham, i forventning om, at Gud vil svare baade ham og hans Fiender, ligeoverfor hvis Tale om fordærvelse han ikke kan oplade sin Mund (V. 5). Det er et Raab under Vredens Vægt, i Syn-

desorgens Nat, — i forladthed af Venner og i Trængsel af fiender.

Hvor svært især det sidste faldt ham, ligesom og Nathan særskilt havde pegt paa denne farligste Side ved hans Synd og Grund for Tugtelsen i Sønnens Død, at han havde brugt Herrens fiender til at spotte, sees af

Psalm 6.

Heller ikke i denne Psalm kommer det til Bøn om Syndstilgivelse, men kun om Redning fra Vreden og fra Døden. Hvis nogetsteds, maa man her være berettiget til at oversætte "Dødsriget" (V. 6) med Helvede. "Davids frygt for Døden, som noget i sig usaligt," siger Delitzsch, "er efter sin sidste Grund intet andet end frygt for en usalig Død. Derfor kan en Kristen kun forsaavidt bede V. 6 i denne Psalm og lignende Steder (30, 10. 88, 11—13; 115, 17; Jes. 38, 18 f.) som Begrebet af Hades (Dødsriget) omsætter sig i det af Gehenna (Helvede)." Det er anden Gang (se 30, 10) at David ser saaledes ned i Dødens og Helvedes aabne Svælg, som det jammerfulde Dyb, i hvilket al Erindring, al Ihukommelse af Gud og al Lovsang ophører.

Under det uophørlige Klageskrig, falder endelig Guds Lys og Trøst pludselig i hans Sjæl. Han kan vise alle dem, som øver Uret, fra sig, thi Jehovah har hørt; 3 Gange gjentages Erklæringen om Bønghørelse triumferende og 3 Gange forkyndes Modstanderne, at deres Bessjæmmelse er sikker. Bønghørelsens Dieblif er og deres Bessjæmmelses Dieblif (V. 11).

Naar i dette første, det mørke Psalmepar, 38 og 6, alt dreier sig om Guds Vrede, Død og fiender, saa dreier

i det andet Psalme-par 51 og 32 alt sig om Syndsforladelse og nyt Liv og om de Retfærdige og Oprigtige.

Ps. 51

bestaar af et 3 Gange gjentaget Stormløb paa Naadens Trone om Syndsforladelse (V. 3 f. 9 og 16). Den trefoldige Bøn om Syndstilgivelse (V. 3 f.); ud-slet, tvæt, rens! gjenoptages i V. 9 i omvendt Orden, — rens, men med Jsop, — tvæt, saa jeg bliver hvidere end Sne, — ud-slet, og det alle mine Misgjerninger. Og Bønnen sammensattes saa i Begyndelsen af 3die Del V. 16 i Begjæringen om Befrielse fra Blodskylden, Uriahs Mord havde paaført ham.

fra Bønnen om Syndsforladelse stiger han i første Del (V. 2—8) gennem Bekjendelsen af Synden, som Synd mod Gud alene og af Guds Dom, som i hvert fald aldeles retfærdig, ned til Erkjendelsen af Arvesynden. Ved Ordet: "se" i V. 7 og 8 stiller han denne Grundfordærvelse i gribende Modsætning til den Sandhed i Hjertets Jnderste, — i Tyrerne, og den Visdom i det skjulte, i Hjertets Dyb, som han beder Gud lære ham.

Og fra den i omvendt Orden fornyede Bøn om Renselse og Tvættelse, løfter han sig i 2den Del (V. 9—15) til Bønnen om at saa høre fryd og Glæde, — og fra Bønnen om Ud-slettelse af alle Misgjerninger til Bønnen om Gjenfødelsens Under, Skabelsen af et rent Hjerte og om frelsens fryd og Bekjendelsens Kraft. Som første Del endte med at Gud vilde lære ham Visdom, saa anden Del med, at David vil lære Overtræderne Guds Veie.

I 3die Del (V. 16—21) lover han, naar Bønnen om Befrielse fra Blodskyld bliver hørt, først og fremst

Lovprisningens Jubel. I ydmyg Erkjendelse af, at hans Synd ikke tilsteder noget Offer, frembyder han det eneste mulige og af Gud ikke foragtede Offer, en sønderknust Aand og et sønderknust Hjerte; paa samme Tid lover han og Gud Ofser paa hans Alter, naar Herren gjør vel imod Zion og derved viser, at Blodsfylden er borttagen, som fra ham saa og fra folket, ja at forhindringen fra at offre dermed er borte.

Om nogen Nedsættelse af Offeret, som om det indre Offer skulde foretrækkes for det ydre, er her ikke Tale; det forbyder de i V. 20 f. lovede Offere*); men Offerlovens Utilstrækkelighed maa jo vistnok blive aabenbar netop i et Tilfælde som Davids, idet den ikke bød noget Offer for Mord, men krævede Morderens eget Blod. Ved at tage Davids Søns Liv stedfortrædende for hans har dog Gud noksom peget paa den rette Davids søns enegyldige stedfortrædende Offer. Denne Davids første Søn med Bathseba har ikke levet og er ikke død forgjæves; han er blevet et ligesaa mægtigt Vidne om Kristi stedfortrædende Offerdød som Bathsebas anden Søn, Salomo, om Kristi Retfærdigheds og Freds Regimente.

Det Løfte, David havde givet i Ps. 51, at lære Overtræderne Guds Veie, — selv at juble og formaa andre til at juble over Guds Retfærdighed i frelsende forstand og kundgjøre denne Retfærdighed, — det indløser han i

Ps. 32.

Om Augustin berettes, at han paa sit Dødsleie

*) Det er næsten blevet en Modesag i den nyere Theologi, selv blandt de bedste fortolkere, f. Eg. Delitzsch, Köhler, Ellicot, at anse V. 20 f. som en senere Tilføjning til Psalmen fra Erilets Tid. Men baade Tankegangen kræver byende disse Vers og Strofiken viser os klart, at hele Psalmen vilde være usymmetrisk og afstumpet uden dem.

havde denne Salme ophængt for sig paa Væggen som en stille Trøster, og hans Ord: "den fornemste Visdom er, at du kjender dig som en Synder" er et træffende Motto for Psalmen.

Den deles i to Dele, V. 1—5 og V. 6—11, hver paa 3×4 Verslinier. Middelpunktet af første Del (V. 3 f.) er den i Ps. 38 skildrede Samvittighedens Helveds-pine, det ved den ihærdige fortien af Synden Dag og Nat kjendelige Tryk af Guds syndsbeholdende Haand og den deraf følgende aandelige og legemlige Bortvisnen. Dette stiller David midt imellem den i 3 Træk skildrede Syndsforladelsens Salighed (V. 1 f.) og den i 3 Træk skildrede Syndsbekjendelse, ved hvilken han opnaaede Syndesskyldens Borttagelse (V. 5). Og i 2den Del er, tilsvarende til 1ste Del, Middelpunktet Advarsel mod den Gjenstridighed, som ikke vil komme nær til Gud, men maa tvinges som Hest og Mule med Tømme og Bidsel (V. 8 f.). Dette stilles midt imellem Opfordringen til de fromme at bede til enhver Tid og dermed erfare Redningen fra de store Vandfyl og som David blive omringet med Redningens Jubel (V. 6 f.) og mellem forjættelsen til hver, som forlader sig paa Jehovah, at blive omringet med Naade, medens de Ugudelige har mange Smerter, og Opfordringen til Jubel og Glæde i Gud (V. 10 f.). Psalmen er altsaa en fremstilling af Erfaringen om og Advarselen mod ubodfærdig fornægtelse af Synd paa Syndsbekjendelsens og Syndstilgivelsens saavel som paa Redningens og frelsesjubelens lysende Baggrund.

Rabbath Ammons Indtagelse i Profetiens Lys.

Gud tog ikke sin hellige Aand fra David, og med ingen af sine Psalmer har han gjort alle følgende Slægter saa stor en Tjeneste som ved disse 4 Bodspsalmer, hvilke Kirken og har givet den første Plads blandt de 7 Pönitentsepsalmer; men Gud gjorde og vel mod Zion efter sin Naade (Ps. 51, 20). Krigen mod Ammon var endelig saavidt ført til Ende, at foruden de øvrige Byer Vandstaden, den ved Ammon, en Biflod til Jakob, beliggende Nedrestad, var bleven erobret og det endnu kun stod tilbage at storme Hovedstadens Akropolis, — en Væge, som Joab ønskede skulde falde paa Kongen og ikke paa ham. David samlede da Resten af Israels vaabenføre Mandskab, indtog Borgen og tog blandt det øvrige uhyre Bytte ogsaa den kolossale Guldkrone, der senere omtales i Ps. 21, 4.

I denne Davids Krige fuldendende Seier over Ammon ser Korahs Børn i Ps. 47 og David i Ps. 110 Theokratiets fuldendelse.

Ps. 47

er digtet i Anledning af Arkens Tilbagekomst, da Gud for op under Jubelraab (V. 6) og igjen tog Sæde paa sin hellige Trone (V. 9). Gud har dermed ikke blot aabenbaret sig som Israels Konge, "vor Konge" (V. 1), men og som "den store Konge" (V. 3, Math. 5, 33) over hele Jorden og over Hedningerne (V. 9). Han, som har udvalgt for Israel dets Arvelod, Jakobs Stolthed, det hellige Land (V. 5), han har og nu samlet folkene og deres fyrster til et Abrahams Guds folk, og forjættelsen: "I dig skal alle Jordens Slægter velsignes" (1 Mos. 12, 3) er saaledes foreløbig opfyldt.

Men David, som i Ps. 68 havde taget al Kraften til Kampen af Guds Haand og havde lagt al Æren, ogsaa den, som nu var ham tiltænkt af Joab, for Guds Fødder, han faar nu i denne Seier ikke blot se Abrahams forjættelse opfyldt som Ps. 47, 10, men og den Profeti, som er given i Melchisedek.

Ps. 110.

Da David vender tilbage fra Seieren over Ammon, laa det nær for ham at ihukomme Abrahams Tilbagekomst fra Kampen og hans Møde med Salemskongen, Melchisedek, og dennes typiske Stilling afløres for ham. Idet han selv ved sin Synd, skjønt den var tilgivet, træder ydmygt tilbage som forbillede, træder Melchisedek frem, og gennem ham faar han se et nyt Moment i Profetien, som ikke kunde findes hos ham selv, men for hvilket hans tilgivne Synd gav ham et saa meget skarpere Syn, nemlig at den rette Davids søn, der troner ved Jehovahs Høre, er Præst saavel som Konge og det evindeligt. David benaades, for at tale med Johan Arnt, "til at høre en Samtale mellem Jehovah og Messias", som David kalder: "min Herre"; han ser ham kongelig ophøiet ved Jehovahs Høre og som den af Gud ved Ed besvorne Præst evindeligt efter Melchisedeks Vis; Melchisedek var nemlig Præst saavel som Konge. Davids Herre sætter sig ved Jehovahs Høre i Kraft af et guddommeligt Orakel (V. 1), og et evigt melchisedekisk Præstedømme tilkjendes ham i Kraft af en guddommelig Ed (V. 4). Som Konge er han Davids Adonai, Herren ved Jehovahs Høre, som Præst har han Adonai, Herren, ved sin høire Haand; i begge Egenskaber er han den, ved hvem den store Verdenskamp skal udfjæmpes. Kampen mod Ammon

og dets Konge, Hovedet over Rabba, hvilket betyder "det vide" (Land), og det til Kampen som et ret Præstefolk frivillig samlede Israel, er forbillede paa hin Verdenskamp. Denne Kamp skal og udfjæmpes til en Verdensdoms feierrige Ende. Messias's Vældes Dag (V. 3) er tillige Guds Vredes Dag (V. 5). fra Zion udstrækker han sit Scepter (V. 2); en talløs Hær af frivillige kommer i præsteligt Smykke som Dug af Morgenrødens Skjød (V. 3); Konge og folk er et; selv er Herfteren den opgaende Sol (2 Sam. 23, 4); hans Vældes Dag er derfor tillige en ny Dags Opgang med en herlig Morgenrøde; men denne Dag er tillige, som Guds Vredes Dag, den gamle Verdens og al Strids Endes Dag, Guds fienders Nedgangs Dag og Antikristens Nederlags Dag. Verdens Konger sønderknukses paa denne Dag af Adonai ved Præstefongens Høre; Dom holdes blandt Hedningerne, Jorden fyldes med Lig, og især én faar da sin endelige Dom, Hovedet over den vide Jord (den gamle Slange, hvis Hoved skal knuses). Han har faaet et Banesaar i det Hoved over Rabba Land, det vide Land, som nu er knust, men han skal løfte Hovedet høit, idet han drikker af floden underveis. Messias's Mandskab kommer som Dug af Morgenrødens Skjød, men hans Modstander drager ny Styrke af Belials Bæk (Ps. 18, 5) forneden; men hvor høit han løfter Hovedet, skal han knuses som hans forbillede nu er knust.

At denne Hovedpsalme om Kristus, Præstefongen, og indeholder et Ord om Kongen over den vide Jord, Antikristen og hans sidste Reisning, ligger nær; hvor mat og søgt bliver derimod Ordet, naar det forstaaes om Kristus. Messias er ti Gange tiltalt i Psalmen, hvorledes skulde han saa tilslut kunne indføres i 3die

Person? Men i Virkeligheden kunde det grammatiske blot være Adonai, som var ment, ikke Messias, hvis det ikke er Hovedet over den vide Jord, som menes. Mon ikke Jes. 59, 19 og Ab. 12 er Nøgelen til dette sidste Vers?

Melchisedek var selv hidindtil en forseglet Profeti; David løser dens Segl, men forsegler den paany. Den Tids Israel var vel ikke istand til at modtage den af den dybt faldne skjönt, igjen opreiste Konge; offentliggjort blev den jo først i den ezechianske Samling af Psalmer (90—118). Først Jesus løser endelig Seglet, og Hebræerbrevets herlige Forret blev det at udfolde for os en Menneſſealder senere den dobbelte ved et Aartuſinde adſkilte Profeti i hele dens uendelige Fylde og Rigdom.

Cap. 6.

David's store Bøn­hørelse i den sidste Philisterkrig.

Fndnu i Davids Tid løstede fienden sit Hoved i et Oprør af Philisterne, og en treaarig Krig maatte føres med dem. Men i Slutningen af denne Kamp var det, at Herren ved en vidunderlig Bøn­hørelse i Slagets Hede bekjendte sig til David paa en Maade, som gav ham en Opreisning for det hele folk efter hans store fald.

Det er denne Krig, hvorom 2 Sam. 21, 15—17 beretter. Man maa læse hele det 21de Capitel med Opmærksomhed for at forstaa den betydningsfulde Sammenhæng, hvori denne Krig sættes til den foregaaende Beretning om de 3 Aars Hungersnød, og til det efterfølgende Capitel 22, hvori Davids 18de Psalme er optaget; denne Psalme, viser sig da at indeholde Beretningen om den Begivenhed, som gjorde Udslaget i denne sidste af Davids Krige med Hedningerne.

Philisterne var allerede delvis betvungne af David (2 Sam. 5, 17) og gjorde altsaa nu Oprør. Uden Tvivl forlede­des de dertil ved den treaarige Hungersnød, som ifølge 2 Sam. 21, 1 f. hjem­ søgte Israel som

Straf over Landet for Sauls Bloddaad mod Gibeoniterne. Disse havde han trods det dem af Josva givne Løfte søgt at udrydde indenfor hele Israels Landemærke. Hungersnøden ophørte først, efterat David paa Gibeoniternes forlangende havde udleveret 7 af Sauls Sønner, som ophængtes af dem i Gibeon til Soning for Sauls Bloddaad. Medens nu Israel havde Naar, havde Philisterne fuldt op af Korn, og det laa altsaa nær for dem nu at forsøge at affaste Aaget i Kamp med Israel i de 3 Kar. Krigen blev farlig, ikke blot derved, at David var bleven træt (2 Sam. 21, 15), men og derved, at han truedes paa Livet af den philistæiske Kjempe Jisbo-Benob, som havde skaffet sig et nyt Sværd for at hævne Goliath paa David. David reddedes i Tvekampen mod ham af Abisai (2 Sam. 21, 22). Da spør Davids Mænd, at David ikke længere skulde drage ud med i Striden, for at ikke "Lysset i Israel skulde slukne", og dog blev det David, som ved den i 2 Sam. 22 og Ps. 18 berettede Bøn senere frelst baade Hæren og Israel.

Umiddelbart paa Beretningen om Philisterseiden optages nemlig den 18de Psalme, den eneste af Davids Psalmer, som anføres i den historiske Beretning. Indledningen til Psalmen V. 1 er, som man vil se, en Del af Psalmen selv; Ordene: "af Sauls Haand" har ført til den Opfattelse af Psalmen, at den skulde fremstille hele Rækken af Davids Udfrielsler lige fra Sauls Tid af i et Totalbillede under Allegorien af et forfærdeligt Uveir. Men det hedder jo udtrykkelig: "paa den Dag, Jehovah havde frelst ham af alle hans Fienders Haand og af Sauls Haand". Frelsen af Sauls Haand og af alle Fienders maa altsaa være skeet paa en og samme Dag. Ordene: "af Sauls Haand" finder meget mere sin for-

flaring deraf, at den ved Sauls Skyld foranledigede Hungersnød ogsaa havde foranlediget Philisternes gjentagne Indfald; og idet Gud reddede baade fra det ene og det andet, reddede han faktisk og endelig "af Sauls Haand", som var paa Bunden af alt, hvad der her tildrog sig.

Ikke mindre misvisende er det, naar man har ment, at Davids Redning kunde være poetisk skildret under Billedet af en overordentlig Guds Indgriben gennem overnaturlige Natursfænomener, af hvilke de dog ikke i Virkeligheden var ledsaget. Man fastes derved under Læsningen frem og tilbage mellem Ide og Virkelighed uden at kunne faa ret fodfæste i nogen af dem. — Men nu lader det sig af andre Psalmer bevise, at David i Krigen mod Philisterne, "de fremmedes Sønner", som de kaldes, har udbedet sig en saadan overnaturlig Guds Hjælp, og er det da ikke den, om hvilken netop Ps. 18 beretter os. Historieeskriveren optog da netop denne Psalmefor at lade David med egne Ord berette, hvad der forefaldt i denne hans Livs allerstørste Time. Ja det viser sig, at ved denne ligefremme historiske Antagelse kommer ikke mindre end 15 Psalmer tilrette, som hidindtil har været paa Drift og af Fortolkerne er fastet hid og did uden at finde blivende Sted.

Ved forskellige Kjendetegn og Hentydninger kommer Psalmens Forbindelse med den foregaaende historiske Beretning i 2 Sam. 21 for en Dag. Naar der saaledes i Psalmens V. 18 tales om "min stærke Fiende", og det i V. 49 hedder: "fra Voldsmanden reddede du mig", saa fører dette Tanken hen paa Goliath Gethitheren (2 Sam. 21, 19), der i 1 Kr. 21, 5 nærmere benævnes Lahemi, Goliaths Broder, og som gjorde denne

Kamp saa farlig. 3 V. 25 hedder det i 2 Sam. 22: "Du Herre er mit Lys", som i Ps. 18 er forandret til: "Du lader mit Lys skinne". Dette refererer sig aabenbart til Soldaternes Ord: "at du ikke skal udslukke Israels Lys" (2 Sam. 21, 17). David lægger dette af hans Krigere ham givne Vresnavn ydmygt for Herrens fødder; da de frygtede, at han ved at gaa i Krigen kunde udslukke Israels Lys, netop da var det, Jehovah lod det skinne og beviste sig som Davids Lys *).

Denne formodning stadfæstes nu ved en hel Række af Psalmer, som først kan forstaaes under den forudsætning, at David i denne sidste Krig med Philisterne, under Trykket af Hungersnøden og faren for de forfærdelige Philisterfjæmper, udbad sig af Gud en overordentlig Hjælp (Ps. (144) og tillige oplevede den saaledes som det i Ps. 18 ligefrem beskrives i V. 15:

"Da sendte han sine Pile, saa han splitted dem ad,
Og Lyn Slag i Slag, saa han drev dem paa flugt."

i ordret Gjengivelse af Bønnen (144, 6):

"Lad Lyn lyne og adspred dem,
Udsend dine Pile og forvir dem."

Men og den anden formodning, som den historiske Rækkefølge i 2 Sam. 21 lægger nær, at det var Hungersnøden og den Svækkelse, som derved kom over Israel, der foranledigede Philisterne til at bryde deres Trostabsed (Ps. 144, 8 og 11), og under sine forenede Konger fare som en Strøm ind i Juda, stadfæster sig af Ps. 18, 19:

"Paa min Trængsels Dag faldt de over mig."

*) Her bruges ikke det sædvanlige Ord "Or", som man skulde vente, men det fjeldnere "Ner", som Soldaterne havde brugt og som egentlig betyder "Lampe".

Er ikke "min Trængsels Dag" netop den i Over-
skriften nævnte "paa den Dag"?

Krigs- og Hungersnøden.

Vi har først 2 Par Psalmer:

Psf. 144 og 133,
20 og 21,

som forbereder paa Krigen og giver os Nøgelen til,
hvad der indtraf i Krigen, og til Hungersnøden.

Vi antager, at Davids Bøn i Psf. 144 skede i Kri-
gens tredie Aar ved Philisternes tredie Indfald i Juda
(2 Sam. 21, 19). Da maa det have været, at de led
det store Nederlag ved det nu gjenfundne Gezer, sydlig
for Ujalonsdalen. Den fjerde Kamp ved Gath (2
Sam. 21, 20) afgjorde blot Gjenerobringen af den op-
rørske Hovedstad.

Psf. 144

indeholder Davids Bøn mod "de fremmedes Sønner",
dette betegnende Navn, med hvilket ingen af de omlig-
gende folk kunde betegnes uden alene de indvandrede
Philister, som hørte til den jafetiske Race, ialfald efter
sin Hovedbestanddel, og ikke var Cananiter. De gjorde
Landet stridigt og har endog givet det sit Navn, Palæ-
stina, Philisterlandet. Den med Haandslag afslagte
Hylbningsed havde de sveget (V. 8 og 11), og de er det
eneste folk, som gjorde Oprør, uagtet de havde und-
gaaet den strenge Behandling, som gik over Moab,
Edom og Ammon, uden Tvivl, fordi de underkastede
sig. V. 10 indeholder en Hentydning til "det onde
Sværd," og hvilket andet end det berygtede Jisbo-Be-
nobs. David beder Gud at træde imellem med Jord-
stjælv og Lyn (V. 5 f.), hentyder til sin Svaghed (V.

4: "David var bleven træet, 2 Sam. 21, 15) og slutter med Bøn om en god Høst ligeoverfor Hungersnøden (13 f., smlg. Ps. 33, 19) og om Redning fra Nederlag (V. 14); det vil indsees, hvor fuldstændig disse Bønner faavelsom den tidligere (V. 12) om høitvorne Sønner ligeoverfor Philisterkjemperne, er stemmende med Situationen *).

Den nye Sang paa tistrenget Harpe, som David lover Gud, udfører han i

Ps. 33,

hvor det V. 3 hedder: "Synger ham en ny Sang."

David fortrøster sig i denne Psalme til, at

"Jehovah vil forstyrre Hedninger es Raad
Og gjøre folkenes Tanker til intet" (V. 10)

og at han vil redde deres Sjæl af Døsfare og holde ilive i Hungersnøden (V. 19).

Disse to Vers, 10 og 19, er virkelig Psalmens Hovedpunkter, hvori paa den ene Side V. 4—9 løber ud og paa den anden V. 12—17. I siffer forventning om, at begge Dele vil opfyldes, opløfter David iforveien sin Lovprisning, som derfor med fuld føie kan hedde: "en ny Sang".

At Psalmen er uden Overskrift, bør ikke vække nogen Tvivl om, at den er af David, al den Stund hele Samlingen er davidisk. Den følger paa Psalme 32, som slutter med lignende Ord (V. 11): "Jubler, I Retfærdige af Hjertet", som Ps. 33 begynder: "Jubler, I Retfærdige i Jehovah!" I Mellemtiden mellem

*) Den græske Oversættelse har i Overskriften de Ord: "mod Goliath", hvoraf man har sluttet, at Psalmen er skrevet, da David gif i Kampen mod Goliath; ja, ganske rigtig, men ikke mod den første Goliath, men mod denne Goliath No. 2, Eahemi, som han og faldes, og mod hvem netop nu en Kamp forestod (2 Sam. 21, 19).

Pf. 32, denne Bøn efter Opreisningen fra faldet, og Pf. 33, ved hvilken Bøn David skulde blive opreist igjen for det hele folk, indeholder 1ste Samling ingen Psalme; de mellemliggende 110 og 144 fandt deres Plads i senere Bøger; David vilde uden Tvivl stille disse to Psalmer i engt Sammenhæng. Sandheden i hans Tak i Pf. 32 for den oplevede Benaadelse har paa det herligste bevist sig, da han i den store Hungers- og Krigsnød kunde synge denne "nye Sang" og iforveien opfordre de Retfærdige til Lovprisning for den frelse, som først stod i Udsigt. Men netop heri ser og David (Pf. 18, 4) sin Seiers Hemmelighed:

"Som lovpriset paakaldte jeg Jehovah
Og fra mine Fiender blev jeg frelst."

Paa de 2 Psalmer 144 og 33 ser David og tilbage i Pf. 66, 17 med de Ord:

"Til ham raabte jeg med min Mund (Pf. 144)
Og Lovsang var under min Tunge" (Pf. 33).

3 Psalmens 2den Del erindrer V. 12:

"Salig den Nation, hvis Gud Jehovah er"

meget stærkt om de samme Ord i Pf. 144, 15 og stadfæster den paaviste forbindelse mellem de 2 Psalmer.

De 2 Kongepsalmer 20 og 21 danner et Par. 3

Pf. 20

har vi en Liturgi, en folkets Bøn for Kongen, medens han ofrer i Templet, før han drager i Kampen og skal "opløste Banneret i Guds Navn", et "God save the King", Mønsteret for den berømte engelske Kongehymne.

Pf. 21

er et "Te Deum", som synges i den seierlige Visshed,

at David, paa hvis Hoved Gud har sat den ammonitiske Kongekrone af fint Guld (V. 4)*), og hvem Gud har givet forjættelsen om evigt Liv (V. 5) og den store Ære, at sætte ham til Velsignelse for evig (V. 7), og vil seire i Krigen.

David behøver blot at vise sig, saa vil han forvandle Fienderne til en gloende Øvn (V. 10); men dette beror paa, at Jehovah vil reise sig i sin Magt (V. 14)**).

Bønhoørelsen og Gudsaaenbarelsen.

Psalmene 144 og 33, 20 og 21 forbereder altsaa paa Kampen. To andre Psalmepar

18 og 29,
66 og 124

fremstiller for os Kampen selv og dens følger, idet David først vender sig til Jehovah (Ps. 18) og til Englene (Ps. 29) og derpaa og til Nationerne (Ps. 66) og til Israel (Ps. 124) i dette store Guds Riges Anliggende.

Ps. 18,

Dauids "Ord til Jehovah", er et Bønnens og Troens Heltedigt paa foranledning af den store Seier, en "lige-

*) Det er betegnende, at Delitzsch, da han ikke har den rette historiske forudsætning for Udlæggelsen, er nødt til at tage V. 4 a om Kronen som en forudsigelse af, at David skulde faa Kronen i Krigen mod Ammon, paa hvilken Psalmen skulde forberede.

**) Det fortjener at erindres, at det var denne 21de Psalmes, som blev læst ved Liturgien den 18de Janr. 1871, da Keiser Wilhelm i Versailles blev udraabt til Keiser af Tyskland. Hvorledes havde en mere passende Psalmes kunnet være valgt, og Tanken med at vælge den udtales i den Bøn, som blev holdt: "Alf; Herre, lad de vældige Domme, som Du har holdt over dette stolte og mægtige Rige, som i disse Slotshaller træder os legemsiggjort imøde, være os en Udvarsel mod al Selvophøielse og Gudsforglemmelse, — mod al Rosen og Puffen paa egen Magt."

saa storartet som sin og kunstmæssig anlagt" Tak- og Lovsang til Jehovah.

Hvad Stroffiken angaar, vil det sees, at den er fuldkommen symmetrisk; — 2×6 Verselinier som Prolog og Epilog, idet Ordene om Digtets Anledning tages som integrerende Del af selve Sangen. Som Sangen slutter med "David og hans Sæd", saa begynder den med: "Jehovahs Tjener David". Beretningen om den underbare Begivenhed (V. 5—20) omfatter saa 2×3 fireliniede Strofer, ligesom og Beretningen om den ved Gud fuldbragte forfølgelse og Udryddelse af fienderne (31—46), i begge Tilfælde 16 Vers. Midt imellem danner 2×10 Verselinier Psalmens egentlige Hjerte: Davids personlige fuldkommenhed, grundet i Guds Naade, som Mulighedsgrund (ikke Aarsag) til frelsen (V. 21—25), og den deri tilsynkommende Lov for Guds Handlemaade (2×5 Vers). Tallet som fuldkommenhedens Tal er her visseelig valgt med forset.

De to noget forffjellige Gjengivelser af Psalmen i 2 Sam. 22 og Ps. 18 bevise i sine Afvigelser den bibelske fremstillings frihed for al Bogstavnjeneste og dog atter igjen dens historiske Tilforladelighed. Umulig kan den senere offentliggjorte Beretning i Samuelsbogen vilkaarlig have forandret den 18de Psalms velbekjendte Text. De to Texter forholder sig vistnok til hinanden som Soldat- og folkesangen til den mere omhyggelige, liturgiske Sang for Helligdommen. Derfor læser vi over den 18de Psalme: "Til Sangmesteren", men ikke over 2 Sam. 22.

Sangen skildrer i første Del (V. 5—20) Kampen selv, som ved Davids i Stridens hedeste Stund og mest overhængende fare fornyede Bøn om Guds Mellem-

komst fremkaldet Jordstjælvet og Hagelstormen, hvorved Kampen vender sig til Seier.

I sidste Del (V. 31—46) med Udgangspunkt i Guds fuldkommenhed (V. 31), som gjør Davids Vel fuldkommen (V. 32) og bevirker, at Seieren bliver complet, forfølger Sangen Kampens videre Gang indtil det Punkt, hvor "de fremmedes Sønner" (V. 45), Philisterne, efterat de endog i sin fortvivlelse forgjæves har paakaldt Jehovah (V. 42) kommer skjælvende ud af sine Borge, som de ikke mere vover at forsvare.

Sangens Midte (V. 21—30) gestalter sig først til en Apologi, et forsvar for David selv (V. 21—25). Hans Renhed, Retfærdighed og oprigtige fromhed efter det store fald er bleven vitterlig og uimodsigelig bevist. Hvorledes havde en saadan Bønhørelse kunnet indtræffe, hvis ikke Jehovah havde bevist ham efter hans Retfærdighed, hvis ikke David atter var bleven Manden efter Guds Hjerte. Hvis Psalmen, som almindelig antaget, i sin første Del gik paa alle tidligere Davids Udfrielser, hvorledes havde han da kunnet beraabe sig paa sin Characters Renhed uden at nævne sit tidligere store fald? Men efter et saadant fald trængtes rigtignok en saadan Uresopreisning for det hele folk, at hans Lampe atter kunde straaale klart for Israel og Verden. Og den trængtes saa meget mere, da sidenefter i Absalons Oprør hans falds forfærdelige følger paa den føleligste Maade kom over ham og over hans efter den store Seier over Philisterne frafaldne folk, rigtignok kun for saa meget mere at bevise ham som Manden efter Guds Hjerte, hvem folket skulde have takket baade som Redder fra Hungersnød og fra Philistervold, istedetfor at gjøre Oprør mod ham.

Men fremforalt er nu i denne Begivenhed den gud-

dommelige Handlemaades faste Lov kommet tilsyne, som alle skal faa erfare sent eller tidlig. Mod den fuldkomne viser Gud sig fuldkommen og mod den forfjerte viser han sig forfjert (V. 26—30).

David er den fuldkomne Mand (V. 26), "den fuldkomne Stridsmand" (2 Sam. 22, 6), fuldkommen med Gud (V. 24); men Gud, hvis Vei er fuldkommen (V. 31), er det, som har gjort Davids Vei fuldkommen (V. 33). Paa alle 4 Steder bruges det samme Ord (tamim) fuldkommen*).

Dette ene Ord: "fuldkommen" er ligesom et høihelligt Stempel paa den hele underfulde Begivenhed og paa fotografiet af den i Psalmen.

Ps. 29.

Ligesom Ps. 18 er de Ord, som David har talt til Jehovah, saa vender han sig i denne Psalme til Englene i Anledning af denne hans Livs og hans folks største Udfrielse.

Ps. 29 er Davids Opfordring til Guds Sønner at prise Jehovah for hans verdensbevægende Stemmes syvfoldige Tordendrøn, som udgik fra hans hellige Tempel. I Ps. 20, 3 udbad folket sig Hjælp fra Helligdommen paa Zion, og David svarede, at Gud vilde hørhøre fra sine hellige Himle (Ps. 20, 7). Fra dette himmelske Tempel hørte og Gud hans Bønneraab (Ps. 18, 7); derfra kom han ned paa Vindens Vinger i Skyernes Dunkelhed, rystede Jorden, tordnede og lynede og adspredte fienderne. I dette himmelske Tempel, hvor alt siger: "Glorie", skal Guds sønnerne hylde Jehovah og ære ham for de vældige Tordenbrag, hvor-

*) Den engelske Revision har og optaget paa alle 4 Steder Ordet: "perfect;" medens vor Revision i V. 24 har ustraffelig, V. 26 retvis og V. 33 fri for Stød, og kun V. 31 om Gud, fuldkommen.

ved det hele Land er bleven rystet, fra Libanon i Nord (29, 7) og indtil Kades's Ørken i Syd (V. 8).

Det er en Doms handling, en Syndflod, til hvilken Jehovah har sat sig, og som en følge deraf sidder og troner han nu som Konge evindeligt (V. 10). Jehovah har dermed skjænket sit Folk Kraft og velsigner det nu med freden, med fuld Virkeliggjørelse af fred (V. 11). Det kan altsaa ikke være noget hverdagsligt Jordstjælv og skovsplittende Uveir (29, 9), som har bevirket, at Jehovah, der har sat sig til denne flom, nu troner som Konge over Hedningerne og har velsignet sit Folk med Verdensfreden. Et Jordstjælv af sædvanlig Art vilde jo nærmest for Guds Folk være noget forfærdeligt og faretruende (se Sach. 14, 5), og om den noachistiske Syndflod, om hvilken man uden den historiske forudsætning er nødt til at forstaa det Ord: "Jehovah har sat sig til flommen", kan man dog umulig sige, at Gud har skjænket sit Folk freden. Hvis der altsaa dog menes en flom, ved hvilken Gud har velsignet sit Folk med freden, saa passer dette fortræffelig til denne philistæiske flom (Ps. 18, 12 og 16), hvorved Gud, som vi og skal læse i Ps. 46, 10, har standset Krigene indtil Jordens Ender.

Psalmen er den davidiske Poesis dristigste Tanke og høieste Ørneflugt. Den begynder med: "Være være Gud i det høieste" og ender med: "Fred paa Jorden!" Men denne Opfordring, som David her har rettet til de himmelske Hærskarere, har de og svaret til, da de i den hellige Fødselsnat tog Begyndelsen og Slutningen af denne davidiske Sang til Tert for sin Lovsang over den rette Davids Fødsel, ved hvem Gud troner tilevigtid. Hvilken Opfordring og — et Martusinde senere — hvilket Svar!

Det Løfte, som David havde givet i Ps. 18, 50:

“Derfor vil jeg prise dig blandt Hedningerne, Jehovah”,
 udfører han i

Ps. 66.

Denne Psalme maatte nødvendigvis blive elohistisk (ikke indeholde Naadenavnet Jehovah, men overalt kun Guds Skabernavn, Elohim) fordi den vender sig til Hedningefolkene; den kunde altsaa først finde sin Plads i den anden Samling (Ps. 51—72). Hvorfor den er uden forfatterangivelse skal senere oplyses.

I Prologen (V. 1—4) opfordres hele Jorden til at prise Gud; Ordene lægges den i Munden, med hvilke den skal gjøre det: “for din store Magts Skyld hykler for dig dine fiender,” hermed henvises vi ganske tydelig til det i Ps. 18, 42 og 45 b. berettede.

I første Del (V. 5—12) betones fremfor alt den israelitiske Histories tvende Begyndelsesundere, Gjen-
 nemgangen gennem det røde Hav og gennem Jordan (V. 6) der nu ligesom har fundet sin Afslutning i et tofoldigt Udfrielsens Under, der fremtræder i følgende Dobbeltbeskrivelse i 4 Rækker:

Han, som holdt vor Sjæl ilive,
 Løstred os ligesom Sølvst,
 Lægte trykkende Byrde paa vore Lænder,
 Vi kom i Jld.

Han lod ikke vor fod vasse,
 Førte os ind i Garnet,
 Lod elendige fare over vort Hoved,
 Vi kom i Vand.

Med Jld menes Tørkens Jld og med Vand Philisternes overstrømmende folkemasser, der i 144, 7, 18, 17, 66, 12 og 124, 5 betegnes som store Vand. Gud holdt Sjælen ilive, nemlig “i Hungersnøden,” (som utryffeligg føies til Ps. 33, 19); og efterat at have ført ind i et Garn, nemlig i Philisternsnaren 124, 7, førte Gud ud til rig fylde.

Hele denne dobbelte frelse bevise, at Gud holder

Die med Hedningerne; de faar kun ikke være for sikre.

I anden Del (atter 8 Vers, 13—20) vender David sig særskilt til de som frygte Gud allevegne, de rette Profelyter blandt Hedningerne; han opfordrer dem til en ret forstaaelse af det i første Del fremstillede Under, som viser sig deri, at den dobbelte Befrielse fra Hungersnød og fiendehaand har sin Baggrund i Davids Bøn og at han strax kunde være saa vis paa Bønghørelse, at Lovsang allerede paa forhaand var under hans Tunge (V. 17). Denne Lovprisning var, som vi har seet, den nye Sang, Ps. 33. Det var det underbare i Begivenheden, at Gud erholdt sin Pris, medens David og hans folk endnu befandt sig midt i den største Trængsel. Det beviser klart, at David ikke havde Uret for Die i sit Hjerte (V. 18), ellers havde jo Gud ikke hørt saaledes paa et Mennekses Røst. For dette Bønghørelsens Under, som det rette, allerstørste Under, vil Gud fremforalt prises af dem, som frygte ham. Det ydre Under vil alle folk kunne se, men det indre, Bønnens Under, vil kun blive troet af Profelyterne og kan kun bydes dem som Opfordring til Lov og Pris.

Hvorledes skulde David, efterat have talt til Gud og opfordret Englene og folkeslagene til Lovprisning, ikke og have rettet et Ord til Jsrael i denne store Sag? Vi har det i

Ps. 124.

Af denne Sang skulde Jsrael lære — "Saa sige dog Jsrael" — at takke Gud for, at fuglefængersnaren, som gjennem Philisterne allerede havde omslynget Jsrael, sønderreves; de skulde ihukomme, hvad der var blevet af dem, om de philistæiske Hærmassers stolte Vandt var gangen over dem og havde druknet dem; Jsrael var da bleven et Rov for dette folks Tænder,

(V. 6) om hvem Sacharja siger, at Gud vil tage deres Blod, som de nemlig spiste, ud af deres Mund og deres Nederstyggeligheder fra at være mellem deres Tænder (Sach. 9, 7). Ligeoverfor de Blod og raat Kjød ædende Philister, var der Anledning til at bruge dette Udtryk: "at blive et Rov for deres Tænder."

Sangen som bevæger sig i den livligste Følelses raske Bølgeflag var digtet til at synges paa festreiserne til Jerusaleml. Paa den Maade skulde den store Frelse altid blive frisk og levende i folkets Mund og Minde.

Takkejangene for den nye Høst.

Hvor ganske svarer det til Situationen, at ogsaa tvende agrariske Psalmer, Ps. 65 og 67 — Takkepsalmer for Indhøstningen, møder os, som ved sin Berøring af Krigsaffærerne overbevise os om, at de er digtet efter den overstandne Hungersnød.

Den samme syndflodagtige Regn, som gjennem Uveirets stolte Herlighed splittede Philisterne ad, har det vistnok været, som først lod Israels Land blomstre op igjen efter Tørken.

Den ene af dem Ps. 67 er uden Overskrift ligesom tidligere er bemærket om Ps. 66. Da de tilhører en Samling som i Underskriften under 2den Bog 72, 20, samtlige betegnes som davidiske, bør det ikke volde Tvivl om, at de er davidiske, at de er uden Overskrift. Sagen er vel simpelthen den, at Ps. 66 er stillet uden Overskrift midt imellem dette Psalmepar 65 og 67, for at den skulde skjønnes at høre med til samme Begivenhed og læses sammen med dem. Og Ps. 67 viser jo sammen med 66, — denne Seierens og hin den nye Høsts store Betydning for Hedningeverdenen.

Pf. 65

henspiller i D. 8 paa den fuldbragte Krig og ligesaa Pf. 67 i D. 5. Uden en saadan ydre Anledning vilde vel neppe alle folkene (67, 4. 6) kunne opfordres til at takke Gud for, at Landet har givet sin Grøde.

I Pf. 65, 4 f. tør vi vistnok, som senere i Pf. 9, 13, finde en Antydning til Udsoningen af Sauls og folkets Blodskyld mod Gibeoniterne. I denne Sag var der virkelig "Tilfælder af Misgjerninger," som var blevet for svære for David som Dommer, hvilke han som Konge ikke kunde magte*); han maatte jo først af Gud faa Rede paa Sagen og siden overlade det til Gibeoniterne, hvilken Soning de vilde forlange. Det var en fælles folkesynd, for hvilken og det hele folk straffedes med Hungersnød. Denne fællesskyld: "Vore Overtrædelser" har Gud sonet, idet han bønørte Landet, (2 Sam. 21, 14), — først hjemførte det og derpaa besøgte det (Pf. 65, 10). Gibeoniterne havde med bitter Ironi kaldet Saul "Herrens Udvalgte" (2 Sam. 21, 6); i Henhold hertil tør David sige: "Held den, du udvælger," og om sig og sit folk: "Mættes skal vi med Goderne i dit Hus," nemlig, naar du lader os komme nær at bo i dine forgaarde.

Det er en trefoldig Bønørrelse af Gud, "han som hører Bønner og til hvem derfor alt Kjød maa komme," som Pf. 65 forkynder:

*) Uden den historiske forudsætning har det vist sig at være umuligt at forstaa dette 4de Vers. Luther oversatte "vore Misgjerninger," og vor reviderede Oversættelse "mine Misgjerninger," men aldeles uden Hjemmel i Ordene:

"Blive Misgjerninger for svære for mig."

Den reviderede engelske Oversættelse har oversat:

Iniquities prevail against me,

har altsaa bibeholdt "mig," men for at søge en ligesaa fortviolet Udvei med against: "naar Misgjerninger faa Overmagt mod mig." Man ser, hvor seierlig den historiske Bibelforsknings ligefremme Dei bortrydder saadanne ældgamle Misforstaaelser.

(1). Gud har sonet Folkets Synd og dermed atter udvalgt det tilligemed sin Konge at komme ham nær og bo i hans forgaarde.

(2). Gud har bønhørt Folket med forfærdelige Retfærdsgjerninger og dermed stillet Nationernes rogende Bulder, saa der indtil fjerneste Strande bliver en hellig frygt for Gud.

(3). Gud har bønhørt Landet og dermed skjænket det et Kronaar og fyldt det med Jubelsang.

Det hele underbare Digt damper ligesom endnu af de for Sauls Synd i Gibeas ihjelslagnes Blod, men dufter og som af nysslaget Hø og strømmer over af Høstens Jubel.

Pf. 67

sætter Israels Velsignelse i den velbjergede Indhøstning i forbindelse med den Kjendsgjerning, at Gud har taget Folkenes Dom og Ledelse i sin egen Haand. Hvor ellers er dette skeet, hvis ikke ved den endelige, sidste Seier, ved hvilken Davids af Philisterne truede Verdensherredømme fuldendtes? Israel og Hedningefolkene er nu saaledes sammenbundne, at Tegnet paa Guds Velsignelse over Israel i den rige Høst og indeslutter alle Nationernes sande Vel i sig, hvis de vil forstaa det og takke Gud for det, at Guds Ansigt saaledes lyser over Israel.

Asafs og Korahitens Sange om den store Udrielse.

Til de Psalmer, som behandler Guds Indgriben i Philisterkrigen, maa og regnes Asafs Psalme, 76 og det korahitiske Psalmepar, Ps. 46 og 48.

Men foruden Asafs Psalme 76, som besynger den store Redning, har vi en Psalme af Asaf, Ps. 81, som

faar en mærkelig Belysning, — faar Liv og farve, ved den Antagelse, at den er skreven som Opmuntring til at holde Paaſte, midt under Hungersnøden og Philisterfeiden. Ved Paaſtefeſten ſkulde de første modne Hvedearg frembæres i Helligdommen; naar nu i dets Sted Misvæerten atter indſandt ſig og Honningen, ſom Bjerne ellers pleiede at ſtuve ind i Klippefløfterne, ikke kunde ventes, ſaalænge Markerne ikke frembød føde for dem, — ſaa blev det i Sandhed tungt at holde Paaſte. Alſaf, den patriotiſke Sanger benyttede da Anledningen til at undervise folket om, hvorledes det deſto mere gjaldt at holde en freidig Paaſtefeſt og at lære af den med Paaſten i Ægypten begyndende hellige Hiſtorie, hvorledes Ulykken kunde vendes, ſamt paa hvilket Vilkaar Gud ſelv lovede at afhjælpe Nøden.

Pſ. 81.

(I). Pſalmen begynder med en Opfordring til at holde Paaſtefeſt, henvendt til Menigheden (V. 2) og til Leviterne, — de gudstjenſtlige Sangere og Muſikere (V. 3) og endelig til Præſterne, ſom ſkulde ſtøde i Baſunerne til Ære for feſten. Jhuſommes ſkulde den ſtore Udfrielse fra Ægypten, hvor folket over Ægyptens Land pludſelig fornam et Sprog de hidindtil ei havde hørt. — Guds Befrielses Ord. V. 6 b f. er maaſte et Citat af en gammel beſkjendt Sang, hvilket vilde forklare, at Erfaringen om frelſen indføres i første Perſon: "et Sprog jeg ei havde hørt." Eigesaa forſtaaes Ordet: "Over Ægyptens Land," ſom jeg har henført til anden Linie i V. 6 iſtedetfor ſom ſædvanlig til første Linie, godt af 2 Moſ. 5, 12: "Da adſprede folket ſig over alt Ægyptens Land, at ſanke Halmſtubbe for Halm. Saaledes lød Befrielsesordet: 2 Moſ. 6, 5 f. ud over Ægyptens Land.

(II.) Herren foreholder Israel, hvorledes det var paa dets Bøn, at han udfriede dem af Nøden, svarede dem og vidnede for dem. Derfor gjælder det ogsaa i den nærværende Nød, hvor der fattes Regn og Vand som i Meriba (V. 8): "Euf din Mund vidt op, saa vil jeg fylde den." Var der Hungersnød og tomme Munde, saa ventede altsaa Herren paa, at Israel skulde aabne Munden til Bøn, for at han kunde fylde Munden med føde (V. 8—11).

(III.) Fordi folket ikke vilde høre, maatte Gud lade folket fare; derfor gjælder det nu, om folket vilde høre og vandre paa Guds Veie; da vilde den forhaandenværende Nød snart faa Ende; — fienderne, altsaa Philisterne, skulde blive ydmyget, idet Guds Haand, som nu laa tungt paa folket, vilde vende sig imod dem, saa de skulde "smisse" for Israel; dette profetiske Ord gif bogstavelig i Opfyldelse i Philesterkrigen, som baade Ps. 18, 45 og 66, 3 bevidner, hvor netop det samme Ord bruges.

Israels Tid, nemlig deres Velstands Tid, skulde derimod vare bestandig, og ingen Hungersnød eller Mangel findes som nu, — den bedste Hvede skulde avles og, som er en følge deraf, rigelig Honning strømme ned fra Klipperisterne.

Sangen er sunget paa Githit, en philistæisk Harpe fra Gath, hvilket og synes at antyde, at det er Philisternes Nederlag som profetisk skal udsynges, under forudsætning af, at folket gjør Bod. Betydningsfuldt er det, at Psalteret og indeholder en saadan Advarselens og Lærdommens Psalme for Hungersnød og Krigstid. for den tør der ofte blive Brug*).

*) Ogsaa Ps. 95 tør antages at være udgaaet af den samme Situation, som 81, saasandt den er af David som Septuaginta antager, og Heb. 4, 7 stadfæster. Unægtelig ligner den paafaldende Ps. 81 i sin Opfordring til at træde frem for Herrens

Hvis nu Afsaf har sunget i selve Krigs- og Hungersnødens Tid, saa vilde det i Sandhed være paafaldende, om vi ikke havde noget Ord af ham om den store Guds Udfrielse, der var vederfaret Konge og folk.

Pf. 76

feirer Zions og dets Guds Hellighed ligeoverfor "Røverbjergene" og den Dom, som Gud havde ladet lyde fra Himmelen, hvorved Mændene med det stærke Hjerte (Rafasønnerne 2 Sam. 21, 22) afvæbnedes og maatte sove Dødsføvnen, og alle de Tapre magtstjaales og baade Mand og Spand faldt i Dødens dybe Søvn. — Det gjaldt de lidende i Landet 2: de ved Hungersnøden lidende, som nu og maa opfylde sine Løfter og bringe Gaver; — thi selve fiendernes rasende Vrede blev knækket ved den Jehovahs Vredes fylde, hvormed han omgjordede sig.

"Røverbjergene" er de philistæiske Borge, smlgn. Pf. 18, 46. Den fornemste blandt dem, hvor det sidste afgjørende Slag stod, var Gath. Paa sin høie Kalkstensklippe, 356 fod over det philistæiske Kornland, lyssende langveisfra, hvorfor det og af Korsfarerne blev faldt "Guarde blanche," gav det vel nærmest Anledning til de skjønne Ord V. 5 om Zion, som overstraaler dette skinnende Gath og alle andre Røverborge.

Ogsaa det forahitiske Psalme-par finder, under forudsætningen af Theofaniens, — Gudsaaenbarelsens Virkelighed gennem Uveiret, sin tilfredsstillende forklaring udaf denne Situation. De forkynder den store

Ansigt og tilbede ham, og idet Begivenheden ved Masfa og Meriba sættes til Grund for Advarselen. Dette forstaaes jo bedst under forudsætning af, at folket befandt sig i lignende Nød som den Gang ved Mangel paa Regn og Vand. Men hvis Pf. 95 er davidisk saa synes Pf. 96 og 97 ogsaa at maatte være det og at sigte til Seieren over Philisterne, — hvorom nærmere i Behandlingen af den ezechianske Samling.

Redning som Vidnesbyrd om, at Gud vil gjøre en Ende paa Krigene paa Jorden (Ps. 46) og vil gjøre Zion fast til evig Tid (Ps. 48, 9*).

Ps. 46.

V. 3 hvor Talen er om Bjerges Roffen i Verdenshavets Dyb og V. 4, Bjerger paa Landjorden, som skjælver, tager vi som Hentydning til Jordskjælvet i Ps. 18 og 29; og naar i Modsætning til de brusende og skummende Vande en Strøm nævnes som glæder Guds Stad og hans Helligdom, saa er vel den ligesaa virkelig at forstaa som Bjergene og de brusende Vande, hvilket ikke hindrer den dybere mystiske Anvendelse af Ordene. Den eneste Vandstrøm i Jerusalem, som kan betegnes med Ordet "Nahar," stedserindende Vand, er Bækken Siloam. Jes. 8, 6 stiller den i Modsætning til Verdensfloderne som Symbol paa Verdensriget og kalder den "den sagterindende," som Billede paa Guds Rige. Den er istandbragt ved en Tunnel huggen tværsigjennem Tempelbjerget, hvorved Vandet fra Mariakilden ledes frem til Siloahdammen. En Inscription, som blev funden i Tunnellen for nogle Aar siden i klassisk

*) Da man hidindti har savnet den rette forudsætning for disse Psalmer i Philisterfeiden, saa har man været nøde til at sætte Ps. 76 ned til den asyriske Tid og Ps. 46 og 48 til Josafats Tid (2 Kr. 20, 1); men til den asyriske Tid passer det ikke, at der siges at "Guds Navn er stort i Israel," thi Israel var jo da i fangenskab; "Røve r b j e r g e n e" vilde og være det mest upassende Navn, som tænkes kunde, paa det flade Ninive. Skulde endvidere Gjenstanden for de to Psalmer 46 og 48 være det af Asafiten Jahazeel forudsagte Nederlag af de forbundne Nabofolk ved gjensidig Nædhugning, saa passer jo ikke dette til 46, 7, at Seieren blev vunden ved at Jehovah opløstede sin Røst, (smlgn. 76, 9). Alle 3 Psalmer synes og at forudsætte, at det salomoniske Tempel ikke var bygget (Ps. 46, 5 og 76, 33). Naar Zionsfolket opfordres til at gaa rundt Jerusalem for at tælle dets Taarne og beskue dets Paladser, saa vilde jo fremforalt Templet være nævnt, hvis det havde været bygget. Det lille Telt kunde vel ikke nævnes ved denne Vandring, da det neppe kunde sees udenfra Murene. Men se, hvorledes Asaf senere omtaler det salomoniske Tempel 78, 69: "Da byggede han lig høie Bjerger sin Helligdom."

Hebraiſſk beretter kun om, hvorledes den blev hugget fra begge Sider, men nævner desværre ikke nogen Tid. At den kunde være hugget paa Davids Tid er ikke nogen Umulighed, i hvert Fald er den jo ældre end Kong Ezechias, fra hvem Dammen paa den anden Side af Jeruſalem ſkriver ſig. Ved en Shaft fra Tempelbjerget ned til denne Vandledning, ſikrede man ſig Vand paa Moriah, ſelv om Byen blev beleiret. Er det mon ikke Glæden over dette Bygningsværk, der finder ſit Udtryk i V. 5: "en Strøms Bække glæder Guds Stad," idet Siloah bliver et Symbol paa Guds Naadesnærværelſe i Staden og paa hans Hjælp i Nødens Stund (V. 6), om Staden beleires. Naar Jeſaias allerede før Kong Ezechias's Tid ſymboliſerer Siloah ſom et Billede paa Guds Rige i Modſætning til Verdensfloderne ſom Billede paa Verdensmagten, ſaa vilde han altsaa derved og minde ſine Læſene om Pſ. 46, hvorifra han havde taget ſit Billede.

I den ſtore Frelſe, vederfaret folket i Philifterkrigen ved Guds Røſt (V. 7), ſer Korahiten et Underpant paa Verdensfreden. Iſrael har ført ſine Krige under David kun i denne Freds Interesſe, og den er nu beſeglet ved denne ſidſte ſtore Guds Indgriben, ved hvilken Jorden ſmeltede og Gud er bleven ophøiet paa Jorden blandt Hedningefolkene.

Pſ. 48.

Det maa gaaſſe viſt indrømmes, at den levende Beſkrivelse af Hongernes Nederlag ved en Panik, fremkaldt ved Øſtenvindſtorm (V. 5—9), paſſer fuldſtændig paa de philiftæiſke Kongers Flugt og Undergang. Begivenheden under Joſafat (2 Kr. 20) beſtod derimod ikke i Flugt (V. 6), men i gjensidig Nedſabling,

og skede ikke ved Østenvindsstorm (V. 8), men ved et Baghold.

I V. 3 betegnes Zions Bjerg som "det nordlige Hjørne", sandsynligvis fordi David især paa Nordsiden, "fra Millo indover", hvor Staden ikke som paa de andre Steder var beskyttet ved dybe Dale, havde ladet opføre de Taarne og Bolværker, som efter V. 13 skulde tages i Diefyn*). Dette er da udsagt om Jerusalems nordlige Side, ligesom i Ps. 46, 5 den sydlige Side var nævnt ved Strømmens Vandbække, Siloah. De to Psalmer svarer og forresten til hinanden paa det yndigste. Det, som i Ps. 46 betegnes som Jordssjælv (V. 3 f.) og Herrens Røst (V. 7), det tilskrives i Ps. 48 Orkanen fra Østen, Levanten, som den nu kaldes, den farligste Storm i Middelhavet, ved hvilken "Tarfisskibe lider Skibbrud". Medens i Ps. 46, 6 Gud er i Zions Midte, saa at det ikke røffes, saa betænker i Ps. 48, 10 de Troende denne Guds Naade derinde i hans Tempel; og medens i Ps. 46, 9 det, som skal beffues ("G a a r hen og ffuer"), er Jehovahs Gjerninger, hvormed han gjør en Ende paa Krigene, saa er det i Ps. 48, 13 f. det yndige Zion, som skal tages i Diefyn ("G a a r omfring Zion"), — i første Tilfælde, fordi Gud skal være ophøiet over folkene, han, Israels faste Borg; i det andet, fordi han for evig er Zions Gud og skal føre Zions folk hen over Døden ind i en evig Salighed**).

*) Naar fortolkerne her gjerne dvæler ved, hvorledes al denne Herlighed nu er forspunden, saa bør det dog ikke oversees, at at netop Davidstaarnet endnu staar der, sandsynligvis det "Hjordens Taarn", som Micha nævner i 4, 8, til hvilket Jerusalems Datters Kongedømme skal komme tilbage.

**) Hvorledes Gud vil føre de Troende "hen over Døden", har Korahiten siden efter viit os i den efterfølgende Ps. 49, hvor der og (ligesom i Ps. 46, 5 om Morgens frembrud) i Ps. 49 er Tale om "hin Morgen", den lyse Morgen, da de Hellige

Det er et af de yndigste Psalme-par, overordentlig graciøse, dybt inderlige, rige paa bevingede, høipoetiske Ord, plastiske Skildringer og mystiske Hentydninger; de er og af en Støbning i deres dobbelte, engt sammenhørende Thema. De 8 Davidspsalmer om den store Seier naar i dem sit Høidepunkt. Ved den store Katastrofe — Guds herlige finale paa alle Davids Krige — har Gud bevist sig som den faste Borg, der vil hjælpe Zion, det uroffelige, paa den store Dags Morgen og gjøre en Ende paa alle Krige paa Jorden (Ps. 46) og tillige gjøre Zion til den hele Jords fryd, til den store Konges Stad, som Gud vil opholde for evig, for at hans Ære kan naa til Jordens Ender, og Zions Døtre kan juble (Ps. 48). Det ene kan ikke opfyldes uden det andet, og begge tilsammen er Profetiens uopløselig sammenhængende Hovedstykker.

Philisterfeiden og den ved samme foranledigede Bøn om Guds Indgriben og Bønghørelse i Stormen og i Theofanien viser sig at være en af de største og betydningsfuldeste Episoder ikke blot i Davids Liv, men og i hele den gammeltestamentlige Historie.

Den er Kronen paa alle Davids Seiere, Toppunktet paa hans Kongedømmes Magtudvikling, fuldendelsen af hans forbilledlige Verdensregimente*); den er et ham af Gud paatrykt Stempel som den af Gud paa

skal have Herredømmet. Da Ps. 49 er anerkjendt som tilhørende den davidiske Tid, saa har vi ogsaa heri et Bevis for, at Ps. 46 og 48 tilhører samme Tid, tiltrøds for samtlige Udsæggerses Paastand om det modsatte.

*) Hidindt i synes David kun at have havt Gath, Hovedstaden (2 Sam. 8, 1); nu derimod faldt alle Philisterstederne ham tilføde (Ps. 18, 44 og 46). Det hele, oprindelig Jøderne bestemte Land faldt dermed først i hans Hænder.

Zion salvede Konge, hvem Gud har givet Hedningerne til Arv og Jordens Ender til Eiendom.

Den er ligesom et Slutningspunkt paa Israels Historie fra Udgangen af Ægypten, et nyt "der" ved Siden af det i Ps. 66, 6 nævnte "der". "Der," nemlig ved det røde Hav, der glædede vi os over ham (smlgn. Ps. 14, 5; 55, 6: 48, 7; 76, 4).

Den er et Sidestykke til Josvas Bøn, da Solen stod stille i Gibeon og Maanen i Ujalons Dal, og Gud lod det regne med Hagelstene over de flygtende Amoriter, og som aldrig før hørte paa en Mands Bøn*). Men den allerstørste Betydning af dette Slag, som Gud selv slog tilslut i Davids Krige, er dog visseelig, at vi deri har en forjættelse om Verdensfreden og om Enden paa alle Krige. Denne Profeti faldt det i Korahiternes Lod at fremsætte, ledet paa Veien dertil af David selv (Ps. 29, 10 f.).

Paa denne store Bønghørelse kan David og beraabe sig ligeoverfor sit folk og al Verden som Bevis for, at hans forhold til Gud nu trods hans dybe fald er fuldstændig gjenoprettet og at han mere end nogensinde igjen er blevet Manden efter Guds Hjerte.

David's Sang om Rettehimmelen og om Daghimmelen.

De to Perler af første Rang Ps. 18 og 19 tror vi med Rette tør henføres til denne Tid af Davids Liv.

Ps. 19, som er optaget efter Ps. 18, har ligesom den

*) Det er værdt at oplyse, at Skuepladsen for de to Begivenheder ligger ganske nær hinanden og kan sees paa Opreisen fra Jaffa til Jernsalem, naar man drager over Ujalons Sietten; man har da Beth Horon, hvor Josva talte sin Bøn, i Nordøst og Gob eller Gezer, som i 1873 er bleven gjenfundet af Clermont Ganneau, det Paa, gennem hvilket Philisterne vilde trænge ind i Juda, og hvor Kampen med dem foregik, — i Sydvest.

sit Tyngdepunkt i Ordet "fuldkommen", hvilket i V. 8 udsiges om Guds Lov ligeoverfor Daghimmelens Herlighed.

I V. 14 synes David og at henspille til sit fald, naar han beder Gud bevare sig for Laster og for stor Overtrædelse, saa at han ved tillige at agte paa de lønlige Brøst kan blive fuldkommen baade i Tale og i Hjerte.

Pf. 8 synes ligesaa ved sit med Pf. 144, V. 3:

"Jehovah, hvad er et Menneske, at du erkjender ham,
En Dødeligs Søn, at du agter paa ham?"

ner samstemmende Ord (V. 5):

"Hvad er en Dødelig, at du ihukommer ham,
Og en Menneskesøn, at du tager dig af ham?"

at maatte stamme fra denne samme Tid, som hin Psalme. Hvor rimeligt, at det netop er den usigelig herlige Tid efter Udfrielsen baade fra Krigsnød og fra Hungersnød, som efter den nye Høst løftede Davids Dine til Himmelen baade ved Nat og ved Dag, og stemte hans Harpe til disse Tilbedelsens vidunderlige Naturpsalmer. Pf. 8 er dertil sjunget "efter Githit", altsaa paa en Harpe fra Gath, det attererobrede, hvorved Sangen og dens Musik ligesom blev en Trofæ fra Philisterkrigen. Usaf, Sangmesteren, var allerede gaaet i Spidsen (Pf. 81) i Brugen af dette Instrument.

Pf. 8

stiller Stjernehimmlen i dens Pragt i Mod sætning til Børneverdenen, i hvilken Gud har grundet sig en Magt, stærk nok til at maaltbinde Modstanderen, endog den ondskabsfulde (V. 3); ligesaa stilles Stjernehimmlen i Mod sætning til Mennesket som dødeligt, hvem Gud dog ihukommer og tager sig af (V. 4 f.).

Men denne Menneskets Eidenhed og Dødelighed bliver atter den Baggrund, paa hvilken dets Gudlighed og dets Verdensherredømme fremstraaler. Gud har ihukommet Mennesket med en Krone af Ære og Herlighed, der gjør det lidet ringere end Gud selv og hans Engleverden; ligesaa har han taget sig af det ved at sætte det til Herfker over sin Gjerning, over alt hvad der bevæger sig paa Land, i Luft og i Hav (V. 6—10). Først saaledes er det Psalmens dobbelte Omkvæd (V. 2 og 10), om Guds Navns Herlighed over al Jorden virkeliggjøres.

Herligen beviste frelseren ved Henvisning til denne Psalme den i Børnemunden grundede Magt i sit Svar til farisæerne om de lovprisende Børn, der virkelig maaltbandt og stoppede Munden paa dem (Math. 21, 16). Og herligen beviser Hebræerbrevet 2, 6—8 denne Psalmes profetiske Sandhed ligeoverfor dens ideale forkyndelse af Menneskets Gudlighed og Verdensmagt, i Jesus, som er kronet med Ære og Herlighed ved at smage Døden for alle, og som ved Døden har frigjort os fra Dødsfrygtens Trældom og bringer mange Børn til Herlighed ved at skjænke Barnefaar og Gudlighed og derigjennem Herredømme over den tilkommende Verden.

Naar endog Diende nævnes som de, der ved sin Mund er en Magt, saa behøver man blot at tænke paa Smilet i Barnemunden som noget, for hvilket al Verden, endog de dybest sunkne, bøier sig, og som de nødes til at prise.

Ps. 19.

I Ps. 8 er Nattehimmelen stillet i Modfætning til Menneskeverdenen og Dyrerimmelen; i den 19de Ps. sættes firmamentets aldrig hvilende og ubegrændsede

Tale og Daghimmelen med sin brudgomsherlige, majestætiske, alt belysende Sol i Modsætning til Guds Ords glæderige, sollysende og evig bestaaende Kraft og alle dets kostelige Egenskaber. Og Ordets fuldkommenhed stilles som det Virkemiddel, hvorved ogsaa Mennesket skal blive relativt fuldkommen (V. 14). David gaar (V. 12—13) selv i Spidsen hermed som Guds Tjener. Saavel det Indre som det Ydre, saavel Seieren over Feiltrin og lønlige Brøst som Redning fra stor Overtrædelse, saavel Mændens Tale som Hjertets Digten, — alt stilles ind under fuldkommenhedens Maal*).

*) Man vil se, hvor vigtigt det er for at erkjende Psalmens Tvingdepunkt i Ordet "fuldkommen" (V. 8) og det samme Ords Tilbagevenden i V. 14, at oversætte: "jaa bliver jeg fuldkommen", og ikke med det alfor svage Ord: "ustraffelig". — "Ustraffelig" vilde have været bedre, men hvorfor ikke som Grundteksten kræver sætte: "fuldkommen"? Vi vilde dog ikke i frelserens Ord: "Vorder fuldkomne, som Eders fader i Himmelen og er fuldkommen" vove at sætte Ordet "ustraffelig" ind i første Led.

Cap. 7.

David's Kamp mod Fritænke- riet og den moralske For- därvelse.

Psalm 9 og 10.

D i s s e to Psalmer er alfabetisk forbundet, idet Halv-
delen af de 22 Bogstaver i det hebraiske Alfabet
kommer paa Ps. 9 og den anden paa Ps. 10, hvorfor
Ps. 10 er uden Overskrift. De to Psalmer er saaledes
forenet i en høiere Enhed og giver os derved en vigtig
Oplysning om Stillingen i Israel efter den store Phi-
listerkamp. Ps. 9 forkynder den store Seier, som er
vundet over fienderne, hvorved Gud satte sig paa Tro-
nen som retfærdig Dommer (V. 5) og derved troner
til evig Tid (V. 8), (ganske som i Ps. 29). Skulde
Gud da ikke ogsaa være en Borg for den fortrykte i
Tider med stængt Udsigt, i en ny Nøds trykkende Ti-
der (V. 10 f.). I det følgende opregnes som Grund
for Lofsang efter hinanden: Blodhævnen for den gi-
beonitiske Blodskyld (V. 13), Davids Redning fra
Dødsfaren (V. 14) og de dømte folks Nederlag (V.
16 f.); hvilket andet menes her end netop Philisternes?

Og alt dette fremstilles som sikkert Underpant paa Straffen over de gudsforglemmende Hedninger, i Israel nemlig, som gjør den Arme og den Sagtmodige saa megen fortræd. Disse maa blive dømt ligesaavel som de udenlandske Hedninger; Jehovah maa reise sig ogsaa mod dem. I Ps. 59, 6 og 9 bliver de gudsfor-gaaede Israeliter ligesom her gjentagne Gange med bitter Ironi kaldet "Hedninger".

Disse Hedninger er det nu, som skildres i Ps. 10 fra V. 2—11, og først da gjenoptages Alfabetet igjen i V. 12 med det allerede i Ps. 9, 20 skete Opraab: "Reis dig, Jehovah!" De andre Vers er ladet uden alfabetisk Betegnelse, vistnok for at, med Gjenoptagelse af Alfabetet i V. 12, Opfordringen: "Reis dig, Jehovah!" skulde træde frem med desto større Kraft og indtræde som med et Tordenslag.

De store Domme, som Gud har udført og hvorved Hedningerne er omkommet i hans Land, i hvilket Philisterne var faldt ind (V. 16), — disse Domme er himmelvidt langt borte fra disse Ugudeliges Synskreds (V. 5); de paaastaar, at Gud hverken hjem søger (V. 4) eller ser noget (V. 11); de blæser derfor ad sine Modstandere og myrder lønligen Elendige og Ulykkelige (V. 8); derved sætter de alle saadanne i Angst (V. 2) og volder mangfoldig Nød og Kummer (V. 14).

Ved den eiendommelige Forbindelse mellem de tvende Psalmer faar vi altsaa den vigtige Oplysning, at den store Dom, som Philisterne havde lidt i det jødiske Land (10. 16), saa langt ifra at ydmyge folket, meget mere havde avlet et stort frasald og afstedkommet skjændige Voldsgjerninger. Efter Krigen og Hungersnøden maa der have været mange faderløse og fattige (V. 18) i Landet, som istedetfor at blive hjul-

pet af de Rige og Gjerrige (V. 3) meget mere blev undertrykt og udbyttet af dem, ja snigmyrdet. Mod denne Demoralisation, der truer med at vore Kongen over Hovedet, er det David fører Kamp i denne og følgende Psalmer. Sørgelige Tider, — Tider med stængt Udsigt, i hvilke det altsaa ser mørkt ud (Ps. 9, 10 og 10, 1), Trængsels Tider for de Gudfrygtige og fattige, er indtruffen, i hvilke de frommes Tal er tyndet af, og altsaa et almindeligt Graftald har grebet om sig saaledes, som vi læser i,

Pf. 12.

Psalmen indeholder ligesom et Svar paa hint dobbelte: "Reis dig, Jehovah!" (9, 20 og 10, 12) i V. 6: "Jeg vil nu reise mig!" Er de Trofaste forsvunden (V. 2), saa myrrer det destomere af Ugudelige, eftersom Gemenhed er kommen høit paa Straa blandt folket (V. 9). Den mest uhyggelige Foreteelse af Graftaldet er Stortalenheden, falskheden og Troløsheden. Dette, at Tungeheltene puffet paa, at ingen kan hamle op og faa Bugt med dem, er det, som gjør, at Ondskabens Maal snart flyder over, og at Herren selv nu lover at gribe ind. Hans Ord er det absolut rene, sølvklare Ord. Til syvende og sidst er det dette sølvrene Ord, som skal gjøre Udslaget og betale med blank Mynt. Digteren lægger sit Amen (V. 8 f.) til hint Jehovahs Ord, hvilket han "umiddelbart har fornummet som en inspireret Profet".

Pf. 36

skildrer Ugudeligheden (V. 2 f.) ved at føre den ind til Hjertets Inderste*); der faar Synden Lov til at føre

*) En hel Række af de gamle Oversættelser viser, at de har læst: "hans Hjertes Indre" og ikke "mit" Hjertes Indre, hvilket sidste man ikke tilfredsstillende har kunnet forklare.

det store Ord og bringer det tilslut dertil, at den Ugudelige synes om, at man gennemskuer ham som topmaalt Synder og hader ham. Tiden avler Ondskabens Genier; Synden er bleven deres Livselement, der inspirerer dem. Deraf dette fuldkomne Brud med alt Godt, saa man ikke længere skyr det Onde, ikke taler andet end Uret og Svig, ja bliver søvnløs, fordi man endog paa sit Leie udspekulerer Svig (V. 4 f.).

Men hvor maa dog dette Syndens Dyb aabne Vindene for og lære at sætte des mere Pris paa Gud Jehovah. Pludselig og i umiddelbar Modsatning fremfører Psalmisten sin forkyndelse i en Tiltale til Jehovah; han fremhæver hans Naades og hans Sandheds Himmelhøide, hans Retfærdigheds Bjergfasthed og hans Dommes Dyb, der dog i Syndfloden og blev til Redning for Mennesker og Dyr, hans Miskundheds brede Vinger, under hvilke Menneskebørn søger Ly, og hans Glæders Strøm, som flyder over af hans Huses fedme. Hvorfor skal man saa være utrøstelig over Syndens vorende Magt; den modnes jo dog til Dom.

Med endnu et herligt Ord om Livet og Lyset samler David sin Sjæl til Bøn. I Jehovahs Person er Livets Kilde, og kun i Jehovahs Lys kan vi Mennesker se Lys; udenfor Samfundet med Gud er alt Død og Mørke. Davids Bøn vender sig først til Gud for alle, som kjender ham ved at eie Lyset, og for de Oprigtige af Hjertet, der har Livet, — men dernæst beder han og for sig selv, at ikke de Ugudelige og de Hovmodige maa faa gjøre det af med ham, mod hvem deres Had især retter sig, og at de ikke maa faa jage ham bort. En profetisk forudsølelse af, hvad Graftaldet kunde føre til for ham, gjennembærer hans Sjæl (smlg. 109, 23), men han ihukommer den store frelse, han havde erfa-

ret i den philistæiske Krig, hint store "der", Modsetningen til 66, 6: "der glædede vi os i ham". Som det den Gang gif Davids Fiender, saaledes vil det og nu gaa dem, som vil jage ham bort. Dette betydningsfulde "der" gjenfinder vi nu i Ps. 14, 5 og 53, 6.

Ps. 14 og 53.

Her naar Skildringen af Tidens fordærvelse og dens grufulde Udstrækning og Almindelighed sin høieste Spidse. Guds folk er bleven "gefundenes fressen"; hvad Jøderne kunde sige om folkene i Canaan: "De er vort Brød" (4 Mos. 14, 9), det siger nu disse Gudsfor nægttere om de fromme.

Grunden til, at Ps. 14 atter optages i den 2den elohistiske Samling i Ps. 53, ligger vistnok i den forandrede form, som David i Ps. 53 har givet V. 5 f., hvorved dette noget dunkle Vers lettere forstaaes. Ordene i Ps. 53, 6*) peger nemlig med fuld Bestemthed paa den i Philisterfeiden skede underbare Redning:

"Gud spredte deres Ben, som leirede sig mod dig;
Du gjorde dem tilskamme, thi Gud havde forfasket dem."

Philisterne var det, som leirede sig mod Dig (Israel) og som du (Israel) gjorde tilskamme derved, at Gud forfastede dem og spredte deres Ben, saa at de blev liggende ubegravet paa Slagmarken som Skarn (Ps. 18, 43), et Bytte for vilde Dyr. Den med "du"

*) Prof. Delitzsch griber til den Udvei, at en yngre Digter fra Josafats eller Hiskias Tid har indflettet i disse Ord en Hentydning til en nylig indtruffet historisk Katastrofe istedetfor V. 5 i Ps. 14, men Katastrofen er nok simpelthen den philistæiske. Det vilde dog og have været en forbausende Frihed, en yngre Digter havde taget sig, ved at indflette et Vers i en Davids Psalme. Vi har her det sidste Bevis for Rigtigheden af vor Oplysning om Philisterfeiden og de derom handlende Psalmer, idet og saa her en ellers uløselig Vanskelighed klares.

tiltalte er netop den i Ps. 14, 6 nævnte "Elendige" og "den retfærdige Slægt" i V. 5.

Naar det nu i Ps. 14, 5 hedder:

"Der forfærdedes de med forfærdelse",

hvortil i Ps. 53, 6 som nærmere forklaring føies:

"De, hos hvem der ingen frygt var."

saa har vi det samme "der" som i Ps. 36, 13, hentydende til den velbekjendte store Guds Indgriben i Philisterfrigen, hvor det viste sig, at netop disse, som hverken frygtede Gud eller Mennesker, blev aldeles forfærdede, da Gud ved sin Aabenbarelse i Uveiret og Jordskjælv spredte Fiendernes Ben og "Du", den retfærdige Slægt, den Elendige, gjorde dem tilskamme. Medens disse Dumdriftige blev aldeles forfærdede og vettskræmte af frygt, saa kan derimod Korahiten i den 46de Ps. sige om de Troende (V. 3): "Derfor frygte vi ikke, om Jorden forandres," sigtende til den samme Begivenhed. Og saa i 76, 4 har vi det samme: "Der," eller egentlig, da Frelsen betragtes som kommende fra Zion: "didvendi".

Guds folk er som i fangenskab (V. 7, smlg. 85, 2). David kalder dem i Ps. 69, 34 Herrens "Bundne". "Det rette Guds folks Tilstand i den absalonste Tid var virkelig et fangenskab i mere end billedlig Mening," siger Delitzsch. Kun Gud kan vende dette fangenskab, og først da kan der jubles; da bliver det en hellig Taknemligheds Pligt at glæde og fryde sig.

Ps. 57

taler endelig det sidste, store, afgjørende Ord i Kampen mod den aabenbare Ugudelighed, som gjør sig saa bred (V. 35, "udbreder sig som et grønt Rodskud").

I denne onde Tid (V. 19), i Nødens Tid (V. 39) giver David tilslut en herlig, rolig strømmende formaning til at tage ret Stilling ligeoverfor de Onde (V. 1—11) og den Ugudelige (V. 12, 21 og 32). Han er endelig kommen ligesom tilbunds i Erkjendelsen af, hvorledes man har at forholde sig i den store paagaende Livets Trætte mellem Gode og Onde; han vil fylde Læserens Sjæl med den samme hellige Ro og Stilhed, med den samme fuldkomne Sindets Egevegt, med den samme uroffelige forvisning om Udgangen paa Striden, som den, hvormed Gud har benaadet ham selv.

Stemmende med dens gnomiske, ordsprogsræstige Charakter er Psalmen alfabetisk og bevæger sig i 4 Tankegrupper paa 2 Gange 6 og 5 Strofer.

Det, som det gjælder om ligeoverfor de Onde, der øver Uret og har fremgang paa sin Vei ved at bruge Rænker, det er, ikke at lade sig henrive til fjødelig Vrede og forbitrelse, hvormed man kun gjør ondt. Tanken paa de Ondes uudblivelige Undergang kan strax forhjælpe os hertil. Kun saaledes kan man bevares i Samfundet med Jehovah i stigende Kraft ved at

- (1) forlade sig paa Jehovah (V. 3),
- (2) forlyste sig i Jehovah (V. 4),
- (3) vælge sin Vei paa Jehovah (V. 5),
- (4) være stille for Jehovah (V. 7),
- (5) bide efter Jehovah (V. 9).

Medens de Onde udryddes, hastigen affjæres og visne bort, saa skal de Sagtmodige arve Landet (V. 9 og 11) og bo i Landet (V. 3). Denne forjættelse optager frelseren i sin 3die Saligprisning (Math. 5, 5), hvor man med Rette oversætter: "Jorden", istedetfor

Landet, da den nytestamentlige Opfyldelse af Ordet først fuldkommes med den nye Himmel og den nye Jord; derved bliver og Psalmens Ord forstaaelige, naar der i V. 27 og 29 tales om at arve Landet og bo i det evindeligt.

Til videre Opøvelse i Psalmens Grundtanke skildres nu den Ugudeliges Færd:

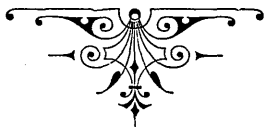
(II). Naar den Ugudelige skjærer Tænder mod den Retfærdige, saa ler Jehovah ad ham; naar han drager Sværdet, saa kommer det i hans eget Hjerte. Naar den Retfærdige, hvis lidet er bedre end den Ugudeliges meget Guds, mættes endog i Hungersnøden, saaledes som den sidst overstaaede Hungersnød har vist, saa forgaar derimod Jehovahs fiender som Engenes Pragt.

(III). Modsatningen mellem den Ugudelige, som laaner og ikke betaler, og den Retfærdige, som giver (V. 12), naar sit Høidepunkt i V. 25, hvor den gamle David erklærer, at han sit hele Liv igjennem ikke har seet en Retfærdig forladt eller hans Børn betle Brød. Uagtet han den ganske Dag forbarmer og laaner, er hans Afkom dog til Velsignelse*). Men Prøvestenen er, at ligesom Jehovah elsker Ret (V. 28), maa og den Retfærdiges Tunge udsige Ret (V. 30).

(IV). Hvilken Modsatning til det, David maatte sige, at han aldrig havde seet (V. 25), danner ikke her det, han ifølge V. 35 saa: Den haardhjertede Ugjærningsmand, der bredte sig som et hjemligt Træ med saftfuldt Løv og dog sporløst forsvandt og ikke var at finde. Dette Billede er paa samme Maade, som V. 25 i 3die, Høidepunktet i 4de Del, hvor den Retfærdiges Udfrielse fra Efterstræbelser paa Livet og fra falsk

*) De Gamle pleiede at minde om, at de segemlige forgjættelser gjælder under forudsætning af Korsets og Engtens Undtagelse.

Dom triumferende forkyndes. Han skal faa se paa Ugudeliges Udryddelse, og han maa og se paa en Oprigtig, thi for Fredens Mand er der Fremtid, nemlig i hans Afkom (Ordsprog 24, 20); de forlader sig jo paa Gud. I disse Slutningsord udtales med stor Vægt Hovedbetingelsen for alle Psalmens forjættelser til den Retfærdige, idet der vendes tilbage til Psalmens Begyndelse (V. 3). Saaledes rustet gif David sit Livs tungeste Tid — det absalonske Oprør — imøde.

Absaloms Oprør.

David maa antagelig have været omkring 60 Aar, da denne hans Livs sværeste Lidelse rammede ham.

Efter at have været landflygtig paa Grund af det Mord, han af Hevn havde øvet mod Davids ældste Søn Amnon, levede Absalom atter ved Hoffet, og det var i de 4 Aar efter hans Benaadning, at han forbedte sin Ugjerning*)— (2 Sam. 15, 7). Ved systematisk at mistænkeliggjøre Davids Stilling som folkets Dommer (Davids Huses Stole, Ps. 122, 5) og ved at blænde dem ved Pragt og Nedladenhed var det, at han stjal folkets Hjerter (2 Sam. 15, 6). Af Davids Psalmer fra denne Tid ser vi, at Absaloniterne maa have drevet en forfalskning af Retspleien, som det maa være lykkedes dem for en Del at faa i sine Hænder. Oprøret brød ud, efter hvad Psalmerne lader os vide, i en Tid, da David var haardt medtaget af Sygdom, fornemmelig voldt ved de Sindslidelser, som den sig nærmende Katastrofe bragte over ham. Han gennem-

*) Davids ved hans egen Synd foranledigede Svaghed mod Amnon, hans første-fødte, kunde give Absalom et vist Skin af Berettigelse til at hevne sin Søsters Beskjæmmelse paa Amnon. Mordet blev begaaet med fuld Offentlighed "for at give det et Præg af Løvmæssighed, som en retfærdig Hevn." Og naar nu den ældre Broder var, som det kunde synes, med Rette dræbt, hvorfor skulde saa ikke Absalom, den næste efter ham, blive Tronarving?

skuede hvad der var igjære, men det var saa mesterlig skjændig anlagt, at han savnede Midler til at kunne gribe ind. Absalom satte endelig Kronen paa sin Falskhed og sit Hyfleri, ved at foregive for David, at han vilde drage til Hebron for at offre der i den gamle Kongestad, hans Fødeby, og dermed opfylde et Løfte, som han i sin Landflygtighed skulde have givet. Did loffede han 200 af Jerusalems Mænd, — Stormands-sønner, med sig og did kom og Architofel for at deltage i Offerhandlingen. "Sammensværgelsen blev der stærk," idet det viste sig at "hver Mands Hjerte i Jsrael hang ved Absalom." Hemmelige Udsendinger var skicket gennem Landet for at forberede Folket og paa en givet Dag skulde Absalom proklameres som Konge fra alle Landets Høider samtidig, for at give det Udseende af at han var valgt af det hele Folk.

I denne Forræderiets, Frasaldets og tilslut Borgerkrigens Tid, hvor David maatte erfare den bittreste Troløshed og mere og mere fandt sig isoleret og ensom, blev nu Bønnen og Psalmen mere end nogensinde hans Sjæls Tilflugt; her har da og Taarernes Sæd bragt os den herligste Høst af de skjønneste og dybeste Psalmer, ikke mindre end 23 i Tal. David har her fremlagt for os hele sit Hjerte, han, som nu i Sandhed var Manden efter Guds Hjerte.

Det er mit Haab, at det er lykkedes at stille alle disse Psalmer i den Orden, i hvilken de var skrevne; det vil vise sig, at Sammenstillingen af dem ikke blot i høi Grad vil lette os Forstaaelsen og stadfæste Psalmernes Ægthed, men fremfor alt give os det rigeste og fuldeste Billede af dette Lidelsens Dyb, som efterhaanden fyldtes af Guds Naadesbevisninger og tillige blev et

nyt Profetiens Speil for de mest fremtrædende Træf i
frelserens forsoningslidelse.

Grundvoldene nedbrydes; Davids Selvprøvelse.

Tidens Opløsning og den dermed følgende Nedbrydelse af selve Samfundets Grundvolde (Ps. 11, 3, smlg. og Asafs Psalme 82, 5), førte først og fremst David ind i Selvprøvelsens og Bodens allerskarpeste Skjærild. Det var hans faste Holdning ligeoverfor Tidens politiske Ryggeløshed, som fremfor alt paaførte ham Lidelsen og Hadet. Dette sit Standpunkt udtaler David i

Ps. 26.

Han falder her Modstanderne som i 3 andre af denne Tids Psalmer (139, 19, 5, 7; 55, 24) "Blodmændene;" Brodermorderen Absalom, i hvem David, ved i Svag-
hed at benaade ham, havde opelsket en Slange ved sit eget Bryst, havde bevirket, at manges "fødder vare blevne hastige til at udgyde Blod." David opfordrer Jehovah til at dømme og prøve ham. Han lever af Naade, vandrer i Sandhed (V. 3), har brudt med de Onde (V. 4 f.); som Dommer har han toet sine Hænder i Uskyldighed (5 Mos. 21, 6, smlg. Math. 27, 24); medens Absaloniternes Hænder er fuld af Skjændsel og deres Høre, med hvilken de skulde underskrive Dommene, er fulde af Skjænk, de har modtaget. Alteret (V. 6), Guds Hus (8) og forsamlingerne (12) er Davids fjæreste Tilflugt. I den store Gudsdom, som er at vente, tør David haabe ikke at rykkes bort med de Ugu-

delige. Modfætningen mellem dem og ham har David fæstet i et Læredigt

Psalm 1,

hvori den fromme i sit Livs Vandring og Velsignelse er stillet i Modfætning til de Ugudelige og deres Udgang. Som i mange af denne Tids Psalmer (Ps. 3, 5 og 11 etc.) samler David i et Slutningsvers (V. 6), Psalmens Spidse og Grundtanke. At denne Psalm kunde blive Program og toneangivende Indledning for det udvidede Psalter (1—72) forstaaes let.

Ps. 139

skildrer Jehovahs Ransagning, hvortil David opfordrede i Ps. 26.

(I). Den omslutter alt:

Siddende, Opstaaende og Tænke, —

Vandren, Liggen, — Veie og Ord;

den sfer bagfra og forfra ved Herrens Haand, og den er ufattelig (V. 1—6).

(II). For den kan ingen unddrage sig:

Himmelen og Helvede, —

Morgenrøden og Havets yderste Grænse, —

Mørke og Lys, —

overalt følger Herrens Haand efter os, (V. 9—12).

III. Alt dette følger af Herrens Gjerning som Skaber; Tyrer og Ben, — fosteret i Moders Liv og alle de forudbestemte Dage vidner om den, — og Summen af alle disse Guds Skabertanker, — ja de vil først kunne tælles, naar vi vaagner op hos Herren og altid er med ham (V. 13—18). At David her virkelig udtaler Haabet om Liv efter Døden, og deri Løsningen paa Livets Gaa-der, kaster Lys over den hele Psalm; det redder og fra den matte og umotiverede Tanke, som den sædvanlige

Overføttelse byder, om en Oppvaagnen af Sønne, efter hvilken David endnu fandt sig hos Herren.

IV. Efter saaledes at have stillet sig helt og holdent for Guds ransagende Øie, opfordrer David Gud til at skride ind mod Oprørerne, som forstaar den Kunst at unddrage sig hans kongelige Dom og Straf, og som driver Hyfleriets forfærdelige, falske Spil (V. 19 f.). Naar David hader dem med et fuldkomment, helligt Had, netop med det, hvormed Gud selv hader dem, — naar han hader dem, ikke som sine, men som Guds Fiender, saa tør han netop og i dette Stykke tilslut udæsse Guds Ransagning, om han her skulde være paa en falsk Vei, og ikke meget mere paa Evighedsveien (V. 21—23).

Hvorledes Gud fører David paa sine Veie, og med David alle bodefærdige Syndere (Ps. 25, 8), de Sagtmodige, der bevarer Pagten og frygter Jehovah, — derom vidner Davids alfabetiske

Ps. 25.

Det er i Guds Trofasthed og Miskundhed, deri at han er god og retvis, at den Naade har sin Grund, at Gud lærer Syndere Veien, leder paa den og underviser om den Vei, som skal vælges. Derpaa grunder David og sin 3 Gange gjentagne Bøn om Tilgivelse, for Ungdomssynder (V. 7), for Skylden, den store (V. 11) og for alle Synder (V. 18). Og derpaa grunder han og sin Bøn om Redning fra Garnet og fra Trængslerne (V. 14 f.), i hvilken Bøn han tilslut indeslutter Israel (V. 22). Det Had, hvormed hans mange Fiender hader ham, er i Modsætning til Davids Had (Ps. 139, 21) Uretfærdighedens (V. 19).

V. 17 har været en Gaade: "Mit Hjertes Angester

har han gjort store," hvilket man uvilkaarlig har rettet til: "har du gjort store". Men mon ikke David efter sin tidligere betegnende Maade ligeoverfor Saul her har sigtet til Absalom? Da er Ordet fuldkommen klart og saare gribende.

Absaloms Offer og Davids Tempelgang.

Ps. 4 og 11.

Absalom havde valgt Hebron til Sammensværgelses Arne. Som Paaskud for at drage did og føre med sig flere Hundreder af sine Velyndere og Jernaldrende blandt de fornemste Mænds Sønner brugte han det skjændige Paaskud om Opfyldelsen af et Løfte til Gud om Offer. David kunde ikke tiltro ham en saadan til Gudsbespottelse grændsende Skjændighed og sagde: "Gaf hen i fred" (2 Sam. 15, 9), men selvfølgelig kunde han ingen Tillid have til denne opblussende Guds frygt, men han vilde heller ikke lytte til saadanne Venners haabløse Syn paa Sagen, som var bedre underrettet og som vistnok saa skarper end ham selv, men ikke satte sin Lid til Jehovah. I Ps. 4 har vi et Ord baade til Absaloniterne — Stormands sønnerne —, "de Unge, som var opvokset med Absalom" (1 Kg. 12, 8) og til de Ældste, som intet godt længere venter fra Jehovah (Ps. 4, 7) og tilraader hastig flugt til Bjergene (Ps. 11, 1). I begge Psalmer udtaler David den frimodige Fortrøstning, han har i den aronitiske Velsigelse 4, 7 og i Herrens Tempel (11, 4).

Ps. 4 er en Aftenpsalme. I Tillid til, at Gud i Trængselen havde skaffet ham Rum (V. 2) og trods hans isolerede Stilling vil lade ham bo i Tryghed, vil

David sovne ind. Det er maaske Aftenen før den store Skare med Absalom i Spidsen skal drage til Hebron. David retter et skarpt Alvorsord til dem. Var det Alvor med denne Ofring i Hebron, saa maa der blive en stor forandring i deres Færd mod ham. De maa skjønne, at Gud har udkaaret sig ham og det som en Benaadet, hvis Bøn Jehovah hører. De maa ikke skjænde hans Ære; de maa lade Skinnet fare. De forfulgte David i Vrede (Ps. 53, 4). De var misfornøiet med ham og hans Regjering og affecterede Indignationens Vrede. Lad ogsaa dem nu paa deres Leie besinde sig, saa vil de forstumme, og deres Vrede vil vise sig at være Synd; og da vil der blive ofret Retfærdigheds Offere i Hebron.

Men de Mange, som ser alting sort og ikke venter noget godt fra nogen Kant, henviser David til den aro-nitiske Velsignelse (V. 7).

De ved intet at raade til uden til Flugt som i gamle Dage for Saul (Ps. 11, 1), eftersom en Retfærdig intet kan udrette hvor Statslivets Grundvolde nedbrydes (V. 3), og Sammensværgelsen ligger som en Pil færdig paa Strengen (V. 2). Men David peger paa Jehovah i hans hellige Tronsæde og paa hans prøvende Blik, — han, hvis Ansigt de Oprigtige engang skal skue (V. 7), medens de Ugudelige maa tage Jlden fra Herren (4 Mos. 16, 35) som sine Bægeres Del.

Ps. 5 og 28.

I Ps. 5 finder vi David ved Morgengry, frembærende til Gud Bønnens Offer (V. 4), hvorved han rustet sig til at gaa til Guds Hus (V. 8) og at tilbede ved hans hellige Tronsæde; og i Ps. 28 er David i Templet og løfter Hænderne til det Allerhelligste, hvor Pagtens Arken stod (V. 2).

I begge Psalmer retter Bønnen sig mod Absaloniterne, især mod deres falskhed (5, 10; 28, 3) og imod, at de ikke agter paa Jehovahs Gjerning, nemlig paa hvad Gud har gjort for David og hans Hus; derfor kan de ikke opbygges, men maa i og med det nye, paa-tænkte Kongehus nedbrydes. Naar David i Ps. 5, 10 først taler om en enkelt ("I hans Mund er intet fast"), saa sigter han dermed uden Tvivl ligesom i Ps. 25, 17 til Absalom. Og naar han i V. 7 nævner "den blodgjerrige og falske Mand," medens der i 3 andre Psalmer (26, 9; 139, 191 og 55, 24) bruges Pluralis, saa er det visseelig Absalom han ogsaa her peger paa.

I Ps. 28, 6 f. jubler David i den forvisning om Bønhørelse, som han har faaet i Herrens Hus, og ender som i Psalme 25 med Bøn for Folket.

Udsat tvende Orakler.

Ogsaa Udsat taler et mægtigt Alvors- og Trøstesord i denne Haabløshedens Tid.

Ps. 82 og 75.

Paa profetvis indføres Gud talende. Absaloniterne havde vidst at tilvende sig Dommersmyndigheden og bøiede Retten i Interesse af sine politiske Planer; følgen var, at alle Landets Grundvolde vaklede (V. 5, smlg. 11, 3). Da de hverken vilde skjønne eller forstaa Guds alvorlige Trudslar til dem, der misbruger Retten (V. 3 f.), saa maa Guds Ord lyde skarpere til dem (V. 6). Som Øvrigheds personer og Guds Stedfortrædere er de Guder (se 2 Mos. 21, 6, hvor Dommerne ligesom kaldes Guder); men der gives en Høieste, for hvem de som

hans Sønner er ansvarlige. Vedbliver de at vandre i Mørket, maa de dø som slet og ret Mennesker og falde som en af de Fyrster, der i Oprør mod David mistede sin Stilling (V. 7). Gud, som har alle folkeslag i Eie, vil reise sig og holde Dom hjemme som inde (V. 8).

I Ps. 75 forkynder Gud som Svar paa de Frommes Lovprisning (V. 2), at han vil passe Tiden og i rette Dieblif stille Grundpillerne tilrette, naar Forvirringen har naaet sit Toppunkt, og baade Land og Folk er i fuldstændig Opløsning (V. 3 f.); det er ikke tomme Trudslar, han taler til dem, der nu slaar saa stort paa (V. 5 f.).

Engstelig spørges der i Jerusalem, hvorfra Hjælpen skal komme mod det Oprørets Uveir, som fra Syden stiger frem i Hebron. Mon fra Øst, fra Moab? Eller fra Vest, fra Philisterne? Eller kanske fra Ørkenen nord for Jerusalem, fra Bjergørkenen?*) Ud den Dei maatte de komme, som fra det nordøstlige Rige hinsides Jordan, hvor Absalom endnu ikke synes at have noget Tilhæng, skulde kunne komme David og de mod ham trofaste til Hjælp. Nei, Fortrøstning er der kun i Gud selv, den rette Dommer, i hvis Haand det Bæger er, som David havde talt om i Ps. 11, 4, og ve dem, som skal tømme det tilbunds. Men Usaf og med ham de, som priser Gud (V. 2), skal være Redskaber for Guds Gjerning ved at slaa ned alle de Ugudeliges

*) "Bjergenes Ørken" er sædvanlig forstaaet som de arabiske og idumæiske Bjerges Ørken, idet man antog, at Psalmen 82 gjaldt den assyriske Tid, og at Hjælpen ventedes fra Syd, fra Ægypten, hvorved altsaa og Usafs forfatteriskab forfattedes. Men hvorledes kunde den Ørken, ad hvilben Ægypterne ventedes, kaldes: "Bjergenes Ørken"? Den er meget mere Lavlandets, Ngebs, Ørken; selv om man i det yderste fjerne kan skimte Edomsbjergene, kan det ikke berettigge til at kalde den "Bjergørkenen".

Horn, og det ligesaavist som at de Retfærdiges Horn skal ophøies.

Pf. 82 er i Joh. 10, 34—36 anført af Frelseren som Skriftbevis for hans Guddom. Den Stilling, hvori David nu stod, har sit Modbillede i den, i hvilken Frelseren stod, da folket i sin Helhed gjorde Oprør mod Guds Salvede; da stod Gud virkelig midt i Guds Menighed og holdt Dom midt iblandt Guder. Men disse Guder, som kun er det i Kraft af den dem for en Tid og ved Guds Ord forlenede Embedsmyndighed i Israel, maa som den Høiestes Sønner give ham Vidnesbyrd. Han er Guds Søn og Gud i absolut forstand i Kraft af sin Person og som den af Faderen til Gjerningen Helligede og som den, der er sendt til Verden og ikke blot til Israel, og det fra Evighed og for al Tid.

Dommerretten, i Kraft af hvilken Øvrigheden kaldes "Guder", vilde farisæerne øve mod Jesus ved at stene ham for Gudsbespottelse, fordi han "gjorde sig selv til Gud". De holdt Dom over ham, men i Virkeligheden holdt han i Opfyldelsen af Pf. 82 Dom over dem.

David's Stilhed for Gud og Ansægtelse.

Pf. 62 og 39.

I den første af dette Tvillingpar*) taler David om den Stilhed og Tillid, i hvilken han vandt sin Styrke ligeoverfor den nu helt aabenbare Sammenstørelse; det er bleven klart, at det gjaldt om at styrte

*) Begge Psalmer er rettet til Jeduthun, begge har Ordet "kun" eller "alene" som Omfærdssord.

ham fra Tronen (V. 3); alle stormede løs imod ham (V. 4), saa han knapt vidste, hvem der var ham tro. Men til disse, som endnu holdt Stand, siger han et fjærligt formanings Ord (V. 9); de maa følge hans Exempel og til enhver Tid stole paa Gud og udøse sine Hjerter for ham. De maa ikke som Stormands sønnerne stole paa Rov og vorende formue; nei, de maa stole paa, at Styrke saavelsom Miskundhed, begge hører Gud til. Det er det ene og dog dobbelte, som Gud har forkyndt os, og af hvilket følger, at han betaler hver efter hans Gjerning.

I Ps. 39 hører vi om, hvorledes denne Stilhedens og forventningens tungt tilkjæmpede Resignation, med den Ugudelige for Die, maatte staa sin Prøve i en svær Anfægtelse, som rammede David i en Plage fra Guds Haand (V. 11). Denne bragte ham til at bryde Stilheden ved i Prøvelsens Ild at begjære af Herren at faa vide, naar Dødstimen kunde ventes (V. 5). Plagen bestod i, at David ved faste legemlig (Ps. 109, 34) og forsmædelse aandelig (Ps. 69, 21, 11) blev dødelig syg. David fik fjende Livets forgjængelighed og jordisk Herligheds Utryghed; han fik erfare, hvorledes ogsaa han blot var her som fremmed og Gæst (V. 13).; han maatte ogsaa i denne Plage se en Hjemføgelse fra Herren, — en Tugtelse, som minder ham om hans Misgjerning (V. 12), men som og bragte ham til desmere at bede Jehovah om at frelse ham fra alle hans Overtrædelser og ikke lade dette blive Livets Udgang, men vende sit tugtende Blik fra ham og opreise ham igjen.

David bliver syg; Lovsangsløftet.

Pf. 41

fører os ind i Sygestuen, hvor David maa taale Besøg af saadanne, som med falske Ord kommer for at hente sig Stof til ny Bagvaskelse (V. 7). Fienderne har taget hans Sygdom til Indtægt for sig som en Gudsdom over Davids store Synd mod Urias (V. 9) og slutter deraf sikkert, at det er forbi med ham. Især maa David her for første Gang pege paa Architosel, som han nu har faaet vide, har løftet sin Hæl imod ham (V. 10). Denne Mand er dermed blevet et forbillede for Judas (Joh. 13, 18). Men David erfarer paa sit Sygeleie Guds Naadesbevisninger mod dem, som har betænkt de Lidende. Endnu mere end for sine legemlige Lidelser trænger han dog Hjælp for sin Sjæl og aandelig Helbredelse i Erkjendelse af, at han bærer følgerne af sin Synd. Men hans nuværende Oprigtighed giver ham og forvisning om, at Gud vil hjælpe ham op igjen, saa han bliver istand til at udføre sit kongelige Dommer- og Straffeembede mod Oprørerne (V. 11).

Pf. 71.

David er kommet op af Sygdommen, men han kjen-der, at hans Kraft svinder hen (V. 9). Alderdommen er for Døren, Haarene graaner (V. 18). Men Gud, som har været hans Tillid og undervist ham fra Ungdommen af (V. 5 og 17), vil ikke slippe ham nu. Han ihufommer sin Ungdoms Udfrielse; han er baade legemlig og aandelig i en Stilling nu i Jerusalem som i Ke'ila; han kan hver Dag vente Absalom og hans Tilhængere, som den Gang Saul. Og et Sela hama-

lefoth staar ivente; David begynder derfor under Ungdommens oplivende Minder sin Psalme med Brudstykfer af Digte fra den Tid (Ps. 31, 2—4 og 22, 10 f.). Hvad der den Gang blev erfaret og oplevet, skal atter gjentage sig, og alt skal ende med Lov og Pris. Alle 3 Psalmens Afssnit ender med Løfte om Lovprisning: Munden skal fyldes med Lov (V. 8). Til al Pris vil han lægge ny Pris (V. 14) og han vil prise Guds Retfærdighed, den frelsende, den alene (V. 16), og det skal ske den ganske Dag (V. 24); det er Maalet for den begjærede frelse; ved den gjør Gud dem (David og hans faa Trofaste) levende igjen og drager dem op igjen af Jordens Afgrunde (V. 20), 2: fra Dødens Porte (Ps. 9, 4), og forøger Davids Storhed (V. 21), saa at David faar kundgjort Guds Arm for Efterslægten, hans Kraft for hver, som skal komme (V. 18).

Det er denne Davids universale Profetgjerning, som er opfyldt ikke mindst ved den absalonske Tids Psalmer.

De to Anathema-Psalmer.

Ps. 55.

Sammenfværgelsen er bleven aabenbar og skjuler ikke længere, hvad den fører i sit Skjød. Jerusalem er som en kogende Gryde, en Tumbleplads for Partiliden-skaber og et forvirringens Rede, fuld af Vold og Kiv, Elendighed og Ulykke, Undertrykkelse og Svig (V. 10—12). David er magtstjaalen og ved sig ingen Raad. Af, kunde han som en Due søge Tilflugt i Ørkenen mod Stormen, som er i Anmarsch og snart vil bryde løs (V. 7—9). Og det forfærdeligste af alt! Den, som

er Sjælen i Oprøret, er Davids bedste Ven og fortrolige (V. 13—15), som paa samme Tid dog endnu spiller Hyfleriets affkyelige Rolle; hans glatte og bløde Ord er i Virkeligheden dragne Sværd. David er idel Bøn, og han maa overlade det til Gud at svare dem, de blodgjerrige og falske Mænd, som de her for fjerde og sidste Gang kaldes. Dommen bliver forfærdelig som over Korahs Bande (V. 16), — over dem, som baade i Hjerte og Liv er idel Ondskab, og hos hvem der ingen Sindsforandring er at vente eller haabe (V. 20); deres Undergang er sikker, de gaar tilgrunde midt i sin frastigste Alder (V. 24); det er ligesaarist, som at Gud i Evighed ei tilsteder, at den Retfærdige roffes (V. 23). Davids Anathema eller forbandelse træffer altsaa kun de ihærdigt ubodfærdige.

Medens Ps. 55 er skrevet, medens den Ugudelige endnu er for Davids Dine (Ps. 39, 2) og Architofel endnu gaar ind og ud i Paladset (55, 21 f.), saa maa

Ps. 109

være skrevet efterat Architofel aabent var traadt op blandt de Sammensvorne i Hebron (2 Sam. 13, 12). Psalmen vender sig direkte mod Architofel, han som havde nydt den høieste Gres- og Kjærlighedsbevisning, som paa den Tid kunde erfares, at saa være den nærmeste til Kongens Hjerte og nyde al hans fortrolighed, og som dog i Spidsen for og sammen med en hel Skare af Oprørere besvarede Davids Kjærlighed med Løgn (V. 2), Had (3), Oprør (4) og Ondskab (5). Det gjælder Davids Liv (V. 16). Blot han var dræbt, saa var folket og Riget Absaloms; men denne var da og bleven et Rødsfab i Architofels Haand, af hvem han gennem Davids fald havde modtaget Kronen.

Over Architofels Hoved samler sig Anathemaets forfærdelige Synslag, stilende profetisk paa Judas Iskarioth, i hvem først Sidestykket til denne bundløse Ondskab fremtraadte ligeoverfor Davids "Rod og frugt", Messias. I Kraft af V. 8: "En anden anamme hans Embede," var det Peder i Erkjendelse af Psalmens profetiske Charakter opfordrede til Valget af en anden Apostel i Judas Sted.

Ligesom Psalmen slutter (V. 31) med, at den højeste Trøst er, at Jehovah staar ved den fattiges høire Haand, naar der holdes Dom over hans Sjæl, saa begynder Anathemaet med, at "Satan staar ved Architofels Høire, naar han dømmes. Dommen rammer hans Bøn (V. 9), hans Liv og hans Embede (V. 8), hans Børn og hans Hustru (V. 9 f. og 18), hans Eiendom, ja endog hans fædre og hans Moder (V. 14). Architofel maa have tilhørt en notorisk ugudelig Slægt; han gif ikke deres Dei, men søgte Herren; men hvor forfærdeligt, at han ifkedestomindre, efterat have smagt Guds gode Ord og den tilkommende Verdens Kræfter i det inderligste Hjertesamfund med Herrens Salvede og i Herrens Gudstjenester, netop medens hans Hjerteden var i dybeste Nød, baade timeligt og aandeligt og skulde været Gjenstand for hans inderligste Barmhjerlighed, — forfulgte ham paa Livet (V. 16). Med fuldbevidst Valg faldt han fra og foretrak forbandelsen for Velsignelsen, og forbandelsen fik saaledes Rum til at omslutte ham som en Klædning og som et Bælte og til at gjennefsyre ham som Vand og som Olie.

Efter Torden og Lynilden følger nu dyb, vemodig Klage fra Davids gjennemborede Hjerte. Han holder som en Skygge, jages bort som en Græshoppe, spin-
der hen af faste og er dog bleven til Spot (V. 23—

25). Men Guds Haand er med i det altsammen, og det ikke blot til Dom, men og til frelse; det skal blive bitterligt, naar Modstanderne bestjæmmes og Herren velsigner og redder, — han, der staar ved den Lidendes høire Haand.

Denne Judas Iskarioth Psalmen, som man har kaldt den, i hvilken de Gamle talte 30 forbandelser, blev først i den ezechianske Tid indført i Psalteret. Det var saadan en from, sin Haand som Kong Ezechias's, der gav den sin Plads der.

Den samme David, som ydmygt om Simei kunde sige: "Lad ham bande, thi Jehovah har sagt det til ham" (2 Sam. 16, 10), og som i denne Psalme kunde fortrøste sig til: "de forbander, du velsigner (V. 28), ham befaler Herren her at forbande Architofel. I denne Psalme har Gud holdt sin Dom og vil holde den over Hyklerne, hvis tilsyneladende Ærlighed i at affaste Masketen fuldender deres Synd til Synd mod den hellige Aand. Til nogen væsentlig Undskyldning kan det ikke tjene Architofel, at han var Bathsebas Bedstefader*). Aaringer efter Davids fald maa han have vist sig som Davids Ven. Politiskens forførelse, idet Architofel ansaa Davids Sag som tabt og haabløs og svog ham i Haab om at indtage en Majordomus-Stilling under den nye Konge, er vel den sørgelige og advarende forklaring paa hans frasald. Hvor burde det ikke have ført ham til Besindelse, da han maatte høre Absalom sige til Husai: "Er dette din Kjærlighed til din Ven?" (2 Sam. 16, 17). .

Uf Davids Ord i disse og andre af hans Ana-

*) Hans Søn Elam, en af de 37 Helte, var Bathsebas fader.

thema-Psalmer fra den sauliske Tid har vi med Frygt og Bæven at lære Guds uforanderlige Retfærdighed, og at se Synden og dens følger i det rette Lys. Vi vilde ikke forstaa, hvad den bevidste Ondskab, det fuldt og fast fattede Fiendskab mod Gud og hans folk har paa sig, uden disse Psalmer.

Det er først, naar vi erkjender den væsentlige Enhed mellem det gamle og det nye Testament, mellem David som forbillede og Kristus, at vi er istand til at se og ret vurdere den forskjel, som kommer tilsyne i disse Psalmer og i Jesu Ord og Udfærd mod Judas. Men farligt er det med en Del fortolkere at fordrifte sig til at bryde Spidsen af disse Anathemaer og tro sig kaldet til at maatte undskyldte David for at have udtalt dem *). Man maa ikke glemme, at den samme David, som i Ps. 7, 13 under forudsætning af Ikke-Omvendelse, og i Ps. 55, 8, da Ugjerningen var bleven fuldbaaren, forkynder Saul hans Dom, bagefter redder Sauls Liv. Davids evangeliske Færd og hans gripende Kjærligheds Tale til Saul, efterat hine Psalmer var skreven, maa ikke tages som Vidnesbyrd imod hans Anathemaer, men er netop Evangeliets stærke, varme Lys ved Siden af hin Lovens ubønhørlige Retfærdighed. Ved sin hele Færd mod Saul er David noksom beskyttet mod al Mistanke for at have talt Anathemaerne af personlig Animositet; de maa meget mere være talt af Aandens rette Drift. Til disse Psalmer knytter sig jo isærdeleshed Jesu Lidelseshistorie, skrevet med Profetiens Griffel; men med saameget stærkere Tordenkraft møder os og her Advarselen til dem, som forkaster Kristus, end siges med bevidst Ondskab

*) Cheyne taler endog om the refined cruelty af Ps. 109, 6—20: Fancy the magnanimous David uttering these laboured imprecations.

forfølger ham i hans Troende. Naar Paulus raaber Anathema over de Kristne, som ikke elsker Jesus (1 Cor. 16, 12), hvormeget mere maa David da gjøre det mod dem, som i ham forfølger Kristus. Med alt dette bliver der i Domsonstet over Architofels Efterkommere i anden Generation og over hans fædre og Moder Hemmeligheder, ved hvilke man i Ærbødighed for Guds hellige Ord blot kan lægge fingeren paa sin Mund.

David's Flugt og Tilbagekomst

Hele den foregaaende Række af færtten davidiske og tvende asafiske Psalmer fører os ned i et stedse dybere og dybere Lidelsens Mørke, — i Sandhed ned i "Jordens Afgrunde" aandelig talt, over hvilke Trøsten og Haabet kun nu og da kaster et sparsomt Glimt af den bag tykke Skyer skjulte Naadens Sol. Davids Udtog fra Jerusalem, skjönt mildnet ved det skjønne, overraskende Bevis paa Troskab og Hengivenhed, som den philistæiske Anfører for Livgarden, Ittai, der Dagen før var kommet til Jerusalem, bevisste (2 Sam. 15, 19), var dog et Sørgetog uden Lige: "Han gik grædende, og hele Landet græd." Desto mærkeligere er det da, at finde, at de to Psalmer, som David digtede hver Morgen efter de to første Nætter i Judas Ørken, Ps. 63 og 3, aander den forunderligste freidighed. Nu er det vistnok saa, at storslagene, sande Guds Mænd netop viser sin Storhed i farens Stund, idet de har taget Anfægtelsens Stød forud, og derved blev staalsatte; men ligesuldt maa vi uvilkaarligt spørge, hvad det var, som bragte Davids gjennemborede Hjerte (109, 22), der bævede i hans Indre, saa forfærdelsen overvældede ham

(55, 6) under de Lidelser, der efterat have voldt dødelig Sygdom, bragte hans Kraft til at svinde og gjorde ham gammel før Tiden (71, 9, 18), — hvad det var, som strøg i fældten, hvor alt dog var saa truende, som det kunde være, bragte saadan seierrig Egevægt, ja lys Glæde i hans Sjæl? David har i denne Tid opladt for os sit hele Hjerte. Men hvor er den eller de Psalmer, som slaar en Bro mellem disse aandelige Uderligheder, — Anfægtelsens dybeste Mørke og freidighedens lyseste Haab?

Svaret har vi vistnok i Psalme 16; det er det ved Opreisning fra den dødelige Sygdom levendegjorte Haab ogsaa for Legemet og det profetiske Syn, som derigjennem skjænkedes David, der løser Gaaden for os.

Opstandelseshaabet.

Ikke blot for David blev dette Haab en jublende Tryghed (16, 9), der gav Ro og Glæde i Judas Ørken, men dette samme Haab, først og fremst dog om et Liv efter Døden, inspirerede ogsaa de tvende Samtidens store Digtere til lysende Vidnesbyrd, — Korahiten i den 49de og Asaf i den 73de Psalme. David havde nu allerede i Ps. 139, 18 talt om:

”Naar jeg opvaagner og altid er hos dig”

og i Ps. 11 sluttet med:

”Oprigtige skal skue dit Ansigt.”

Paa dette Standpunkt finder vi og Asaf 73, 24 og Korahiten 49, 10, den sidste dog med et hemmelighedsfuldt Ord om de Oprigtiges Herredømme over de Ugudelige paa hin Morgen. Men i Ps. 16 tager denne

forvisning et endnu høiere fæste i Erkjendelsen af, at ogsaa Kjødets skal bo tryggelig; ja, gjennem dette Ord om Legemets Opstandelse tages der et endnu høiere Opsving lige ind i selve Opstandelsens Livsfilde (V. 10):

"Du skal ikke lade din Hellige se forraadnelse."

Skulde der vel kunne findes en mere passende Plads for denne herlige, dyrebare Psalme, end denne Tid, i hvilken David selv var som en, der var opstanden fra de Døde, og det langt mere end i hans første hastigt forbigaaende Døds sygdom, hvortil Ps. 30 og 103 knytter sig. Selve denne Tid belyser og, som vi skal se, Psalmen paa et Punkt, som ellers vilde ligge i Mørke, og det ellers ubegribelige V. 4, udredes. En saadan Perle af første Rang som den 16de Psalme, kunde og blot hentes op fra Edelfernes dybeste Afgrund.

Ps. 15.

Men hvad Grund har vi til at tage denne Psalme med i dette Tidsrum?

Ikke blot er denne Psalme ganske i den absalonske Tids Medfør ved at forkynde de Dyder, som denne Tid traadte saa grundigt under fødder, og det bliver dog altid fromhedens rette Prøvesten, hvorvidt man holder sig fri fra Tidens herskende Synder; men Psalmen ligger ganske paa samme Linie som Ps. 16 og optager med sit "skal ikke roffes evindeligt (V. 5) den samme Tone som 62, 3; 41, 13; 71, 1 og 55, 23 og havner som den 16de Psalme (V. 11) i: "evigt," og i "ikke at roffes" (V. 8). Den lægger og med den 16de Psalme, Vers 3. Vægten paa dette: at ære dem som frygter Jehovah (V. 4). Jeg antager derfor, at Psalmen er et Davids Afskedsord til Teltet, — det som gjorde Af-

ffeden fra Jerusalem saa tung, men hvortil og Davids Haab knyttede sig, da han ydmøgt nægtede at tage Arken med: "finder jeg Naade for Jehovahs Wine, saa fører han mig tilbage og lader mig se Arken og dens Bolig," (2 Sam. 150, 25). Hvorledes kunde Arken og Boligen blive i deres Vold, som netop savnede alle de Mærker, Træf for Træf (3—5), som tilhører dem, der skal bo i Paulunet og bygge paa Bjerget? Psalmen vinder i denne Belysning en ny og levende Interesse.

Psalm 16.

I denne Psalm er forkyndelsens Vægt, dette Mistam: Jehovah er alt; selv Arken og Bjerget kan undværes for den, som har ham: intet Gode udenfor Jehovah; de Hellige er dyrebare næst ham, men ham først og fremst (V. 2, f.). Egeoverfor det skrækkelige fald, af dem, som har tilbyttet sig en anden,*) nemlig en anden Konge, hvis Drifkeoffere i Hebron, kanske nu og i Jerusalem, David ikke vil udgyde, ja han vil ikke engang nævne dem selv med Navn, — det vilde besmitte hans Læber, saa er det Trøst nok at have Jehovah til sin Del og sit Bæger (V. 4, f.); (se derimod 11, 4, Ab-saloniternes Bæger). Hvilken skjøn Arv! (V. 6) Jehovah er det, som giver Raad ogsaa nu i de søvnløse Nætter (V. 7). Jehovah vil David og sætte bestan-

*) Den ligefremme historiske forklaring fjerner her den Misforstaaelse af Ordene: "tilbytte sig en anden" som menende en anden Gud; det vilde og sætte Psalmen ganske udaf Rapport med den davidiske Tid, i hvilken der ikke var Tale om Afgudsdyrkelse; selv en Absalom, denne Israels Alfibiades, havde at skjule sin magtlystne, nederdrægtige, ræveslu Karakter under Offerets Kaabe; var han faldt i aaben Afgudsdyrkelse havde han dog gjort sig umulig. (se og Afsafs Ord. Ps. 50, 8). Og hvor ganske anderledes maatte David have talt om Afguder. Misforstaaelsen har og medført at man ved "deres Navne" er nødt til at antage, at der menes Afgudernes Navne, til Trods for, at det dobbelte "deres" nødvendigvis maa mene de samme, — men selv Absaloms Navn, endfige Architofels, har David ikke nævnt i nogen af disse 20 Psalmer.

dig for sig, — han er ved Davids Høre og Livsalighed er ved hans Høre; det er to trygge Anfere at ligge for; det giver Haab endog for Kjødet, endfige for Sjælen; ja, af disse tvende Sandheder springer Livshaabets Gnist ogsaa for det dødelige Legeme: ingen forraadnelse absolut, — ja, for den absolut Hellige ingen, — slet ingen forraadnelse! "Ordet var udtalt, Kristi Opstandelse proklameret!" O! hvilket Miftam! (1). Om end Miftamet egentlig ligger i: "Jeg siger til Jehovah: intet, intet over dig," saa har vi dog, aandelig og nytestamentlig seet, Ret til at finde det ikke mindre i dette mysteriøst Herlige, for første Gang udtalte:

"Du skal ikke lade din Hellige se forraadnelse!"

Jehovah ved den Helliges Høre, derfor kan han ikke roffes, — Livsalighed ved Jehovahs Høre; derfor evigt Liv for den Hellige, ogsaa evigt Legemsliv.

Peder (Ap. Gj. 2, 25—31) i hans Pintseprædiken og Paulus i hans første Missionsprædiken (Ap. Gj. 13, 35) sætter apostolisk Dobbeltsegl paa Psalmens direkte messianske Profeti. Af Petrus hører vi desuden og (Ap. Gj. 2, 30), at Profetien blot kunde udtales under forudsætning af den i 2 Sam. 7 David givne forjættelse, at "Gud af hans Lænders frugt vilde efter Kjødet opreise Kristus til at sidde paa hans Trone," hvilket beviser, at den 16de Psalme sigter til Davids anden dødelige Sygdom og ikke til den første, hvortil Ps. 30 digtedes.

Pf. 73.

Uaf har under tung Anfægtelse og fare for at gaa træet i Kampen for Renhed og Hellighed faaet en Livets Gaade løst gennem Indsigten i de Ugudeliges

Livsudgang og gennem forventningen om, at den Gud, som er ham alt, som har grebet hans høire Haand (smlg. 16, 8) og leder ham ved sit Raad (smlg. 16, 7), ogsaa vil optage ham i Herlighed. I Ordet evig (V. 26) bunder her og Haabet, som i Ps. 15, 5 og 16, 11. Dette med Ps. 16 stemmende Salighedshaab udtales i Modsatning til de Ugudeliges Endeligt (V. 17), som gif op for Asaf under et Besøg i Helligdommen, — deres sikre, pludselige Ruin saavel som og, at Gud her i Livet sætter dem paa flibrige Steder. Disse ugudelige fritænkere, som fræffe og evigt trygge, har naaet stor Magt (V. 12), og som fører det store Ord (V. 9 f.) og har et Slæng af Tilhængere, der i fulde Drag søber i sig det rene Vand, der bydes dem, — i dem fjender vi kun altfor vel Absaloniterne*). Mod dem var det Asafs Nidkjærhed vaftes. Ogsaa

Ps. 50

er et formaningsord, der maaske tidligere rettedes til de samme folk og revser dem for deres Hyfleri og hævder Taffigelse som det rette Offer, uden hvilket alle Offere er værdiløse. De Ugudelige søgte at gjøre Gud lig dem selv (V. 21), men glemte i Virkeligheden Gud (V. 22), og dertil kom de ved ikke at takke ham. Graftaldet er det samme, som Paulus beskriver (Rom. 1, 21) om Hedningerne: "Endog de fjendte Gud, ærede og takkede de ham dog ikke som Gud, og deres ufor-

*) Er V. 12 f. Asafs egne Ord eller Ord af Magthavernes forførte Tilhængere? Delitzsch hævder det sidste. Men Pointet ligger jo i, at selv en Troende, en Asaf, kunde komme i Vildrede, og kun en saadan kunde tale om først at rense Hjertet ogsaa to ilskyldeHænderne ligesom David hvilket (5Mos. 21, 6, Math. 27, 24) ogsaa indbefatter frihed for al den Besmittelse med uretfærdige Domme, hvorpaa Magthaverne var saa fjendelige. Deles Psalmen i 2x4x46, saa bliver det klarligen det rette. Første Del deles altsaa V. 3—5; 8—8; 9—11 og 12—14. Anden Del 15—17; 18—20; 21—23 og 24—26.

standige Hjerte blev formørket." Ut forsømme Ta' er sikker Vei til Vantro. Selv den store Frelse fra Philisterne og fra Hungersnøden havde ikke funnet vække Taknemligheden og Erkjendelse af, hvad Gud havde skjænket folket i David.

Ps. 49.

Denne karakteristiske Psalme forkynder os og Livets Gaade som løst (V. 5). Den er skrevet "i onde Dage", da Digteren og med ham alle fromme var omgivet af Efterstræbernes Ondskab (V. 6). Heri kjender vi igjen Oprørspartiet, og i "Stormands sønnerne" (V. 3) træffer vi igjen det dem af David givne Navn, dem, som David og havde advaret for den vorende Rigdoms Besnærelse (V. 7, 62, 11), Selvtillidens Mænd (V. 14), de evigt Trygge (V. 12, 73, 12).

Dog er det ikke blot til dem, Korahiten vender sig; det er et Verdensbudskab, han bringer, thi paa samme Tid som det er fylden (V. 4), saa er det og A-B-C'en af al Sandhed, som ogsaa Hedningerne først og fremst vil have at lære, og som sammenfattes i det dobbelte Miftam V. 13 og 21. Det er Ordet: "evigt" det gjælder. Paa det Ord strander Mennesket og især den Ugudelige. Til evig Tid (V. 9) maa Mennesket afstaa fra at udløse en anden, som han kunde leve evigt (V. 10). Her bliver al Rigdom tilskamme (V. 7). Hvor daarlig, daarlig derfor, naar de ved at opkalde sine Jorder med sit Navn, ligesom vil tilsnige sig en Udødelighed, hvorved deres Huse skulde blive til evig Tid (V. 12). O, vel! Intet med sig i Døden, det er det ene (V. 18) *) og det andet: "ikke se Lys i al Evig-

*) Om Alexander den Store berettes, at han, da han døde, havde befalet, at hans Hænder skulde stiffe op over Baaren for at alle kunde se, at han, den mægtigste Mand paa Jorden, intet kunde tage med sig i sin Død. Saa gribende dette maa have

hed" (V. 21). Og dette er desto skræffeligere, jo mere et Menneſke i Herlighed gatter ſig, jo høiere han priſes, fordi han forſtaar at leve og lade leve (V. 19). Lig Dyr bortryddes diſſe Uforſtandige og lig en ſaare-hjerd vogter Døden dem indtil Morgenens frembryder; da ſkal de Oprigtige, hvis Sjæle Gud virkelig har ud-løſt af Dødsriget, fordi han tager dem til ſig, herſke, — herſke ogſaa over dem ved at dømme Verden (1 Cor. 6, 2). Ei overlade Sjælen til Dødsriget (Pſ. 16, 10), og "forløſe Sjælen fra Dødsrigets Vold" (Pſ. 49, 16), det er Davids og Korahitens ſamſtemmige Vidnes-byrd. "Tage mig til ſig" (Pſ. 49, 16) og "optagemig i Herlighed" (Pſ. 73, 24), det er Korahitens og Aſafs fælles Seiershaab.

Trefoldig bevidnet lyſer ſaaledes Opſtandelfeſhaa-bet over denne mørkeſte Tid i Davids Liv, mørkere end ſelve Saulstiden, idet hele folket var forført og paa Aſgrundens Rand i Oprør mod Gud og mod ſin Konge, ſin Meſſias. Vil endnu en ny Tids Morgen bryde frem? Den brød frem allerede i Judas Ørken i Davids Hjerte og Pſalmefang.

De to forſte Nætter i Feldten.

Pſ. 63 og 3.

Twende af de allerfineſte Perler, David hentede op fra Lidelfernes Dyb. Begge er Morgenpſalmer, Pſ. 63 efter en ſøvnløs, men i hellig Meditation gjen-

været, ſaa er det dog endnu mere gribende at betænke, at en Troende, ſom vilde lade ſig begrave med oprakte Hænder, dermed vilde kunne forkynde, at han viſtnok intet funde tage med, men dog netop nu i Bønnens aabne og tomme Hænder annammede de himmeſke Skatte og det evige Livs ſalige Arv.

nemvaaget Nat, sandsynligvis i Ajesim, det første Nattekvarter (2 Sam. 16, 44), Ps. 3 efter tryk Søvn med Hovedet støttet i Jehovahs Haand (V. 6). Og dog blev allerede Israels Leire slagen (V. 7) mod dets Konge, som tøvede paa de øde Marker i Ørkenen mellem Jericho og Jordan, ventende paa Efterretning fra Jerusalem (2 Sam. 13, 28).

Helligdommen (V. 3) og Herrens Høre (V. 9) er det Davids Tanke har fæstet sig ved Nattekvarterne igjennem. Det er Templet, han sagde farvel med i Ps. 15 og Jehovahs Høre, i hvilken der efter Ps. 16 er evig Salighed. Alt hvad han har oplevet i Helligdommen og den der erkjendte Miskundhed er det, han tager med sig Livet igjennem; derved møttes Sjælen, lovsynger Munden. Og ligesom Tanken fæster sig ved Gud, og Sjælen hænger ved ham (V. 9), saa holder og hans Høre fast, saa der kan jubles under hans Vingers Skygge. Og de, som søger Davids Liv, over dem kan han fælde en kongelig Dom; af, ikke dog uden et Sværd gennem faderhjertet, thi han maa her, for 3die Gang i disse Psalmer pege paa Absalom: "han gives Sværdet i Vold, de vorde Shafalernes Bytte", men ligesuldt, Kongen skal glæde sig i Gud og "hver som sværger ved ham, skal prise sig lykkelig", saaledes som hin Philisteranfører, der svor ved David: "Saasandt min Herre Konge lever; kun paa det Sted, hvor min Herre Konge er, være sig til Liv eller Død, der skal din Tjener være." Saa stor en Tro og Trofasthed havde David ikke fundet i Israell! Den giver ham frimodighed til landflygtig i sit eget Land at kalde sig selv: "Kongen" (V. 11). Psalmen er midt i de mørkeste Udsigter fuld af triumferende Jubel.

I Ps. 3 ser David folkemasser, som reiser sig mod ham (V. 2), Myriader, som leirer sig paa alle Kanter (V. 7) og et frygteligt Ord om ham svæver paa manges Læber: "Jungen frelse for David hos Gud!" Men Jehovah beskytter og ærer og bønholder! Er ikke selve den forgangne Nats trygge Søvn en underfuld Bønholdelse af den Gud, som vil reise sig og slaa alle Davids fiender, der taler hine formastelige Ord, paa Kindbenet? Men til ham, hvem saadan frelse tilhører (V. 9), sender David et Bønnesuf for det forførte folk og staar i Gabet for det med en Begjæring om Velsignelse over det. Den Konge, hvem folket vil myrde, er det, som redder folket med sin forbøn.

Trængsler uden Tal.

Pf. 40 og 70.

I den forestaaende Kamp, i hvilken det fremfor alt gjaldt Davids Liv "for at rive det bort" (Pf. 40, 15), ihukommer David den store frelse i den sidste Krig, Philisterfeiden, hvor Gud hørte hans Nødraab, drog ham op (smlg. 18, 17), satte fødderne paa en Klippe, befæstede hans Trin og lagde en ny Sang i hans Mund. Hvilken er denne "nye" Sang efter den vundne Seier? Den nye Sang, som David lovede Gud i Pf. 144, nemlig Pf. 33, blev sunget før Seieren. Hvis Septuaginta har Ret i, at Pf. 96 er af David, vilde det være den Sang, David hentyder til (smlg. og Undergjærninger V. 6 med det samme Ord i Pf. 96, 3).

(I). For de mangfoldige og utallige Undergjærninger og Naadestanker mod David og de Troende, de mange, som ved hin Begivenhed havde lært at frygte

(V. 4) og ikke var bleven revet med i Graftaldets Strøm (V. 5), vilde David bringe Taffeooffere, men disse begjærer Herren nu ikke af ham, der er fjernet fra Herrens Helligdom, hvor de alene kunde frembæres. Han ihukommer vistnok Saul som netop i Gilgal, hvor David nylig havde været leiret, egenmægtig havde bragt Gud Offer og var bleven forkastet. I Overensstemmelse med Samuels Ord til Saul (1 Sam. 15, 23), kan og vil David dog bringe Gud Lydighedens Offer (V. 9), den ham i Kongeloven foreskrevne Lydighed. Kan Offerloven ikke holdes, saa des mere Kongeloven (5 Mos. 17, 14--20); kan den ydre Lov ikke nu fræves, saa paabydes desmere Loven i det Inderste.

(II). Men ligesom David, da Gud beviste ham sin frelsende Retfærdighed, ikke luskede sine Læber derom (V. 10 f.), saa er det hans Begjæring, at Gud heller ikke vil lufte sin Barmhjertighed for ham (V. 12), thi en Hær af nye Trængsler har atter omspændt og lammet ham, som paa en forfærdelig Maade fører hans Misgjerninger over ham med gribende Kraft. Hvad kan det være? Mon ikke Underretningen om Architofels skjændige Raad til Absalom, hvorved denne kastede enhver Brotil forsoning aldeles af bag sig? David havde faaet høre hin forfærdelige offentlige Skandale uden Ege (2 Sam. 16, 21) "for hele Israels Ansigt og for Solens Ansigt". Som et Lyn bragte Underretningen herom Profeten Nathans saa skræffelig opfyldte Ord frem for Davids Øine (2 Sam. 12, 11 f.), saa han ikke "kunde se," ikke se Mennesker i Øinene og knapt nok Gud (V 13).

(III). Af nu hed det: "Ha, ha, — ha, ha!" Men lad dem forfærdes ved Lønnen for deres Skjændig-

hed (V. 16). David er blevet den elendige og den usle i Person, men lig Røveren paa Korsen beder han Gud tænke paa ham (V. 8), udfri og hjælpe ham, beskjæmme Modstanderne og glæde de Troende.

Ps. 70

er den sidste, 3die Del af Ps. 40, gjentaget i en fri Variation. Den følger efter Ps. 69, som er Davids Klagesang, medens Slaget stod paa, og den var maaske givet Hæren som Krigs- og Marschsang til Kampen i Efraims Skov.

At David ingenlunde har talt ringeagtende om Offeret i Ps. 40 fremlyser klart af den historiske Situation. Intet havde været ham fjærere end at have kunnet ofre. En anden Sag er det, at netop disse Omstændigheder aabenbarer Offerlovens Svaghed og dens eget Krav paa et høiere Offer, i hvilket den har sin Kraft og tillige sin Ende. Hebr. 10, 5—10 udlægger for os det profetiske i disse Davids Ord om Kristus lydig indtil Døden, indtil Korsens Død, som det rette Offer, der ved sin Opfyldelse af Guds Naadevillie i Lydighed og Lidelse har fuldføret Coven i vort Sted, saa vi kan helliggjøres.

Bønnen under Slaget i Efraims Skov.

Ps. 69

er Oprørs- og Krigsnødens paa engang Høidepunkt og Slutning. David vilde drage med i Kampen, men paa folkets forestilling (2 Sam. 18, 5) blev han i Mahanaim. I Ps. 69 har vi Davids Strid og Bøn, saa hans Strube brændte, — hans Graad, saa hans

Sine forsmægtede, medens han ventede paa Gud, hvad han vilde gjøre (V. 4). Med Vandene (V. 2) mener David, som man ser af V. 15 og saa ofte ellers, de fiendtlige Hærmasser, og med Brønden (V. 16) Afgrundens Brønd (V. 3). Det var nu kommet til det yderste af Fare og Nød; det gjaldt Krone og Rige, det som David ikke havde røvet, og som man nu vilde, han skulde give fra sig (V. 5).

(I). Forsaavidt Ulykken er begrundet i Davids Daarlighed, beder han om, at de oprigtige Søgere ikke skal blive beskjæmmet i ham; thi Ulykken, hvorved David er bleven fremmed for sine Nærmeste (V. 9), er dog tillige en Martyrlidelse og en følge af hans Nidkjærhed for Herrens Hus, saa at endog hans Graad og Faste blev til idel forhaanelse for ham (Ps. 109, 24 f.).

I 2den Del anraaber David Gud om at blive reddet fra Vanddybene (fienderne), og at han ikke maa blive opslugt af Afgrundens Brønd, blive reddet fra den overhængende Dødsfare, dersom fienderne skulde seire (V. 14—17). Hastig maa Hjælpen komme (V. 18). Ligesom Gud ved om hans Daarlighed (V. 6), saa ved Gud og om hans forsmædelse (V. 20), der brød hans Hjerte, saa han blev døds syg, og istedetfor Medynk og Trøst fik han Galde og Eddikke af dem, som nu til Nederlag netop i Bordets Glæder maa finde en Snare og fælde.

(III). Ifølge Davids Anathemaer maa Dommen ramme Oprørerne (V. 24—29), fordi de forfulgte den af Gud for Synden slagte, men og derved stungne, at han var stillet midt i en Tid, da han maatte fortæres af Nidkjærhed og Jver for Guds Hus. Men disse saaledes af Dommen trufne sættes i Mod sætning til

David (V. 30) og til de Sagtmodige og Sørgende, de fattige og Bundne. Maa hine udryddes (V. 26), saa bringes David i Sikkerhed (V. 40), maa hine udslettes af de Levendes Bog (V. 29) saa disse leve (V. 33).

I Davids Lovprisning, bedre end Offer, hvortil der nu ikke er Mulighed (V. 31 f.), skal den hele Skabning istemme (V. 35), fordi Gud frelser Zion og bygger Judas Steder, og Zion igjen tilfalder Herrens Tjenere og dem, som elsker hans Navn. Selve Borgerkrigens allerbitreste Nød og fare maa saaledes vendes til Guds Lovprisning gennem hans folks frelse; det er midt under Slagets Larm Davids profetiske Trøst i Psalmens Epilog.

I denne Psalme har Guds Aand og som i ingen anden foruden i Ps. 22 indvævet en Række Profetier om den lidende Messias. Man kan paapege følgende 10:

- 1) V. 5 Hadet uden Marsag, Joh. 15, 25.
- 2) 9 "fremmed for Brødrene," Joh. 7, 3.
- 3) 10 a Nidkjærligheden for Herrens Hus, Joh. 2, 17.
- 4) 10 b "forhaanelserne" ser Paulus, Rom. 15, 3 opfyldte paa Kristus.
- 5) 21 Det brudte Hjerte giver os forklaringen paa Jesu Dødsarsag, Joh. 19, 54,
- 6) 22 a Galden, Math. 27, 34.
- 7) 22 b og Eddiken, Math. 27, 48.
som David blot nævner som Billeder for sin Lidelse, er bogstavelig givet Kristus.
- 8) 23 profetisk opfyldt paa Israel, Rom 11, 9
- 9) 26 a profetisk opfyldt paa Judas, Ap. Gj. 1, 20
- 10) 27 a "den du har slaget" optages igjen, Jes. 53, 4, og Sach. 13, 7, og er af Jesus selv (Math. 26, 31) paapeget som det rette Ord om den for vore Synder slagte Hyrde og Messias.

Hvor gribende at tænke sig den i Mahanaim efterladte ensomme Konge, frembærende Lidelsens og Bøn-

nens vældige Offer for sin Hær og for sit Folk, raabende, til Struben brænder, grædende, saa Taarefilden hentørres; i Sandhed en anden Moses, hvis løstede Hænder, der ikke trættedes, vandt den Seier, for hvilken hans Hær kjæmpede. Men hvor forstaaeligt og tilbedelsesværdigt, at Herren her, da Lidelsernes Maal fyldtes som i Ps. 22, behagede at lægge ind et Islet af den rette Davids Lidelser i profetisk Handling og Ord. Hvor saligt at kjende i fremstillingen sin frelser, forhadet og forladt, — han, hvis Strube brænder af Tørst, og som bogstavelig maa smage Eddike og Galde, hvis Hjerte formedelst overmægtige Sindets Lidelser og brudt af forhaanelser brister i Døden, saa der af den gennemstungne udflyder Blod og Vand*), og i alt dette at se den for vore Synder af Gud slagne. Og hvor godt at kunne saa istemme Lovsangen med de Sagtmødige og dem, der søger Gud, med de fattige og de Bundne, med Himmel og Jord, fordi Gud skal frelse (V. 56).

Korahitens Bængiel efter Templet og dens Opfyldelse.

Ps. 42 og 43.

Ogsaa i dette vidunderlig skjønne Psalmepar har vi et Nødraab til Gud fra Jordanlandet under Borgerfrigens brusende Bølger. Midt i sin fine lyriske Originalitet skjuler forfatteren sin Person under fællesnavnet Korahs Børn, dette Ord, som vidnede saa mægtigt paa engang om Guds Domme og hans for-

*) Det er oplyst af fremragende Læger, at Blodet og Vandet, som udsled af Jesu Hjerte, er Bevis for, at den fysiske Dødsarsag var at hans Hjerte ved Lidelsernes Tryk brast istykker.

barmende Miskundhed, og som derfor passede saa vel til det, der nu var fremme i Israel. Levit, som han var, er han ikke med i Kampen, men holder til længere mod Nord end David, ved Jordansflodens Udspring i Paneas, senere Cæsarea Philippi, hvor Jordan bruser frem af Hermons fod og danner en Række Vandfald. Disse Vandstrømme blev for forf. et levende Billede paa de Nødens, Sarnets og Anfægtelsens Bølger, som gik hen over hans Sjæl. Det er Længselen efter den levende Gud, i Erindringen om de frydefulde Vandringer blandt festlige Skarer op til Herrens Hus, som afnødede ham disse Hjælpestrøg, men det var og den personlige Prøvelse, der voldte Graad Nat og Dag, at maatte høre paa den frække Udfordring i denne Tid, i hvilken alt stod paa Spil: "Hvor er din Gud?" saa han maa gaa sørgende under Fiendens Tryk. Men med alt dette, som vil knuge hans Sjæl, tager han sin Tilflugt til at "bie efter Gud", i forvisningen om, at Dagen kommer, da Gud beskaffer sin Miskundhed, og da skal endog Natten gjenlyde af Bøn og Lovsang.

I den 3die Del, der og danner en Psalme for sig (Ps. 43), beder Sangeren om, at Gud vil tage Sagen mod Oprørets hjerteløse Folk og mod Ophavsmanden, Absalom, "falskhedens og Svigagtighedens Mand" i sin egen Haand og fremdeles, at han vil udfri ham, saa han fra Hermonsbjergene og Mis'arbjerget*) kunde føres til det hellige Bjerg og til Guds Bolig og gaa ind til Guds Alter, til hans fryds og Glædes Gud og prise ham paa Cither. Men dertil trænges intet mindre, end at Gud sender sit Lys og sin Sandhed,

*) I Vestjordanlandet har man fundet et Bjerg kaldet Mic'ar.

fit Urim og Tummim, aabenbart i det ypperstepræstelige Brystsmykke, Helligdommens dyrebare Eie.

Ps. 84.

Digterens brændende Bøn og Begjæring er opfyldt. Han er paa Veien til Jerusalem efter Stridens Ophør. Hans vansmægtende Længsel er nu blevet til et baade Hjertets og Kjødets Fryderaab, den levende Gud (Ps. 42, 2) imøde. Trefoldig salig priser han i Psalmens tre Dele den, som bor i Guds Hus (V. 5), den, som elsker Pilegrimsveiene og hvis Styrke er i Jehovah (V. 6), og den, som staar ved Dørtærskelen i Guds Hus og som forlader sig paa Jehovah (V. 11 og 13). Det er alt dette, som nu personligt igjen skal opleves.

(I). Spurven og Svalen er fredlyst, naar de tager sin Tilflugt til Herrens Hus, ja endog gjør Herrens Alter til sin Rede, hvormegit mere den Sjæl, som der har sin Bolig, og som sikkerlig skal prise Gud.

(II). Er end Pilegrimsvandringen til Guds Hus, saaledes som nu, som oftest en Vandring gennem Bafadalen, Taarernes Dal, saa erfares dog den dobbelte Velsignelse, baade fra neden og fra oven, af den, hvis Styrke er i Jehovah; Taaredalen bliver til en paa frugtbarhed rig Kildegrund, idet "Troen slaar Vand af den tørre Jords Sand og Sten" og den tidlige Regn forøger, ja fuldender Velsignelsen; og saaledes bliver det ikke en udmattende Vandring, men en fra Kraft til Kraft, denne, som har sit Maal, at træde frem for Gud paa Zion.

III. Sangeren er paa Veien til Jerusalem i følge med sin Konge og frembærer ham i Bønnen, nu da den Dag oprinder, som er bedre end tusinder, da han skal betræde Herrens forgaarde, — hvor den ringe Tje-

nefte, Sangeren indtager, at staa ved Dørtærskelen i Herrens Telt, maa uendeligt foretrækkes for at bo i Ugudeligheds Telte og opnaa en høi Stilling. Jehovah er billedlig talt — baade Sol og Skjold, — aandelig talt — Naade og Ære. At vandre i Ustraffelighed og forlade sig paa Jehovah, er ensbetydende med, at intet Godt nægtes og at alle Ting maa tjene tilgode.

Disse Korahsbørns Psalmer er Mønstre paa den inderligste, mest smeltende og stemningsfulde Lyrik, aandende den dybeste Længsel efter Gud, Gud selv, den levende, og den mest brændende Kjærlighed til hans Naade, saaledes som den er formidlet i hans Hus, hans Alter, hans Gudstjenester, hans Urim og Tummin. Hvor ydmygende og vækkende er de derfor for den Kristne, som skulde skatte den fuldtud aabnede Helligdom med dens af Kristus fyldte Ord og Sakramenthandlinger saa langt mere end Korahiten kunde skatte de blotte Skyggebilleder. Ps. 42 har da og inspireret til en af de mest fuldendte Omdigtninger af Psalmerne, som maaske eksisterer, i Grundtvigs uforlignelige Mesterstykke Ps. 518 i Landstads Psalmebog.

“Fra Landets Ende” og “I dine Porte, Jerusalem.”

Ogsaa fra Davids Haand har vi toende Psalmer, af hvilke den ene, Ps. 61, frembærer hans Bøn og forvisning om at komme tilbage til Zion og indsættes igjen i den kongelige Stilling, og den anden, Ps. 122, udtaler hans fryd ved at drage op til Jerusalem, og staa i dets Porte og tillige hans fredshilsen og Bøn for Jerusalem.

Ps. 61.

Denne Psalme udsynger et Klageraab, — i Hjertets

Danmagt, fra Landets Ende, — Mahanaim, hvor David holdt til under Borgerkrigen. Vistnok har Gud været Tilflugt under Krigens forfærdelige Tid, — været et stærkt Taarn mod Fiendens Ansigt, men endnu staar der noget tilbage, som David er for vanmægtig til at naa, en høi Klippe, paa hvilken Gud maa føre ham op, — det er dette, som han havde udtalt som et svagt Haab, da han flygtede fra Jerusalem (2 Sam. 15, 25), at han maatte komme tilbage til Guds Paa-lun og der finde Ly i Guds Vingers Skjul baade for Tid og Evighed!

Paa dette angstfulde Klageraab følger salig forvisning om, at Gud har antaget Davids Bøfter, thi Landet er jo atter frit, — Guds rette Folk kan vende tilbage til Hus og Hjem, — Gud har frigivet hans Navns Tilbederes Arv, — det af Oprørerne i Besiddelse tagne Land, især Judas Stæder 69, 37. Kronen er og reddet, — Kongen skal leve, — ja, forjættelsen om det evige theokratiske Herredømme staar urokket, — Naaden og Sandheden er Dogtere, — alt faar ende i evig Forvisning, og Bøfterne som er gjort i Trængselens Dage, de skal indfries!

P s. 122.

Israels Mænd var de første, som lod sig forlyde med at føre Kongen tilbage, idet de ihukom, hvorledes David havde udfriet dem af deres Fienders Haand og især af Philisternes Haand (2 Sam. 19, 9). Det er betegnende, at den store sidste Redning fra Philisterne, her endelig engang falder paa folkets Hjerte og vækker Taknemlighed tillive mod David, der havde reddet ved sin Bøn fra denne største Fare. Men ogsaa Juda sendte, skjønt efter nogen Tilskyndelse, Bud til Kongen: "Vend tilbage du og alle dine Tjenere" (2 Sam. 19, 14). Det

er Jubelen herover, som lyder til os i Ps. 122 tilligemed den frydefulde Glæde ved at sætte Foden i Jerusalems Porte. Hvor selvfølgeligt, at dette store Dieblif maatte fæstes i en Pilegrimsfang for Folket. Jerusalem hilses, det lille og dog saa faste, — tæt sammenbyggede; det hilses, som Stedet for Stammernes Møde til fælles Lovprisning og som Hjemmet for Israels kongelige Domstol, det høieste Rettens Sæde, der nu atter efter Absaloniternes skammelige Bøining af Retten skal træde i Kraft i Davids Huses Stole*).

Jerusalem svarer atter til det gamle Navn: Salem: fred, men om fred maa der nu og bedes i inderlig Taknemlighed, — fred maa udbedes udenifra, inden Voldene, — fred indeni, i Paladserne; — fred for Brødres og Venners Skyld, dem som det maa gaa vel, fordi de elsker Zion; — fred maa udbedes fremforalt for Guds Huses Skyld, der mere end noget tilskynder til at søge Jerusalems Bedste.

Aldrig har vel nogen Pilegrimsvandrer hilset Jerusalem paa en herligere og sandere Maade end i denne Davids trefoldige fredlysning; men her maa det og kan det da og læres af alle Jerusalems-Elskere til alle Tider!

*) Hvor besynderligt, at denne Psalme af Kritikere, selv en Del af os, ikke skal faa Lov til at være af David, men henføres til Tiden efter Hjemkomsten fra Babel, da Jerusalem ikke var tætbygget og ikke havde Paladser og ikke Ringmur. Hvilket Hul derimod i Davids Digting, om man tager denne yndige Psalme, saa ganske i hans Stil, fra ham.

Hyrdepsalmen, Lovprisnings- psalmen og Svanesangen.

~~~~~

Davids Psalmedigtning kommer til personlig Afslutning i de tvende Psalmer, 23 og 145, — hans Hvile i Jehovah som den gode Hyrde, og hans fuldtønnende Lovprisning for hele Forsamlingens Øine, da Israel offrede til Templet, som skulde bygges. Hans Svanesang, der indeholder hans profetiske Testament, fuldender endelig theofratistisk hele dette Guds Aands herlige Digtningens Værk.

Ps. 23.

Grundene for at henhøre denne skønne Psalme til denne Tid efter Tilbagevendelsen til Jerusalem er fremfor alt Slutningen, som med fuld Ret oversættes: "Atter skal jeg bo i Jehovahs Hus;" ligesaa Hentydningen til, hvad David havde oplevet under Landflygtigheden: "Du dækker Bord for mig ligesom mine Fiender," (2 Sam. 17, 27—29), da Kongen med sin Skare holdt paa at oprives af Mangel paa Levnetsmidler og Herren sendte ham Hjælp i Nødens Stund.

Men hvor skjønt og slaaende er det ikke og, at David efter sit Livs mangfoldige Prøvelser og især efter den sidste og tungeste, — Borgerkrigens Lidelse, søger tilbage til sit Livs første Erfaring og Oplevelse, da han var Hyrde; der finder han Udtryk for Guds mangfoldige Naadesbevisninger mod sig, og saaledes afrunder han sit Livsyn.

Den, som har taget Jehovah til sin Hyrde, ham fattes intet, ikke føde, ikke hvile, heller ikke Vederkvælgelse; han har Sikkerhed for at vandre den rette Vej; ja endog i Dødsfjyggens Dal er intet ondt at befrygte; thi der er sikkert Hyrden med og værger med Kjæp og Stav. Men ikke blot skal intet fattes, men ifkun Godt og Miskundhed skal efterjage Sjælen hele Livet igjennem, — ligesom fienden et dækket Bord med Gjæstebudsolie og overstrømmende Bæger, og Bolig i Jehovahs Hus, saaledes som det udbades (Ps. 61, 5) igjennem Tidernes Længde.

Ps. 145.

At denne Psalme er Davids store, altomfattende Lovprisningsfinale, derom har vi et klart Vidnesbyrd i 1 Krøn. 29, 10—13. Det berettes her, at David efter folkefjærens frivillige Ofring til Templet, som skulde bygges, hvortil David havde modtaget et Skrift fra Guds Haand (2 Kr. 28, 19), — lovede Jehovah for hele forsamlingens Dine; men denne Gjengivelse af Davids Lovprisning følger Grundtanken i Ps. 145 Skridt for Skridt, paa samme Tid som Psalmen udstrækkes videre i Lovprisning af Herrens Godhed og Retfærdighed (V. 7—9 og V. 17). Man sammenligne Gangen i begge Lovprisninger efter følgende fingerpeg:

1 Kr. 29.

- V. 10 Lovet være du,
fra Evighed og til Evighed
11 Dig Herre tilhører Storheden
" Vælden,
" Herligheden,
" Majestæten,
" alt i Himmelen og paa Jor-
den,
" Dit Herre, er Rige,
" Ophøiet over alt,
12 Udgaaer fra dit Ansigt,
" Din Haa d,
" gjøre alting stort og stærkt,
alting,
13 Vi lover og priser dig,

Pf. 145.

- V. 2 Jeg vil love dig.
10g 2 evindelig og altid.
3 Hans Storhed.
4 dine vældige Gjerninger,
5 herlige Pragt
" din Majestæt
9 alle hans Værker
11-13 "Dit Rige" i hvert Vers
13 Dit Herredømme over alt.
15 Alles Vine vogter paa dig
og du giver dem
16 din Haand,
" mætter alt det, som lever
17 alle Veie,
" alle Gjerninger,
18 alle, som falder paa ham,
20 alle, som elsker ham,
21 alt Kjød love hans hellige
Navn.

Denne Jagttagelse, som her for første Gang er gjort, tør antages at være saa slaaende, at man visse lig med Glæde vil modtage det Lys og den særskilte Interesse, der falder over Psalmen som Davids sidste Ord, — hans Lovsang*) til Jehovahs Ære. "folket bøiede sig for Gud og Kongen," hedder det ved hin Leilighed i 1 Kr. 29, 20 og Davids Ord i Psalmen V. 1: "min Gud og Konge," viser os, at der ogsaa i 1 Kr. 29, 20 med "Kongen" menes Gud og ikke David. — Lovprisningen gjælder først og fremst Navnet, — Jehovahnavnet, — dernæst Jehovahs Storhed og hans Gjerninger, Undergjerninger og Størverk, som især

*) Psalmen kaldes og Tehella 3; Lovsang; hvilket Navn kun gives denne sidste af Davids Psalmer, men senere blev givet som fælles Navn til hele Psalmernes Bog (Teheloth).

fremtræder i Guds Godhed og Retfærdighed. (Dette sidste fører Psalmen til 1 Kr. 29, 10).

Godheden, som Naade, Barmhjertighed, og Miskundheden mod alle og over alle Guds Værker, er Gjenstand for Lovprisning i 2den Del, saaledes som den fremfor alt er aabenbaret i Guds Naaderige 11—13, og den samler sig tilslut i dette ene:

"Jehovah støtter alle, som falder,
Og opreiser alle Nædbøiede."

I Sandhed en herlig Sum af Naaden.

I tredie Del kommer, næstefter Guds Opholdelse af Alnaturen, Guds Retfærdighed til fremstilling ved Siden af hans Miskundhed; — hans Bønhørelser, — hans Styrelse, til Bedste for dem, der frygter ham, hans Bevarelse af alle, som elsker ham, men og Retfærdighedens ubønhørlige Ødelæggelse af alle Ugudelige. — Psalmen vil føre alt ind under Guds Lovprisning. (Ordet "alt" og "alle" forekommer 16 Gange) og ender da og med, at "alt Kjød skal love det hellige Jehovahnavn," hvormed der vendes tilbage til V. 1, Davids Lovprisning evig og altid og hver Dag af dette Navn.

Uagtet Psalmen er alfabetisk, saa mangler dog Bogstavet "n," hvilket baade kan forklares af Psalmens Bygning i 3×7 Strofer=21, saa et Bogstav maatte falde ud, — og tillige stadfæster Rigtigheden af, at V. 7, 14 og 21 danner Slutningsvers, 7 og 21, som Lovprisning, — V. 14, som Centralordet om Toppunktet paa al Naade.

2 Sam. 23, 1—7

er "Davids sidste Ord," den store Konges profetiske Testament, som David i Kraft af guddommelig Inspiration gjorde ved sit Livs Aften om Gudsrigets Konge:

1.

1. "Saa siger David, Jsais Søn,
Og saa siger Manden, den høit stillede, —
Jakobs, Guds Salvede
Og den Eftige i Israels Lovsange:

2.

2. Herrens Mand taler ved mig,
Og hans Ord er paa min Tunge;
- 3 a. Israels Gud har sagt til mig,
Talet har Israels Klippe:

3.

- 3 b. En Hersker over Mennesket, en retfærdig, —
En Hersker i Guds frygt og lig Morgenens Lys,
4. Naar Sol gaar op, en Morgen uden Skyer;
Ved Solsskin, ved Regn, frem maa Græsset af Jorden.

4.

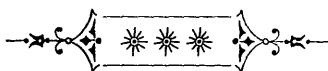
5. Thi har ikke mit Hus det saaledes med Gud?
Thi evig Pagt har han sat mig, ordnet i alt og sikret;
Thi al min frelse og alt hans Velbehag, —
Skulde han ikke lade det fremspire?

5.

6. Men de Nedrige er alle som Torne, der ryddes;
Thi ei tager man fat paa dem med Haanden,
7. Men rører en ved dem, ruster han sig med Jern og Stage,
Og med Ild opbrændes de, der, hvor de staar.

Den tredie centrale Del indeholder den egentlige Profeti om den kommende Hersker; og handler med Salomo som formidling og forbillede, typisk profetisk om Messias. Eigesom David i 2 Sam. 7, 19 kalder den ham givne forjættelse, "Eoven for Mennesket," saaledes kaldes Messias her "Hersker over Menneske." I Overensstemmelse med Ordet: "lig Morgenens Lys," som

visselig maa tages som Betegnelse for Kongen selv efter den strofiske Deling, slutter det G. T. med Profeten Malachias's Ord om Messias som "Rettfærdighedens Sol" (Mal. 4, 2). De to Naturbilleder D. 4 og 6 f. har sin gribende Modsatning deri, at paa den ene Side Regnen i Palæstina med en forbausende Hurtighed, undertiden endog efter nogle Timers Forløb, frembringer en yppig Vegetation, medens paa den anden Side Tørnen er ualmindelig seig og sylespids. I Jerusalems Omegn findes kun en Slags Corn, den samme Art, af hvilken Herrens Krone var flettet.

II.

Kong Salomo,

hans Manifest, Bryllupspsalme og Festreisepsalme

~~~~~
Ps. 72.

Salomo er blevet Konge, men falder sig dog Kongesønnen (V. 1), hvilket beviser, at Psalmen er digtet, medens David endnu levede. Hele Psalmen er og som et Echo til Davids Testament, især Hovedstykket (2 Sam. 23, 3 b f.), hvilket den nye Konge optager som Bøn til Gud.

(I). Retfærdighed udbedes som Guds Gave til Kongen og Fred som Gave til Folket; de skal kysse hinanden. David havde jo betegnet Herskeren som en retfærdig!

(II). Herskeren skulde og være en Hersker i Guds frygt. Ja, frygtes skal Gud (V. 5) og da skal Herskeren komme som Regnskur over Jorden, saa den Retfærdige blomstrer og Freden bliver overvætted.

(III). Herskeren var og betegnet som "Hersker over Mennesket," Salomos Regimente over Israel stiler paa den hele Menneskeslægt. Alle Hedninger skal tjene ham.

(IV). Grundlaget (mærk Ordet "thi" V. 12) for dette universale Kongedømme er, at Kongen fremfor alt frelser og skaaner og udløser alle Lidende og Elen-dige, fattige og fortrykte; han frelser fra Tryk og fra Vælde dem, som ellers maatte dø, men, som nu skal leve og som i taknemlig Erkjendelse beder for og velsig-ner Kongen (1 Kg. 8, 66, smlg. Job. 31, 20) den gan-ske Dag; dermed giver den fattige ham det, som er be-dre end Sabas Guld, — bedre end Gaverne og Sjæn-ken, som Kongerne bringer.

(V). Men naar saaledes hele Verden nyder godt af dette Retfærdigheds- og Freds-Regimente, saa aller-mest dog Israel. "Frem maa Græsset af Jorden!" Selv Bjergenes Toppe skal bære modent Korn og Stæ-derne vorde folkerige som Jordens Urter, (smlg. 1 Kg. 4, 20, "som Havets Sand"). Men hans Navn er derfor og udødeligt, og altid lige frisk og Patriarkvel-signelsen opfyldes i ham; alle Nationer velsigner sig i ham og priser ham salig.

Salomo blev virkelig en retfærdig, gudfrygtig, mild Hersker, — han befæstede og udvidede ogsaa Riget, han herskede over en Utallighed af Menneſker, ophøiet i Vis-dom og Rigdom over alle Jordens Konger; — hans Tid var den lykſaligſte, — fred- og glæderigſte Tid, som Israel nogenſinde har oplevet.

Men kun forbilledligt og delvist udfyldte han det Billede, hans Manifest tegner; — hverken naaede han et fuldt Verdensregimente (V. 8—11) eller friede han heltigjennem sine Undersaatter fra Tryk og Vold, (V. 14) endſige efterlod han sig et Navn, der blot indebar Velsignelse (V. 17); Slutningen af hans Regjering var jo endog et ſorgeligt Brud med dette hans Manifest. Forbilledet blegnede, men maatte desmere give Plads

for den virkelige Opfylder af Psalmen i den rette Davids Søn, — i og ved hvem Psalmen endnu venter paa sin profetiske Opfyldelse.

Pf. 45.

Korahiten synger her Salomos Brylluppsang i Tilslutning til Pf. 72. Ligesom Salomo optog Davids profetiske Ord, saaledes Pf. 45 Salomos. Bruden skal opnaa Del i det som i 72, 10 f var sagt om Salomo: "Tyros Datter, — de Rigeste blandt hvert folk skal søge med Gaver hendes Gunst." Og Digteren slutter med at sige, at følgen af at han kundgjør Kongens Navn, skjönt unævnt, for Slægt efter Slægt skal blive den, at "Nationerne skal love ham evig og altid," hvormed netop Salomo og slutter sin Psalme 72, 17. Han nævner Salomo med det samme Ord, hvormed han kaldte sig selv: Kongen 72, 1 og taler om de samme kongelige Dyder V. 5 og 7 som Salomo.

Desto heller har vi Grund til at tro, at Bryllupsdigtet ikke sigter til den ægyptiske Prindsesses Bryllup med Salomo, men at det gjælder Ammoniterprindsessen Naoma, med hvem Salomo blev formælet i sit 20de Aar, altsaa snart efterat han havde talt sit Manifest, — og som blev Rehoboams Moder, paa hvem derfor alene V. 17 kan passe; som Kongemoderen indtog visse hun den egentlige Dronnings Plads*). Desto bedre

*) Hermed stemmer det, at Navnet "Dronning" Schegal, som bruges V. 10, er et nordpalæstinensisk Ord, kjendt altsaa og i Ammon. Med den ægyptiske Kongedatter synes Salomo ikke at have haft Børn, ialfald ikke nogen Søn. 2 Døtre af Salomo nævnes 1 Kg. 4, 11, 15. Den ægyptiske Prindsesse blev heller ikke den egentlige Dronning, sit ikke "Kongemoderens Værdighed" 1 Kg. 15, 13, hvilstet vatte Ibville i Ægypten (Ervald 3, 427); maasse lagde dette tilligemed Jeroboams flugt did for Salomos forfølgelse Grundvolden til Ægyptens senere Fiendskab mod Juda og Overfaldet paa Juda ved Sifak, til hvem Jeroboam flygtede.

forstaaes da og det til hende: "Glem dit folk og din faders Hus;" thi da hun (ifølge 144) var en Datterdatter af Umoniterkongen Nakash og hendes fader var besejret af David, havde hun meget at overvinde for med Ruth at kunne sige: "Dit folk skal være mit folk."

Psalmen er aldeles symmetrisk, $2 \times 3 \times 5$, med en Epilog paa 4 Verslinier, i hvilken Digteren igjen indtræder talende (V. 17) og med en Prolog, som efter den almindelige Gjengivelse kun vilde indeholde 3 Verslinier og volder stor Vanskelighed med det stive upoetiske: "Jeg siger," eller "jeg betænker;" ligesom det og er paa-faldende, at Psalmen efter at være benævnt "en Betragtning," endnu skulde faa et Navn til: "En Sang om Kjærlighed." Tages disse Ord derimod som hørende til Psalmen selv, hvilket let kunde oversees, da paa Hebraisk alt skrives i et uden Tegn, bliver Symmetrien fuldkommen og alt bliver klart*).

Er det end en Kjærlighedssang, Digterens Hjerte skal udstrømme, saa er det dog et godt, lifligt Ord, han vil tale, — og er det end en Digtergjerning som er viet Kongen (ganske som 72, 1 uden Artikel), saa er det dog ikke blot Digt, men en Skrivers øvede Griffel, altsaa fuld Virkelighed, som udtales med denne Griffel.

I første Del hyldes Salomo, som den Gud har vel-signet for evigt (V. 3). Denne evige Velsignelse kommer tilsyne i Deiligheden og Veltalenheden hos ham, der "var skjøn som en Kvinde, og majestætisk som en Helt.***) Skjønt han var den personificerede Sandhed og retfærdige Sagtmodighed, havde han dog allerede be-

*) Jer. 14, 17: "Et Ord vil jeg tale", ganske som her.

**) Disraeli i hans Roman "Alroy" (1845).

vist, at hans Høire kunde lære ham forfærdelige Gjerninger; saaledes i hans Optræden mod hans Broder Adonja, og mod Abiathar og Joab. (1 Kong. 2, 24 ff). Deraf kan alle lære, hvad der vilde følge af at modstaa denne Konge (V. 6). Han er Guds enestaaende Repræsentant paa Jorden, — en fuldendt Virkelighed af det forhold, hvori David og hans Sæd staar til Gud, og kan som saadan tiltales: "o, Gud!" Hans Trone er ved forjættelsen, messiansk seet, evig, — hans Riges Spir er Retfærdighed, og fordi han ogsaa personlig elsker Retfærdighed og hader Ugudelighed, derfor maa til den evige Velsignelse (V. 3) ogsaa føies den, at Gud har udgydt overvættens Glæde, især paa denne hans Bryllupsdag, over ham som over ingen anden af Kongerne paa Jorden.

I anden Del feires Brylluppet og beskrives Bruden og Brudefølget. Kongen i duftende Bryllupsdragt, ombrust af frydefuld Strengelse i Elfenbenspaladset, venter paa hende, som skal blive den egentlige Dronning og staa ved hans Høire. Hende formaner Digteren som en Lærer og Prædikant, der holder Bryllupstalen, — til at give Kongen sit hele Hjerte, — derfor at løse alle tidligere Baand og hylde ham som sin Gemal og Herre; da skal hun og dele alt med ham: det mægtige Tyrus's Hylldning, Handelsverdenens Centrum, og hele Jordens, hvert et folks Rigestes Hylldning. Bruden og Brudefølget og Bryllupstoget beskrives grafsk, med en veløvet Skrifters Griffel, som det bevæger sig ind i den ventende Konges Palads.

Epilogen maler en fremtid, da Kongesønnerne er sat til fyrster paa den hele Jord og Kongen selv, kundgjort af Psalmisten for Slægt efter Slægt, prises af Nationerne evig og altid.

Her som Ps. 72 maa Salomos Stjerne slufnes, for at "den skinnende Morgenstjerne" (Hab. 22, 16) der tillige er "Retfærdighedens Sol," (Mal. 4, 2) kan gjøre dette Ord til sand Virkelighed i det Rige, som kommer, naar en skal sættes over 10, en anden over 5 Stæder rundt den hele Jord, af dem som Jesus har gjort til Konger og Præster for Gud (Hab. 1, 6).

Ps. 127.

Udødelig maatte og Salomo gjøre sig ved en Pilegrimsfang, disse Sange ved festreiserne, som mere end alle andre levede paa folkets Mund. "Ead kun hvem som vil skrive Lovene, naar kun jeg faar digte Sangene for folket," har En sagt.

Salomo priser Jehovah som den, der maa bygge Huset og vogte Staden, hvis ikke alt Arbeide og Møie skal blive frugtesløst og forgjæves. "Sine Elskede giver han det isørne," det var den Erfaring, han personlig havde gjort, at den, som er Jehovahs Elskede, Jedidja, som Nathan havde kaldt ham, faar alt isørne; Visdom og alt timeligt godt skjænkes jo ham i Drømme (1 K. 3, 11).

Men ved Siden af denne forkyndelse af Jehovah, som den egentlige Giver af alt, stiller han som den særskilte Jehovahs Gave og den store Naadeløn — Børnerigdom og især Ungdoms Sønner. Dem kan man sende ud foran sig som Pile til at gjøre sin Gjerning, og har man fuldt op af dem, kan man møde mandstærk i folkets forsamling og træde op med fynd og Klem.

Dette var den Gave, Salomo maatte sætte saameget høiere, som den var nægtet ham selv, hvem ellers alt timeligt var skjænket i fuldeste Maal. Korahitens

Profeti om Sønner (Ps. 45, 17) maatte Salomo med Smerte se nopfyldt paa sig. Men Aarsagen var jo vitterlig nok; det var den overtraadte Kongelov med dens forbud mod mange Hustruer, som og bar i sig Spiren til Salomos fald. Opreisningen fra hans fald har man troet at finde i Prædikerens Bog; men forfærdelig var følgerne af hans fald i hans Efterkommers Dage.

Den spedalske Digters Klagesang.

Ps. 88.

Denne gaadefulde Psalme, med Rette kaldet "Psalms Tristissimus", den mørkeste af alle Psalmer, trænger ved sin enestaaende Charakter en særskilt Plads i Psalmernes Række.

Den er forfattet af en af Salomos viseste Mænd (1 Kg. 4, 31), Heman Esrachiten, som efter Vers 9 at dømme maa have været spedalsk og som en Døende fra Ungdommen af (V. 16); Spedalskheden er jo som Døden selv paa det levende Menneske, en fortsat Døen ("Ead hende ikke være som en Død" siger Aron om Mirjam, der var bleven spedalsk, 4 Mos. 12, 12). Den Spedalske maatte bo alene, udenfor Leiren (3 Mos. 13, 46), saaledes som og Heman maa berette om sig (V. 9 og 19); Sygdommen har angrebet hans Syn: "Mit Øie forgaar", saa hans Kjendinger istedetfor de, der har forladt ham, er "Bælmørket".

Det er ved Nattetider*), henimod Morgenstunden (V. 14), han udøser sit Klageraab. Endnu mere end

*) V. 2 maa vistnok oversættes:

"Paa den Tid jeg om Natten sfriger for dig,
Eade du min Bøn komme for dit Ansigt."

sin Elendighed frygter han for Døden, ved hvis Rand han svæver (V. 4). Han er i stor Anfægtelse og fornemmer sin Lidelse som Guds Vredes Slag (V. 8); han bærer Guds Rædsler (V. 16) og de har gjort det af med ham (V. 17, smlg. Job 6, 4; 20, 25). Og Døden, hvor vil den føre ham hen, og hvorledes vil Dødstilstanden være for ham? Hans angstfulde, 3 Gange gjentagne Spørgsmaal (V. 11—15) viser dog noksom, hvor dyrebær Guds Undere og hans Pris, Guds Miskundhed og hans Trofasthed, Guds Undergjerning og hans Retfærdighed er for ham. Men kun Et kan han med fuldeste Ret sige om sig selv: "Jeg, — jeg sfteriger til dig, Jehovah" (V. 14), og han kan kalde Jehovah sin "frelses Gud" (V. 2). Og hans hele Sjæl er samlet i det Spørgsmaal: "Hvorfor Jehovah forsfyder du min Sjæl, hvi skjuler du dit Ansigt for mig?" (V. 15).

Men paa disse Hjelpeffrig og angstfulde Spørgsmaal giver Psalmen intet Svar. Denne enestaaende Hjælpeløshed, dybe forladthed af Gud og Menneffer og dette hjertegribende Nødsffrig i den aarle Morgenstunds baade legemlige og aandelige Mørke, uden at nogen Hjælp skimtes, bliver en Gaade, som kræver en Løsning.

Man har troet at finde den i Jobs Bog, idet man har formodet, at dette Digt, som sfteriver sig fra den salomoniske Tids Visdomsskole, maaske netop har denne Ethon Esrachiten til forfatter. Man slutter det af Ord og Vendinger i Jobs Bog, hvori Ps. 88 ligesom gaar igjen. Lidelsens Hemmelighed i Psalmen vilde da i Jobs Bog være herligen løst og forklaret.

Men under alle Omstændigheder bliver Psalmen et mægtigt Vidnesbyrd til Oppreisning for de i dybeste

Ansægtning og Lidelse spærende Sjæle. At denne Psalmes har fundet sin Plads i Psalteret, er en vældig Erklæring om, at Herren har hørt disse Raab og bøn= hørt, — at det er Længselstroens flynkende og bøn= dende Hjælperaab, som retfærdiggjør Sjælen, og at det er i de tomme, til Gud udstrakte Hænder (V. 10). Herren lægger al sin Naade og Gave. "Om end vort Hjerter fordømmer os, saa er Gud større end vort Hjerter og fjender alle Ting" (1 Joh. 3, 20).

III.

Kong Rehoboam og Sisafs Indtagelse af Jerusalem.

I Rehoboams 5te Aar, 970, drog den ægyptiske Konge Sisaf (ægyptisk Sisonchis) med en af mange folkeslag (se Ps. 89, 51) sammensat Hær i to Afdelinger, hvis Marsch man nøie har fundet beskrevet, op mod Juda Rige. Han omringede og indtog Jerusalem efter en Kamp udenfor Staden, ved hvilken Blod flød som Vand; han plyndrede Templet og Paladset og tog blandt andet de prægtige Skjolde af purt Guld, som Salomo havde ladet gjøre for sin Livvagt. Fra denne store Nøds Tid har vi den herlige Kongepsalme af Ethan Ps. 89 og desuden de to Psalmer af Asaf 74 og 79, som giver os et levende Billede af Stillingen i Jerusalem, medens fienden huserede der og i Landet. Ogsaa Ps. 77 og 78 maa være forfattet i den samme Tid, idet Ps. 77 giver os den alderstegne Asafs personlige dybe Sjælekamp under disse forhold og begge Psalmer tilsammen formanings Ord, taget ud af folkets Historie.

I den høieste Krigsnød prædikede dengang Profeten

Schemaja Bod. Konge og fyrster ydmygede sig, og Jerusalem erfor derfor midt i Dommen Guds naadige Skaansel. Gud gjorde ikke Ende paa det, men "gode, venlige Trøstens Ord" hørtes atter i Juda (1 K. 14, 25—28 og endnu fuldstændigere 2 Kr. 12, 1—12). — Denne sidste Vending affpeiler sig nu i de to forahitisse Psalmer 86 og 87 og sandsynligvis og i Ps. 105 og 106, saafremt vi har truffet det rette ved at antage, at de er forfattet af Ufaf. I det Hele har vi altsaa 9 Psalmer paa denne store Hjemføgelsens Tid.

Et forfærdeligt fald var skeet fra den svimlende Høide, til hvilken David og Salomo havde løftet Guds Folk, idet først Folket tvedeltes og derpaa den Del, som sad inde med forjættelsen, Juda eller Jakob, som den nu kaldes i Modsetning til Israël, blev overmandet og kastet til Jorden, og dette skede ved det Folk, som Gud havde holdt sin mægtige Dom over; da han udfriede og skabte det udkaarede Folk. Her syntes nu alt tabt, forjættelsen krafftløs, Dagten brudt.

I saadan yderste Nød er det Ethan fører det store Bevis for Guds uforanderlige Naade, ved at hævde Dagstens evige Kraft og Guds uforanderlige Trofasthed, og tilslut vender sig til Gud i Bøn om en Vending i Ulykken.

Ps. 89.

Psalmen begynder med en Indledning (1—5), hvori det 3 Gange gjentagne "evig" og det 2 Gange gjentagne "Trofasthed" angiver Grundafforden for det følgende. Digteren vil synge evindeligt fra Slægt til Slægt (som det virkelig og er skeet), fordi Naaden bygges op til evig Tid (Maalet er et Tempel af levende Stene, paa hvilket der bygges uden Afsladelse, og som maa naa sin fuldendelse); denne Naade er grun-

det paa, at Gud vil stadfæste Davids Sæd til evig Tid. Trofasthed vil Ethan kundgjøre som Guds Naadegjeringers Kjerne og Stjerne, fordi Gud grundfæster sin Trofasthed i Himlene; Vidnet i Skyen, han er trofast (V. 38).

Psalmen er fuldkommen symmetrisk, idet dens Hoveddel, Ordene om David, fremføres i 10 Strofer (10 er fuldkommenhedens Tal) og den foregaaende og efterfølgende Del i hver 7 Strofer (7 er Pagtens Tal). Ordet Trofasthed gjentages og i Psalmen 7 Gange. Det er jo det Ord, som det fremfor alt gjælder at støtte sig til, nu paa Afgrundens Rand, da Sisak har opædt Jakob (79, 7). Forjættelsen til David (V. 20—38) bærer som med tvende udsprede Vinger baade forfyndelsen af Guds mangfoldige Herlighed (8—19) og Rehoboams og folkets dybe fornedrelse (39—52) med Bønnen om Redning.

(I). Ogsaa i Himmelen er det Guds Trofasthed, som prises og omgiver ham og gjør, at de Himmelske kan nærme sig den forfærdelige (8 f.).

I Rahab eller Ægypten har Gud fremforalt bevist sit uimodstaaelige Regimente; det maa først og fremst ihukommes nu, da Ægypten er hans Vredes Ris. Gud er Alverdens Skaber og Herre (12 f.), stærk og ophøiet (14); hans Atributer er Retfærdighed og Ret, men tillige Naade og Sandhed (15). Jubelflangens Overprisning, det er et folks rette Gjerning; med den følger Vandring i Guds Ansigts Lys, Glæde og Ophøielse ved Guds Retfærdighed og Velbehag. Dette er Guds folks ideale forhold og folkets Skjold; dets Konge (smlg. 47, 10) tilhører da Jehovah.

(II). Men alt grunder sig paa, hvad Gud i et Syn talte til sine fromme, Samuel og Nathan, om Davids-

pagten (28); Davids Salvelse (21 f.), Udfrielse (23), Ophøielse (25), Verdensregimente (26), Barneskaar (27) og Førstefødselsret (28) er Led i denne Pagt. Forjættelsen om den evige Sæd og den deri beviste Trofasthed (29 f.) kan ikke roffes ved den enkelte Davidides Synd, om den end maa straffes; Pagten selv er ufrænelig og uroffelig som Sol og Maane, og Vidnet i det Høie, Gud selv, er trofast. I dette Ord "trofast" harer den hele mægtige forkyndelse.

(III). I hvilken skrigende Modsatning hertil er ikke den Virkelighed, som skildres i skarpt skaarne Træf i 4 Strofer (39—46), indtil Sela sætter et Punktum: Rehoboam, den Salvede, forkastet, ja forskudt, Pagten afryftet, Kronen vanhelliget, Murene gjenembrudt, Stæderne i Grus, Kongen udplyndret og forhaanet, hans Modstandere ophøiet, hans fiender glædet, hans Sværdod sløvet, hans Herlighed slut, hans Kongesæde nedstyrtet, han selv (den Gang kun 46 Aar) gammel før Tiden og bedækket med Skam!*). Og om alt dette maa det siges og gjentages atter og atter: Du, Pagtens Gud, du har gjort det. Eigeoverfor denne blodige Virkelighed rettes indtrængende Spørgsmaalet til Jehovah, ledsaget af et dobbelt: "Kom ihul!" — Hvortlænge? det er først og fremst Spørgsmaalet. Kort er Livet i sig selv, men nu truer Døden hver Mand (V. 49). Sela! Hvor er Naaden og den til-

*) En af de første og mærkeligste Opdagelser, som fransmanden Champollion, der først løste Hieroglyfskriften paa de ægyptiske Mindesmærker, gjorde, var, at han paa en af Søilerne i Karnak i Øvreægypten fandt et Billede af Rehoboam; han læste nemlig under det Ordene: "Judhmelek", d: Judas Konge. Da man vidste, at Tempelhallen, i hvilken Billedet fandtes, var bygget af Sifak, havde man Vished for, at Billedet, som tydeligt røber de jødiske Træf, var et med Ægypternes sædvanlige Nøiagtighed udført Portræt af Rehoboam. Af Templet staar endnu igjen 134 colossale 60 fod høie Monolither (Søiler af en eneste Sten), og paa en af disse er det, at Kong Rehoboam sammen med andre fanger føres frem af Sifak for hans Gud Amun.

svorne Trofasthed? Gud maa komme forsmædel-
sen ihu, der følger med at bære de mange folkesslag,
som Sisak havde ført ind i Landet, i Skjødets, — lutter
Guds fiender, der forhaaner hans Salvede.

Eigesom første Del endte med "vor Konge," saa
sidste med "Din Salvede".

Uafspjalmerne.

Ganske i samme Aand og Tone er de 4 Uafspjal-
mer, som sætter os levende ind i Stillingen. Men kan
de være forfattet af Ufas? Hvis han som ganske ung
Mand af David blev antagen som Mestersanger og
Musikmester, saa kan han have overlevet Salomo og
ved denne Tid have været nogle og 90 Aar. Lad os
antage, at han begyndte sin Gjerning 18 Aar gammel
og virkede 30 Aar under David, 40 Aar under Salomo,
saa maa han nu i Rehoboams 5te Aar have været 93
Aar. Øpperstepræsten Jojada blev jo 107 Aar gam-
mel. Desto mere gribende bliver det, at denne mægtige
Ufas, Tordensønnen, hvis Røst ikke havde lydt siden
Absaloms Tider, da han i Ps. 73 fandt Livets Gaade
løst i den forhaabede Optagelse i Herlighed (73, 23),
nu dukker op som med nysødt Kræft og beviser, at "der
endnu var noget godt i Juda" (2 Kr. 12, 12). Hvor
vel kjender vi ham ikke igjen, — han, hvis fjæreste
Gjerning var at "grunde" og "tænke" (73, 16) saale-
des som det gjentages 3 Gange i Ps. 77 V. 4, 7 og 13.
Og han, som endte sin sidste Psalme et halvt Aarhun-
drede tidligere med "at sætte sin Lid til Herren Jeho-
vah for at fortælle alle hans Gjerninger (73,
28), han slutter nu sit Liv netop med dette at fortælle.

Endnu i graahaaret Alder skyder han friske Skud, og bliver den didaktiske Histories, Psalmefortællingens egentlige Fader. Som Eidelserne alletider er det Godes fødsels-tid, saa fremkalder Sisaktidens Elendighed endog en ganske ny Digteart, den at fremføre fortidens Historie i poetisk fremstilling som Speil for Nutiden. Især bliver hans dybe Klagetoner i

Pf. 77

med Minde om fordums Dage, længst hensvundne Aar, i høi Grad rystende. Han, som altid i god forstand havde været Ulykkesprofeten, maa nu se, at det sidste Aar holder paa at bryde, der forbandt den straalende fortid med den sørgelige Nutid. Han, den alderstegne, er dybt bøiet under sit folks jammerfulde Hjælpeløshed og dybe Fornedrelse. Oldingen er bleven søvnløs og trøstesløs, ja maalløs (V. 3 og 5). Vil han komme sin Gud ihu, kan han blot jamre og gruble og forsmægte. Mindet om fortids herlige Dage, om længst hensvundne Aar, hvor han selv om Natten kunde stemme sin Harpe til Lovsang (smlg. 42, 9), afpresser ham nu kun hjerteskjærende, angstfulde Spørgsmaal (V. 8—10), om nogen Vending mon er at vente, om forkastelsen er absolut, om forjættelsen er bleven til intet, ikke blot for den nærværende Slægt, men endog for Slægt efter Slægt (V. 9).

”Da ndbrød jeg: ”Min Eidsel er den,
At den Høiestes høire Haand har vendt sig*).

*) V. 11 er et af de vanskeligste i Psalteret. ”Aar” passer aldeles ikke til Sisaktsnøden, som ikke holdt paa i aarevis, og Digteren taler jo om Trængselsdage (V. 3). De fleste Gamle opfatter hint Ord, der kan betyde ”Aar”, som et Verbum, der betyder: ”at forandres, at vende sig”. John de Witt i sin stjerne amerikanske Psalmeoversættelse gengiver Verset:

”And I said: ”This is my misery
That the right hand of the Most High is changed.”

for dem, som havde gennemlevet Davids og Salomos Herlighedstid, hvilken forfærdelig Vending, som dog Herrens Høire havde beskiftet, ja som endog bestod i, at Herrens Høire selv havde vendt sig fra at velsigne til at straffe.

Det, som han vil tage sin Tilflugt til, efter at han forgjæves har forsøgt at komme Gud selv ihu (V. 4), er med Pris at komme ihu Jehovahs Gjerninger og Undere fra fordums Tid. Har han hidindtil forgjæves grundet (V. 4 og 7), saa vil han nu grunde paa Jehovahs Stornærk. Og da træder fjæmpemæssigt i forgrunden ligeoverfor den forsmædelse, som Ægypten nu har bragt over Juda, forløsningen fra Ægypten, som foranlediger ham til en Hymne over Gjen- nemgangen gennem det røde Hav (V. 17—20). Og han havner tilslut i det skjønne Syn af Gud, som ledede sit Folk som en Hjord ved Moses's og Arons Haand.

Det, som begyndte saaledes, kan det ende med, at Ægypten gjør det af med Juda og smeder det i Lænder paany? Dette er Meningen med den pludselig afbrudte fremstilling, som er et af Afsats Særkjender. I Virkeligheden er Ps. 77 dog en Indledning til

Ps. 78

og danner et Par med denne vældige Bodspsalme. I Historiens Lys fremholder den faren ved at forhærde sig og komme under den Straf, som har rammet Efraim, idet Gud fastede bort Boligen i Silo og forsmaaede Josefs Telt, men dermed udvalgte Judas Stamme og Zion, hvor han byggede sin Bolig, høi som et Bjerg og fast som Jorden*). Han udvalgte og

*) At hermed kun kan menes det salomoniske Tempel, er indlysende.

David, der "ledede Folket med sin forstandige Haand"; med disse Ord slutter Psalmen (V. 72) ganske paa samme Maade som Ps. 77 med at Gud ledede ved Moses og Aron.

Idet Digteren tilslut hviler ud i Judas og Davids Udvælgelse og i den for evigt grundfæstede Helligdom og i Davids forstandige Ledelse, og bryder af dermed, tager han atter heri Garantien for, at Gud ikke kan ville forkaste Juda og Zion, som han har forkastet Efraim og Silo. Psalmen er en Eignelse, "gaadefulde Ord" (V. 2), men som enhver, der har Øren til at høre med (V. 1), let kan tyde. Det er Opfyldelsen af en hellig Pligt mod Efterslægten at vidne for dem om Guds Magtesgjerninger og Undere (V. 3—6). Usaf, som i Ps. 74, 9 fortvilet og ydmygt raaber: "Der er ingen Profet mere," han kaldes af Mathæus (13, 34), netop paa Grund af denne Ps. 78, Profeten. Der spørges i Psalmen ikke efter Historiens ydre Begivenheder saameget som efter den profetiske Lærdoms Gehalt. "Han vil foredrage Historien paa en gaadefuld Maade, saa at den bliver til en Parabel, til Spørgsmaalstegn og Notabener for Nutiden." Mathæus erkjender i Psalmens Ord, V. 2, en Profeti om frelseren i hans profetiske Eignelser, i hvilke han paa samme Maade oplader Naturens og Menneskelivets Gaader og Problemer, skjulte fra Skabelsen af, som Speilbillede for Guds Rige, som Usaf Urtidens Historie. Hvilken høi Stilling har Usaf saaledes kommet til at indtage, hvilken skjøn Tjeneste har han tilslut gjort sit Folk og Guds Rige midt i den allermørkeste Tid!

Efter Indledningen (V. 1—8) begyndes der strax med Efraim, som svigtede sit Kald at være den ledende

Stamme. "Stridens Dag", da de vendte om istedetfor at gaa i Spidsen, sigter vistnok til 4 Mos. 14, da Kanaan skulde indtages og de vilde stene den eneste Mand af Efraims Stamme, Josva, Muns Søn (4 Mos. 13, 8), som stod fast og opmuntrede til Kampen. Men Efraims Synd er paa samme Tid hele folkets Synd, til hvilken der gaaes over (V. 12) fra Sønner (V. 9) til fædre. Grundsynden er, at Guds Gjerninger, især i Ægypten, blev glemt (V. 11) og Guds Drede saaledes vaft (V. 21 og 31). Strax de kom Gud ihu (V. 35) selv om det var paa en tvivlsom Maade, saa "kom han ihu" (V. 39), at de var Kjød, og handlede skaansomt med dem og lod Dreten vende om, — ialfald ikke al Harmen bryde løs.

I 2den Del danner det i 1ste og 3die Strofe, V. 41 og 56 i Spidsen stillede: "De fristede Gud" Udgangspunktet. Atter igjen er Synden: "de kom ikke ihu", og her først og fremst Landeplagerne i Ægypten og dernæst Guds trygge Ledelse (V. 53) og Canaans Indtagelse (54 f.). Men det, som hidførte Efraims forkastelse, var, at de henhaldt til Afguder; da blev Arken, "Guds Herlighed", for hvilken Efraim fremfor alt var ansvarlig, givet i Philisternes Haand, og dermed Silo i Efraim, hvor Arken havde staaet, forkastet.

Det store Vendepunkt kom endelig, da Gud slog Philisterne bagfra (se S. 66) netop før Arken skulde føres til Zion, hvorved han udvalgte Zions Bjerg og Juda (V. 68) og udvalgte David (V. 70) og gjorde ham til folkets Leder.

Unægtelig vilde og denne Slutning have noget afrevet ved sig, hvis den ikke dannede Udgangspunktet for en Henvendelse til Gud, der er som en fortsættelse af den. Gjennem denne Ihukommelse af Guds

Gjerninger i Ps. 78 vinder nemlig Usaf Kraft til et stormende Raab til Gud om frelse fra Sisafsnøden i Ps. 74 og 79.

Ps. 74

optager ligefrem Slutningen af Ps. 77:

(78, 68) Judas Stamme.

(74, 2) din Urvs Stamme.

" Zions Bjerg, som du sit fjær.

" Dette Zions Bjerg,
paa det tog du Bolig.

De stormende Spørgsmaal fra 77, 8—10 kommer igjen (74, 1) som Udgangspunkt for Opfordringen:

"Kom din Menighed ihu."

Vi faar her en Beskrivelse af, hvorledes Sisaf og hans Horder har huseret i Templet; Herren selv maa løfte sine Trin, i Ilskridt bevæge sig hen til de i en vis forstand "evige Ruiner"; thi det lader sig ikke gjenoprette, hvad her er ødelagt; der er "handlet ilde med alt"; især er alt Templets udskaarne Ceder-Træværk tilhobe nedhugget — et forfærdeligt Syn — og brændt. Templet selv er ikke nedbrændt som Forsamlingsstederne i Landet (V. 8), men Jldspaaføttelse er for- søgt*). Ingen Tegn mere (V. 9), medens fienderne

*) Ps. 74 tilskrives i Almindelighed Jerusalems Ødelæggelse ved Nebukadnezar, som Jer. 52, 13 skal omtale med lignende Ord som 74, 7: "Nebukadnezar opbrændte Herrens Hus". Men her bruges ikke som i 74, 7, "sætte i Brand", men det samme Ord som i V. 18: "nedbrænde". Delitzsch opgiver Ødelæggelsen ved Nebukadnezar som Thema, men anser Psalmen at være forfattet i den makabæiske Tid, da Antiochus Epifanes skjændede Templet (2 Mc 8, 1—4). Den Gang berettes det, at Antiochus "nedbrændte flere Tempeldøre". Delitzsch hilses paa Grund af denne Indrømmelse af Cheyne, der i sit sidste Arbejde over Psalmerne (1891) har anrettet en forfærdelig forvirring med Hensyn til Psalmernes Ufattelsessked, som "Hebraisternes Nestor", og denne Indrømmelse af Delitzsch, siger Cheyne, gjør det vanskeligt for ham at modstaa fristelsen til og at henvise Ps. 44 (som Delitzsch tilskrifer den daviske Tid) til den makabæiske (The origin of the Psalter S. 95). Man ser, hvorledes en forfærdet Indrømmelse strax udbyttes. I Virkeligheden er en Antagelse af Psalmer i Psalteret fra den makabæiske Tid meget betænkelig, da den vilde nedbrøde Stille- væggen mellem de kanoniske og de apokryfiske Skrifter. Men finder Delitzsch ingen

har sat sine Tegn op til Tegn (V. 4); ingen Profet mere; Schemaja var altsaa endnu ikke fremtraadt. Ingen ved, hvorlænge? Hvorfor drager Gud sin Høre tilbage? Af, den har jo vendt sig (77, 11); Gud maa drage den ud af Barmen og slaa till

I anden Del paaberaabes Gud ømt og barnligt som "min Konge fra fordums Tid"; han er den, der gjorde det af med Ægypten, han er Naturens Herre baade ved Under og Skabelse (V. 15—17). Paa Grund baade af hellig Interesse og Naturens Orden opfordres Gud igjen til et dobbelt: "Kom ihu!" (V. 18 og 22). Dragens, Ægyptens Hoveder sønder slog Gud; vil Gud nu give sin Turteldue i Dvrets Vold? Han maa ei glemme de elendige efter Kampen Overlevende (79, 11), men se hen til Dagten, reise sig og selv føre sin Sag ved at komme ihu, at fienden i Grunden forhaaner Jehovah (V. 18) og det den ganske lange Dag (V. 22), Bønneraabet drufner ligesom tilslut i Modstandernes overdøvende, uafbrudte Skrig og Bulder.

Vor Opfattelse af Ps. 74 stadfæstes nu heltud af Ps. 79, som aabenbart er et Par med dem.

Ps. 79.

Psalmens Tyngdepunkt ligger i det ved hvert nyt Afsnit (V. 1, 6 og 10) i Spidsen satte "Hedninger".

Danfælighed ved at se Beskrivelsen af Tempelvandalismen i Ps. 74 opfyldt ved Antiochus, som kun nedbrændte nogle Tempeldøre, saa maa den ligesaagodt med Hensyn til fremstillingen af Templets Vanhelligelse kunne passe paa Sifatsbegivenheden. Udtrykket i V. 7:

"Til Grunden (eller: i Støvet) har de vanhelliget dit Navns Bolig"

er ordret det samme, som i 89, 40 er brugt om Rehoboams Krone, og maa derfor vistnok nævnes billedlig og ikke egentlig. Var Templet nedbrændt og jævnet med Jorden, saa var der ingen Grund til at tale om, at man havde spoleret Træværket; saadant nævnes ikke, hvor alt brænder. Ved Nebukadnezars Ødelæggelse af Templet funde en saadan Bøn som Ps. 74 neppe bedes; Bønnen var jo da slet ikke bleven hørt, og hvorledes kunde Gud give en af sine Hellige en Bøn i Hjertet, som han ikke vilde høre? (smlg. Jer. 11, 14).

"O Gud, Hedninger har trænet sig ind i din Arv!"

"Udøs din Vrede over Hedningerne!"

"Hvi skulde Hedningerne sige: Hvor er deres Gud?"

Templet er "besmittet", altsaa ikke ødelagt, Jerusalem derimod i Grus; Guds Tjenere og Hellige (V. 2), der altsaa betragtes som Martyrer, ligger ubegravet omkring Staden efter Kampen, og folket er blevet til Haan og Spot og Skam for Nabofolkene. De velbekjendte Spørgsmaal til Herren (77, 8—10, 74, 1 f., 89, 47) lyder atter (V. 5). Ligesom de Helliges Blod er udøst, saa bønfales Gud om at udøse sin Vrede over Hedningerne (V. 6 og 10), thi han (nemlig Sisak) har opædt Jakob *). Sisak var jo kommen med 1200 Vogne, 60,000 Ryttere, og der var ikke Tal paa de folk, som kom med ham (2 Kr. 12, 3). Det er "Riger, som ei kjender Jehovah og ikke paakalder hans Navn." Gud maa ikke ihufomme fædrenes Synder (8), men sone folkets Synder (9). Fremfor alt beder Asaf for de fangne (V. 11); da ingen ved sig sikker for sit Liv, beder han og, at "Dødsens Børn", de Overlevende (41, 19), maa blive ilive. Naboernes Straf maa blive syvfold, fordi deres Haan gjaldt Jehovah (V. 12), hvis Navn de kjender, Hedningerne derimod ikke (V. 6). Bønhoørelsen vil fremkalde Pris fra Slægt til Slægt evindelig (V. 13).

*) Vor reviderede Øvætsættelse har: "Man har opædt Jakob" — men der staar: "Han", og hvem anden kan menes end Sisak? Først i andet Læd bruges "de". V. 6 og 7 er citeret af Jer. 10, 25, da han endnu haabede at afvende Straffedommen fra Juda og bad Gud rugte med Maade (Jer. 10, 24). Men allerede 11, 14 fik han den Bæstend: "Du skal ikke bede for dette Folk og ikke opløste Røsten med Skrig eller Bøn for dem, thi jeg vil ikke høre paa den Tid, de raaber til mig i deres Ulykke." Paa Jeremias's Tid var der altsaa ikke Rum for en Bøn som Ps. 79, med hvis V. 6 f. Jeremias forsøgte. Psalmen maa altsaa tilhøre en tidligere Tid. Og hvilken anden da end Sisaks? Jeremias anfører stadig tidligere Gudsord, og Udfigelserne fra Psalmens Ord hos ham viser, at Psalmen er Originalen.

Denne Løftprisning, som Asaf her lover, har vi uden Tvivl i

Ps. 105 og 106.

Disse Psalmer vilde da bevise, at Asaf og har oplevet den Vending, som indtraf i Jerusalem ved Schemajas Profeti og Rehoboams og Fyrsternes Ydmygelse for Herren (2 Kr. 12, 6), saa Herren "lod lidt blive reddet for dem og ikke udøste sin fortørnelse over Jerusalem ved Sisak" (2 Kr. 12, 7). Korahiten besynger denne Vending i Ps. 85 med de jublende Ord:

"Du har benaadet Jehovah dit Land!"

Er det ikke denne samme "Benaadelse", om hvilken Asaf 106, 4 siger:

"Kom mig ihu ved dit folks Benaadelse,
Til at lovpriise med din Arv",

hvilket sidste Ord erindrer os om 79, 1:

"Hedninger har trængt sig ind i din Arv."

Overordentligt skjönt er det da, at Asaf ydmygt begjærer, at Gud skal ihukomme ham ved folkets Benaadelse og lade ham saa skue de Kaarnes Lykke, saa glæde sig ved folkets Glæde og saa lovpriise med Guds Arv. Men til dette: "med" fører han strax i trofast Bodsbejendelse paa egne og folkets Vegne et andet: "med":

"Syndet have vi med vore fædre."

og først paa saadant Grundlag fremsætter han Syndsregisteret. Med denne Syndsbejendelse stiler han nu paa Bønnen for de fangne, som han især havde ihukommet (79, 11), og med dem ender han (V. 46), og for dem beder han i V. 47, idet han ganske sammenflutter sig med dem:

"Samle du os fra Hedningerne!"

Hvor forstandig bliver nu og hans formaning, baade 105, 4:

"Søger hans Ansigt til enhver Tid"

og i 106, 3:

"Salig den, der øver Retfærdighed til enhver Tid."

Distnok var der nu en Ydmygelsens Tid i Jerusalem, og Herren blev søgt; men det gjaldt, at det maatte blive stadigt, eller som Korahiten udtrykker det (Ps. 85, 9):

"Kun at de ikke vender tilbage til Daarsskab."

Ganske kjender vi og Asaf igjen i disse Psalmer, naar han fremfor alt formaner til at komme ihu. Underne (Ps. 105, 5, smlg. 77, 12) og sætter Israels Synd i, at de glemte Guds Gjerninger (106, 13 og 21, smlg. 78, 11 og 42). Gud kom sin Pagt ihu (105, 8; 106, 45); han kom sit hellige Ord ihu (105, 42); derfor kan Asaf bede: "Kom mig ihu" (106, 4)*.

Eigesom Asaf i 106 gjør den skede Benaadning (V. 4) til Grundlag for ny Bøn om Udfrielse af de fangne (V. 47), saa finder vi, at Korahiten ogsaa i

Ps. 85

gjennem Benaadelsen tager Tilsprang til Bøn om fuld

*) Medens vi her kun har betragtet Ps. 105 og 106 i deres forbindelse med Asafs Psalmer, vil vi komme tilbage til dem i den ezechiasske Samling. Uægtelig kommer disse Psalmer os nærmere, naar de faar Liv og farve gjeunem fuld historisk Belysning, og den ene rækker den anden Haanden til Opklarelse af Tid og formaal og Stadfæstelse af det saa hellig omstridte forfattersskab. Asaf bliver os og inderlig kjær, den ærværdige Olding i hans dybe Ydmyghed og inderlige Sympathi med hans lidende Folk, især de fangne. Hvilken Patriotisme! Men forstaaeligt bliver det og, at Krønikeskriveren (1 Kr. 16, 7), da han omtaler den første Gang David lod synge Herren Lov ved Asaf, netop som Prøve paa asafisk Lovsang valgte Brudstykker af Ps. 108 og 106, med hvilke Asafs Psalmedigtning saa herlig sluttede i Lovsang, og hvis forfatter i den allerede forlængst samlede Ezechias-Samling (90—118) ikke var angivet.

Opreisning for det vistsnok fra Fienden befriede, men dog endnu under de sørgelige følger af Overfaldet dybt lidende folk. Landet er benaadet og Jakobs (2: Judas) fangenskab endt; folkets Skyld er borttaget og dets Synd skjult; og Gud har taget al Harmen bort og vendt sig fra sin brændende Vrede; dette sidste er netop en Modsatning til hvad Asaf flagede over i Ps. 77, 11, at Guds høire Haand har vendt sig"; og er det ikke tillige ligesom et Echo af Schemajas Ord (2 Kr. 12, 7): "Min fortørnelse skal ikke blive udøst over Jerusalem"? Og dog trænges der endnu noget væsentligt! Gud maa gjøre folket saaledes levende igjen, at det kan glæde sig i Gud (V. 7) og Herlighed atter kan bo i Landet (V. 10) og Landet, det af Sisaf og hans Horder ødelagte og spredte, atter kan give sin Grøde (V. 13).

Korahiten faar Svar paa sin Bøn; han hører i Aanden Jehovahs Tale. Gud taler fred, men paa Betingelse af, at folket og dets fromme ikke vender tilbage til Daarsskaben, for hvilken de nu er bleven straffet. "J har forladt mig, saa har da ogsaa jeg forladt Eder og givet Eder i Sisafs Haand" (2 K. 12, 5). — Frelsen er nær, den fulde og hele, men paa Betingelse af, at Naade og Sandhed mødes, — Retfærdighed og fred kyskes (smlgn. Ps. 7, 2, 3). Voger Sandhed op af Jorden, saa vil den frelsende Guds Retfærdighed skue ned fra Himmelen, og den mennesskelige Retfærdighed kan da skride frem for Guds Ansigt og gjøre Jehovahs fodtrin til sin Vej ved at følge hans Spor.

Hvor er dog dette opfyldt i Jesus, i hvem Retfærdigheden, den frelsende, skuer ned fra Himmelen og som har efterladt os et Exempel, at vi skal efterfølge

hans fodspor (1 Pet. 2, 21), følge Lammets, hvor det gaar.

Pf. 86 med sin Bøn af David om "Tegnet til det Gode" (V. 17) er stillet midt imellem Pf. 85, som forfynder et sleet Tegn til det Gode, og Pf. 87, i hvilke vi tror at have et Sidestykke eller Par til 85 af samme Forfatter. Formodentlig ligner disse Psalmer den tidligere Korahit, saa vi har vanskeligt for at tro, at de 12 Korahpsalmer skulde være skrevne af forskellige Korahiter.

Pf. 87

er en Juvel af hellig Poesi, Perlen blandt alle Korahitens yndige Digte. Den er visseelig en af de genialeste, ligesaa frisk som gaadefuld, ligesaa forjættelsesrig som mystisk dyb. "How tantalizingly incomplete but how suggestive this psalm is," udbryder en fortolker. Hvilken Troens Seier at synge denne Psalme efter den forfærdelige Hjem søgelse ved Sisak.

Tiltrods for Nederlaget og Straffedommen, som nu er overstaaet, bliver dog Zion Staden i absolut forstand, hvis Porte Gud elsker fremfor alle Jakobs Boliger; skjønt nu saa ilde hjem søgt af Hedningerne, bliver det dog folkens rette fødselssted, hvorfra Nysskabelsen for dem alle skal udgaa. Ægyptens Rahab*), som det kaldes her (ligesom samtidigt 89, 11 af Ethan) stilles selvfølgelig i Spidsen og ligeoverfor det Verdens Centrum i den modsatte Ende, Babel. Philistæa, der, selv truet af Sisak, visseelig ikke var blandt "de haadende Naboer", og Tyrus i Nord, — det mod Jerusa-

*) Rahab betyder egentlig "Hovmod, Storsagtighed" og er altsaa Ægypten betegnet efter dets moralske Charakter, hvorfor Jesaias siger om Guds Gjerning mod Ægypten: "Du er den, som har afhugget en Hovmodig, — som saarede Dragen" (Jes. 51, 9).

lem i Regelen altid velvillige, stilles i Mod sætning til Æthiopien i Syd, hvis Hærskarer og havde været med Sisak i Oversvømmelse af Juda (2 Kr. 12, 3). Alle har de faaet eller skal de faa et Kjendskab til Jehovah, som forjætter Gjenfødselse for dem fra Zion, saa Jehovah engang, naar han opskriver folkene, skal kunne sige: "Det og det er født der!" Men Zions egne Børn har den store Forret, at der enkeltvis kan siges om dem: "Mand for Mand er født der!" Hver Zionit kan altsaa sige om sig, hvad folkene engang efter forjættelsen syngende og dandsende skal sige: "Alle mine Kilder er i dig, Zion, — det som den Høieste selv gjør fast!"*).

Hvilken triumferende profetisk Slutning paa en af de mørkeste Episoder i Gudsfolkets Historie!

*) Den eneste Vanskelighed med at henvise Psalmen til denne Tid er, at Babel nævnes, hvorfor man i Almindelighed antager, at Psalmen er skrevet efter Assurs Nederlag i den ezechianske Tid. Men hvorledes kunde paa den Tid Ægypten stilles i Spidsen, og maatte ikke snarere Assur være nævnt (ligesom Jes. 19, 21 f.) end Babel, naar netop Assurs Nederlag gav Psalmen sin Inspiration? I det Verdenssyn, som Korahiten skuer i Zions Æys, kunde der være Grund nok til at nævne Babel som folkeverdenens oprindelige Udgangspunkt, altsaa ikke efter dets nuværende politiske Stilling. At "Jakob" (D. 2) er Navnet paa Juda, er ganske i Medfør af Rehoboams-tiden, hvor dette Navn opkom i Mod sætning til det frafaldne Israel. I Ezechias-tiden var der mindre Grund til denne Mod sætning, efterat Israel var bortført; da yndede man meget mere at kalde Juda "Israel Hus" (f. Eg. 115, 12), som vi skal se, idet Kong Ezechias kæmpede for det elendige Folk. Ved at forskyde Ps. 87 fra den Gruppe, den tilhører (73—89), i hvilken vi forresten ikke har fundet en eneste Psalmie, som er senere end Rehoboam, vilde man og slaa Spidsen og Pryden af den herlige Bygning af de 9 asafiske og korahitiske Psalmer, som faster det stærkeste Æys over denne Tids Mørke. Ligesom vi har fundet, at Psalmerne i anden Bog alle tilhører den davidiske og den salomoniske Tid, saaledes som den kongelige Slutningspsalmie 72 begrænder dem, saaledes maa vi antage, at den grandiose Kongepsalmie 89 og begrænder denne tredie Samling, og vi skal nu prøve at vise, at ogsaa den 4de Samling har til sit Punktum i den 118de Psalmie en kongelig Slutning, som er Borgen for, at den hele Samling 90—118 tilhører den ezechianske Tid. Holder det Stik, hoorledes kunde saa en enkelt ezechiansk Psalmie have forvildet sig ind i den tredie Samling?

IV.

Den ezechianske Psalme- samling.

Ps. 90—118.

Medens den 3die Bog af Psalmerne tilhører en Nødsfaldstid af stor Nød baade personlig (Ps. 77 og 88) og offentlig kun med enkelte Lysblink (Ps. 76, 85 og 87), indeholder derimod 90—118 gjennemgaaende Triumfens og Jubelens Høisange kun med enkelte Disharmonier (Ps. 102), der dog seet i det Høies Lys opløser sig i den skønneste Harmoni. Som allerede før bemærket, kan vi ikke slutte denne Samling med Ps. 106, hvis tvende sidste Vers urigtig er bleven taget som Slutnings-Lovprisning, uagtet de som i Krøn. 16, 36 viser, og Strofeinddelingen stadfæster, tilhører selve Psalmen. Ps. 106 viser sig og at staa i nær forbindelse med Ps. 107, og Ps. 102 og 118 viser sig at være Par. Det er først med denne sidste Psalme 118, at Samlingen kan slutte, medens 119 er en Indledningspsalme til den følgende Del. Psalme 118 er en Konge-

psalme, stillet tilslut i Samlingen efter samme Regel som Ps. 72 for 2den og 89 for 3die Samling. Denne Psalme om Hovedhjørnestenen er vistnok med sin tilsvarende Psalme 102 forfattet af ingen mindre end Kong Ezechias selv. Psalme 102 skildrer os ham midt under den dødelige Sygdom i Anfægtelsens Kamp og Ps. 118 efter Helbredelsen, da han den tredie Dag skulde vandre op til Herrens Tempel. Det er Kongens egen Psalme i Jes. 38, som giver os Nøglen til at kjende ham igjen i disse Psalmer saavel som og i Ps. 116, der paa samme Maade er et Par med Psalmen i Jes. 38, 10 ff., som 102 med 118. Men førend vi anfører denne Kong Ezechias's Psalme i Jes. 38, vil det være nødvendigt, netop for at indse, i hvor høi Grad den hele Samling af de 29 Psalmer bærer Præg og faar sin rette forstaaelse af denne Tid, at gjenkalde os

Hoveddragene i Kongens Historie.

Denne Historie indtager en saa fremragende Stilling, at den er gjengivet for os efter sine Hovedtræk i tre forskjellige fremstillinger: Prof. Esaias i hans profetiske Bog Jes. 36—39, 2 Kongernes Bog 18—20 og 2 Krøn. 29—32, der samtlig bør gjennemlæses til forstaaelse af det, som her skal fremføres.

Ezechias faar det Vidnesbyrd, at han "gjorde aldeles som David, hans fader, havde gjort," og at "efter ham var der ingen som han blandt alle Judas Konger, ei heller blandt dem, som havde været før ham." Han regjerede fra 727—699 og blev 39 Aar gammel; i sit 14de Regjeringsaar overfaldt af den Sygdom, om hvilken Prof. Jesaias havde at forkynde ham, at han skulde "dø og ikke leve," og derfor maatte beskikke sit Hus;

men denne Bestemmelse blev gennem hans Bøn forandret til (som Ps. 118, 17 udtrykker det):

‘Ikke dø, nei leve skal jeg,
Og forkynde Jehovahs Gjerninger.’’

15 Aar blev lagt til hans Liv, og baade Kongen og hele folket vidste altsaa, at hans Regjering skulde vare i 29 Aar. Saasandt derfor denne Psalme-Samling viser sig at være ezechiansk, er det neppe nogen Tilfældighed, at den netop indeholder det Antal Psalmer, der for folket som for Kongen ved denne Guds Tilskikkelse blev et helliget Tal: 29, og at de to Hovedpsalmer 102 og 118, begge, ogsaa strofisk regnet, indeholder 29 Vers*). Dette Tal blev et profetisk, som uopløseligt skulde sammenknyttes med Kongens Navn, som Vidnesbyrd om Guds Trofasthed og hans Ords Tilforladelighed.

Ezechias var stillet i den mest bevægede og kritiske Tid af Gudsfolkets Historie. Hans Fader, Ahas, der døde kun 36 Aar gammel, havde ført Riget ind i en dobbelt Elendighed gennem Afgudsdyrkelsen og ved at hidkalde Verdensmagten Assus til Hjælp mod Israel. Dette voldte Israels Undergang i 722, Ezechias's 6te Aar; men det satte og Judas Tilværelse selv paa Spil, først under Sargon**), der ødelagde Samaria samme Aar han blev Konge (722) og senere under hans Efterfølger, Sancherib, der regjerede fra 705–682.

*) 3 Psalme 102 som forresten bestaar af aldeles symmetrisk, 6 liniede Vers, er V. 19 f ladet firliniet, uden Tvivl med det forsæt, for at 29 Tallet skulde opretholdes. Og i Ps. 118 bliver V. 7–9 6 Linier udenfor Psalmens Regel, der ellers bestaar af firliniede Strofer.

**) Det er interessant at oplyse, at man ligetil 1872 var fuldstændig ubejendigt med, at der var en assyriske Konge af dette Navn, Sargon, uden af dette eneste Sted, Cap. 20, 1, hvor Jesaias nævner ham, indtil de assyriske Mindesmærker beviste, at han ikke var en og den samme med nogen af de tidligere kjendte assyriske Konger. For mere en to tusinde Aar var Jesaias altsaa den eneste Hjemme'smand for hans Tilværelse.

I Aaret 703, altsaa i Ezechias 24de Regjeringsaar*), fyldte Sancherib med sine Hærskarer, ligesom Jesaias havde forudsagt, Immanuels Land saa vidt og bredt som det var, og stængte Konge og Folk inde i Jerusalem. Men da han svang sin Haand mod Zions Datters Bjerg, mod Jerusalems Høi, "faldt denne Libanon for en Vældig" som Jes. 10, 32 f. og oftere senere 17, 12—14; 29, 6—8; 30, 30—33; 31, 8 f. 33, 19 havde forud forkyndt. Verdensherskeren havde, drukkent af sin Magt og sine Seire, udfordret Jehovah selv: "Lad ikke din Gud bedrage dig paa hvem du forlader dig," (2 Kg. 19, 10) skrev han til Ezechias; men Jesaias kunde love, at ikke en Pil skulde af Assyrerne skydes ind over Jerusalems Mure (2 Kg. 19, 32); endelig kom Gudsdommen paa en eneste Nat, som Jes. forlængst havde forudsagt, 17, 14:

"Ved Aftenstid, se, da er der forfærdelse;
før Morgen er han ikke mere.
Dette er vore Røvers Del, —
Vore Plyndreres Lod."

185,000 blev slagen af Gud gennem Pestilents. Man har før antaget, at Ps. 46 og 48 af Korahs Børn og Asafs Ps. 76 feirede denne største frelse, som Guds Folk erfor, hvilke Psalmer i Virkeligheden handler om Davids Seier over Philisterne (Side 116); man har derimod overseet, at denne Samling, 90—118, paa

*) I Grundteksten hedder det: "Ezechias's 14de Aar," hvilket maa være en forværgling af et enkelt Bogstav 1 (10) istedetfor 2 (20), hvilket let lader sig forklare, idet det strax efter hedder: "I de samme Dage" (Jes. 38, 1). Da man nemlig med Bestemthed vidste, at Kongen blev syg i sit 14de Regjeringsaar, rettede man det tidligere Aarstal fra 24 til 14, uden at observere, at "de samme Dage" er en meget elastisk Udtryksmaade paa hebraisk, og at Sygdommen maatte fortælles af Jesaias efter hin senere Udfrielse fra Assur, fordi den skulde sættes i forbindelse med Beretningen om Gesandtskabet fra Babylon og Jesaias's Profeti om Babel, der skulde danne Broen og Udgangspunktet for hele det følgende Afsnit 40—66, den saakaldte Trøstebog.

saa mange Maader udsynger for os denne vidunderlige Begivenhed, som er et forbillede paa den sidste Kamp med Herren og hans Folk, og ved hvilken alle Folkene skulde lære at skjønne, at Verdensmagten dog kun er et Redskab i Herrens Haand (Jes. 10, 5—15). Intet vilde være mærkeligere, end om denne allerstørste og vidunderligste Frelse og Ezechias's saa høit velsignede Regjering ikke havde efterladt sig et bredt Spor i Psalmernes Bog. Vi har al Grund til at spørge: hvor er Echoet af denne skjønneste Tid med sine Lidelser og med sine Seiere?

Ezechias var ikke blot selv Digter, men han var tillige Tempeltjenestens Reformator, som 2 Kr. udførlig beretter, og han var den hellige Psalmesangs Gjenopretter (2 Kr. 29, 30). "Og Kong Ezechias og Øversterne bød Leviterne at love Herren med Davids og Seeren Asafs Ord." Naar vi dertil betænker, at Ezechias's, Judas Konges, Mænd samlede en Efterfølgelse af Salomos Ordsprog (Cap. 26—30), selvfølgelig under Kongens Tilsyn, saa synes det rimeligt, at hvert Ord om Kong David og Seeren Asaf ikke blot indbefatter tidligere af David og Asaf sungne og samlede Psalmer, men især saadanne af dem, som endnu ikke var optagne i Psalteret. Og da bliver det betydningsfuldt og maa visseelig skrive sig fra Kongen selv, at 5 af Davids Psalmer er optagne i Samlingen og sikkerlig 2 af Asafs, 105 og 106; af de 5 davidiske er først og fremst i den anden Decade af Samlingen, 101—110, Davids Regentspeil meddelt os, Ps. 101, og derefter følger Ezechias's egen Psalm 102 om hans Sygdom og derpaa Davids Taksigelse i Ps. 103 for overstaaet Sygdom. Muligens er og Kong Semuel i Ordsprogene Cap. 31, som meddeler os sin Moders Kraftsprog til ham som

Konge og hendes Skildring af en brav Hustru, ingen anden end Kong Ezechias, der ligesom David i Ps. 86 nævner sin Moder som "Herrens Tjenerinde" i 116, 16; dette forudsætter, at hun maa have været en Troende. Hendes Navn var Ubi, og hun var en Datter af Sacharias, vistnok den i 2 Kr. 26, 5 omtalte, der skjønnede sig paa Guds Syner og stod Kongens Bedstefader Assias nær, saa at Gud gav Kongen Lykke, saalænge denne Sacharja levede, fordi Kongen var under hans Indflydelse. Ezechias var da en Profets Dattersøn og skylvde sin Moder meget af sin Fromhed*). Man har af Jer. 26, 17—19 gjort den Slutning, at Michas vistnok ældre profetiske Advarsler, som ifølge hans egne Ord 1, 8 blev fremført af ham "blottet og bar med Klage og Hyl, — en Klage som Shafalernes og en Sang som Strudser**), slog Kongen med saadan Kraft, at det blev Vendepunktet i hans Liv og Begyndelsen til den store Vækkelse, hvorved det religiøse Liv i Juda reformeredes. Med denne hans Tids Særkjende stemmer det, at den næste Psalme efter Kongens Indlednings-Psalme er Ps. 92, en Psalme for Sabbaten, og at Samlingen indeholder de deilige Paaskepsalmer, som siden altid blev sunget ved hvert Paaskemaal tid, ogsaa af Herren selv, — det store Hallel (118—116). Hvilken rimeligere Oprindelse kunde dette Hallel have for tvende af Psalmernes Vedkommende (114 og 116), end netop den Paaske, som Ezechias holdt (2 Kr. 30), Magen til hvilken ikke havde fundet Sted paa 250 Aar

*) Det fortælles som et herligt Træk af Præsident Garfield, at, da han blev proklameret som Præsident, var det første, han gjorde i den store, nægtige Forsamling, for alles Vine at gaa hen og kysse sin Moder. Et saadant Kys, aandelig talt, giver Ezechias sin Moder i hin hans Livs store Stund (116, 16).

**) Strudsens Skrig er en dyb hul Lyd, saa lig Løvens, at endog erfarne Øren kan stufes derved.

fra Salomos Dage af, hvortil vel og Jesaias's Ord figter (30, 29): "Eders Sang (ved Assurs Undergang) skal lyde som den Nat, Festen (Paaskefesten) vorder indviet." Efterhaanden samler der sig saaledes i denne Samling de enkelte Drag af Ezechias's rige Liv. Den vældige politiske Kamp, han havde at udstaa med det Parti, der vilde søge Hjælp hos Ægypten, og som, da det havde Overmagten gennem Sebna (Jes. 22, 15 f.), huserede slemt i Jerusalem, især ved at forvende Retten, træder os imøde i Ps. 94. Hvis Ps. 95 ikke er af David, giver den maasse Kongens Vækkelsesbud til Folket og særskilt til Resterne af det fordrevne Israel; ialfald kom den da op igjen med ny Anvendelse. Det er Tegnet paa Kongens theokratiske Sindelag, at han paa det stærkeste fastholdt, at Offeret skulde være for hele Israel (2 Kr. 29, 24) og at Bodsraabet skulde udgaa til hele Israel (2 Kr. 30, 1) og at Omvendelse endnu kunde føre de Bortførte tilbage, hvilket for største Delen i Israel dog mødtes med Latter og Spot (2 Kr. 30, 10).

Idet vi nu har forberedt os, som det tør haabes, til en opbyggelig, om end hastig, Vandring gennem den hele Samling, vil vi endnu forudskiffe

Ezechias's Straf i Anledning af hans Sygdom.

(Jes. 38, 10 f.); Digtet er bygget ganske som Ps. 116 og forholder sig til den som Skygge til Lys:

1.

10. Jeg sagde: "I mine Dages Midte
Maa jeg gaa bort gennem Dødsrigets Porte,
Maa jeg høre med Resten af mine Aar."
11. Jeg sagde: "Jeg skal ikke se Jah, Jah i de Levendes Land,
Ikke skue Mennesker mere hos dem, — der bo i det Stille."

12. Min Bolig bliver oprykket
Og bortføres fra mig som Nomaders Telt;
Jeg har rullet mit Liv sammen som en Dæver;
fra Traadenderne affsjærer han mig,
Inden Dagsfrist gjør du det af med mig.

2.

13. Jeg bragte min Sjæl til at være stille indtil Morgenens,
Som en Løve, saa bryder han alle mine Ben;
Inden Dagsfrist gjør han det af med mig;
14. Som en Svale, en Trane, saa flynkede jeg,
Jeg kurrede som en Due.

Dansmægtende saa mine Øine mod det Høie:
O, Jehovah, jeg er angst, gaa i Borgen for mig!

15. Hvad skal jeg sige?
Baade forjættede han mig det,
Og han, han gjorde det!

3.

Sagtelig vil jeg vandre alle mine Aar
Efterpaa min Sjæls bitre Smerte.

16. O, Herre, ved saadant lever Menneſket op,
Og ved saadant bliver hele mit Aandsliv opholdt.
Saa vil du da gjøre mig karſk og lade mig leve.

17. Se, til Fred blev mig det Bitre, ja det Bitre,
Og fjærligen drog du min Sjæl
Ud af Fordærvelfens Grav,
Thi du fæstede bag ved din Ryg
Alle mine Synder.

4.

18. Thi ikke priser Dødsriget dig,
Ikke lovpriſer Døden dig,
Ikke venter de, som nedſarar i Graven,
Paa din Troſæſthed,
19. En Levende, en Levende priser dig som jeg idag.

- En fader underviser sine Børn
Om din Trofasthed;
20. Jehovah er rede til at frelse mig,
Og paa mine Strengsege vil vi lege
Alle vort Livs Dage i Herrens Hus.

"Ved saadant bliver hele mit Landsliv opholdt" (Jes. 38, 16); dette har Kongen fremlagt for os i 116, baade hvad Kjærligheden (1—9) og hvad Troen (10—17) angaar*). Det er en Psalme af høieste poetisk Originalitet og Skjønhed; den fører os ind i Kjærlighedens og den seierrige Troes rette Kilde og Ildprøve. Det er Nybefæstelsen i Kjærligheden gennem Bønhørelse, som forkyndes, og som skal gjøre hele det følgende Liv til et Bønnens Liv. Og det er Troens Seier over Døds-lidelsen (10) og over den haabløse Anfægtelse (11), at der er intet mere at gjøre for Slægten ("Hvert Men-neske er en Løgner"). Denne Seier skal finde sit Udtryk i det frembaarne Takkeoffer, der ledsages af Schelamon-offeret og af den ved Offermaaltidet opløstede Kalf. Det skal ske til Vidnesbyrd om, hvor kostbar i Herrens Øine hans frommes Død er (15). Det koster ham noget at lade dem dø; han har Brug for dem her paa Jorden, saa gjerne han end vil have dem til sig. Det saa mørkt ud for den døende Konge, thi hans Plage var saare stor, og han holdt paa at miste al Tillid til, at der var noget at gjøre for Menneskene. Men med en ny Kjærlighed og et styrket Troesliv vil han atter kunne begynde en ny Vandring i de Levendes Lande og fremstille sig for alt folkets Øine med sit Takke-offer og sin ved Offermaaltidet høit løstede Kalf.

*) At vi i Ps. 116 har den samme Forf. for os som i Jes. 38, 10 f., derom vid-
ner ikke blot den fuldkomne Eighed i Beskrivelsen af den Nød, af hvilken han blev
reddet, men og saadanne Enkeltheder som "de Levendes Lande" (V. 9, smlg. Jes. 38.
1) og det for Ezechias saa karakteristiske V. 11: "Jeg sagde" (smlg. Jes. 38, 10).

Hvis der er nogen Psalme, som er skiftet til at blive det Nye Testaments Folks Nadver-Psalme, saa er det Ps. 116; den ved det Gamle Testaments Comunions-Maaltid løftede Kalk har jo fundet sin Opfyldelse i Nadverkalken, — og saa meget mere er denne Psalme en profetisk Nadver-Psalme, som den blev sunget af Herren, da han for første Gang løftede Nadverkalken i den Nat, da Dødens Reb omspændte ham og Dødsrigets Angest fandt ham (V. 3) og hvert Menneske viste sig at være en Løgner, — men han gik i den for Herrens Dine allerføstbareste Død; Dødens Baand knyttedes om ham for atter at blive løst (V. 16), eftersom "det var umuligt, at han kunde holdes af dem" (Ap. Gj. 2, 24). Psalmen er saaledes Herrens baade Døds- og Opstandelses-Psalme.

Psalmeparret 102 og 118.

I disse to Psalmer er Ezechias's Sygdom atter igjen fremstillet af ham. I 102 sker det udelukkende fra den mørke Side, i Dødsnødens Strid, da kun enkelte Lysglimt oplyste Dødsnatten; Ps. 118 derimod udjuber helt og fuldt den frelse, han erfor, hvorved Jes. 28 er bleven opfyldt, — Ordet om Hovedhjørnestenen, og forvisningen om endelig Seier over Asur tillige blev skjænket. Ps. 102 alene i Psalteret og i den fjerde lyse Samling vilde være en mørk Gaade, saafremt nemlig intet Svar var levnet os paa det jammerfulde Klageraab i denne Psalme; men sammen med 118 er den en føstelig løst Gaade. Ps. 118 begynder jo strax med at henvise til en anden Psalme, hvori Trængselen maa være skildret, med det Ord (5): "Ud af hin Trængsel

paakaldte jeg Jehovah." Kong Ezechias kjendes med Lethed igjen som Forfatter af Ps. 102, ikke blot paa de for ham eiendommelige Fuglebilleder (V. 7 f., smlg. Jes. 38, 14) og i det sædvanlige: "Jeg siger" (V. 25), men især paa den enestaaende Sygdomshistories umis-kjendelige fremstilling, der omfatter hele den første Halvdel af Psalmen (V. 2—12). I den anden Halvdel faar vi høre hvad Kongen flyngede sig til, om han skulde maatte gaa bort i Døden: (1) at Gud vil forbarme sig over Zion, og at Timen maa være kommen til at være det naadig (V. 13—18) *) Jehovahs Navn bliver dog forkyndt i Zion, og det bliver Følgenes Velsignelsesfilde (V. 19—23); (2) Om Kongen maa gaa bort midt i sine Dage, saa bestaar dog Sæden (V. 29), den hellige Sæd for Guds Ansigt, den bestaar ligesaa-vist som Jehovah selv bestaar (V. 24—29). Kongen havde endnu ingen Søn; Manassah fødtes ham 3 Aar senere af hans fromme Hustru Chezibah (2 Kg. 21, 1); desto større er hans uroffelige fastholden af den uforgjængelige Davidsfæd.

Ps. 118

er Ezechias's Psalme, da han paa den tredie Dag (2 Kg. 20, 5) gif op til Herrens Hus for at fæstlig holde sin Helbredelse. Vi kjender Kongen igjen i hans Henvendelse til det for ham udelelige Israel (V. 2) saavel som til Arons Hus og Profelyterne (V. 4). Jesaias havde forjættet: "Jeg vil fri dig og denne Stad fra Assyrernes Haand og beskjærme denne Stad" (Jes. 38, 6); deraf den triumferende Seiersjubel ligeoverfor

*) Ps. 102, 15 har man taget som Vidnesbyrd om, at Psalmen skrev sig fra den babyloniske Landflygtigheds Tid, men 2 Kr. 32, 5: "Og Ezechias fattede Mod og opbyggede hele den Mur, som var nedreven" (smlg. Jes. 22, 10) viser tydeligt, at Ezechias kan have skrevet disse Ord.

det, som forestaar, hvormed Psalmen begynder (V. 6—12), og som rigtignok udelukker al Stolen paa Mennesker og Fyrster (V. 8 f.), de philistæiske og ægyptiske, til hvem det var Folkets store Fristelse at skue hen. Selve den erfarnde Frelse udtales i V. 13:

“Vel gav du mi; et Stød, at jeg skulde falde,
Men Jehovah han har hjulpet mig.”

Man har troet, at “du” var den mægtige Fiende; men det er vistnok Tiltale til Gud. Jehovah gav Dødsstødet ved det Bud, han sendte gjennem Jesaias, men den samme Jehovah hjalp ogsaa (smlg. V. 18). Han fører ned til Helvede og han fører op igjen. I denne Omverling af 2den og 3die Person kjender vi Kongen igjen fra Jes. 38, 12, hvor der paa lignende Maade afverles med “han” og “du”, — et umiskjendeligt forfattermærke. Kongen vil gaa til Herrens Hus, “ind ad Retfærdigheds-Portene” (V. 19); det er netop Overprisningen (V. 21), som er denne Port. Kongen udtaler og (V. 22) sin fulde Bekjendelse til den af Profeten Jesaias allerede tidligere (Jes. 28, 16) givne forjættelse om den prøvede Sten i Zion, den fast grundede Hjørneste, forkyndt mod al falsk Tilflugt, — alt selvgjort Skjul mod Faren; i Kongens vidunderlige Frelse og de derved givne Løfter er denne forjættelse foreløbig bleven opfyldt. Denne Sten er forjættelsen til David og hans Sæd, “Davids trofaste Miskundheder (Jes. 53, 3). Den var forkastet af Bygningsmændene, af Achas, han som hidkaldte Assur, af Israel og det, som blev bortført, af det ægyptiske Parti i Jerusalem med Sebna i Spidsen (Jes. 22), men den forkastede Sten er nu bevist som Hovedhjørneste. Derfor er Kongens Tempelvandring paa den tredje Dag en Op-

standelsens Dag, en Opstandelse fra de Døde, som vil skabe ny Glæde (V. 24), Haab. (25), Velsignelse (26), Lys (27) og Lovprisning (28 f.). Er Ps. 116 en Aadværpsalme, saa er Ps. 118 en profetisk Paaskepsalme som ingen anden i det Gamle Testamente ved Siden af Ps. 16 og Hos. 6, 1 f.: "Paa den tredie Dag skal han opreise os, og vi skal leve for hans Ansigt." I den fra Dødsleiet reiste Konge skuede Israel et vidunderligt forbillede paa sin Messias, den personlige Hovedhjørnesten. Men denne Begivenhed, der for Israel var Profeti i levende personligt forbillede, og som gjorde denne 3die Dag til en enesteaaende Dag i dets Historie, der skulde opfyldes i Kristi Opstandelse, denne samme Begivenhed var for Israel som for Hedningeverdenen ledsaget af et Vidunder, som rygtedes alle vegne og bragte de babyloniske Gesandter til Jerusalem med forespørgsel om, hvad der var skeet: Solen var paa Kongens Begjæring om et Tegn gaaet to Streger tilbage paa Achas's Solskive*).

Efter saaledes at have sikret os et Jodfæste for Samlingen 90—118 som ezechiansk, vil vi gjennemgaa den fra først af.

Hvor rimeligt, at det faldt i en Mand som Kong Ezechias's Lod at overgive til Menighedens Brug den ærværdige, mægtige Psalme 90.

*) Geislie i hans "Hours with the Bible" oplyser, at en partiel Solformørkelse, synlig i Jerusalem, indtraf 26de September 713, og Mr. Bosanquet paaistaar, at den vilde have den Virkning, at lade en Skygge fra Syd, kastede paa en Trappe, vige tilbage endog 10 Trin, og det med en rolig Bevægelse, som ikke kunde mistjendes, udstrækkende sig over 20 Minuter. Underet vilde i saa Tilfælde bestaa i en Sammenfalden mellem Kongens Bøn og Solformørkelsen. Saa interessant Sagen er, saa rænger den vistnok omhyggelig Drøftelse for at kunne hævdes. Og hvem kan indegaa for, at Underet indtraf 26de Septbr. 713?

Bøn af Moses, "den Guds Mand".

I 2 Kr. 30, 16, under Beretningen om Kongens Tempelrenselse, hedder det: "som det var dem foreskrevet efter Moses's, den Guds Mands, Lov". Vi ser altsaa, at dette Navn paa Moses (Ps. 90, 1) var fremme i denne Tid.

Psalmen er en grandios Ligsang over det i Ørkenen hendøende Israel; Herren bliver dog ligesuldt Bolig for Sine fra Slægt til Slægt, — han, for hvem et Aartusinde er som en Dag og som en Nattevagt. I anden Del (V. 7—12) stiller Moses sig i Gabet sammen med sit Folk og bekjender dets Synd som sin og Guds Vrede, som gjældende sig, og beder om "Visdom i Hjertet til at tælle vore Dage". I tredie Del begjærer han Medlidenhedens Vending, — en Mættelse med Naade; som Ulyffens Dage vorde Glædens Dage; Aabenbarings- og Herlighedstiden bryde atter frem over Børnene, — Herrens Eiflighed være over hans Tjenere, og Hændernes Gjerning vorde fremmet.

I en Tid, hvor en stor Del af Folket var underkastet en lignende Guds Dom og maatte dø i Landflygtighedens Ørkener, og hvor det gjaldt at vinde et stort nyt Vendepunkt, idet ogsaa Juda var paa Afgrundens Rand, maatte den forglemte Psalme være af forunderlig gribende Magt.

1ste Delade, Psalme 91—100.

Ps. 91 synes at maatte være af samme Forfatter som 102, 116 og 118. Ezechias's eiendommelige, kongelige: "Siger jeg" (V. 2) træder os strax imøde. Vi faar (V. 3) Guds Svar paa den Troendes Tilflugt til

ham, hvorved den Troende gjør Gud til sin Bolig (V. 9) og elsker Gud (14). Det, som skede ved Assurs Aenderlag, danner Grundvolden for Skildringen (5 f.). Ved Pilen mindes vi Jesaias's Løfte, at der ikke skulde flyve en Pil ind over Jerusalems Mur, — ved Pesten, Dommen over Assur, som slog de Tusinder og de Titusinder. Psalmen maa forudsættes at tilhøre Slutningen af Kongens Liv. Den er saa at sige hans Testament. Hvad Moses havde talt om i Ps. 90, at Gud er sine en Bolig, — det har den Tillidstroende virkeliggjort (V. 9) og er derfor, udenfor Rækkevidden af Ondt og Plage, omgivet af Guds Engle; baaret paa Hænderne af dem er han mægtig til at træde de farligste Fiender under Fødder.

Psalmen slutter med et guddommeligt Orakel om den Strøm af syvfold Naade, som tilfalder dem, der elsker Gud (V. 14—16). Ezechias blev paa en eendommelig Naade Kjærlighedens Digter (91, 14, 116, 1 og Jes. 38, 17).

Ps. 92.

Hvor ganske stemmer det med Aanden i Ezechias's Regjering, at den første Psalme efter det kongelige Testament er en Psalme til Sabbathsdagen. Ogsaa i dette Stykke samvirker han med Profeten Jesaias (58, 13 f.). Sabbaten fremstilles som aandelig Hvile i Gud ved at lovpriise ham (V. 2—4) og red at juble over hans Gjerninger, de store, som Herren har aabenbaret de Troende i deres dybe Tanker, hvorimod de er skjult for den Ufornuftige og Daarer (5—7). Ogsaa den Ugudelige kan blomstre, men det bliver til Doms (V. 8—10), medens Naaden gjør den Troende kraftig og frisk og tryk ligeoverfor Modstanderne, ja gjør ham lig Palmen, Kongen for Træerne paa Sletten og

Cederen, Kongen for fjeldets Træer. Det er en Blomstring i Guds forgaarde, som gjør Alderdommen ung til at forkynde Herrens Retvisshed. "Der gives ikke mere rørende Vidner end fromme Oldinge, hvis fromhed bærer desto sødere frugter, jo nærmere de kommer til Graven." Det er frugten af at være rette Søndagsbørn.

Pf. 93.

En herlig Seiersjubelpsalme efter Assurs store Nederlag, hvilket er en den hele Verden omfattende Naades- og Domshandling af Herren, hvori han har aabenbaret sig som "vor Konge" og som Verdensherren. De mægtige Strømme, de store Vande, Havets herlige Brændinger er (som og Jesaias havde betegnet dem, Jes. 8, 7) Assur med sine Hærmasser, som reiste sig i hele sin Magt mod Gud, men kun for at det maatte blive aabenbaret, hvem der regjerer over Jorden. Det er en altomfattende, evigtvarende Trofastheds og Helligheds Aabenbarelse.

fra denne Jehovahs Høihed og Vælde (V. 1) stiger vi i

Pf. 94

ned til Jerusalem i dets dybeste fornedrelse og Nød under den assyriske Invasion; ingen anden end Hævnens Gud, Jordens Dommer, kan raade Bod, hvortil han da og paafaldes (V. 1—3). Kongen, skjønt reddet underbart fra Dødens Stilhed (V. 17), er bleven magtesløs ligeoverfor de Ugudelige, der er komne til Roret og har tilrevet sig Domstolene, som de skammeligt misbruger til at forvende Retten; de fører det store Ord og forfølger de Oprigtige og Fromme, Herrens folk og Arv, og er dertil aabenbare Gudsfor nægtere. Profeten Jesaias har (Cap. 28—30) fuldstæn-

dig skildret os dette ægyptiske Parti, som forfastede Herren og satte alt sit Haab til Ægypten, der dog saa ofte havde bevist sig som Rørstaven, hvilken gif gjen- nem Haanden paa den, der vilde støtte sig til den (2 Kg. 18, 21). I Spidsen for dette Parti stod Sebna, hvem Jesaias i Cap. 22, 15 forudsiger et pludseligt Fald ned fra hans usurperede Stilling; til ham sigtes der vistnok i Psalmen med "Ondskabens Dommerstol" (V. 20). I hans Sted skal Eliakim træde (Jes. 22, 19), som istedetfor en "Ondskabens Dommerstol" skal blive en "Ærens Dommerstol" (netop det samme Ord for Dommerstol bruges hos Jes. 22, 23 som i Ps. 94, 20, hvilket er et stærkt Vidnesbyrd for, at her med "Ondskabens Dommerstol" sigtes til Sebna). Midt i denne Statens truende Undergang og disse onde Dage, hvorved Jehovah paa engang (V. 12) revser og underviser sit Folk og sin Arv, som han ingenlunde vil forlade (V. 14), holder Jehovahs Naade og hans Husvælsker de Oprigtige oppe (V. 18); han bliver dem en fast Borg og en Tilflugts Kilde (V. 23), indtil Retfærdigheden vender tilbage til Dommen (V. 15) og Hævnen rammer de frafaldne (V. 23).

At Ezechias er forfatteren synes og med Grund at kunne sluttet af Hentydningen til hans Dødsfare, udtrykt i V. 17 og 18 med Ord, der meget ligner dem i 116, 8.

Ps. 95.

Som allerede før bemærket ligner denne Psalme paa en mærkelig Naade Ps. 81 af Asaf, der tydelig nok taler et Opmuntringens Ord til at holde Paaske paa Hungersnødens og den philistæiske feides Tid. Der er saaledes intet iveien for, at Psalmen kunde være af David, som Septuaginta antager, og som forfatte-

ren af Hebræerbrevet stadfæster (4, 7)*). Og hvorfor skulde vel her, som i Ps. 81, netop forhærdelsen ved Massa og Meriba (2 Mos. 18, 1—7) anføres som Advarsel for folket, dersom det ikke befandt sig i en lignende Nød som dengang, nemlig Vandmangel, paa Grund af, at Regnen udeblev, hvorved Hungersnøden opstod i de 3 efter hinanden følgende Aar (2 Sam. 21). Og hvis folket i disse Aar maatte lide Overlast af de indtrængende Philister, saa fik de jo heller ikke Del i den forjættede Hvile, som Herren havde maattet nægte sin Slægt, fordi den forhærdede sit Hjerte.

Under saadanne Omstændigheder trængtes et kraftigt Opraab til at give Jehovah hans Ros og Ære som den over alt, hvad der kaldes Guder, ophøiede og som den, der som Skaber har alt i sin Haand (V. 1—10). Fremforalt skulde dog Israel kjende sig som Guds folk, som Herrens Hjord, og som saadant vogte sig for Fordærvsens fare, der ligger saa nær i Hungersnødens bitre Tider. Dette maatte ske ved at lytte til Herrens Røst fra Helligdommen, der lyder til dem, som kommer for at tilbede, og som betoner den Dag idag som en Naadedag, hvor Hjælpen endnu stod rede for dem, der lod sig sige.

Eigesom denne Psalme er en indtrængende Advarsel til Israel mod at forhærde sig og falde fra, saaledes som det virkelig skede med Israel i Davids Tid,

*) Man har troet, at Hebræerbrevet, som overalt anfører det Gamle Testaments Ord efter Septuaginta, hvor Psalmen antages at være af David, blot lader dens Ord være af David i en videre Betydning, som tilhørende det davidiske Psalter, men dette er jo kun en Nødhjælp. Den bedste Anledning, som i saa Tilfælde kunde eftervises for Psalmen, vilde være Ezechias's Bødsraab til folket, som og blev sendt til Resten af Israel med den bønne Opfordring: "forhærd ikke Eders Næse som Eders fædre" (2 Kr. 30, 38, smlg. Ps. 95, 8). Men at Hungersnødstiden under David passer langt bedre, synes uimodsigeligt. I hint Ezechias's Bødsraab til folket laa da Anledningen til, at Psalmen optages ogsaa som et Ord til den Tid.

især efter den philistæiske Feide, saaledes bliver denne samme Advarsel gjenoptaget af Hebræerbrevet i 3die og 4de Capitel til de Jødefristne, der stod i fare for at falde fra og forhærdes ved Syndens Bedrag i Trængselens Tider foran den jødiske Krig med Romerne. Hvilen i Canaan (V. 11) har sit Modbillede i det himmelske Canaans Hvile, som endnu staar tilbage for Guds folk (Hebr. 4, 7). Psalmen er dermed af Hebræerbrevet indviet til det store Guds Ord paa enhver Graftaldets Dag i den nytestamentlige Menighed og er saaledes og en Psalmefærsfælt for vor Tid som en Graftaldets Tid.

Saa sandt Ps. 95 er af David, synes Ps. 96 og 97 og at maatte være det. Det eiendommelige Ord: "over alle Guder" forekommer i alle 3 Ps. (95, 3; 96, 4 og 97, 9). Og begge synes ikke at passe paa nogen Begivenhed saa vel som paa Seieren over Philisterne. Ps. 96, V. 7 henvender samme 3 Gange gjentagne Opfordring til folkeslægterne, som David i Ps. 29 henvender til Englene, og V. 13 optager paa samme Maade Davids Ord i Ps. 9, 9. Ps. 97 passer i sin Beskrivelse om Skyerne og Mulmet omkring Herren, Jlden, som gaar foran hans Ansigt, Lynene, som oplyser Jorderiget og Bjergene, der smelter som Vax, gansse og aldeles til Underet ved Philisternes Nederlag, men aldeles ikke til det ved Assyrernes. Dette udelukker dog ikke, at de og kunde bruges som Udtryk for Assurs Nederlag, og at der kunde være særdeles Opfordring til at optage dem i den ezechianske Samling*). Septuaginta erklærer begge disse Psalmer

*) Kanske de ligesom Ps. 95 netop derfor lades uden Overskrift, fordi de desto mere skulde være et Ord og til Samtiden, — medens Septuaginta senere optog Davids Navn i Overskriften.

for at være af David og sætter over Ps. 97 den mærkelige Oplysning, at Psalmen var digtet, da "Davids Land blev gjenoprettet". David var jo nærvædet at miste Philisterlandet og ved Philisternes Angreb endog sit eget Land, saa det virkelig kunde siges, at hans Land ved Philisternes Nederlag blev "restitueret", som Hieronimus oversætter hint Ord af Septuaginta.

Hvad der dog især kunde stadfæste, at Ps. 96 (og dermed og dens Sidestykke 97) er af David, er, at hele Psalmen (1 Kr. 16, 23—33) er optaget af Kronisten sammen med Stykker af 106 og 107 i Anledning af Arkens Opførelse med disse indledende Ord: "Da David første Gang lod synge Herren Lov ved Asaf". At Kronisten har ment, at disse 3 Psalmer netop blev sunget dengang, tør man ikke tiltro ham; han vilde kun give Prøver paa davidisk og asafisk Lovsang. Ps. 105 og 106 er nu ganske i asafisk Stil, han, den hellige Histories letkjendelige Sanger. Men ved Siden af disse 2 asafiske Lovsange kunde nu og ifølge hint indledende Ord i Ps. 96 af David være medoptaget i denne Lovsangcyclus.

I Ps. 40, 4 siger David, at Jehovah efter den store Redning af Fordærvsens Grav, af det dybe Dynd, havde lagt en ny Sang i hans Mund; denne nye Sang kan nu ikke være Ps. 33, 3, da denne nye Sang blev sunget, før David var reddet fra Fordærvsens Grav i den philistæiske Krig, men den kunde altsaa være

Ps. 96.

Psalmen er en trefoldig Opfordring til Israel at lovsynge Jehovah og til at missionere blandt Hedningerne (V. 1—3), grundet paa Jehovahs Herlighed, som nu er bleven aabenbar (V. 4—6). Tre Gange

gjentages, som i Ps. 29, hvis Echo Psalmen er, Op-
raabet til folkeslægterne at tilbede Jehovah, han, for
hvem den hele Jord maa bæve (V. 1—9). Det, som
skal forkyndes Hedningerne og loffe dem til at komme,
er dette Evangelium, at Verden nu staar under Jeho-
vahs retfærdige og milde Regimente (V. 10), hvor-
over baade Himmel, Jord og Hav, Mark og Træer
maa juble, da det er Vendepunktet paa Verdensdom-
men (V. 11—15). Det er en ægte davidisk Missions-
psalme, i hvilken vi gjenkjender Grundtanken i Ps. 46
saavel som i Ps. 29 og 9.

Ps. 97.

Ligesom Psalmen begynder med Ord, som i V. 2
minder om Ps. 18, saaledes slutter den med Ord, som
minder om Ps. 33, 1, og dens Midte V. 8 om Ps. 48,
12, — alt understøttende Septuagintas Oplysning, at
Psalmen er af David, da ved Philisternes Undertvin-
gelse "hans Land blev restitueret". Psalmen er og
ganske af Davids geniale Art.

Frugten af den store Begivenhed og den Dom,
Psalmen forherliger, er, at Øerne fryde sig (V. 7)
og alle folkene er bleven nødt til at se Jehovahs Her-
lighed (V. 6). Hvor meget mere vil Zion fryde sig
og Judas Stæder juble over denne Begivenhed, ved
hvilken Afgudsdyrkelsen har faaet et Knæk og alle
jordiske Guder, Jordens Konger (Ps. 138, 1) nødes til
at bøje sig for Gud (V. 7—9). Men allermest maa
de Retfærdige fryde sig, og det i Jehovah selv (V.
12), — de Oprigtige, for hvem i og med nyt Lys ogsaa
Glæde er strøet paa deres Vei; de maa bevise sig som
Jehovahs Elskere ved at hade det Onde, ligesom netop
de erfarer, at Jehovah vogter og frier dem, hans

fromme, fra de Ondes Haand (V. 10). Det er fryden i dens trefoldige, stedse høiere Reisning (V. 1, 8 og 12), Psalmen feirer som frugt af Guds store Dom over Hedningeverdenen i Philisterfeiden. Disse davi-diske Psalmer 96 og 97 blev nu Mønsterpsalmer, hvorefter Seieren over Assur blev besunget. Ps. 98, 99 og 100 er et mægtigt Trio om Assurs fuldbragte Nederlag.

Ps. 98.

Det er Guds Arm og hans Høre, som har fuldbragt Underet, hvormed Guds frelse og Retfærdighed er kundgjort for Hedningerne og hans Naade og Trofasthed for alle Jordens Ender af ham er ihukommet det udelelige Israels Hus*) (V. 1—3). Over dette maa der jubles og lovsynges baade med Sang og Instrumenter for Kongens Jehovahs Afsyn (4—6), og Havet og Jorden, Strømmene og Bjergene maa stemme i med og feire Seieren som forbud paa Verdensdommerens Komme.

Ps. 99

forkynder Opfyldelsen af Ezechias's Bøn (2 Kg. 19, 15—19), der begynder med de Ord: "O Herre, du som troner paa Cherubimer". Kongen vendte sig til Israels Gud, som troner paa Cherubimer (se 99), og Bønnen gjaldt dette, at "alle Jordens Riger maatte erkjende, at du Jehovah alene er Gud". Denne Bøn er hørt (V. 1 f.), og Jehovahs Navn prises tre Gange i Psalmen med Serafernes: "Hellig er han" (Jes. 6). Denne Henvisning til Jesaias's Kaldelse stemmer fortræffeligt med, at Psalmen tilhører Ezechiasstiden. I

*) I Udtrykket: "Israels Hus" tror vi ligesom i 115, 12 at finde den for Ezechias's Tid eiendommelige Fastholden af, at Israel fremdeles tilhørte Guds folk (2 Kr. 30, 5).

det 2det Afssnit (V.4) har vi maaske endog en ligefrem Hentydning til Ezechias's Navn: "Jehovah er min Styrke", hvilket nu er virkeliggjort deri, at

"En Konges Magt, som elsker Ret,
Har du — du befæstet i Retvisshed."

for dette saavel som for at

"Ret og Retfærdighed har du — du øvet i Jakob" *).

maa alle falde Jehovah tilføde — "Hellig er han!"

Den oplevede Bønhørelse maa sættes ved Siden af de største, der er oplevet, saadanne som de af Moses og Aron og Samuel; dem svarede og Gud saaledes isinefaldende, som det nu er skeet med Kongen og Jesaias's Bøn; Gud beviste sig mod dem som den naadige, men og som den, der retfærdig straffer, saaledes som og Ezechias havde erfaret det (Jes. 39, 5).

Hvilken Paamindelse midt i Seiersrusen om ikke at glemme det store Omkvæd:

"Hellig er Jehovah, vor Gud."

Ps. 100

flutter med en Opfordring til al Jorden at erkjende, at Jehovah er Gud og Juda hans folk, hans Græsgangs Hjord, og at prise ham, som er god, og hvis Naade er evig, og hvis Trofasthed varer fra Slægt til Slægt.

Efter denne Samling af 10 Psalmer, 91—100, væsentlig bevægende sig om Guds Aabenbarelse gennem Assurs Nederlag, følger igjen en Samling paa 10 Psalmer.

*) Jakob er det gjængse Navn paa Toftammeriget efter Aigdsdelingen.

2den DeCADE, Ps. 101—110.

der indeholder 5 af Davids Psalmer, sandsynligvis 2 af Udsafs, 105 og 106, og 3 fra Samtiden: Ezechias's Bøn i Sygdommen (102), Skabelsen poetisk fremstillet (104) og folkets Samling efter den forfærdelige Udspreddelse, som Sancheribs Indrykning i Juda forarsagede (Ps. 107). Ordningen af disse 10 Psalmer er meget flaaende. Den aabnes med Davids Kongespeil, som David altsaa ikke havde givet Plads i sin Samling, og heller ikke Salomo, da den var jehovistisk, i Samlingen 51—71; den var skrevet af David for ham selv, men var dog bleven et kostbart Arvestykke Kongerækken igjennem, indtil nu endelig Ezechias med sin Kjerlighed til den hellige Dødsfærd saaledes tilegner sig den til personlig Efterlevelse, at han og kan overgive den til Eftertiden. Meget betegnende er det, at lige efter Kongens egen Psalm om hans Sygdom, i hvilken hans Efterlevelse af Kongeloven og Kongespeilet (Jes. 38, 3) gav ham frimodighed til den dristige Bøn om, at Guds Raad maatte vindes. Hvor særdeles passende følger nu herpaa Davids Ps. 103, i hvilken han priser Jehovah for Helbredelse fra dødsfarlig Sygdom (se Side 71). Herpaa følger nu

Ps. 104,

i hvilken den helbredede Konge hviler ud (se V. 33) i Guds Skabnings underfulde Beskuelse. En, der som Ezechias var som opstanden fra de Døde, maatte vel hilse Udsabningen med en ny forstaaelsens og Jubelens Overprisning. I elskelige, barnlige, frisk colorede Billeder lader han Skabningens Mangfoldighed og Harmoni og Guds umiskjendelige Aabenbarelse gjennem den træde frem i 2×4×10 regelret poetiske

Strofer. Ti er Fuldkommenhedens Tal og Skabelsesmærket i de 10 af Herren talte Skaberord i 1ste Cap. af 1ste Mosebog. Skabelshistorien er fordelt saaledes, at de 3 første Dage falder i første Halvdel (V. 1—19) og de 3 sidste Dage sluttende med Hentydning til Sabaten i den anden Del (V. 19—35).

1ste Dag er skildret i V. 1 f., 2den Dag i 3 f. og 3die Dag — Adskillelsen mellem Vand og Land — i 5—9, og den anden Halvdel af den 3die Dags Skabelsesværk, frembringelsen af Græs og Urter, saaledes som det er beredt for den hele levende Skabning, Mennesket (V. 15) saavelsom Dyreverdenen (V. 11 f. og 17 f.), udførligt i V. 10—18.

Med Maanen og Solen og hvad de er for den levende Skabning, Dyr saavelsom Mennesket, optages den 4de Dags Gjerning (V. 19—23). Den 5te Dags Gjerning fylder og Havet med levende Væsener (V. 24—26); Guds forsyrg for alle levende Skabninger, hvis Bestaaen, forgaaen og fornyen er i hans Haand, — fører os ind i den 6te Dags Gjerning, sluttende med Eftervisningen af, at medens alt er saaledes i Bevægelse, gennem Undergang og Nyfødsel, saa bliver Jehovahs Herlighed uforanderlig og evig (V. 27—31 a).

I sidste Afsnit (V. 31 b—35) træder Herrens Sabatsglæde i hans Gjerning, i hvilken han er uafbrudt virksom, os imøde ligeoverfor Menneskets høie Livsfald at prise Jehovah og glæde sig i ham, som selv glæder sig i sine Gjerninger. Tilslut udtales Ønsket om, at Jorden maatte naa det Maal, der var dens Udgangspunkt, — en ren Jord, paa hvilken Retfærdighed bor, da Synderne er svundne fra Jorden og

Ugudelige ei mere findes paa den, — et fremblif altsaa til den evige Sabbatshvile.

For første Gang møder os efter Ps. 104 i Psalteret Ordet Halleluja, 2: Priser Jehovah, forkortet til Jah. Allerede i davidiske Psalmer findes Jehovah forkortet til Jah, f. Ex. 68, 19. Naar man har sluttet af Halleluja, at alle de med dette Ord mærkede Psalmer skrev sig fra eller efter den babyloniske Landflygtigheds Tid, da kom man til det Resultat ved først at nedflytte hele denne Række i Exilets Tid.

Ps. 105 og 106.

I 1 Kr. 16 er første Trediedel af Ps. 105 sandsynligvis anført som asafisk, og 1 Kr. 16, 35 f. er Begyndelsen og Slutningen af Ps. 106, ligesaa medoptaget i denne Prøve paa asafisk Lovsang. I Virkeligheden er nu Asaf den egentlige bibelhistoriske Sanger, og hans Psalmer 77 og 78, som vi tidligere har seet, er ganske i Stil med 105 og 106. Der er intet iveien for, at Krønikeren kan have Ret. Ligesom V. 48 i Slutningen af 106 viser sig strosisk at maatte høre Psalmen til, saaledes kan, som 1 Kr. 16, 36 forudsætter, dette Vers heller ikke være Underskrift under 4de Bog; meget upassende er i den senere Tid en ny Bog afdeelt her, uagtet 105 og 106 paa Grund af Bønnen 106, 46 til Gud om at samle Folket fra Hedningerne er sammenstillet med Ps. 107. Ifølge 2 Kr. 29, 30 befalede Ezechias Leviterne at love Herren med Seeren Asafs Ord; men 105 og 106 er nu de eneste Psalmer af Asaf, som kunde kaldes Lovsange.

Den 107de Psalm er ved en mærkværdig Misforstaaelse antaget at skulle handle om Tilbagekomsten fra Babylon, hvortil dog Psalmen, som taler om en

Tilbagevenden af folket fra alle Verdens fire Hjørner, aldeles ikke passer; derimod stemmer dette fuldstændig med den ezechianske Tid, hvor folket sprængtes fra hinanden til alle Sider ved Assurs Indfald; efter Assurs Nederlag undervises det da om, hvorledes det, idet de atter samles, skal takke for den mangfoldig erfarede Naade og Bønhørelse. Bønhørelse, det er netop Ezechias tidens Specialitet og Særkjende. Med denne Psalme er nu 105 og 106 ganske naturlig forbunden, i hvilke Dobbeltpsalmer alt stiler paa en Bøn om at blive samlet fra Hedningerne (106, 47), som neppe kan sigte til nogen anden Tid end Sisakstiden, da den første større Bortførelse rammede Juda. I 79, 17 havde jo Asaf, som vi har seet, i Sisaksnøden bøn-faldt Herren:

"Lad dine fangnes Suk komme for dit Afsyn."

Herved forstaar vi nu, hvorledes Indledningspsalmen

105

flynger sig til Pagtens Uroffkelighed, Pagten om Canaan, og til Guds mægtige Aabenbarelse til Doms over Ægypten, hvilket stod i saadan skrigende Mod-sætning til, at Ægypten nu huserer i Juda. "Han (Sisak) har opædt Jakob" (det bekjendte Navn paa Toftammeriget, 79, 7) og bortfører folket (79, 11), hvem Herren gennem Udfrielsen fra Ægypten (105, 43) havde givet Hedningernes Lande (V. 44), men rigtignok for at de skulde holde hans Bud og bevare hans Love (V. 45).

Hvorledes Straffedommen nu netop er kommen over folket i Sisaks Invasion, fordi ligesom fædrene saa har den nuværende Slægt handlet ilde og ugudelig

(106, 6), saa de nu trænger til at samles fra Hedningerne (106, 47), derom handler

Ps. 106.

Det er Israels lange Syndereregister, som her oprulles, ligesaa fra Ægypten (V. 7) til Dathons og Abieroms Oprør (1ste Del 4—8) og fra Kalvedyrkelsen paa Sinai, hvor Moses gif i Gabet, og forfæstelsen af det lystelige Land i Kades Barnea, da Gud svor at fælde dem blandt Hedningerne, indtil Ba'al Peor, hvor Pinehas standsede Sygen og fik en evig Velsignelse, og Meribas Vandet (4 Mos. 20, 2—13), hvor Moses paadrog sig en Dom (2den Del 19—33).

I 3die Del (37—46) nævnes Synderne i Canaan, — den ikke at udrydde Hedningerne, men blande sig med dem og fremfor alt Molkos Offerne, som det, der bevirkede, at Herren gav dem i Hedningernes Vold, hvorunder han dog altid beviste sin Pagtestrofskab ved at udfri dem og lade dem finde Barmhertighed blandt dem, som havde taget dem fangne. Paa denne Grund udgaar i Epilogen (V. 47 f.) Bønnen om, at Jehovah vilde samle Israel fra Hedningerne og derved berede sit Navn Pris. Til denne Afsafs Bøn ved den første større Bortførelse af folket gennem Sisak slutter sig nu i

Ps. 107

Lovprisningen af dem, som er samlet fra Landene efter Assurs Nederlag, da hele folket sprængtes fra hinanden og kun Jerusalem stod tilbage "som en Nat-hytte paa en Agurkmark" og Landet først det 3die Aar kunde tilsaaes og høstes (Jes. 37, 30)*).

*) Sancherib roste sig af at have indtaget 40 Byer og bortført 200,000 fanger.

3) 5 Grupper skildres Nøden og Udfrielsen, efter hvilken det gjaldt at prise Jehovah for hans Miskundhed, ligesaavist som man havde erfaret, at Jehovah havde hørt Bønnerne i Nødens Tid.

1) De i Ørkenen forvildede (4—9) kom tilbage fra Øst; til Landet bortenfor Ammon og Moab havde de taget sin Tilflugt.

2) En Mængde fanger slap uden Tvivl fri fra fiendernes efter Hjem søgelsens forfærdelige Nat forladte Leir i Libna, hvilke skulde være bortført med den seierlige Hær. Disse fra Libna eller paa anden Maade Løsslupne kom fra Vest eller fra Nord (V. 3) (V. 10—16).

3) Under Krigsnøden og de haarde Tider blev mange syg, hvori de havde at kjende en følge af sine Synder; "Herren sendte sit Ord og helbredede dem." Vi erindres ved disse Ord om, hvad der fortælles i 2 Kr. 30, 20: "Herren lyttede til Ezechias og helbredede folket" og forvises derved om, at vi og i Psalmen befinder os i Ezechiasiden og ikke i Tiden efter Erilet.

4) De fra Havet (V. 3), hvortil en Del havde maattet tage sin Tilflugt, fordrevne fra Landjorden af Assyrerne, som jo og indtog Philistæa.

5) 1 Kr. 4, 41: "Og disse kom i Kong Ezechias's, Judas Konges Dage og sloge deres (Chameternes) Telte og de Meuniten, som fandtes der, og bosatte sig i deres Stad, thi der var Græsgang for deres Smaa-fvæg."

Denne Beretning giver os maaske et fingerpeg om, hvorledes disse Udvaandrere (V. 36 f.) tilslut maa tages med. V. 33 f. bør tages som forudsætning til V. 35 f.

V. 33: "Han, som gjorde Strømme til en Ørf" etc.

V. 35: "Han gjorde Ørfen til vandrig Sø."

Disse Udvandrere var heldigere end de i V. 4—9 omtalte. Medens i selve Judæa idelt frugtbart Land var blevet øde, saa gjorde Gud her udyrket Land frugtbart, og medens de der drog ud, anførte af fyrster (V. 4 f.), kom paa Ørfenveie og i Ulande, saa fandt disse, der drog ud fra fattigdom og Elendighed (41), Veien som banet for sig. Hine fandt kun møisomt en Stad, disse beredte en Stad. Slige Udvandrings- og Colonistførelser i sin paafaldende forskjellighed skulde give folk noget at tænke paa og bringe til at agte paa Jehovahs Naadesgjerninger *).

De 3 davidiske Psalmer 108, 109 og 110

kan sammenstilles under Synspunktet: folkets Fiender (108), Kongens personlige Fiender (109) og Herrens Fiender (110).

108 optages i denne Tid som Krigspsalme og Daabenøvelsesang efter Ps. 60, men istedetfor Ps. 60, 3—6, som skuer tilbage paa det forfærdelige Nederlag, indsættes Ps. 57, 8—12, hvorved af de to dannedes et nyt skjønt Hele med en morgenfrisk Begyndelse (V. 3), naar Mandsskaberne skulde op i tidligste Morgenstund. Den vældige, forfærdelige Ps. 109 maatte der en kongelig Haand som Ezechias's til at skaffe Plads i

*) V. 39 kan og oversættes:

"De, som tilforn var minfede og blevne nedbøiede
Ved Trængsel, Ulykke og ved Kummer."

Derved bliver det strag forstaaeligt.

Jes. 37, 5 giver et Exempel paa lignende Udtryksmaade, hvori vi ser et nyt Bevis for, at vi i Psalmen befinder os indenfor Ezechiastiden.

Psalteret, — og Ps. 110 var, saasandt vi har opfattet Slutningen rigtig, om at det er Hovedet over den vide Jord, som løfter Hovedet høit, nu blevet virkeliggjort, thi Verdensherskeren, som nu havde maattet erfare Adonais knusende Slag, havde druffet af flo- den paa Veien, samlet sammen alle folkeslag mod Jerusalem i sit Seiersløb, og fik da erfare, at Adonai dømmer blandt folkene og fylder op med Eig. Dette er et forstaaeligt Tilfnytningspunkt, hvorfor netop nu den herlige Psalme nedlagdes i Psalteret.

I de øvrige 8 Psalmer har vi først en alfabetiff Dobbeltpsalme 111—112 og dernæst Ps. 113—118, som er blevet kaldet Jødernes store Halleluja, det Halleluja, som blev sunget ved Paaskemaaltidet.

Ps. 111 og 112 er et Speil, nemlig et Hjertespeil for de fromme. I 111 prises Jehovah for alle hans Gjerninger, men i 112 sammenstilles Skridt for Skridt med fremstillingen i 111 den fromme som Jehovahs Afbillede, saa at til hvert Træk i Lovprisningen af Jehovah svarer et Træk i den frommes aandelige Physiognomi og Væsen. Dette er i Sandhed saare genialt! Den frommes høieste Livsopgave er at reflektere Jehovahs Egenskaber i et fuldt og klart Guds billede. Man vil opdage dette ved at sammenligne Vers for Vers i begge Psalmer. Da V. 10 i Ps. 111 allerede nævner den fromme, faar det i V. 10 i 112 sit Modstykke i den Ugudeliges Intethed.

Det store Halleluja.

Af de 6 Psalmer 113—118 blev ved Paaskenattens familiefest 113 og 114 sunget foran det andet festbæ-

ger, og de andre, Ps. 115—118, efter Maaltidet efter Iffjænkningen af det 4de Festbæger. Hertil sigter Math. 26, 30 og Marc. 14, 26: "Efterat de havde sunget Lovsangen", efter Nadverindstiftelsen, som sluttede sig til det 4de Festbæger. Disse Psalmer faar først da sit fulde Liv og sin hele Vægt, naar vi læser dem med Tanken paa, at de blev sunget af Herren Skjærborsdagsnat.

Ps. 113.

Jehovah Navns Lovsang. Opfordring til Jehovahs Tjenere til at lovsynge Navnet til alle Tider og alle Steder:

"fra nu af og indtil evig Tid,
fra Solens Opgang og til dens Nedgang."

Jehovah er ophøiet over Hedningerne som over Himmelen; han troner saa høit og ser dog saa dybt ned.

Af hans Gjerninger udpeges tilslut tvende: at den Ringe, den fattige Mand ophøies blandt fyrster, og at den ufrugtbare Kvinde faar Barnemodersglæden. Kongens egen Erfaring i hvert Fald tør have fremkaldt det sidste Ord; først 3 Aarefter hans Helbredelse fødte hans Hustru, Chesjibah, hans førstefødte, Mannasse. Hun svarede saaledes til sit Navn: "J hende har jeg Behag", at Jesaias kunde tage hendes Navn som Symbol for Israels tilkommende Herlighed: det skal da kaldes Chesjibah, 2: "i det har jeg Behag".

De to Psalmer 114 og 115 fører os maaske ind eller de tør være en frugt af den store Paaske, som Ezechias feirede i Begyndelsen af sin Regjering i den anden Maaned. Da kom den store Høitidelighed med saadan Herlighed af Sang og Instrumentalmusik, saadan

Rigdom af Gaver til Offeret, saadan Masse af Folk, der indfandt sig ogsaa fra Israel, og saadan almindelig Glæde, at Høitideligheden ved Indvielsen af Templet under Salomo vafftes i Minde, og denne Paaske blev en Mønsterfest. Syv Dage, den lovbestemte Festtid, var ikke lange nok for et saadant Jubilæum: festen forlængedes med 7 Dage til (2 Kr. 30). Vi finder i 115, 9 den staaende Tiltale til Folket i denne ezechianske Tid, først Israel (V. 9 og 12), thi det hele udelte Israel var Ezechias's Løsen, — saa Arons Hus (10) og endelig Profelyterne (11, smlg. 2 Kr. 30, 18) med deres staaende Navn: "de, som frygter Herren", — hvilke Kongen behandlede med saa om Sympathi. Det store Kraftord mod Afguderne (V. 4 f.) sætter os ind i den Ezechias's Kamp paa Kniven mod dem, der endog bragte ham til at hugge istykker Moses's Kobberslange, som for ham, da den misbrugtes til Afguderi, kun var et Stykke Metal, "Nefushtan" (2 Kg. 18, 4). V. 12: "Han vil velsigne Israels Hus", og V. 15: "Velsignede være I af Jehovah", minder om det gribende Ord fra den store Paaskefest (2 Kr. 30, 27): "Da stod Præsterne, Leviterne, op og velsignede Folket, og deres Røst blev hørt; thi deres Bøn kom til hans hellige Bolig i Himmelen." Hvor trænger hver Præst til at mindes dette Ord!

Pf. 114

indeholder en saa levende Skildring af Udgangen af Ægypten i høit poetisk Sprog, at den for den Læsende ligesom umiddelbart omsætter sig i Musik.

Midt imellem de to Ezechias-Psalmer 116 og 118 er den lille 117 indskudt paa en meget slaaende Maade. Det lille Intermezzo vender sig til Hedningerne, som

og skal drages ind under den erfarede Frelse, som i Kongens underfulde Redning med det medfølgende Tegn var vederfarede det hele Folk ("hans Miskundhed er mægtig over os"), men som og drog Babylons Gesandter til Jerusalem for at faa Rede paa det store Under med Solsskiven. Ezechias's Helbredelse var en den hele Verden bevægende Begivenhed og blev ved sin profetiske Charakter gjennem den paa den 3die Dag som fra de Døde opstandne Konge et Evangelium for alle Tider. Kun den 118de Psalme passede som Topsten paa hele den ezechianiske Psalmedigtningens betydningsfulde 29-Tals Række, ligesom den gide til dens Begyndelse baade efter dens Indhold og i dens Henspiilen paa den 90de Psalme.

Det fra Exilet hjemvendte Israels Psalmesamling.

~~~~~
119—137.

Ikke den foregaaende (90—118 som almindelig antaget, men denne Samling er det hjemvendte Israels Sangbog. Den begynder med en mægtig Psalme, 119, som affpeiler det fra den babyloniske Landflygtighed hjemkomne Israels Stemning i en ung Mands Sjælekamp for at holde Stand i den aabenbarede Sandheds dybt erkjendte Skatte midt under fristende og oprivende forhold, under hvilke han gaar med Livet i sine Hænder Ps. 119, (V. 109).

Ps. 137.

Denne Psalme slutter med et Mindeblad fra Landflygtighedslivet, saa rørende skjönt i den levende fremstilling af det triste Liv ved Babylonsflodernes ensformige Bredder med de tungfindige Piletræer, paa hvilke Harperne hængte stumme, thi Taarernes Sprog var det, der bedst stemte med Hjertets Sprog, naar Zion steg frem for Erindringen. Det var ikke fordi Jerusalem

ikke var fjært og dyrebart, at de vægrede sig ved at synge Zionssangene, naar Plagerne og Vogterne forlangte at høre dem. Nei, den høire Haand glemme, og svigte, og Tungen flæbe ved Ganen, om ikke Jerusalem rykkes op over Summen af alle Glæder. O! det var en tung Tid! Og hjemføges maa den paa Edom, som ønskede og forlangte Jerusalem raseret, — paa Babel, som udførte Voldsværket, og som ikke kan slippe for den Dom, ved hvilken der handles efter strengeste Krigsret og som end ikke sparer de spæde Børn.

for disse tvende Psalmer ligger den hele Samling ligesom for tvende Ankere i en skjøn Indfatning.

Pf. 119.

Den hele Psalteret indledende Psalme I gjenoptages her i Pf. 119 ligesom i høiere Stil. Den samme dyrebare frelsende Hovedsandhed om Gudsordet varieres paa det mangfoldigste i 16 liniede Strofer gennem hele Alfabetets 22 Bogstaver. V. 122 er det eneste, i hvilket der ikke findes en Hentydning til Aabenbaringsordet som i de øvrige 175 Vers. Og det er en ung Mand (V. 9 f., smlg. V. 99, 100 og 141), som her bliver Tolk for Israel. Man kunde med al Ret kalde Psalmen en Confirmationspsalme. Man sammenligne f. Ex. Pf. 42 i vor Psalmebog, og man vil overraskes ved at se, hvorledes denne Confirmationspsalme anslaaer lignende Toner med Pf. 119. Naar det der i det 6te Vers hedder:

"Jeg har svoret Jehovah
Med et helligt evigt Ja,"

hvor erindrers det om Pf. 119 V. 106:

"Jeg har svoret og jeg har holdt det,
At tage vare paa Din Retfærdigheds Love."

Og hvor stemmer Ps. 42 4de Vers

"Glider jeg paa Dydens Vei,
Kast mig da Algodhed ei
fra dit Afsyn bort, o nei!"

med vor Psalmes gribende Slutningsvers, hvor vi dog i Overensstemmelse og med den reviderede svenske Oversættelse har maattet afvige fra vor reviderede Oversættelses:

"Jeg er foren vild"

og har oversat:

"farer jeg vild — opsig din Tjener som et fortabt faar,
Thi jeg har ikke glemt dine Befalinger."

Det er et elskeligt Afsyn, som træder os imøde gennem dette fine Kunstværk af det mest fuldendte Mosaik. Det er en ung Mand, men dog modnet (99), — en liden (141), men dog storlagen, en bævende, men dog uovervindelig stærk, en lidende og betrængt, men dog netop derigjennem seierrig, — en kjæpende, men som ikke slipper Taget, men holder fast, — en som spørger: "hvor længe?" men som dog er villig til at holde ud, en anfægtet, men dog trøstefuld, en for hvem Guds Ord er et og alt, men som dog lever i frygt og Bæven. Prof. Delitzsch har træffende tegnet Psalmens Tankegang saaledes:

"Efterat Digteren har prisat Trofæben mod Guds Ord (A) og betegnet den som alle Dyders Dyd, som hjælper Unglingen, og paa hvilken han beslitter sig (B), beder han midt i en haanende og forfølgende Omgivelse om Oplysningens (C), Befæstelsens (D), Bevarelsesens (E), dog den træffende og freidige Bekjendelses (F) Naade. Guds Ord er hans Digten og Tragten (G), han holder sig til dem, som frygter Gud (H), og

erfjender vistnok det Gavnliges i sin Ydmygelse (I), men behøver Trøst (J) og sukker: hvorlænge! (K). Uden det evige, faste, kraftige Guds Ord maatte han forsvage (L); dette er i vanskelig Stilling hans Visdom (M), det har han svoret Trost og holder den som forfulgt (N), affkyr og foragter de Graftaldne (O). Han trykkes, men Gud vil ikke lade ham undertrykkes (P), ikke lade den gudløse Fremfærd, som afpresser ham Taarestrømme, faa Magt over ham (Q), — over ham den Lille, (endnu Ungdommelige) og foragtede, hvem Nidkjærheden over den herstkende Gudsforglemmelse har fortæret (R). Maatte dog Gud høre hans Raab ved Nat og Dag (S), og snart vederkvæge ham med sin hjælperige Forbarmelse (T), han som forfulgt af Fyrster, hænger fast ved ham (U) og søge ham, det saa let villedelig og i saa stor Fare svævende faar (V)*).

Denne mægtige Psalme slaar nu til Lyd for en Samling paa 18 Psalmer, af hvilke de 15 er bestemte til at synges ved Valfartsreiserne til festen i Jerusalem. Det er gamle fjendte Zionsange, som de ikke var gode for at synges ved Babylonsfloderne (Ps. 137), men, som nu skal optages med Hjerte og Mund paa Grenserne til det gjenopbyggede Zion. Hvor skjønt og høisaligt, at dette blev de Hjemvendtes Psalmebog! Før havde disse Sange levet paa folkets Mund og behøvede ikke at nedskrives; nu maa de skrives for at læres om igjen, thi det gjaldt fremfor alt at samle det hjemvendte folk til Zions nybyggede Mure, Porte og Tempel. Der maa Velsignelsen hentes, thi der bor den.

---

*) Spurgeon i sin Psalmeudlæggelse paa 7 Bind, ofrer næsten Halvdelen af et Bind til Udlæggelse af denne Psalme og kan ikke noksom med de stærkeste Ord prise denne Psalms Herlighed. Det er, siger han, som at fare ud paa Havets Dyb, saadan Rigdom af uendelig Visdom ligger der skjult i den. At D. 46 blev taget som Motto for den angsbuigske Confession, bør ikke forbigaas.

De 18 Psalmer synes at være delte i 2×9 . Og de første 9 i 3×3 . Ved Enden nemlig af 125 og 128 sættes: "fred være over Israel" og 122 ender med et: "fred være over dig!"

Ledede af dette fingerpeg haaber vi at have truffet Samlerens Tanke, idet vi antager, at de 9 Psalmer er ordnede saa, at de første 3, (120—122) passer til at synges ved Opgangen til Jerusalem, — de 3 efterfølgende (123—125) til at synges i Jerusalem selv, og de 3 sidste (126—128) paa Tilbagereisen, et ganske naturligt og sig selv anbefalende Arrangement, der i hvert fald vil hjælpe til med Lethed at overskue denne skjønne Perlerad. Næsten alle er de forliniede og indrettede paa at kunne synges.

Pf. 120.

Det er Nøden, Møien, Striden, forfølgelsen i Hjemmet, der bliver ligesom utaaelig. Stillingen i Pf. 119 gjenfindes her: Da man ikke paa engang kan bo blandt de langt adskilte folk, Mesekh (mellem det sorte og det kaspiske Hav) og Gadarenerne (østlig for Gilead), saa menes Menneſker, folk af saadan Art; Løgn og Stridsyge kræver dobbelt Straf, — Herrens Pile og hans glødende Kul, thi den onde Tunge er en Bue, der skyder Løgnpile (Jer. 9, 2) og som en Ild, der er optændt af Helvede (Joh. 3, 6). Men hvor herligt midt i Livets Nød og Strid at kunne ty til Zion!

Pf. 121.

Paa Veien til Jerusalem, begynder Vandringsmanden at speide efter Stadens Bjerger, efter Zion og Moriah, Herrens Bolig, — han, som har skabt Himmel og Jord og fra hvem Hjælp kommer.

Idet Sjælen saaledes har samlet sig i Gud, tiltaler

den sig selv med forjættelsen om Israels Døgt, den altid aarvaagne, som bevarer Pilegrimen paa Veien og beskytter baade for Solstif om Dagen og Maanens farlige Indflydelse paa den, der maa kampere ude om Natten. Denne altomfattende Beskyttelse gjælder mod alt Ondt, — gjælder Sjælen, — gjælder Ind- og Udgang i Jerusalem, — gjælder til evig Tid. Hvilken tryk Pilegrimsvandring i saadan Troens forvisning.

Pf. 122.

Den for Absalom flygtede David blev selv Pilegrimsvandrer til Jerusalem. Af egen Erfaring kunde han bevidne baade Glæden ved Opfordringen til at drage op, og den livsalige følelse, naar fødderne atter stod i Jerusalems Porte; hvor herligt at gjense den hellige Stad, der skjønt liden er saa tæt og fast bygget, — hvor Herrens Stammer samles og Domstolene findes.

Hvor kunde han ikke efter Borgerfrigens Ufred opfordre til Bøn om Jerusalems fred og om Velfærd for Jerusalem baade paa Brødres og Venners Vegne og fremfor alt for Jehovahs Huses Skyld.

Hjemmesfra, underveis og i Jerusalems Porte er Traaden i de 3 Psalmer.

Vi venter nu Psalmer, som fører os ind i Staden.

Pf. 123.

Paa en uforlignelig Maade er i denne Psalme Tønnen slaaet an for Pilegrimen, som træder ind i Herrens Tempel.

Israel havde altid at skue hen til Herrens Tempel, naar de bad (Jonas 2, 8; David 6, 11), men her i Herrens Tempel løstes Dinene til det virkelige Tempel, til

ham, som troner i Himmelen. Mand og Kvinde staar for hans Ansigt som Tjeneren og Tjenerinden, og "Naade, Naade!" er Raabet, indtil forvisningen derom har sænket sig i Sjælen og den af farisæer-Spot og foragt mættede Sjæl har faaet slukke sin Hunger og Tørst efter den levende Gud.

Kunde end Tolderen, da han gik op til Templet, ikke opløste sine Dine til Himmelen, men blot slaa sig for sit Bryst, saa maatte dog hans Bøn derfor kun falde desto dybere sammen med denne Psalme: "Gud, vær mig, den Synder, naadig!"

Ps. 124.

Israels store Frelse fra de ind i Landet strømmende Philisterhære (Side 112), — fra de listigen lagte Planer af Israels Erkefiende, — fra faren for at falde som et Rov for dette blodædende folks skaanselsløse Tænder, skulde altid mindes gennem denne Valfartspsalme, som skulde lære det i al lignende Nød at have sin Hjælp i Jehovahs Navn, som gjorde Himmel og Jord.

I Landstads Psalme 555 har vi en udmærket Omdigtning af denne Psalme fra Luthers Haand.

Ps. 125.

Umisfjendeligt en Psalme bestemt til at synges i Jerusalem, det uroffelige, det evige.

Bjergene omkring Staden taler et mægtigt Sprog; — de vidne om, at Jehovah netop saaledes er rundt om sit rette, sit aandelige Zion, — de Gode, de Oprigtige i sine Hjerter, — de Retsfærdige, over hvis Lod Ugudeligheds Spir kun kan hvile for en Tid, at de ikke skal fristes over formue. Underledes med Krogveienes

folk, de, der hylde Accordens Aand, deres Lod er med de aabenbar Ugudelige.

Pf. 126.

Hvilken Sang kunde paa Hjemvandringen fra Zion bedre følge folket end Mindesangen om den uendelige Jubel hvormed folket kom hjem fra Babylon, hvad selv Hedningerne maatte indrømme var noget vidunderligt Stort.

Men denne Jubel skulde da og blive Bærer for Bønnen om ny Tilstrømning fra de Bortførte, der maatte ventes ligesaa sikkert som de aarsvisse Regnbække i Negebs fortørrede Sydland.

Men voldte Mindet om Hjemkomsten fra Babel Jubel, saa kostede Mindet om de Kjære, som endnu ikke var komne hjem, en Taarernes Sæd; men, som al Sæd saaet med Taarer, lovede ogsaa denne en rig Høst, en Hjemkomst med nye og jublende Glædesraab.

Pf. 127.

Ogsaa Salomo har søgt og naaet den høie Ære at faa synge en af Pilegrimsfangerne, som skulde inspirere folkets høieste Glædestunder. I den første Halvdel af denne Sang omsætter han i Døest sin Visdoms Tale i Ordsprog 10, 22: "Herrens Velsignelse, den gjør rig, og møjsommeligt Arbejde lægger ikke noget dertil", og beviser ud af sin egen Erfaring som "Jedidja", at Herren giver sin "Elskede" det isørne. Thi i Drømme fik jo Salomo Visdomsgaven med alle timelige Goder.

Men ved Siden af denne høieste timelige Velsignelse, som faldt i hans Skjød, maa han sætte en anden, som blev nægtet ham: Børnerigdom og især et Kogger fuldt af Sønner, der kan sendes som Pile fra den Væl-

diges Haand og danner som en Livgarde for Familien, og Husfaderen paa Tingstedet.

Hvilken Psalme til at begynde Arbeidslivet paany og atter nærme sig Hjemmet, fra hvilket Børnene møder Pilegrimsfaren i Porten.

Pf. 128.

Pilegrimsvandrerer sidder atter ved Bordet hjemme i det velsignede Hus. Han kan synge om Velsignelsen af at vandre paa Jehovahs Dei og frygte ham. Han velsignes i Hustru og Børn, Vintræet i Husets Indre, Oliekvisterne rundt om Bordet; han velsignes ved at skue Jerusalems Lykke, thi fra Zion kommer Velsignelsen for ham, og han velsignes ved at skue Børn af sine Børn.

Fred over Israell!

De 9 Sange giver et elskeligt, mangesfarvet Billede af Høide- og Glædespunktet i Gudsfolkets Liv, — Pilegrimsfarterne til Jerusalem, — fra hvilke de drog sin bedste Aandsnæring og sit Livs reneste Poesi.

Anden Del af Samlingen,

hvis Slutning, Pf. 137, vi allerede har betragtet, omfatter 2 Grupper paa 3 festreise-Psalmer (131—133) og 3 Lovprisnings-Psalmer (134—136). De to første Psalmer i denne Samling:

Pf. 129 og 130

faar sit fulde Lys ved et heldigt og slaaende følgeskab. Thi kan Israell i 129 tale om, hvor uovervindeligt det er trods alle Trængsler fra Ungdommen af og trods de lange furer, Plougmandene har draget paa dets

Ryg, — uovervindelig, eftersom Jehovah udfører Dommen over alle Zions Hadere, saa maa den egentlige Kilde til denne Kraft dog ifølge Ps. 130 søges i den hellige Sæd, de enkelte grundfromme Sjæle, der raaber fra det Dybe, — der kjender Syndedybet og derigjennem og Tilgivelsens Hemmelighed, ved hvilken Gud alene ret frygtes. I saadan Skole har den fromme Sjæl lært den hellige Ventekunst i Syndemørkets og Trængslernes Nat, — den at bide paa Jehovah, paa hans Ord, ligesom Vægteren paa Morgenens, der sandelig ikke udebliver.

Uf denne Sæd er det, Israel maa lære den hellige Ventekunst og at begjære af Jehovah forløsning fra al Misgjerning. Deri ligger Israels Uovervindelighed. Israel trængt fra Ungdommen af (129, 1) og Israel forløst fra alle dets Misgjerninger (130, 8) er forbindelsesledet og Summen af de 2 Psalmer. Et elskeligt Billede fra Landlivet og især fra Pilegrimsfærden er den Hilsen, hvormed de forbigaaende hilsede Høstfolkene fra Veien (129, 8).

Ps. 132.

Davids tvende herlige Pilegrimsfange 131 og 133, ved hvilke han har skabt hele denne Psalmeart, i Anledning af, at Arken opførtes paa Zion (se Side 69), er yndigen stillet en paa hver Side af Ps. 132, i hvilken netop denne Arkens Opførelse er forherliget. I hver af de 4 Strofer nævnes Davids Navn (1, 10, 11 og 17); Tallet, fuldendelsens Tal, behersker Strofikken (4×10), ligesom i Ps. 89 forjættelsen til David som Grundlag for Hjælperaabet i Sisaksnøden er fremstillet i 4×10 Strofer. Forjættelsen til David skal holdes levende for Slægt efter Slægt ved at besynges paa festreiserne.

Jehovah paamindes først af Folket om at ihukomme David og hans Ed til Jehovah, der anføres i 6 Verslinier (3—5). Efter Beskrivelsen af, hvorledes Arken fandtes paa Ja'ars Mark, 2: Kirjat Jeim, anføres dernæst Salomos Ord (2 Kr. 6, 41) ligeledes i 6 Verselinier (V. 8—10), idet han byder Arken blive indført i det nye Tempel og beder Gud for Præsterne og de fromme, og at han for Davids Skyld ikke vil vise sin Salvede tilbage.

I den anden Del gives os Guds Svar først til David (V. 11—13), ligeledes i 6 Verslinier, og dernæst (V. 14—18) til Salomo i en fuldtonende, 10 Linier omfattende Stadfæstelse af Salomos Bøn for Præsterne og de fromme og af Dobbeltforjættelsen om Hornet og Lampen. Forjættelsen om "Hornet" møder os allerede i Hannas profetiske Lovsang (1 Sam. 2, 10): "Gud vil ophøie sin Salvedes Horn", og senere i Ps. 89, 25; "Lampen" var vistnok det Navn, som blev givet David af hans Soldater (2 Sam. 21, 17), men af ham ydmygt lagt for Herrens Fødder (2 Sam. 22, 9): "Du er mit Lys". Dette Ord om Lysen eller Lampen*) blev stadfæstet til Salomo (1 Kg. 11, 36): "Men hans Søn vil jeg give een Stamme, for at der alle Dage maa være en Lampe for David, min Tjener for mit Afsyn i Jerusalem", og den optages igjen (1 Kg. 15, 4) til Rehoboams ugudelige Søn Abiam, da Gud opreiste den fromme Asa, og den blev for tredje Gang gjentaget i Anledning af den ugudelige Joram (2 Kg. 8, 19). Ligesom 11—13 er Svaret paa Davids Bøn,

---

*) Det samme Ord "Lys" er i 2 Sam. 22, 9 oversat med Lys, som i Ps. 132, 17 oversættes med Lampe og træder i Luc. 1, 72 atter igjen os imøde som: "Lys fra det Høie".

faa vil det springe i Dinene, hvorledes 14—18 er Svaret paa Salomos Ord, og hvor helstøbt Psalmen er.

Sin Opfyldelse fik Psalmen, da Engelens Ord lød til Maria: "Jeg vil give ham Davids, hans faders, Trone, og der skal ikke være Ende paa hans Kongerige". Da blev Præsten Zacharias "klædt i frelse" og profeterede om "frelses-hornet i Davids Hus" (Luc. 1, 69) og om "Lyset fra det Høie" (Luc. 1, 72), altsaa netop Psalmens Dobbeltprofeti som opfyldt i Kristo.

Festreise-Psalmerne slutter med Ps. 134, der indleder tvende høitstemte Lovprisningspsalmer.

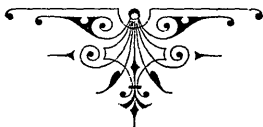
Ps. 134.

I denne lille Psalme kommer paa en gribende Maade en Side af Gudstjenesten til fremstilling i Sang, — Tempeltjenesten om Nætterne. 1 Kr. 9, 33 beviser, at der var Nattetjeneste i Templet. Psalmen er et Opraab til Lovprisning og Bøn, som Pilegrims-menigheden henvender til de i Templet om Natten fungerende Præster og Leviter, hvorved Menigheden (V. 3) kommer til Bevidsthed om, hvilken Velsignelse der fra Himmels og Jordens Skaber udgaar baade Dag og Nat fra Zion.

Ps. 135 og 136

er ganske i Stil med de ezechianske Psalmer 113, 114 og 115. Ordet om Afguderne (135, 16 f.) møder os ordret efter 115, 4 f., ligesom Tiltalen til Israels Hus, Arons og Levis Hus og Profelyterne (V. 19) er eiendommelig for Ezechiaastiden (Ps. 115, 12 f.). Ligesom Sam-

menstillingen af Guds Skabergjerning (135, 6 f. og 137, 7 f.) med hans Undergjærninger i Ægypten og Canaan-Lovprisningen samles tilslut paa det skjønneste i det uafbrudt gjentagne: "Thi evindelig varer hans Miskundhed" som al Lovprisningens egentlige og uafsladelig strømmende Kilde.

VI.

De 5 Slutnings- og Lovpsalmer.

Det fra Landsflygtigheden hjemvendte Israels Sangbog bestod først og fremst af en Samling af de gamle festreisepsalmer med den deilige Indgang Ps. 119 af den unge Mand, som ved at grunde paa Herrens Vidnesbyrd er bleven "fløgere end alle sine Lærere" (V. 99) og ret er en værdig Repræsentant for den nyfødte, unge Coloni, — og som slutter med det stemningsfulde Tilbageblif paa Babylon, Ps. 137.

Men den egentlige Psalmebog, som senere blev skjænket den lille fortrykte Menighed med den ringe Begyndelse, som ikke maatte foragtes, da den spirekraftigt bar i sig hele Guds Riges fromhed, det er det mageløse Meesterstykke af 5 Lovprisningspsalmer af en eneste Støbning, hvormed Kronen blev sat paa hele Psalteret.

Det begribes let, at denne Samling blev Menighedens Hillet ved Morgengudstjenesten ligesom Ps. 113 — 118 var bleven det ved Paaskemaaltidet.

Der tages nu tilslut et Omsyn, et Grundsyn, et Opsyn; — et Omsyn i Guds Gjerning i den hele

Skabning, — et Grundsyn ned i Trængslernes Dyb og i Hjertedybet, hvor Gud fremforalt har sin Gjerning, — og et Opsyn til soli Deo gloria, — til et "han alene"*) (148, 13), idet alt ledes hen til Guds Pris.

Denne Samling kan ikke tilhøre den første Colonies Tid, da Haggai og Sacharja profeterede, men først den anden, da Esra og Nehemia kom fra Babel; i Ps. 147, 13 hedder det, at Gud har "gjort Jerusalems Portes Stænger faste" og saaledes beviser sig som "Jerusalems Gjenopbygger" (V. 2). I Aaret 458, under Artaxerxes den 1ste, kom Esra efter 5 Maaneders Reise med omtrent 3000 Erulanter, for største Delen af levitiske Slægter, til Jerusalem. 13 Aar senere (445) kom Nehemia, Mundskjænk, i Egenskab af Statholder, og medens Esra af al Magt havde gennemført Mose-loven, fremmede Nehemia Stadens, især Murenes og Portenes Bygning.

Ps. 146.

Vi kjender os strax igjen i Tiden efter Landsflygtigheden gennem Formaningen til ikke at stole paa Fyrster (V. 3), — den persiske Konge og hans Statholdere, paa hvis Naade og Gunst den lille Coloni syntes at bero. Nei, Hjælpen er i Jehovah, der kaldes Jakobs Gud, han, som og kom tilbage fra Landsflygtigheden.

Hvor kraftigt fremholdes det ikke, at han, som har skabt Himmel og Jord, hans Gjerning — deri bevarer han sin Sandhed evindeligt (V. 6) — gjælder fremfor alt de fortrykte, Hungrige og Bundne, de Blinde, Udbøiede og Retsfærdige, de fremmede, faderløse og En-

---

*) Delitzsch har vistnok Ret i at oversætte: "han alene", ikke "det (Guds Navn) alene."

fer; de Ugudelige afvises derimod med eteneste gribende Ord: deres Dei gjør Gud froget.

Jehovah, som hersker kongeligt, er og bliver Zions Gud fra Slægt til Slægt; det maa i denne trange Tid vel betænkes.

Dobbeltpsalmen 147

antages i Almindelighed at være sunget ved den Mur-indvielsesfest, som Nehemia foranstaltede. Efterat han var vendt tilbage til Susa for at modvirke Bagvaskelsen mod Folket ved det persiske Hof, anordnede han ved sit andet Ophold en Indvielsesfest af Murene (Neh. 12, 27—47). Folkets fornemste Mænd med Præster og levitiske Musikere, som var bleven indkaldt fra Landet omkring Byen, deltes i den vestlige Del af Byen i to Processioner og drog, den ene med Esra i Spidsen omkring Byens høire Del, og den anden, hvortil Nehemias sluttede sig, om den venstre, medens Folket skuede ned fra Murene; de traf sammen paa Østsiden af Byen og stillede sig op i Templet, hvor festofferne bragtes under Jubel og Musik. Det er meget sandsynligt, at Psalme 147 blev sunget ved denne Leilighed. Ifølge Septuaginta er det en Dobbeltpsalme 1—11 og 12—20. V. 1—11 er virkelig et Hele for sig, og ligesaa 12—20, hvor det samme Thema gjenoptages fra en anden Side. Den er digtet i Regntiden, da der faldt Sne og Hagel, men milde Foraarsvinde og Tøveir allerede begyndte at indtræde (V. 18).

Gud har atter bevist sig som den, der samler Israels Fordrevne, ved hvem han gjenopbygger Jerusaleem (V. 2), men de Sønderknuste af Hjertet (V. 3), de Sagtmodige (V. 6), de som frygter ham og venter paa hans Misfandhed (V. 11), det er dem, Herrens Gjer-

ning fremfor alt er tilbendt, og i dem har han Behag. Ordet: "Behag" corresponderer i V. 10 og 11, og paa samme Maade Ordet: "Tal" i V. 4 og 5; Stjernernes Tal bestemmer Gud og — hvad intet Menneſke kan gjøre — han alene nævner dem alle ved Navn, men medens Stjernerne har et af Gud bestemt Tal, ſaa er der absolut intet Tal paa Guds forſtand. Og det ſtolteſte, ſom findes, Mandens Ben, har Gud ligesaa lidt Behag i ſom til Heſtens Styrke, men i dem, ſom frygter ham og venter paa hans Miſkundhed, — de Bodfærdige og Troende, i dem har han Behag.

I den anden Del (12—20) corresponderer paa ſamme Maade "Ord" i V. 15 og 18 med "Ord" i V. 19. Han, paa hvis Ord Sneen og Rimen og Hagelen falder, og paa hvis Ord det igjen ſmelter ved foraarsvinden, — han har kundgjort ſit Ord til ſit folk fremfor alle andre folk, — hvor maa det dog være hans ſtørſte Gjerning (11), — han har kundgjort ſine Bud og ſine Domme, — diſſe Domme*), ſom Hedningerne ikke kjender. Hvor ſkulde dog Jeruſalem priſe ham for alt, han nu har gjort imod det (12—14).

Pſ. 148.

Efterat Læſeren nu gjennem hele Bogen har fulgt Arbeidet for at finde Pſalmernes rette poetiſke Bygning, vil det intereſſere at gjøres opmærkſom paa, at denne Pſalmes Strofiſk og kan være 8×4 (iſtedetfor 5×6), hvorved Pſalmens Grundtanke ſpringer ſtærkere i Øinene:

---

*) Her burde overſættes med "Domme" og ikke "Love", da det ſamme Ord vender tilbage 149, 9: "den ſamme Dom", ſom tilſlut ſkal fuldbyrdes af Iſrael paa Hedningerne.

1. Hallelujah
Lover Jehovah fra Himlene,
Lover ham i det Høie,
2. Lover ham alle hans Engle,
Lover ham al hans Hær!

1.

3. Lover ham Sol og Maane,
Lover ham alle I lysende Stjerner!
4. Lover ham, I Himlenes Himle
Og i Vande, som er oven over Himlen!

5. De skal love Jehovahs Navn;
Thi han bød, og de blev skabt;
6. Og han satte dem paa deres Sted for steds, for evigt,
Lov gav han dem, og de overskrider ikke.

2.

7. Lover Jehovah fra Jorden,
I Søhyrer og alle Vanddyb,
8. Ild og Hagel, Sne og Damp,
Stormvind, som udretter hans Ord,

9. I Bjerge og alle Høie,
Frugttræer og alle Ceder!
10. I vilde Dyr og alt Kvæg,
Krybdyr og vingede Fugle!

3.

11. I Jordens Konger og alle Folk,
I fyrster og alle Jordens Dommere,
12. I Unglinger saa og I Jomfruer,
I Gamle tilligemed de Unge:

13. De skal love Jehovahs Navn;
Thi høit ophøiet er hans Navn,

Han alene;
Hans Majestæt er over Jorden og Himmelen.

*

*

14. Og han har ophøiet et Horn for sit Folk,
En Tehilla *) for alle hans fromme,
for Israels Børn,
Det Folk, som er ham nær.

Ved denne Strofik fremtræder flarere Psalmens skjønne Grundtanke, at Englene, al Guds Hær (1 Kg. 22, 19) skal være Korførere i Lovsangen, men at Guds Folk, hans fromme, den levende Menighed, som fremfor alle er ham nærmest, skal have det sidste Ord, — give den høieste, stærkeste og bedste Tone i sit Tehilla til Englenes og al Verdens Lovsang.

Sol, Maane og Stjerner, — Himlenes Himle og Skyerne, — de har at prise Gud som Skaber og for den uroffelige, uoverskridelige Lov han gav dem. Al jordisk Skabning og alle Dyr er og kaldet til at love, — men Menneskene (U, f) er kaldet til at love Jehovahs Navn, — til et "lebedo," et soli Deo gloria, fordi det ser hans Majestæt baade over Jorden og over Himmelen. Men det allerhøieste er Gudsfolkets Tehilla, fordi Gud nu igjen har givet et Navn for sit Folk, og det et høit, ved atter at skjænke det sin selvstændige, enestaaende Plads blandt folkene.

Det er dette Tehilla som udføres i

Ps. 149

og som med fuld Ret kaldes "en ny Sang." Den som

---

*) Tehilla, Lovsang, dette Ord som David først indførte i sin sidste Lovprisnings-Psalme 145 i Overskriften og som siden blev Navnet paa hele Psalmebogen: "Lovsangenes Bog," udtrykker skjønt, at det sidste og høieste Maal for al Bøn og Guds- frygt er Lovsang.

i de frommes Forsamling har Guds Ophøielse i sin Mund, den skal og opleve Guds-Rigets Seier og være med at dømme Verden (1 Cor. 6, 2). Ligesom det, at Gud har ophøiet et Horn for sit Folk (148, 14), er:

"en Lovsang for alle hans fromme"

saaledes er det at fuldbyrde Hævn og Dom over Hedningerne

"en Ære for alle hans fromme".

Dette maa ske ifølge en "skrevet Dom", saaledes som forlængst er forkyndt i Psalme 2, 9, til hvilken som Begyndelses- og Program-Psalme Psalteret hermed vender tilbage for i Ps. 150 at udflinge i et tifoldigt:

"E over!"

Alt hvad der har Ande, love Jehovahl!

Psalmernes Bog

i oprindelig poetisk form

2den Del

Psalme 1.

1.

1. Salig den Mand, som ei vandrer i Ondes Raad,
Dg ikke træder ind paa Synders Bei,
Ei heller sidder i Spotteres Sæde;
2. Men har sin Lyst i Jehovahs Lov,
Dg grunder paa hans Lov baade Dag og Nat.

2.

3. Han skal være ligesom et Træ,
Plante ved Bækkens Bænde,
Der giver sin Frugt i rette Tid,
Dg hvis Løb ikke visner,
Dg alt, hvad han gjør, det skal lykkes.

3.

4. Ikke saa de Ugudelige!
Men de ere lig Abner,
Dem Binden bortveirer.
5. Derfor skulle Ugudelige ikke bestaa i Dommen,
Ei heller Syndere i Retfærdiges Menighed.
6. Thi Jehovah kjender Retfærdiges Bei,
Men Ugudeliges Bei gaar tilgrunde.

Psalme 2.

I. 1.

1. Hvorfor larme Hedningerne,
Dg pønse Folkene paa Faafængt?
2. Jordens Konger rejse sig,
Dg Fyrsterne raadslaa sammen —
Mod Jehovah og mod hans Salvede:
3. „Vader os sønderrive deres Baand
„Dg kaste deres Ræb af os“.

2.

4. Han, som troner i Himmelen, ler,
Herren, han spotter dem;

1 — Storjohann: Psalmerne's Bog.

5. Saa taler han til dem i sin Brede,
Og i sin Harmeforsærder han dem:
6. „Dg jeg, — jeg har dog indsat
„Min Konge paa Zion,
„Mit hellige Bjerg“. —

II. 1.

7. Jeg vil kundgjøre, hvad fastsat er!
Jehovah sagde til mig:
„Du er min Søn, jeg fødte dig idag.
8. „Begjær af mig, saa vil jeg give dig
„Fædninger til Urb og Jordens Ender til Eie.
9. „Du skal knuse dem med Jernspir,
„Som Pottemagerkar slaa dem istykker.“

2.

10. Og nu, I Konger, handler viselig!
Iader Eder advare, I Jordens Dommere!
11. Tjener Jehovah med Frygt og jubler med Bæven.
Rysjer Sønnen, at han ei skal brebes,
Og I gaa tilgrunde paa Veien;
Thi snart kunde hans Brede optændes.
Salige alle de, som forlade sig paa ham.

Psalm 3.

1. En Psalm af David, da han flyede for Absalon, sin Søn.

1.

2. Jehovah, hvor mange ere mine Fiender!
Mange reise sig imod mig;
3. Mange sige om min Sjæl:
„Der er ingen Frelse for ham hos Gud.“ Sela.

2.

4. Men du, Jehovah, er Skjold om mig,
Min Vre og den, som opløfter mit Hoved.
5. Med min Røst raaber jeg til Jehovah,
Og saa svarer han mig fra sit hellige Bjerg. Sela.

3.

6. Jeg lagde mig, da sovne jeg —
Baagnet er jeg, thi Jehovah støtter mig.
7. Ikke frygter jeg for Titusinder af Fjolt,
Der rundt omkring leire sig imod mig.

8. Reis dig, Jehovah,
Frels mig, min Gud!
Thi du slaar alle mine Fiender paa Kindbenet,
Ugudeliges Tænder sønderbryder du.
9. Jehovah hører Frelsen til;
Over dit Folk være din Betsignelse! Sela.

Psalm 4.

1. Til Sangmesteren, med Strengelæg. — Psalm af Davids.
2. Naar jeg raaber, da svar mig, min Retsfærd's Gud!
I Trængselen har du stæffet mig Rum;
Vær mig naadig og hør min Bøn! —
- 1.
3. I Stormandsønner! Hvor længe skal min Vre skjændes?
Hvortlænge ville I elske Skinnet, søge Løgn? Sela.
4. Skjønner dog, at Jehovah har udkaaret sig en From!
Jehova hører, naar jeg raaber til ham.
- 2.
5. Bredest, men lynder ikke!
Tænker efter i Eders Hjerter paa Eders Veie og forstummer!
6. Offrer Retsfærdigheds Offere, [Sela.
Og forlader Eder paa Jehovah!
- 3.
7. Mange sige: „Hvo vil dog lade os se godt?“
Opløst du dit Ansigts Rys over os, o, Jehovah!
8. Du har givet mig Glæde i mit Hjerte.
Mere end da, naar deres Korn og Most er mangfoldig.
9. I Fred vil jeg baade lægge mig og sove ind,
Thi du, Jehovah, affondret
Lader du mig bo i Tryghed.

Psalm 5.

1. Til Sangmesteren, til Requies. — Psalm af Davids.
- 1.
2. Lyt til mine Ord, o Jehovah,
Giv Agt paa min Tante!

3. Mærk paa mit Klageraad, min Konge og min Gud!
Thi til dig udgaar min Bøn.

4. Jehovah,aarle vilde du høre min Bøn,
Aarle frembær jeg Offer til dig og venter.

2.

5. Thi ikke er du en Gud, som har Behag i Ugudelighed,
Ikke faar den Onde bo hos dig;

6. Ikke holde Hovmodige Stand for dine Dine;
Du hader alle dem, som øve Uret.

7. Du lader dem, som tale Løgn, gaa tilgrunde,
Den blodgjerrige og falske Mand afflyr Jehovah.

3.

8. Men jeg faar ved din rige Naade gaa ind i dit Hus,
Kaste mig ned mod dit hellige Tronsæde i din Frgt;

9. Led mig ved din Retfærdighed for mine Modstanderes Skyld,
Gjør din Vej jevn for mit Ansigt;

10. Thi i hans Mund er intet Fast, deres Fjandre er Fordærvelse,
Deres Strube en aaben Grav, sin Tunge gjøre de glat.

4.

11. Lad dem bøde, Gud, falde ved sine Anslag,
Størt dem ned for deres mange Misgjerningers Skyld!
Thi de ere gjenstridige imod dig.

12. Og glæde sig skulle alle, som forlade sig paa dig, —
Suble evindeligt, og du være Skjærm over dem,
Og fryde sig i dig skulle de, som elske dit Navn.

*

*

13. Thi du, du velsigner den Retfærdige, Jehovah;
Som et stort Skjold dækker du ham med Naade.

Psalm 6.

1. Til Sangmesteren, med Strengelæg, efter Scheminith. — En Psalm af Davids.

1.

2. Jehovah, ikke i din Brede straffe du mig,
Og ikke i din Harmes tugte du mig!

3. Vær mig, naadig, Jehovah, thi henvisnet er jeg;
Helbred mig, Jehovah, thi mine Ben ere forjærbede.

4. Og min Sjæl er saare forfærdet —
Og du, o Jehovah, hvor længe?

5. Vend om, Jehovah!

Udfri min Sjæl!

Frels mig for din Miffundheds Skyld!

6. Thi i Døden er der ingen Fjertommen af dig,

I Helvede, hvo vil der prise dig?

3.

7. Træt er jeg af mine Sulte,

Jeg giennembløder hver Nat min Seng —

Med mine Taarer væder jeg mit Veie;

8. Hentæret af Kummer er mit Die,

Det er ældet for alle mine Fienders Skyld.

4.

9. Biger fra mig alle I, som vbe Uret!

Thi hørt har Jehovah min Graads Røst,

10. Hørt har Jehovah min ydmøge Begjæring,

Jehovah tager imod min Bøn.

11. Bestjæmmede og faare forfærdede borde alle mine Fiender,

De skulle vige tilbage, blive tilfamme i et Dieblit.

Psalm 7.

1. En Schigajon af David, som han sang for Jehovah
formedelst Benjaminiten Kusch's Ord.

I. 1.

2. Jehovah, min Gud, paa dig forlader jeg mig;

Frels mig fra alle mine Forfølgere og red mig,

3. At ikke Fienden som en Løve skal sønderrive min Sjæl,

Sønderbryde, og der er ingen, som redder.

2.

4. Jehovah, min Gud, dersom jeg har gjort saadant,

Dersom der er Uret i mine Hænder,

5. Dersom jeg gjengjældte den Dndt, som holdt Fred med mig —

Jeg reddede jo den, som er min Modstander uden Grund —

3.

6. Saa forfølge Fienden min Sjæl,

Og han indhente den,

Og træde mit Liv til Jorden,

Og lægge min Ære i Støvet. Sela.

4.

7. Staa op, Jehovah, i din Brede,
Reis dig mod mine Fienders Rasen
Dg vaagn op til min Hjælp!
Dom har du jo paabudt.

5.

8. Dg lad saa Folkenes Forsamling omringe dig,
Dg over den vende du tilbage til det Høie.
9. Jehovah holder Dom over Folkene;
Dom mig, Jehovah, efter min Retfærd og min Ustyld hos

II. 1.

(mig.

10. Lad dog de Ugudeliges Ondskab saa Ende
Dg stadfæst den Retfærdige!
Du er jo den, som prøver Hjerter og Nyrer,
En retfærdig Gud.

2.

11. Mit Skjold er hos
Han, som frelser de Løsligede af Hjertet.
12. Elohim er en retfærdig Dommer
Dg en Gud, som truer hver Dag.

3.

13. Dersom han ikke vender om, saa hvæsser Han sit Sværd.
Spænder sin Bue og gjør den færdig,
14. Dg bereber dødbringende Raaben imod ham;
Sine Pile gjør Han brændende.

4.

15. Se, han er paa vei til at føde Misgjerning,
Er svanger med Ulykke og yngler Skuffelse.
16. En Faldgrube har han gravet og hulet den ud;
Men han falder i den Grav, han beredte.

5.

17. Den Ulykke, han forvoilder, falder tilbage paa hans Hoved,
Dg over hans egen Jsse kommer hans Bold.
18. Jeg vil prise Jehovah efter hans Retfærdighed
Dg lovsunge Jehovah, den Høiestes Navn.

Psalm 8.

1. Til Sangmesteren, efter Githit — Psalm af David.
2. Jehovah, vor Herster,
Hvor herligt er dit Navn over al Jorden.

1.

- Du, som har bredt din Pragt over Himmelen,
 3. Af Smaabørns og Diendes Mund
 Grundede du en Magt for dine Fienders Skyld,
 For at maalbinde Modstanderen og den Hævngjerrige.

2.

4. Naar jeg ser din Himmel, dine Fingres Værk,
 Maanen og Stjernerne, som du beredte:
 5. Hvad er en Dødelig, at du ihukommer ham,
 Og en Menneftesøn, at du tager dig af ham?

3.

6. Og du gjorde ham lidet ringere end Gud,
 Og kronede ham med Ære og Herlighed, —
 7. Gjorde ham til Herfter over dine Fjenders Gjerninger;
 Alting har du lagt under hans Fødder:

4.

8. Faar og Kvæg, alle tilhøbe,
 Ja, endog Markens vilde Dyr, —
 9. Himmelenes Fugle og Havets Fiske,
 Hvad der drager gennem Dybenes Stier.
 * *
 10. Jehovah, vor Herfter,
 Hvor herligt er dit Navn over al Jorden!

Psalme 9. *)

1. Til Sangmesteren efter Muth Labben. — Psalme af David.

1.

- a. 2. Jeg vil prise Jehovah af ganske Hjerter,
 Jeg vil fortælle alle dine Undergjerninger;
 3. Jeg vil glæde mig i dig og fryde mig,
 Jeg vil lovsynge dit Navn, du Høieste.

2.

- b. 4. Fordi mine Fiender vege tilbage; —
 Faldt og omkom for dit Ansigt;
 5. Thi du har stæffet mig Ret og Dom,
 Du satte dig paa Tronen som retfærdig Dommer.

*) Jf. bet. for de 22 hebraiske Bogstaver, efter hvilke disse „alfabetiske“ Psalmer ere ordnede, sætte vi norske Bogstaver. Ps. 9 og 10 er ved Alfabetet forbundet til en Dobbeltpsalme, uagtet en Del af Bogstaverne, som begynde Linien, ere udeladte i Psalme 10.

3.

- c. 6. Medtordnet har du Hedningerne,
Tilintetgjort den Ugudelige,
Deres Navn har du udsløttet
Evindelig og altid.

4.

- d. 7. Fienden, —
Odelagte til Ruiner ere de for bestandig!
Og Stæderne har du omsthyrtet,
Tilintetgjort er deres, ja deres Shufommelse.

5.

- e. 8. Men Jehovah troner til evig Tid,
Han har reist sin Trone til Dom;
9. Og han, han skal dømme Forderige i Retfærd,
Affige Dom over Folkene i Retvished.

6.

- f. 10. Og Jehovah er en Borg for den Utrykte, —
Borg for Liden med Hængt Udsigt.
11. Og paa dig skulle stole de, som kjende dit Navn,
Fordi du ikke forlod dem, dig søge, Jehovah!

7.

- g. 12. Lobhænger Jehovah, han, som bor paa Zion,
Kundgjører blandt Folkene hans store Gjerninger
13. At han, som hevner Blod, kommer dem ihu;
Ei har han forglemte de Elendiges Strig.

8.

- h. 14. Jehovah, vær mig naadig, se min Plage af mine Hædere,
Du, som opløfter mig fra Dødens Porte,
15. At jeg kan forkynde al din Pris,
I Zions Datters Porte fryde mig i din Frelse.

- i. 16. Sunkne ere Hedningerne i den Grav, de grove,
I det Garn, de skjulte, fangedes deres Fod.
17. Kjendt blev Jehovah, Dom har han holdt,
I egne Hænders Gjerninger villedes den Ugudelige.

10.

[Higgajon Scla.]

- j. 18. Vige hen skulle Ugudelige ad Helvede til,
Alle Hedninger, — de, som glemme Gud.

19. Thi ikke skal den Arme glemmes for bestandig, —
Sagtmødiges Begjæring gaa tilgrunde for evigt.

11.

- k. 20. Reis dig, Jehovah, lad ei den Dødelige faa Magt,
Lad Hedningerne worde bømte for dit Ansigt,
21. Lad Frygt komme over dem, o Jehovah,
Lad Hedningerne kjende, at de ere Dødelige. Sela.

Psalme 10.

1.

1. Hvorfor, Jehovah, staar du langt borte,
Skjuler dig i Tider med stengt Udsigt?
2. Ved den Ugudeliges Hovmod ængstes den Glendige, —
Fanges i de Rænker, som han har udtænt.

2.

3. Thi en Ugudelig roser sin Sjæls Begjæring,
Og en Rovgjerrig siger Jehovah Farvel, forhaaner ham.
4. Den Ugudelige siger i sit Hovmod: „Han hjem søger ei!“
„Der er ingen Gud“, det er Summen af hans Tanker.

3.

5. Hans Veie lyffes til enhver Tid,
Langt borte fra ham i det Høie ere dine Domme.
Alle hans Modstandere, han blæser ad dem.

4.

6. Han siger i sit Hjerte: „Jeg skal ei roffes,
„Fra Slægt til Slægt ikke stedes i Ulykke“.
7. Af Banding er hans Mund fuld og af Ewig og Vold,
Under hans Tunge er der Ulykke og Ondskab.

5.

8. Han ligger i Baghold ved Gaardene,
Paa lønlige Steder morder han den Ulykkelige.
Hans Dine spejde efter den Ulykkelige.

6.

9. Han lurar paa lønligt Sted lig Løven i sit Krat,
Lurer for at gribe den Glendige;
Han griber den Glendige,
Idet han drager ham i sit Garn.

7.

10. Han bøier sig, — bukker sig ned,
Og for hans stærke Klør falde Elendige.
11. Han siger i sit Hjerte: „Gud har glemt,
„Stjult sit Ansigt, han ser det aldrig.“

8.

- s. 12. Reis dig, Jehovah! Gud, løst din Haand,
Ikke forglemme du de Elendige;
13. Hvorfor tør den Ugudelige foragte Gud,
Sige i sit Hjerte: „Du hjem søger ei?“

9.

- t. 14. Du har seet, thi Nød og Kummer stuer du,
For at lægge dem i din Haand;
Til dig overlader den Elendige sin Sag,
Du er den Faderløses Fader.

10.

- u. 15. Sønderbryd den Ugudeliges Arm, — og den Onde,
Hjem søg hans Ugudelighed, saa den ei findes mere.
16. Jehovah er Konge evindelig og altid.
Omfomne ere Hedningerne af hans Land.

11.

- v. 17. De Sagtmodiges Begjæring hører du, Jehovah!
Du styrker deres Hjerte, vender Øret til,
18. For at dømme i Faderløses og Fortrængtes Sag.
Ei længer skal en Dødelig paa Jorden volde Skræk.

Psalm 11.

1. Til Sangmesteren. — Af David.

1.

1. Paa Jehovah stoler jeg; hvi sigе I til min Sjæl:
„Flyr til Eders Bjerg som en Fugl!
2. „Thi se, de Ugudelige spænde Buen,
„Have lagt sin Pil paa Strengen
„For at skyde i Mørke paa Oprigtige af Hjertet.
3. „Naar Grundvoldene nedbrydes,
„En Retfærdig — hvad udretter saa han?“ —

2.

4. Jehovah, i hans hellige Tempel,
Jehovah, hvis Trone er i Himmelen,
Hans Dine stue, hans Blit prøve Menneskebørn.

Psalm 13.

1. Til Sangmesteren. — Psalm af David.

1.

2. Hvor længe, Jehovah? Vil du bestandig glemme mig?
Hvor længe vil du skjule dit Ansigt for mig?
3. Hvor længe skal jeg huse Sorrig i Sjælen, Rummer i
Hjertet Dagen lang?
Hvor længe skal min Fiende ophøje sig over mig?

2.

4. Se hid, hør mig, Jehovah, min Gud!
Opklar mine Dine, at jeg ei skal sove hen i Døden, —
5 Min Fiende ikke sige: „Seg sit Overhaand over ham“,
Mine Modstandere skulle fryde sig, naar jeg vakler.

3.

6. Men jeg, jeg forlader mig paa din Ristundhed;
Mit Hjerte skal fryde sig i din Frelse;
Jeg vil lovsynge Jehovah,
Thi han gjør vel imod mig.

Psalm 14.

1. Til Sangmesteren. — Af David.

1.

Daaren siger i sit Hjerte:
„Der er ingen Gud“.
Fordærbede, vederstyggeslige ere deres Gjerninger,
Der er Ingen, som gjør godt.

2.

2. Jehovah stuer fra Himmelen
Ned paa Menneffens Værn
For at se, om der er en Forstandig,
Noget, som søger Gud.

3. De ere alle afvegne,
Alle tilhøbe fordærbede;
Der er Ingen, som gjør godt,
Der er ikke engang en.

4.

4. Sandse de da ei, alle, som øve Uret,
De, som øde mit Folk,

Ret som de aad Brød, *)
 Paa Jehovah kalde de ikke.

5.

5. Der forfærdedes de med Forfærdelse,
 Thi Gud var blandt den retfærdige Slægt.
6. Gjerer kun den Elendiges Raad tilskamme,
 Thi Jehovah er dog hans Tilflugt.

6.

7. Hvo giver Frelse fra Zion for Israel?
 Naar Jehovah vender sit Folks Fængenskab,
 Da skal Jakob fryde sig,
 Da skal Israel glæde sig.

Psalme 15.

Psalme af Davids.

1. Jehovah, hvo skal bo i dit Paulun?
 Hvo skal bygge paa dit hellige Bjerg?

1.

2. Den, som vandrer ustraffelig,
 Og som over Retfærdighed, —
 Og den, som taler Sandhed af sit Hjerte,
 Paa hvis Tunge der ei er Dagvæstelse —

2.

3. Den, som ikke gjør sin Broder Ondt
 Og ei bringer Skjændsel over sin Næste, —
4. Den, i hvis Dine den Fortastede er foragtelig
 Og som ærer dem, der frygte Jehovah, —

3.

Den, som sværger sig selv til Skade
 Og som ikke bryder sit Ord, —

5. Den, som ei laaner sine Penge ud mod Nager
 Og ikke tager Gave mod en Ufkyldig, —

*

Den, som gjør disse Ting,
 Skal ikke roffes evindeligt.

*) 4 Mos. 14, 2.

Psalm 16.

1. Et Miktam af David.

1.

Bevar mig, o Gud, thi jeg forlader mig paa dig.

2. Jeg siger til Jehovah: „Du er Herre,

„Udenfor dig har jeg intet Gode“,

3. Og til de Hellige, som ere i Landet:

„Disse ere de Herlige, i hvem jeg har al min Lyst“.

2.

4. Mange ere deres Smerter, som tilbytte sig en anden;

Jeg vil ei udghe deres Drikkeoffre af Blod,

Og ikke vil jeg tage deres Navne paa mine Læber. —

5. Jehovah er min tilfaldne Del og mit Bæger;

Du gjør min Dod herlig.

3.

6. Maalefnorene faldt for mig paa yndige Steder,

Ja, den Arv den tykkes mig støn. —

7. Jeg vil lovpriise Jehovah,

Han, som har givet mig Raad;

Ogsaa om Nætterne minde mine Åhrer mig.

4.

8. Jeg sætter Jehovah for mig bestandig;

Thi han er ved min Høire; jeg rolfes ei;

9. Derfor glæder sig mit Hjerte,

Saa min Ære jubler,

Tryggelig skal ogsaa mit Rød bo.

5.

10. Thi til Dødsriget skal du ei overlade min Sjæl, —

Ikke lade din Hellige se Forraadnelse;

11. Du skal lade mig kjende Livets Bei;

Glædens Fylde er for dit Ansigt,

Livsalighed ved din Høire evindeligt.

Psalm 17.

1. En Bøn af David.

I. 1.

Hør, o Jehovah, paa Retfærdighed, mærk paa mit Klageraab

Vend Øret til min Bøn fra Læber uden Svig!

2. Fra dit Ansigt udgaa min Ret,

Dine Dine stue hen til Oprigtighed!

2.

3. Du har prøvet mit Hjerte, besøgt det om Natten,
Du har ransaget mig;
Du fandt intet!
Tænker jeg Ondt, overskrider det ei min Mund.

3.

4. Overfor Mennefters Gjerninger har jeg efter dine Læbers
Taget mig vare for Voldsmandens Stier. [Ord
5. Mine Skridt holdt fast ved dine Fodspor,
Ikke vaklede mine Trin.

4.

6. Jeg, jeg paataalder dig, thi du, o Gud, svarer mig!
Vei dit Øre til mig, hør mit Ord!
7. Vis din Miffundhed i underfulde Gjerninger,
Du, som frelser Fortrøstningsfulde fra deres Modstandere
med din Høire.

II. 1.

8. Bebar mig som din Dieften,
Skjul mig under dine Fingers Skjgge
9. For de Ugudeliges Ansigt, som ødelægge mig,
For mine Dødsfiender, som omringe mig.

2.

10. Sit Fjethjerte tilslukke de,
Med sin Mund tale de hovmodig.
11. Hvor vi gaa, omgibe de mig nu;
Sine Dine rette de paa at fælde mig til Jorden.

3.

12. Han er lig en Løve, der higer efter at sønderrive,
Og en ung Løve, der ligger i Skjul.
13. Reis dig, Jehovah, træd imod ham, slaa ham ned,
Frels min Sjæl fra den Ugudelige med dit Sværd,

4.

14. Fra Menneftene med din Haand, Jehovah,
Fra denne Verdens Mennefter, som have sin Del i Livet,
Og hvis Bug du fylder med dine Skatte,
Som, rige paa Sønner, efterlade Overflod til sine Børn
15. Jeg, i Retfærdighed skal jeg sive dit Ansigt,
Mættes skal jeg, naar jeg opvaagner, ved din Skikkelse.

Psalme 18.

Til Sangmesteren.

1. Af Jehovahs Tjener David,
Som talte til Jehovah denne Sangs Ord
Paa den Dag, Jehovah havde frelst ham
Af alle hans Fienders Tag
Og af Sauls Haand.
2. Da sagde han:
Hjertenskær har jeg dig, o Jehovah, min Styrke!
3. Jehovah, mit Fjeld, min Standsø, min Redder!
Min Gud, mit Bjerg, det jeg flyr til,
Mit Skjold, min Frelses Horn, min Klippe!
4. Som lovpriiset paakaldte jeg Jehovah.
Og fra mine Fiender blev jeg frelst.

I. 1.

5. Omispændt havde mig Dødens Reb,
Og Fordærvellens Strømme mig forførdet;
6. Dødsrigets Reb omgave mig,
Dødens Snarer overfaldt mig.
7. I min Nød kaldte jeg paa Jehovah,
Og til min Gud streg jeg;
Han hørte fra sit Tempel min Røst,
Og mit Strig for ham kom til hans Øren.
8. Da skjalv og bævede Jorden og Bjergenes Grundbolde
Da rokkedes de, thi hans Brede var optændt, [rystede,
9. Røg steg op i hans Pust og Ild aad af hans Mund,
Gløder brændte fra ham.

2.

10. Da bøjede han Himlene og steg ned,
Og Mulm var under hans Fødder;
11. Da fór han paa Cheruber og fløi,
Da svævede han frem paa Veirets Ringer.
12. Da satte han Mørke til sit Skjul, rundt om sig til sit Telt*),
Sorte Bænder, dunkle Skyer;

*) I 2 Sam. 22, hvor Psalmen er optaget i sin historiske Sammenhæng, er denne Linie gjengivet saaledes: „Da satte han Mørke rundt om sig til sit Telt.“

13. Ved Glandsen foran ham gennemfor hans Stjer
Hagel og luende Gløder.
14. Da tordnede Jehovah i Himlene
Og den Høieste udgav sin Røst,
[Hagel og luende Gløder]*)
15. Da sendte han sine Pile, saa han splitted dem ad,
Og Lyn Slag i Slag, saa han drev dem paa Flugt.

3.

16. Da blev Vandenes Bund synlig,
Og Jordens Grundvolde blottedes;
Ved din Trubfel, o Jehovah,
For din Ræses Aandepust.
17. Han rakte fra det Høie og greb mig,
Drog mig op af store Bunde,
18. Reddede mig fra min stærke Fiende
Og fra mine Avindsmænd, thi de vare mig for mægtige.
19. Paa min Trængsels Dag saldt de over mig,
Da blev Jehovah til Støtte for mig.
20. Da førte han mig ud paa frit Fjeldt,
Han frelst mig; thi han havde Behag i mig.

II. 1.

21. Jehovah gjengjældte mig efter min Retfærd,
Efter mine Hænders Renhed lønnet han mig;
22. Thi jeg tog vare paa Jehovahs Stier,
Og ikke veg jeg i Ondskab fra min Gud;
23. Men alle hans Love havde jeg for Øie,
Og hans Bud lod jeg ei vige fra mig,
24. Saa jeg var fuldkommen med ham
Og vogtede mig for min Synd. —
25. Saa lønnet Jehovah mig efter min Retfærd,
Efter mine Hænders Renhed for hans Dine.

2.

26. Mod en From viser du dig from,
Mod en fuldkommen Mand viser du dig fuldkommen;

*) I 2 Sam. 22, 14 er „Hagel og luende Glør“ udeladt, hvilket beviser, at de her ere til nærmere Forklaring af „Røst“ indkomne som en Gjentagelse af W. 13, ligesom de og vilde afbryde den regelmæssige Strofik.

27. Mod en, som renser sig, viser du dig ren,
 Mod en Forvendt viser du dig vrang;
 28. Thi du, du frelser elendigt Folk,
 Og høitflyvende Dine fornedrer du;
 29. Thi du, du lader mit Dns skine,
 Jehovah, min Gud, opklarer mit Mørke;
 30. Thi ved dig gjennembrøder jeg Krigerfæarer
 Og ved min Gud springer jeg over Mure.

III. 1.

31. Gud — fuldkommen er hans Bei,
 Jehovahs Tale, grei er den;
 Skjold er han for alle dem,
 Som trostigen forlade sig paa ham.
32. Thi hvo er guddommelig foruden Jehovah,
 Og hvo er Klippe uden vor Gud?
 33. Den Gud, som omgjorder mig med Kraft,
 Saa at han gjør min Bei fuldkommen.
34. Han er det, der gjør mine Fødder som Hindernes
 Og lader mig staa urokket paa mine Høie.
 35. Han er det, der oplærer mine Hænder til Krigen
 Og mine Arme spænde Kobberbuen.
- 2.
36. Saa rækker du mig din Frelses Skjold,
 Og din Høire støtter og din Redladenbed ophøier mig.
 37. Du baner Bei under mig for mine Skridt,
 Og mine Anklær, de vakle ikke. —
38. Jeg forfølger mine Fiender og naar dem,
 Og vender ikke om, før de ere ødelagte;
 39. Jeg knuser dem og de kunne ikke reise sig,
 De falde under mine Fødder.
40. Saaledes omgjorder du mig med Kraft til Krigen,
 Saaledes bøier du mine Fiender under mig;
 41. Vender til mig mine Fienders Ryg,
 Og mine Avindsmænd, — dem udrybder jeg.

42. De strige, og der er ingen Frelser, —
Til Jehovah, men han svarer dem ikke.
43. Og jeg knuser dem som Støv for Vinden,
Som Gadeffarn tømmer jeg dem ud.
44. Du redder mig fra Fjolfeseider,
Sætter mig til Hoved for Nationer;
Et Folk, som jeg ikke har kjendt,
Mig tjene de.
45. Paa Ørelnd lystre de mig,
De Fremmedes Sønner smilte for mig*);
46. Fremmedes Sønner magtstjæles
Og komme stjælvende ud af sine Borge.
47. Levende er Jehovah og lovpriset min Klippe,
Og ophøiet er min Frelses Gud.
48. Den Gud, som gav mig Hevn
Og lagde Folketammer under mig.
49. Du er den, som frier mig fra mine Fiender,
Ja, du ophøiede mig over mine Modstandere.
- Fra Voldsmanden reddede du mig;
50. Derfor vil jeg prise dig blandt Hedningerne, Jehovah,
Og dit Navn, det vil jeg lovsynge,
Som den, der gjør sin Konges Frelsestyd stor,
Og gjør Miskundhed mod sin Salvende,
Mod David og hans Sæd til evig Tid.

Psalm 19.

1. Til Sangmesteren. — Psalm af David.

1.

2. Himlene fortælle uafbrudt Elohims Ære,
Og hans Hænders Gjerninger kundgør Firmamentet;
3. Dag lader sin Tale udstrømme til Dag,
Og Nat forkynder til Nat sin Kundskab. —

*) De to Linier i V. 45 ere i 2 Sam. 22, 45 vistnok med Rette stillede i omvendt Orden.

4. Der er ei Tale, og der er ei Ord,
Hvis Røst ei høres;
5. Over al Jorden udgaar deres Maalesnor
Og til Jorderigs Ende deres Frasagn.

2

- For Solen har han sat et Telt paa dem,
6. Og den er som en Brudgom,
Der kommer ud af sit Brudeskammer;
Den glæder sig som en Helt
Til at løbe sin Bane.
  7. Fra Himmels Ende er dens Udgang
Og dens Omløb indtil dens Ende,
Og for dens Glød er intet skjult.

3.

8. Jehovahs Lob er fuldkommen, — kvæger Sjælen,
Jehovahs Vidnesbyrd er trofast, — gjør Enfoldig vis.
9. Jehovahs Befalinger ere rette, — glæde Hjertet,
Jehovahs Bud er klart, — oplyser Dinene.
10. Jehovahs Dyrkelse er ren, — bestaar evindeligt.
Jehovahs Domme ere Sandhed, — retfærdige tilhobe.
11. Kosteligere end Guld, ja fint Guld i Dynge,
Og sødere end Honning, som drypper af Cellerne.

4.

12. Ogsaa din Tjener paamindes ved dem,
Stor Løn er der i at holde dem.
13. Feiltrin, — hvo mærker dem?
Lønlige Brøst tilgibe du mig!
14. Ogsaa fra Laster bevar din Tjener; ei faa de Magt over mig,
Saa bliver jeg fuldkommen saavel som fri for stor Over-
trædelse.
15. Til Velbehag være min Munds Tale og mit Hjertes Digten
For dit Ansigt, Jehovah, min Klippe og min Gjenløser.

Psalm 20.

1. Til Sangmesteren. — Af David.
(Bøn til Gud for Kongen.)

I. 1.

2. Jehovah bønne dig paa Trængsels Dag!
Jakobs Guds Navn skjærme dig!

3. Han sende dig Hjælp fra Helligdommen,
Og fra Zion være han din Støtte. —

2.

4. Han komme alle dine Madoffere ihu
Og finde dit Brændoffer fedt. (Sela.)

5. Han give dig efter dit Hjerte
Og opfylde hvert dit Raad.

(Chor.)

6. Maatte vi kunne juble over din Frelse
Og løfte Banneret i vor Guds Navn.

(Antifoni.)

II. 1.

Jehovah opfylde alle dine Ønsker!

7. Nu ved jeg, at Jehovah frelser sin Salvete,
Han skal svare ham fra sin hellige Himmel
Med sin frelsende Høires Magtesgjerninger.

2.

8. Disse prise Krigsbogte, disse Heste,
Vi prise Jehovah, vor Guds Navn.

9. De, de synke i Knæ og falde,
Men vi, vi staa og holde Stand.

(Chor.)

10. O! Jehovah, frels!
Kongen bønføre os den Dag, vi raabe!

Psalme 21.

1. Til Sangmesteren. — Psalm af David.
(Tat til Gud for Kongen.)

I. 1.

2. Jehovah, over din Magt glæder Kongen sig
Og over din Frelse, hvor saare jubler han!
3. Hans Hjertes Forlangende har du givet ham,
Ikke nægtet ham hans Hjertes Begjæring. Sela.

2.

4. Thi du kom ham imøde med Betsignelser af Godt,
Satte en Krone af fint Guld paa hans Hoved.
5. Liv begjærede han af dig, du gav ham,
Længde af Dage, evindeligt og altid.

3.

6. Stor er hans Vre formedelst din Frelse,
Høihed og Herlighed lægger du paa ham;
7. Thi du satte ham til Velsignelse evindeligt,
Fryder ham med Glæde for dit Ansigt.

(Chor.)

8. Ja, Kongen forlader sig paa Jehovah,
Og ved den Høiestes Naade roffes han ei.

(Antifoni.)

II. 1.

9. Finde skal din Haand alle dine Fiender,
Din Høire skal finde dine Alvindsmænd.
10. Som en gloende Duv skal du gjøre dem,
Naar du lader tilskyne dit Ansigt.

2.

- Jehovah skal i sin Brede opsluge dem,
Og fortære dem skal Jlden;
11. Deres Livsfrugt skal du udslætte af Jorden,
Deres Sæd blandt Menneffenes Børn.

3.

12. Thi de have pønsat paa Ondt mod dig,
Udspundet Rænker, de mægte intet,
13. Efterdi du bringer dem til at vende Ryg,
Sigter med dine Buestrænge mod deres Ansigter.

(Chor.)

14. Reis dig, Jehovah, i din Magt!
Lovsunge og prise skulle vi din Vælde.

Psalme 22.

1. Til Sangmesteren efter „Morgenrødens Gind“. Psalm af David.

I. 1.

2. Min Gud, min Gud!
Hvorfor har du forladt mig?
Langt borte fra min Frelse er min Klages Ord.
3. Min Gud, jeg raaber om Dagen, og du hønhører ikke,
Og om Natten, og tie faar jeg ikke.
4. Og dog er du hellig, troner paa Israels Lovsange,
5. Paa dig forlode sig vore Fædre,
De forlode sig, og saa udfriede du dem.

6. Til dig raabte de, og de bleve reddede,
Paa dig forlode de sig og bleve ikke bestjæmmede.

2.

7. Men jeg er en Orm og ikke en Mand,
Mennefters Spot og Folks Foragt; —
8. Alle, som se mig, spotte mig, vrænge Munden, ryfste Hovedet:
9. „Bæltet har han sin Bei paa Jehovah, han reddede ham“,
„Han udfri ham, saasandt hon har Behag i ham“.
10. Ja, du er den, som drog mig frem af Moders Liv,
Som lod mig hvile trygt ved min Moders Bryst.
11. Paa dig er jeg kastet fra Moders Liv,
Fra min Moders Stjød
Er du min Gud!

II. 1.

12. Vær ikke langt borte fra mig;
Thi Trængselen er uær, og der er ingen Hjælper.
13. Mange Dyr omgibe mig, Basans Dyr omringe mig,
De opspile sin Rund imod mig —
En glubende og brølende Løve!
14. Jeg er udoft som Vand, og alle mine Ven stille sig ad;
15. Mit Hjerte er som Bog, smeltet indeni mig.
16. Min Kraft er fortørret som et Pottefaar,
Og ved min Gane klæber min Tunge,
Og i Dødens Støv lægger du mig.

2.

17. Thi Hunde omgibe mig, Ondes Hob omringer mig,
De gennembore mine Hænder og Fødder.
18. Jeg kan tælle alle mine Ven;
De, de se til, de se paa mig med Lyft.
19. Skifte mine Klæder mellem sig og kaste Lod om min Rjortel.
20. Men du, Jehovah, vær ikke du langt borte,
Min Styrke, stynd dig til min Hjælp!
21. Red min Sjæl fra Sværdet, mit Gæste fra Hundes Boid!
22. Frels mig fra Løvens Gab
Og fra Vilddogernes Horn — bønlytter du mig.

III. 1.

23. Kundgjøre vil jeg dit Navn for mine Brødre, love dig
midt i Forsamlingen:
24. „J, som frygte Jehovah, lover ham, al Jakobs Aftom ærer
„Dg bærer for ham, al Israels Aftom! [ham,
25. „Thi ikke foragtet og ikke afstøjet har han den Eleniges
Elendighed,
„Dg ikke skjult sit Ansigt for ham; men Raabet til ham
hørte han“.
26. Fra dig skal udgaa min Lovprisning i stor Forsamling;
Betale vil jeg mine Løfter for deres Dine, som frygte ham.
27. Vede skulle Sagtmødige og blive mætte;
Lovprise ham skulle de, som søge Jehovah:
„Ederes Hjerte leve evigt!“

2.

28. Komme det ihu og vende om til Jehovah skulle alle Jordens En-
Dg tilbede for dit Ansigt alle Hedningernes Slægter; [der,
29. Thi Jehovah hører Riget til, og han hersker over Hednin-
30. Vede skulle alle Jordens Rige og saa tilbede, [gerne.
For hans Ansigt alle bøie sig, som stige ned i Støvet og
ei friste Livet.
31. Efterkommerne skulle tjene ham;
Fortælles skal der om Herren til Efterslægten.
32. Komme skulle de og kundgjøre hans Retfærdighed
For det Folk, som skal vorde født,
At han har gjort det!

Psalm 23.

1. Psalm af David.
Jehovah er min Hyrde; mig fattes intet;
2. Paa grønne Enge leirer han mig,
Til Hvilens Bænder leder han mig;
3. Han vedertvæger min Sjæl, —
Fører mig paa Retfærdes Stier
For sit Navns Skyld.
4. Naar jeg end vandrer i Dødsfrygts Dal,
Frygter jeg ikke Ondt, thi du er med mig;
Din Hjælp og din Stav, de trøste mig. —
- 5 Du dækker Bord for mig ligesom mine Fiender;

Du salver mit Hoved med Olie;
Mit Væger skyder over.

6. Gif kun Godt og Miskundhed skal efterjage mig
Alle mit Livs Dage,
Og atter skal jeg bo i Jehovahs Hus
Gjennem lange Tider.

Psalm 24.

1. Af David; en Psalm.

I. 1.

- Jehovahs er Jorden og dens Fjælde,
Jorderige og de, som bo derpaa;
2. Thi han, paa Havn har han grundet den,
Og befæstet paa Strømme har han den.
3. Hvo skal stige op paa Jehovahs Bjerg
Og hvo skal staa paa hans hellige Sted?
2.
4. Den, som har uskyldige Hænder og rent Hjerte,
Sikke har vendt sin Hu til Løgn og ei svoret falskt,
5. Han skal medbringe Belsignelse fra Jehovah,
Og Retfærdighed fra sin Frelses Gud.
6. Dette er deres Slægt, som spørge efter ham,
De, som søge dit Ansigt, — dette er Jakob. Sela.

II 1.

7. Løfter op, I Porte, Eders Hoveder,
Og opløfter Eder, I evige Døre,
At Herlighedens Konge kan drage ind! —
8. Hvo er den Herlighedens Konge?

Jehovah stærk og vældig,
Jehovah vældig til Strid

2.

9. Løfter op, I Porte, Eders Hoveder,
Og lader op, I evige Døre,
At Herlighedens Konge kan drage ind!
10. Hvo er den Herlighedens Konge?

Jehovah Zebaoth,
Han er Herlighedens Konge. Sela.

Psalme 25. *)

1. Af David.

a. Til dig Jehovah,

Opløfter jeg min Sjæl, min Gud.

I. 1.

2. b. Paa dig stoler jeg, ikke skal jeg blive tilskamme,
Ikke skulle mine Fiender fryde sig over mig;3. c. Nei, ingen af dem, som bide paa dig, bliver tilskamme,
Tilskamme blive de, som ere troløse uden Grund.

2.

4. d. Dine Veie, Jehovah, lade du mig kjende,
Dine Stier lære du mig;5. e. Led mig frem i din Trofasthed og lær mig,
Thi du er min Frelses Gud; paa dig bier jeg, den ganste Dag.

3.

6. f Kom ihu dine Misfandheder, Jehovah, og Raadegjæringer;
Thi de have været fra Ewighed;7. g. Min Ungdoms Synder og mine Misgjæringer komme
du ikke ihu;

Kom mig ihu efter din Raade for din Gødheds Skyld,

4.

Jehovah.

8. h. Jehovah er god og retvis,
Derfor underviser han Syndere om Veien;9. i. Han leder de Sagtmodige i alt, som ret er,
Og lærer de Sagtmodige sin Ve.

5.

10. j. Alle Jehovahs Stier ere Raade og Sandhed
Mod dem, som bevare hans Pagt og hans Vidnesbyrd.11. k. For dit Navns Skyld, Jehovah, forlade du min Skyld,
Thi stor er den.

II. 1.

12. l. Hvo er saadan en Mand, som frygter Jehovah,
Ham underviser han om den Ve, han skal vælge;13. m. Hans Sjæl skal stadig bo i det Gode,
Og hans Afkom skal arve Landet.

2.

14. n. Jehovahs fortrolige Samfund er med dem, ham frygte,
Og hans Pagt, saa han kundgjør dem den;

*) Alfabetisk (se Anmærkning til Ps. 9).

15. o. Mine Dine se bestandig op til Jehovah,
Thi han skal drage mine Fødder af Garnet.
3.
16. p. Vend dig til mig og vær mig naadig,
Thi jeg er enlig og elendig;
17. q. Mit Hjertes Angester har han gjort store,
Af mine Trængsler føre du mig ud.
4.
18. r. Se til min Elendighed og Nøie,
Dg forlad mig alle mine Synder;
19. s. Se til mine Fiender, thi de ere mange,
Dg med Uretfærdigheds Had hade de mig.
5.
20. t. Bevar min Sjæl og red mig!
Tilskamme bliver jeg ei, thi jeg stoler paa dig;
21. u. Ustraffelighed og Oprigtighed skulle bevare mig,
Thi jeg venter paa dig.
* •
22. v. Forløs, o Gud, Israel
Af alle dets Trængsler.

Psalm 26.

1. Af David.

I. 1.

- Døm mig, Jehovah, thi jeg har vandret i min Ustraffelighed,
Dg paa Jehovah forlod jeg mig uden at vakle;
2. Prøv mig, Jehovah, og forsøg mig,
Ransag mine Nyrer og mit Hjerte.
2.
3. Thi din Raade er for mine Dine,
Dg jeg vandrer i din Sandhed;
4. Jeg sidder ikke hos falske Følk,
Dg med Hyklere kommer jeg ei sammen.

II 1.

5. Jeg hader de Ondes Forsamling,
Dg vil ikke sidde hos de Ugudelige;
6. Jeg tor mine Hænder i Ufskyldighed,
Dg vil holde mig nær til dit Alter, o Jehovah.

2.

7. For at lade Lovsangs Røst høre,
Dg for at fortælle alle dine Undergjerninger.
8. Jehovah, jeg elsker dit Huses Bolig,
Det Sted, hvor din Herlighed bor.

III. 1.

9. Ryt ikke min Sjæl bort med Syndere
Dg mit Liv med blodgjerrige Mænd,
10. I hvis Hænder er Skjændselsgjerning
Dg hvis Høre er fuld af Bestikkelse.

2.

11. Men jeg vil vandre i min Oprigtighed;
Forløs mig og vær mig naadig!
12. Min Fod staar paa det Feste,
I Forsamlingerne skal jeg love Jehovah.

Psalm 27.

Psalm af David.

I. 1.

1. Jehovah er mit Lys og min Frelse — for hvem frygte?
Jehovah er mit Livs Værn, — for hvem ræddes?
2. Naar Ugjerningsmænd nærme sig mod mig for at æde mit
Kjød, —
3. Mine Modstandere og Fiender — saa snuble og falde de selv;
Om en Hær leirer sig imod mig, frygter ikke mit Hjerte,
Om Krig reiser sig imod mig, endda er jeg trøstlig.

2.

4. En Ting har jeg begjæret af Jehovah, det tragter jeg efter:
At jeg maa bo i Jehovahs Hus alle mit Livs Dage,
For at stue Jehovahs Visdom og grunde i hans Tempel;
5. Thi han gjemmer mig i sin Hytte paa den onde Dag,
Han skjuler mig i sit Pauluns Skjul;
Paa en Klippe fører han mig op.

3.

6. Dg nu skal mit Hoved opløfte sig
Over mine Fiender trindt omkring mig,
Dg jeg vil offre Jubeloffer i hans Paulun,
Jeg vil prise og lovsynge Jehovah.

II. 1.

7. Hør, Jehovah, høit raaber jeg: vær mig naadig og svar mig!
Dig tilstemmer mit Hjerte og siger: „Søger mit Ansigt“.
8. Dit Ansigt søger jeg, Jehovah!
9. Stjul ikke dit Ansigt for mig;
Bortstød ikke i Brede din Tjener; min Hjælp har du været;
Forkast mig ikke og forlad mig ikke, min Frelses Gud.

2.

10. Thi min Fader og min Moder have forladt mig;
Men Jehovah har taget mig op.
11. Vær mig, Jehovah, din Vei,
Og led mig paa den jevne Sti for mine Fienders Skyld!
12. Obergiv mig ikke til mine Fienders Mordlyst,
Thi falske Vidner staa op imod mig og en, som aander Bøld.

3.

13. O! om jeg ei troede at skulle se Jehovahs Godhed i Leven.
14. Vi paa Jehovah! [des Land.
Vær trøstlig og dit Hjerte vorde stærkt.
Ja, vi paa Jehovah!

Psalm 28.

1. Af David.

1.

Til dig, Jehovah, raaber jeg:
Min Klippe, vær ikke døv mod mig,
At jeg ei, om du tier for mig, blir lig dem, der synke i
2. Hør min bønlig Røst, naar jeg raaber til dig, [Graven.
Naar jeg løfter mine Hænder til dit Allerhelligste.

2.

3. Riv mig ikke bort med Ugubelige og med Ugjerningsmænd,
Som tale Fred med sin Næste,
Mens der er Ondt i deres Hjerte:
4. Giv dem efter deres Gjerning
Og efter deres Fbrætters Ondskab!

3.

- Giv dem efter deres Hænders Gjerning!
Gjengjæld dem, hvad de have forøvet,
5. Thi de agte ikke paa, hvad Jehovah gjør
Og paa hans Hænders Gjerning;
Han skal nedbryde dem og ei opbygge dem.

4.

6. Lobet være Jehovah,
Thi han har hørt min bønlig Røst!
7. Jehovah er min Styrke og mit Skjold,
Paa ham forlod sig mit Hjerte og jeg blev hjulpen,
Saa fryder Hjertet sig, og med Sang priser jeg ham.

5.

8. Jehovah er Styrke for dem,
Og et Frelsens Værn for sin Salvede er han;
9. O, frels dit Folk,
Og velsign din Arv,
Og fød og ophøi dem til evig Tid!

Psalm 29.

1. Psalm af David.

Giver Jehovah, J Guds Sønner,
Giver Jehovah Ære og Magt!

2. Giver Jehovah hans Ravnens Ære,
Tilbeder Jehovah i hellig Bryd!

1.

3. Jehovahs Drøn ere over Vandene,
Ærens Gud tordner!

Jehovah over store Bænder.

4. Jehovahs Drøn ere med Kraft,
Jehovahs Drøn ere med Herlighed.

2.

5. Jehovahs Drøn knække Cedere,
Jehovah knækkede Libanons Cedere,
6. Saa han fik dem til at hoppe som Kalve,
Libanon og Sirjon, som unge Vildboer.
7. Jehovahs Drøn slaa ned med Jidsluer.

3.

8. Jehovahs Drøn faa Ørkenen til at hvirvle,
J Hvirvel sætter Jehovah Rades's Ørken.
9. Jehovahs Drøn komme Hinderne til at føde,
Og de afviste Skovene,
Og i hans Tempel siger alt: „Glorie!“

10. Jehovah har sat sig til Flommen,
Dg derfor sidder Jehovah en Konge til evig Tid.
11. Jehovah skal give sit Folk Kraft,
Jehovah skal velsigne sit Folk med Freden.

Psalme 30.

1. Psalme, — Sang ved Husets Indvielse, — af David.

1.

2. Jeg vil ophøje dig, Jehovah, at du drog mig op,
Dg ikke lod mine Fiender glæde sig over mig.
3. Jehovah, min Gud! Jeg raabte til dig og du helbredte
4. Jehovah, du førte min Sjæl op af Dødsriget, — [mig;
Kaldte mig tilbage fra dem, som synke i Graven.

2.

5. Lovsyrnger Jehovah, I hans Fromme,
Dg priser hans hellige Huskommelse;
6. Thi et Dieblit varer hans Brede, en Levetid hans Naade.
Om Aftenen kommer Graad som Gæst,
Dg om Morgenens er der Frydesang.

3.

7. Men jeg, jeg gik ned i min Tryghed:
„Ikke skal jeg roffes evindeligt!“
8. Jehovah, ved din Naade havde du skjænket mit Hjerg Styrke;
Du skjulte dit Ansigt, —
Da blev jeg forfærdet.

4.

9. Til dig, Jehovah, raabte jeg og til Jehovah bad jeg hy-
mnelig:
10. „Hvad vindes ved mit Blod, ved at jeg synker i Graven?
„Mon Støvet vil prise dig, forkynde din Sandhed?“
11. „Hør, Jehovah, og vær mig naadig!
„Jehovah, vær Hjælp for mig!“

5.

12. Du omskiftede min Klage til Dands for mig;
Du løste min Sørgebragt af mig,
Dg omgjordede mig med Glæde,
13. For at Vren skal lovsynge dig og ei tie;
Jehovah, min Gud, evindeligt vil jeg prise dig

Psalm 31.

1. Til Sangmesteren. — Psalm af David.

I. 1.

2. Paa dig, Jehovah, forlader jeg mig;
Lad mig aldrig i Evighed blive tilskamne;
Frels mig ved din Retfærdighed!
3. Vei dit Øre til mig, red mig snarlig
Vær mig en fast Klippe, en Borg til at fresse mig!
4. Thi du er min Klippe og min Borg,
Og for dit Navns Skyld vil du føre og lede mig.
5. Du vil føre mig ud af Garnet,
Som de lønlige have udlagt for mig;
Thi du er mit Værn.

2.

6. I din Haand befaler jeg min Aand!
Du forløser mig, Jehovah,
Du trofaste Gud.
7. Jeg hader dem, som agte paa Løgnens Gjøgebilleder;
Men jeg, jeg forlader mig paa dig, Jehovah.
8. Jeg vil fryde og glæde mig over din Miskundhed,
At du har seet min Elendighed,
Agtet paa min Sjæls Trængsel,
9. Og har ikke overgivet mig i Fiendens Haand.
Du har sat mine Fødder paa rummeligt Sted.

II. 1.

10. Vær mig naadig, Jehovah, thi jeg er i Trængsel,
Hentæret af Rummer mit Dø, — min Sjæl og mit Legeme;
11. Thi mit Liv er fortæret af Sorg og mine Aar af Suk.
Min Kraft er brudt for min Misgjernings Skyld,
Og mine Ben ere hentærede.
12. For alle mine Fienders Skyld til stor Spot for mine Naboer
Er jeg bleven og til Skræk for mine Kjendinger, —
De, som se mig paa Gaden, fly for mig.
13. Jeg er forglemt og ude af Hjertet som en Død,
Jeg er bleven som et ødelagt Hær.

2.

14. Thi jeg hører Manges Bagtalelser,
Rædsel kommer over mig fra alle Kanter,
Idet de raadslaa tilfammen imod mig;
De pønse paa at tage mit Liv.
15. Men jeg, jeg stoler paa dig, Jehovah!
Jeg siger: du er min Gud.
16. I din Haand ere mine Tider;
Red mig af mine Fienders Haand og fra mine Forfølgere!
17. Lad dit Ansigt lyse over din Tjener,
Frels mig ved din Miskundhed.

III. 1.

18. Jehovah! Lad mig ikke blive tilfamme,
Thi jeg kalder paa dig.
Lad de Ugudelige worde tilfamme, taase i Dødsriget.
19. Lad Løgnens Røber forstumme,
Som tale frækt mod den Retfærdige med Hovmod og Foragt.
20. Hvor stor er den Godhed, du har gjemt for dem, dig frygte,
Som du har lovet dem, der forlade sig paa dig,
For Menneskens Børns Dine!
21. Du skjuler dem i dit Ansigts Skjul for Fjolls Sammen-
Du gemmer dem i en Hytte for Tungers Riv. [rottelser,

2.

22. Lovet være Jehovah!
Thi underlig har han bevist sin Naade mod mig i en fast
23. Og jeg, jeg hittede i min Angest: [Stad.
„Jeg er reven bort fra dine Dine“.
Dog hørte du mine ydmyge Bønneraad, da jeg streg til dig.
24. Elsker Jehovah, alle I hans Frommel
Jehovah bevarer de Trofaste,
Og gjengjælder tilfulde dem, som øve Hovmod.
Bærer trostige og Eders Hjerte worde stærkt,
Alle I, som vente paa Jehovah.

Psalm 32.

Af Davids. — En Betragtning.

I. 1.

1. Salig den, hvis Overtrædelse er forladt,
Hvis Synd er skjult.

2. Saligt det Menneſte, hvem Jehovah ikke tilregner Mis-
Dg i hvis Aand der ikke er Ewig. [gjerning.

2.

3. Der jeg taug, hentæredes mine Ben
Ved min Stønnen den ganſte Dag;
4. Thi Dag og Nat thngede din Haand paa mig, —
Min Livsjaft ſvandt hen ved Sommerens Torſe. Sela.

3.

5. Min Synd bekiendte jeg for dig,
Og min Brøde ſtulte jeg ikke;
Jeg ſagde: Jeg vil bekiende mine Ugjerninger for Jehovah,
Og du, du borttog min Syndeskyld. Sela.

II. 1.

6. Derfor bede hver From til dig den Tid, du er at finde;
Viſſelig, naar ſtore Vandſtyl komme, — til ham naa de ei.
7. Du er mit Stjul, for Trængſel bevarer du mig,
Med Frelsens Jubel omringer du mig. Sela.

2.

8. Jeg vil underviſe dig og lære dig den Vei, du ſkal gaa,
Jeg vil give dig Raad og have Vie med dig:
9. Bærer ikke ſom Heſt og Mule uden Forſtand,
Trods Tømme og Viſſel — Smykke til Dvang — nærm

3.

[de ſig ikke til dig.

10. Mange Smerter er der for den Ugudelige,
Men den, ſig forlader paa Jehovah, omringer han med Raade
11. Glæder Eder i Jehovah og fryder Eder, I Retfærdige,
Og jubler, alle I Oprigtige af Hjertet.

Psalme 33.

1. Jubler, I Retfærdige, i Jehovah!
For de Oprigtige ſommer ſig Lovſang.
2. Priſer Jehovah med Cithar,
Lovſynger ham til tiſtrenget Harpe!
3. Synger en ny Sang for ham,
Spiller liſlig med Frydedang!

I. 1.

4. Ja, ret er Jehovahs Ord,
Og al hans Gjerning troſaſt;

5. Han efter Retfærdighed og Ret,
Af Jehovahs Naade er Jorden fuld.
6. Himlene stables ved Jehovahs Ord,
Og al deres Hær ved hans Munds Aande;
7. Sig en Masse samler han Havets Bølger,
Rægger i Forraadskamre de store Vanddyb.
2.
8. For Jehovah frygte hele Jorden,
Al Verden bæve for ham;
9. Thi han talte, saa skede det,
Han bød, saa stod det der.
10. Jehovah forsthyrer Hedningernes Naad,
Han gjør Folkenes Tanker til Intet.
11. Jehovahs Naad staar evindeligt,
Hans Hjertes Tanker fra Slægt til Slægt.
II. 1.
12. Salig den Nation, hvis Gud Jehovah er,
Det Folk, han kaared sig til Arv;
13. Fra Himmelen skuer Jehovah ned,
Han ser alle Menneftens Børn.
14. Fra sin Boligs Sted ser han ned
Til alle dem, som bo paa Jorden, —
15. Han, der danner tilhobe deres Hjertes,
Giver Agt paa alle deres Gjerninger.
2.
16. Ikke feirer Kongen ved stor Magt,
En Helt reddes ei ved stor Kraft;
17. Hesten slaar feil til Frelse,
Og ved sin store Styrke frir den ei.
18. Se, Jehovah har sit Øie paa dem, ham frygte,
Som stadigen bie paa hans Mistundhed,
19. For at redde deres Sjæl fra Døden
Og holde dem ilibe i Hungersnød.
* *
20. Vor Sjæl venter paa Jehovah,
Vor Hjælp og vort Stjold er han;

21. Thi i ham skal vort Hjerte glæde sig,
Efterdi vi stole paa hans hellige Navn.
22. Din Miskundhed, Jehovah, være over os,
Saaledes som vi haabe paa Dig!

Psalm 34.

1. Af David, da han anstillede sig vanvittig for Abimelech og benne
jog ham fra sig og han gik bort.
  2. a. Jeg vil love Jehovah til enhver Tid;
Hans Pris skal altid være i min Mund.
  3. b. Min Sjæl skal rose sig af Jehovah;
De Sagtmødige høre det og glæde sig.
- 1.
4. c. Løber Jehovahs Storhed med mig,
Og lader os sammen ophøje hans Navn!
  5. d. Jeg søgte Jehovah og han svarede mig,
Og han friede mig fra alt, som forfærkede mig.
  6. e. De se hen til ham og straalet af Glæde,
Og deres Ansigter blive ingenlunde bestjæmmede.
  7. f. Denne Glendige raabte og Jehovah hørte,
Og han frelste ham af alle hans Trængsler.
- 2.
8. g. Jehovahs Engel leirer sig trindt omkring dem,
Som frygte ham, og udfri dem,
  9. h. Smager og ser, at Jehovah er god.
Salig den Mand, som forlader sig paa ham.
  10. i. Frygter Jehovah, J. hans Hellige;
Thi Intet fattes dem, som frygte ham.
  11. j. De unge Løber lide Nød og hungre,
Men dem, som søge Jehovah, fattes ei noget Godt.
- 3.
12. k. Kommer, Børn, hører mig!
Jeg vil lære Eder Jehovahs Frygt.
  13. l. Hvo er den Mand, som har Lyst til Liv.
Som ønsker sig Dage for at se Lykke?
  14. m. Bevar din Tunge fra Ondt
Da dine Læber fra at tale Svig!

15. n. Vig fra Ondt og gjør Godt,
Søg Fred og jag efter den!
- 4.
16. o. Jehovahs Vine ere vendte til de Retfærdige,
Og hans Øren til deres Raab.
17. p. Jehovahs Ansigt er mod dem, som gjøre Ondt,
For at udrydde deres Shufommelse af Jorden.
18. q. Hine raabe og Jehovah hører,
Og af alle deres Trængsler udfrir han dem.
19. r. Jehovah er nær dem, som have sønderbrudt Hjerte,
Og han frelser dem, som have en sønderknust Aand.
- 5.
20. s. Mange ere den Retfærdiges Ulykker;
Men Jehovah udfrir ham af dem alle.
21. t. Han bevarer alle hans Ben;
Ikke eet af dem blir sønderbrudt.
22. u. Ulykke dræber den Ugudelige,
Og de, som hade en Retfærdig, dømmes skyldig.
23. v. Jehovah forløser sine Tjeneres Sjæl,
Og Ingen, som stoler paa ham, dømmes skyldig.

Psalm 35.

1. Af David.

I. 1.

- Træt du, Jehovah, med dem, som trætte med mig!
Strid imod dem, som stride mod mig!
2. Grib Skjold og Værge og reis dig til min Hjælp!
3. Drag Spydet frem og stæng Veien for mine Forsølgere!
Sig til min Sjæl: „Seg er din Frelse!“
4. Lad dem blues og bestjæmmes, der staa mig efter Livet,
Vige og vorde tilskamme, som pønse paa min Ulykke!
5. Lad dem blive som Avner for Binden,
Og Jehovahs Engel støde dem bort!
6. Lad deres Wei blive mørk og slibrig,
Og Jehovahs Engel forfølge dem!
- 2.
7. Thi uden Aarsag have de lønlig beredt for mig sit Garns Grube,
Uden Aarsag have de gravet en Grav for mit Liv.

8. Lad Fjerdærbelse komme over ham, naar han ikke venter det,
Dg lad hans Garn, som han lønlig har udlagt, fange ham;
Lad ham falde deri til pludselig Undergang.
9. Dg min Sjæl skal glæde sig i Jehovah,
Skal fryde sig i hans Frelse.
10. Alle mine Ven skulle sige: „Jehovah, hvo er som du?
„Du, der udfrier den Elendige fra den, der er ham for stærk,
„Dg den Elendige og Fattige fra den, som plyndrer ham.“

II. 1.

11. Der opstaa uretsfærdige Vidner,
De spørge mig om det, jeg ei kjender til.
12. De betale mig Ondt for Godt;
Min Sjæl er forladt.
13. Dg jeg, jeg iførte mig Sørgeklæder, der de var syge.
Jeg plagede min Sjæl med Faste,
Dg min Bøn vendte tilbage til min Barm.
14. Jeg gik omkring, som om det var min Ven, min Bror;
Jeg gik nedbøiet i Sørgedragt
Som En, der sørger over sin Mor.

2.

15. Men nu, da jeg vakler, glæde de sig og flokke sig sammen;
Mod mig flokke sig Uslinger, og jeg kjender dem ei.
De sønderrive og de hvile ikke.
16. Sig Ryggesløse, der spotte for et Stykke Brød,
Skjære de Tænder imod mig.
17. Herre, hvor længe vil du se til?
Unddrag min Sjæl fra deres Ødelæggelser,
Min Gnefte fra de unge Døder!
18. Jeg vil prise dig i en stor Forsamling,
Love dig blandt meget Folk.

III. 1.

19. Lad dem ei glæde sig over mig, mine Fiender uden Grund;
Lad ikke mine Hadere uden Marsag blinke med Øiet!
20. Thi de tale ikke Fred, men optænke Svig mod Stille i Landet.
21. Dg de lade sin Mund vidt op mod mig,
De sige: „Ha, ha! Der ser vort Die!“

22. Du ser det, Jehovah; ti ikke!
Herre, vær ikke langt borte fra mig!
23. Vaagn op og bliv vaagen for at staffe mig Ret,
Min Gud og Herre, for at føre min Sag!
24. Døm mig efter din Retfærdighed, Jehovah, min Gud.

2.

Dg lad dem ei glæde sig over mig!

25. Lad dem ikke sige i sit Hjerter: „Ha! Efter Ønske!“
Lad dem ikke sige! „Vi have opslugt ham!“
26. Lad alle stæmmes og blive tilflemme, som glæde sig ved
min Ulykke,
Lad dem klædes i Skam og Eshændsel, som hovmode sig over
[mig!]
27. Lad dem juble og glæde sig, som unde mig min Ret,
Dg lad dem altid sige: „Høiløvet være Jehovah,
„Som forunder sin Tjener, at det gaar ham vel!“
28. Dg min Tunge skal synge om din Retfærdighed,
Den ganste Dag om din Pris.

Psalm 36.

1. Til Sangmesteren. — Af Jehovahs Tjener, af David.

I. 1.

2. Syndens Sprog til den Ugudelige lyder i hans Hjertes Indre
Der er ikke Gudsfragt for hans Dine;
3. Thi man smigrer ham i hans Dine
Bed at finde hans Synd, ved at hade ham.

2.

4. Hans Munds Ord ere Uret og Svig,
Han har opgivet at handle viselig, — gjøre Godt.
5. Han optænkter Uret paa sit Leie, —
Stiller sig paa en Vei, der ei er god; flyr ikke Ondt.

II. 1.

6. Jehovah! Til Himmelen rækker din Naade,
Din Sandhed indtil Stjerne;
7. Din Retfærdighed er som Guds Bjerger,
Dine Domme store Bænde — Mennesker og Dyr frelser du,
[Jehovah.]
- 2.
8. Hvor dyrebær er din Miskundhed, o Gud,
Dg Menneskens Børn søge Ly i dine Fingers Skygge;

9. De mættes overflødigen af dit Huses Fedme,
Og af dine Glæders Strøm giver du dem at drikke.

III. 1.

10. Ja, hos dig er Livets Kilde,
I dit Hjs se vi Hjs.
11. Bevar din Naade mod dem, som kjende dig,
Og din Retfærdighed mod Oprigtige af Hjertet.

2.

12. Lad ei den Hovmodiges Fod komme over mig,
Og ikke Ugudeliges Haand jage mig bort!
13. Der faldt de, som øvede Uret,
Bleve stødt ned og kunde ei rejse sig.

Psalm 37.

1. Af David.

I. 1.

- a. Lad ei din Brede optændes over de Onde,
Bliv ikke harm over dem, som øve Uret;
2. Thi som Græsset blive de hastigen afstaarne,
Og som grønne Urter visne de bort.
3. b. Forlad dig paa Jehovah og gjør Godt,
Vo i Landet og læg Vind paa Trofasthed,
4. Og forlyst du dig i Jehovah,
Saa skal han give dig dit Hjertes Begjæringer.
5. c. Vælt din Bei paa Jehovah og stol paa ham,
Han, han skal gjøre det;
6. Lade din Retfærdighed fremgaa som Lyset,
Og din Ret som Middagens Solfin.
2.
7. d. Vær stille for Jehovah og vent paa ham,
Lad ikke din Brede optændes
Over den, som har Lykke paa sin Bei, —
Over den Mand, som bruger Rænker.
8. e. Lad af fra Hidsigthed og lad Harm fare,
Lad ikke din Brede tændes; det fører kun til Dødt;
9. Thi de Onde skulle udrøddes,
Men de, som vie efter Jehovah, arve Landet.

10. f. Og om en liden Stund, saa er en Ugudelig ikke mere,
 Og agter du paa hans Sted, saa er han borte;
 11. Men de Sagtmødige skulle arve Landet,
 Og forlyste sig over megen Fred.

II.

12. g. Bønse paa Ondt, gjør den Ugudelige mod den Retfærdige
 Og fjærer Tænder imod ham;
 13. Jehovah ler ad ham,
 Thi han ser, at hans Dag kommer.
 14. h. Drage Ugudelige Sværdet og spænde Buen,
 For at jælde en Glendig og Fattig, slagte dem, som
 vandrer oprigtig,
 15. Skal deres Sværd komme i deres eget Hjerte,
 Og deres Buer skulle sønderbrydes. —
 16. i. Bedre er det Lidet, den Retfærdige har,
 End mange Ugudeliges meget Gods.
 17. Thi Ugudeliges Arme skulle brydes,
 Men Jehovah støtter Retfærdige.
 18. j. Jehovah fjender Retfærdiges Dage,
 Og deres Arv skal blive til evig Tid;
 19. De blive ikke tilfamme i den onde Tid,
 Og i Hungerens Dage skulle de mættes.
 20. k. Thi Ugudelige skulle forgaa,
 Og Jehovahs Fiender som Engenes Pragt;
 De skulle forsvinde, —
 Som Røg skulle de forsvinde.

III. 1.

21. l. Laane, gjør den Ugudelige og betaler ikke,
 Men den Retfærdige er en, som forbarmer sig og giver;
 22. Thi hans Velsignede skulle arve Landet,
 Men hans Forbandede skulle udryddes.
 23. m. Af Jehovah stadfæstes en Mands Gang,
 Og Han har Velbehag i hans Vej;
 24. Naar han falder, bliver han ikke strakt til Jorden,
 Thi Jehovah støtter hans Haand.

25. n. Jeg var ung og blev gammel, men ei saa jeg
 En Retsfærdig forladt, eller hans Afkom søgende efter
 Brød;

26. Den ganste Dag er han den, der forbarmer sig og laaner,
 Og hans Afkom er til Betsignelse.

2.

27. o. Vig fra Ondt og gjør Godt,
 Og bliv boende til evig Tid;

28. Thi Jehovah elsker Ret,
 Og ikke skal han forlade sine Fromme.

p. Til evig Tid blive de bevarede,
 Men Ugudeliges Afkom udryddes;

29. Retsfærdige skulle arve Landet
 Og bo i det evindeligt.

30. q. En Retsfærdigs Mund taler Visdom,
 Og hans Tunge udsiger Ret;

31. Hans Guds Lov er i hans Hjerte, —
 Ikke vakle hans Skridt.

IV.

32. r. Sure paa den Retsfærdige, gjør den Ugudelige,
 Og tragter efter at slaa ham ihjel;

33. Jehovah overlader ham ikke i hans Haand,
 Og tjender ham ei skyldig, naar han blir dømt.

34. s. Bent du paa Jehovah,
 Og tag vare paa hans Veie,
 Saa skal han ophøie dig til at arve Landet, —
 Ugudeliges Udryddelse skal du se paa.

35. t. Jeg saa en Ugudelig, som var grum,
 Og udbredte sig som et grønt Rodstub;

36. Men han forsvandt, og se, han var ikke mere,
 Og jeg søgte efter ham, men han fandtes ei.

37. u. Agt paa en Retsfindig og se paa en Oprigtig,
 Thi for Fredens Mand er der en Fremtid;

38. Men Overtrædere skulle tilintetgjøres tilhøbe,
 Ugudeliges Fremtid skal afstjæres.

39. v. Men Retfærdiges Frelse kommer fra Jehovah,
Deres stærke Bærn er han i Nødens Tid,
40. Saa Jehovah hjælper dem, — saa han udfrir dem, —
Saa udfrir dem fra Onde og frelser dem, thi de stole

Psalme 38.

[paa ham.

1. Psalme af David. — En Skutommelse.

I. 1.

2. Jehovah, ikke i din Brede straffe du mig,
Og ikke i din Harmen tugte du mig.
3. Thi dybt ned i mig have dine Pile sænket sig,
Og din Haand, den er falden paa mig.

2.

4. Der er intet Helt paa mit Kjød for din Bredes Skyld,
Der er ikke Fred i mine Ben for min Synds Skyld;
5. Thi mine Misgjerninger gaa over mit Hoved,
Som en svar Byrde ere de mig for svære.
6. Mine Bylder lugte ilde, de raadne for min Daarligheds

3.

[Skyld.

7. Jeg er troget, saare nedboiet, — den ganste Dag sørgekædet,
8. Thi mine Lænder ere fulde af Brand,
Og der er intet Helt paa mit Kjød.
9. Jeg er kold og stiv og aldeles knust,
Jeg hylter formedelsst mit Hjertes Stønnen.

II. 1.

10. Herre, for dit Ansigt er al min Begjæring,
Og mit Suf er ikke dulgt for dig;
11. Mit Hjerte staar heftigt,
Min Kraft har svigtet mig,
Og mine Dines Lys, endog det er borte for mig.

2.

12. Mine Venner og mine Frænder have taget Afstand fra min
Og mine Nærmeste staa langt borte, [Plage,
13. Og de, som tragte mig efter Livet, lægge Snarer,
Og de, som søge min Ulfke, tale om Fordærvelse,
Og paa Svig pønse de den ganste Dag.

3.

14. Og jeg er som en Døv, jeg hører ikke,
Og som en Stum, der ei oplader sin Mund;

15. Ja, jeg er som en Mand, der ikke hører,
Dg i hvis Mund der ingen Modsigelse er;
16. Thi paa dig, Jehovah, bier jeg: Du svarer, Herre, min Gud.
III. 1.

17. Thi jeg siger: Maatte jeg ikke blive til Glæde for dem,
Som, naar min Fod vakler, vilde hovmode sig over mig;
18. Thi jeg, jeg er nær ved at falde,
Dg min Smerte er altid for mig;
19. Thi jeg befjender min Misgjerning, søger over min Skyld.
2.

20. Dg mine Fiender lebe, ere mægtige,
Dg mange ere de, som hade mig uden Marsag,
21. Dg, gjengjældende Godt med Ondt,
Staa de mig imod, fordi jeg nu efterjager det Gode;
Dg de have forkastet mig, den Elskede, som en afsthyelig Død *).
3.

22. Forlad mig ikke, Jehovah!
Min Gud, vær ei langt borte fra mig!
23. Skynd dig til min Hjælp,
Herre, min Frelser!

Psalme 39.

1. Til Sangmesteren, til Joduthun. — Psalme af Davids.

I. 1.

2. Jeg sagde: „Jeg vil bare mine Beie for Forskyndelse med
„Jeg vil bare min Mund med en Mundkurv, [Tungen,
„Saa længe den Ugudelige endnu er mig for Die“.
3. Jeg forstummede og var ganske stille;
Jeg taug — ikke for det Gode,
Dg min Smerte blev voldsom.

2

4. Mit Hjerte blev hedt inden i mig,
Ved min Grublen optændtes Ild,
Jeg talte med min Tunge:
5. „Lad mig vide, Jehovah, min Ende,
„Dg mine Dages Maal, — hvilket det er;
„Maatte jeg kjende, hvad Tid jeg skal bort“.

*) Denne Verslinje findes kun i græske og latinske, men ikke i hebraiske Haandskrifter, men kan paa Grund af Psalmens Strofil ansees for ægte.

3.

6. Se, haandbredsbis har du tilmaalt mine Dage,
 Og min Livstid er som ingen Ting for dig;
 Kun idel Forsængelighed er hvert Menneffe, hvor fast det
7. Kun som en Stygge vandrer Manden, —   [[taar. Sela.
 Kun Forsængelighed er deres Braak;
 Han dhynger op, og ved ikke, hvo der samler.

II. 1.

8. Og nu, hvad haaber jeg paa, Jehovah?
 Mit Haab er til dig!
9. Fra alle mine Overtrædelser frelse du mig,
 Til Spot for Daaren ei sætte du mig!
10. Jeg forstummer, — oplader ei min Mund,
 Thi du, du har gjort det.

2.

11. Tag bort fra mig din Plage,
 For din Haands Slag maa jeg forgaa;
12. Med Hjemsøgelse for Misgjerning tugter du en Mand,
 Og saa bringer du lig Møllens
 Hans Herlighed til at smuldre hen.
 Kun Forsængelighed er hvert et Menneffe. Sela.

3.

13. Hør paa min Bøn, Jehovah,
 Og vend Øret til mit Raab, ti ikke til min Graad;
 Thi en Fremmed er jeg hos dig
 En Gæst som alle mine Fædre.
14. Se bort ifra mig, at jeg kan oplives,
 Før jeg farer heden og er ikke mere.

Psalm 40.

1. Til Sangmesteren. — Af David. En Psalm.
2. Jeg biede, ja biede paa Jehovah,
 Saa bøiede han sig til mig og hørte mit Rødraab,
3. Og drog mig op af Fordærbelsens Grab, af det dybe Dynd,
 Og han satte mine Fødder paa en Klippe, —
 Han befæstede mine Trin,
4. Og lagde i min Mund en ny Sang, Lobfang for vor Gud;
 Mange saa det og de frygtede,
 Og forlode sig paa Jehovah.

I. 1.

5. Salig den Mand, som sætter sin Lid til Jehovah,
 Og ikke vender sig til Hovmodige
 Og til dem, som bøie af til Vogn.
 6. Mangsolfdig har du udført, du Jehovah, min Gud.
 Dine Undergjerninger og dine Tanker imod os, —
 Intet er at ligne imod dig;
 Vil jeg kundgjøre og udsige dem,
 Ere de flere, end man kan tælle dem.

2.

7. Til Slagtoffer og Madoffer har du ikke Lyst, —
 Dren har du gjennemboret mig, —
 Brændoffer og Syndoffer forlanger du ei;
 8. Derfor sagde jeg:
 „Se, jeg er kommen;
 „J Bogens Rulle er mig forestrevet,
 9. „At gjøre din Villie, o Gud, er min Lyst,
 „Og din Lov er i mit Jnderste.“

II. 1.

10. Jeg frembar Budskab om Retfærdighed
 I en stor Forsamling;
 Se, ei lukkede jeg mine Læber,
 Jehovah, du, du ved det.
 11. Din Retfærdighed skjulte jeg ei i mit Hjertes Jndre,
 Jeg kundgjorde din Trofasthed og din Frelse,
 Jeg dulgte ikke din Naade og din Sandhed
 For en stor Forsamling.

2.

12. Du, Jehovah, du vil ei lukke din Barmhjertighed for mig,
 Din Naade og din Sandhed skal fremdeles bevare mig;
 13. Thi Trængsler have omspændt mig,
 Og de ere ei til at tælle;
 Mine Misgjerninger have grebet mig,
 Og jeg magter ei at se;
 De ere flere end Haarene paa mit Hoved,
 Og mit Hjerte har svigtet mig.

III. 1.

14. Lad det behage dig, Jehovah, at udfri mig!
 Jehovah, skynd dig til min Hjælp!

15. Lad dem tilhøbe blive til Spot og Skam,
Som efterstræbe mit Liv, for at rive det bort;
Lad dem vige tilbage og blive tilskamme, —
Dem, som have Behag i min Ulykke;
16. Lad dem forfærdes ved Lønnen for deres Stjændighed. —
Dem, som sige til mig: „Ha, ha! Ha, ha!“
2.
17. Lad dem fryde og glæde sig i dig,
Alle, som søge dig;
Lad dem altid sige: „Høiløbet være Jehovah“, —
Dem, som elste din Frelse.
18. Men jeg, Elendige og Fattige, —
Jehovah vil tænke paa mig;
Min Hjælp og min Frelser er du,
Min Gud, tøv ikke.

Psalm 41.

1. Til Sangmesteren. — Psalm af David.

1.

2. Salig den, som betænker den Lidende,
Paa den onde Dag skal Jehovah frelse ham.
3. Jehovah bevarer og opholder ham, og lykkelig prises han i
Laudet,
Og du skal ei overgive ham til hans Fienders Mordlust;
4. Jehovah skal understøtte ham paa Sygefengen, —
Hele hans Veie vender du under hans Sygdom.

2.

5. Seg, jeg sagde: „Jehovah, vær mig naadig,
„Helbred min Sjæl, thi jeg har syndet mod dig!“
6. Mine Fiender sige det, som er ondt om mig:
„Naar skal han dø og hans Navn forgaa?“
7. Og kommer En for at se til mig, taler han Falskhed,
Hans Hjerte samler sig Ondskab, han gaar ud og fortæller.

3.

8. Alle mine Vindsmænd hviste sammen mod mig, —
Smød mig optænke de, hvad der er mig til Skade:
9. „En Ugjerning hænger ved ham,
„Og han, som ligger der, skal ei reise sig mere.“

10. Endog den Mand, som var min Ven, som jeg forlod mig paa,
Som aad mit Brød, har løftet sin Hæl imod mio.

4.

11. Men du, Jehovah, vær mig naadig og hjælp mig op,
Saa skal jeg gjengjælde dem
12. Derpaa kjender jeg, at du har Behag i mig,
At min Fiende ikke skal fryde sig over mig.
13. Og jeg, i min Oprigtighed holder du mig oppe,
Og sætter mig for dit Ansigt evindeligt.

Lovet være Jehovah, Israels Gud,
Fra Ewig hed og til Ewig hed! Amen, Amen.

Psalme 42 og 43.

1. Til Sangmesteren. — En Betragtning af Korahs Børn.

I. 1.

2. Som en Hjort, der smægter efter Vandbække,
Saaledes smægter min Sjæl efter dig, o Gud!
3. Min Sjæl tørster efter Gud, efter den levende Gud;
Naar skal jeg komme og træde frem for Guds Ansigt?
4. Min Taarestrøm er min Nød Dag og Nat,
Fordi man den ganske Dag siger til mig: Hvor er din Gud?

2.

5. Et maa jeg mindes og give min Sjæls Tanker frit Løb:
Hvorledes jeg drog frem i Hoben, den tætte, fulgte den til
Guds Hus
Med Fryderaad og Lovsangs Røst, — den festlige Skare.
6. Hvorfor er du nedbøiet, min Sjæl, og bruser i mig?
Vi efter Gud, thi jeg skal endnu prise ham,
At han er min Ansigts Frelse og min Gud.

II. 1.

7. Min Sjæl er nedbøiet i mig, derfor kommer jeg dig ihu
Fra Jordans Land og Hermonerne, fra Bjerget Misar.
8. Vanddyb kalde paa Vanddyb ved Larmen af dine Fødselsald,
Alle dine Brændinger og dine Vølger gaa over mig;
9. En Dag vil Jehovah besikke sin Miskundhed,
Og om Natten lyder da hos mig Sang om ham, Von til
mit Livs Gud.

2.

10. Saa siger jeg da til Gud, min Skippe: Hvorfor glemmer du mig?
Hvorfor maa jeg gaa sørgende under Fiendens Tryk?
11. Som Mord i mine Ben forhaane mine Fiender mig,
Naar de den ganste Dag sige til mig: Hvor er din Gud?
12. Hvorfor er du nedbøiet, min Sjæl, og hvi bruser
du i mig?

Vi efter Gud, thi jeg skal endnu prise ham,
At han er mit Ansigts Frelse og min Gud.

Psalm 43.

1.

1. Døm mig, o Gud, og før min Sag mod hjerteløst Folt,
Fra Falskhedens og Svigagtighedens Mand frelse du mig!
2. Thi du er den Gud, som er mit Børn; hvi forsmaar du mig?
Hvorfor maa jeg gaa sørgende under Fiendens Tryk?
3. Send dit Lys og din Sandhed, lad dem lede mig, —
Før mig til dit hellige Bjerg og til dine Boliger.

2.

4. Saa skal jeg gaa ind til Guds Alter,
Til min Fjends og Glædes Gud,
Og prise dig paa Cithar, o Gud, min Gud!
5. Hvorfor er du nedbøiet, min Sjæl, og hvi bruser
du i mig?

Vi efter Gud, thi jeg skal endnu prise ham,
At han er mit Ansigts Frelse og min Gud.

Psalm 44.

1. Til Sangmesteren. — Af Korahs Børn: en Betragtning.

I. 1.

2. Gud, med vore Øren have vi hørt,
Vore Fædre have fortalt os:
En Gjerning gjorde du i deres Dage,
I Fortids Dage.
3. Du, du fordrev med din Haand Hedninger og plantede dem,
Fordærvede Folkesjæle, men dem lod du udbrede sig;
4. Thi ikke med sit Sværd indtog de Landet,
Og ei heller hjalp deres Arm dem,
Men din høire Haand og din Arm
Og dit Ansigts Lys, fordi du elskede dem.

2.

5. Du, du er min Konge, o Gud;
Vyd, at Jakob frelses!
6. Bed dig nedstøde vi vore Fiender, —
Bed dit Navn nedtræde vi vore Modstandere.
7. Thi ikke paa min Bue forlader jeg mig,
Og mit Sværd frelser mig ikke;
8. Nei, du frelser os fra vore Fiender,
Og vore Avindsmænd gjør du tilskamme.
9. Af Gud rose vi os den ganste Dag,
Og dit Navn love vi evindeligt. Sela.

II. 1.

10. Og dog har du forkastet og bestjæmmet os,
Og drager ei ud med vore Hærskarer;
11. Du lader os vige tilbage for Fienden,
Og vore Avindsmænd tage sig Bytte;
12. Du giver os hen som Faar til at fortæres,
Og adspreder os blandt Hedningerne;
13. Du sælger dit Folk for Spotpris,
Og høi sætter du ei Prisen paa dem.

2

14. Du gjør os til Forhaanelse for vore Naboer,
Til Spot og Haan for dem omkring os;
15. Du gjør os til Ordspøg iblandt Hedningerne,
Man ryfter paa Hovedet ad os blandt Folkene.
16. Den ganste Dag staar min Forsmædelse for min. Wine,
Og mit Ansigts Blusel, den bedækker mig,
17. For Spotterens og Forhaanerens Røst, —
For Fiendens og den Hængjerriges Mafyn.

III. 1.

18. Alt dette kom over os, skjønt vi ei har glemt dig,
Og din Pagt, den have vi ikke sbeget.
19. Ikke er vort Hjerte veget tilbage,
Og vore Skridt bøiede ei af fra din Vej,
20. Alt du skulde knuse os, hvor Schakalerne bo,
Og dække os med Dødens Skygge.
21. Derfom vi havde glemt vor Guds Navn,
Og udbredt vore Hænder til en fremmed Gud,

22. Skulde Gud da ikke udforske det?
Han kjender jo Hjertets skjulte Tanker.
- 2.
23. Nei, for din Skyld myrdes vi den ganste Dag;
Vi ere agtede som Slagtesfaar.
24. Vaagn op, hvorfor sover du, Herre?
Vaagn op, forkast ei for bestandig!
25. Hvorfor skjuler du dit Ansigt,
Glemmer vor Elendighed og vor Trængsel?
26. Thi nedtrykt i Støvet er vor Sjæl, —
Nedbøiet mod Jorden vort Begeme.
27. Reis dig til Hjælp for os,
Og frels os for din Miskundheds Skyld!

Psalme 45.

1. Til Sangmesteren efter Schoschanim (Vilser). — Af Korahs Børn:
en Betragtning.
2. En Sang om Kjærlighed strømmer fra mit Hjerte,
Et lifligt Ord tale vil jeg
Min Digtergjerning er viet en Konge,
Min Tunge er en øvet Stribers Griffel.

I. 1.

3. Du er den heiligste blandt Menneffens Børn,
Udgydt er Livsalighed paa dine Læber;
Derfor har Gud velsignet dig for evigt.
4. Omgjord din Lænd med dit Sværd, du Vældige,
Med din Høihed og med din Herlighed.

2.

5. Og far i din Herlighed feierrig frem
For Sandheds og retfærdig Sagtmodigheds Skyld,
Og forfærdelige Gjerninger lære dig din Høire!
6. Svassse ere dine Pile, — under dig falde Folt —
I Kongens Fienders Hjerte trænge de ind.

3.

7. Din Trone, o Gud, staar evindeligt og altid
Retfærdis Spir er dit Riges Spir.
8. Du elsker Retfærd og hader Ugudelighed.
Derfor har din Gud, o Gud, dig salvet
Med Glædens Olie fremfor dine Medbrødre.

II. 1.

9. Af Myrrha, Mo' og Kassia dufter hele din Brudbudsdragt,
Fra Elfenbens Paladser fryder dig Strengelæg.
10. Kongedøttre ere blandt dine Dyrebare,
Bed din høire Side skal Dronningen staa
Udi Guld fra Ofir.

2.

11. Hør, Datter, og gib Agt og høi dit Øre,
Dg glem dit Folk og din Faders Hus;
12. Dg i din Skjønhed lade du Kongen have Behag.
Han er jo din Herre, og ham hylde du!
13. Dg Tyrus's Datter, Folkets Rigeste, søge med Gave din Gunst

3.

14. Saare pragtfuld er Kongedatteren derinde,
Hendes Skrud er gjennembirkt med Guld;
  15. I stinkne Klæder ledes hun frem til Kongen;
Jomfruer i Folget, hendes Veninder, føres til dig;
  16. Ledes frem med Fryd og Jubel, — ind i Kongens Palads
- * *
17. I dine Fædres Sted skulle dine Sønner træde,
Sætte dem skal du til Fyrster paa den ganske Jord. —
Prise vil jeg dit Navn blandt alle Slægter,
Derfor skulle Folkene love dig evig og altid.

Psalm 46.

1. Til Sangmesteren. Af Korah's Værn. — Efter Mamoth: en Sang

1.

2. Gud er vor Tilflugt og vor Styrke;
Som Hjælp i Trængsler tilfulde befunden.
3. Derfor frygte vi ei, om Jorden forandres,
Dg om Bjerger roffes i Havets Hjerte,
4. Om dets Vand bruse og skumme,
Bjerger skjælve ved dets Overmod. Sela

2.

5. En Strøm, dens Bække glæde Guds Stad,
Den Høiestes Boligers Helligdom;
6. Gud er i dens Midte, den roffes ei!
Gud hjælper den, naar Morgenen frembrhyder.

5.

10. Folkenes Fyrster forsamle sig —
 Et Abrahams Guds Folk.
 Thi Jordens Skjolde høre Gud til,
 Han er høit ophøiet.

Psalm 48.

1. Sang. — Psalm af Korahs Søn.

1.

2. Stor er Jehovah og lovprijet faare
 I vor Guds Stad, paa hans hellige Bjerg;
 3. Skjönt hæver sig al Jordens Glæde, —
 Zions Bjerg, det nordlige Hjørne,
 En stor Konges Stad.
 4. Gud er i dens Paladser
 Blevet kjendt som fast Borg.

2.

5. Thi se, Kongerne samlede, — droge frem tilsammen;
 6. De saa, da forfærbedes de, — toge strækslagne Flugten.
 7. Rædsel greb dem der, — Angest som en Fødendes,
 8. Formedelft Østenvindstorm, der knuser Tarisskibe.
 9. Ligesom vi havde hørt, fik vi og Syn for
 I Jehovah Zebaoths Stad, i vor Guds Stad —
 Gud gjør den fast for evigt. Sela.

3.

10. Vi grunde, o Gud, paa din Naade inde i dit Tempel;
 11. Som dit Navn, o Gud, saa er din Pris
 Indtil Jordens Under.
 Din høire Haand er fuld af Retfærd;
 12. Zions Bjerg glæder sig,
 Judas Døttre fryde sig,
 For dine Dømmes Skjld.

4.

13. Gaar omkring Zion og vandrer rundt om det,
 Tæller dets Taarne,
 14. Giver Agt paa dets Ringmur,
 Tager i Diesyn dets Paladser
 At I kunne fortælle den kommende Slægt:
 15. Saadan er Gud, vor Gud evig og altid, —
 Føre os skal han henover Døden.

Psalm 49.

1. Til Sangmesteren. — Af Korahs Børn: en Psalm.
2. Hører dette, alle Folk!
Vender Øret til, I alle, som bo i Verden,
3. Saabel Almuesbørn som Stormands sønner,
Rig og Fattig tilhobe!
4. Min Mund skal tale Fylde af Visdom,
Og mit Hjertes Tanke Fylde af Indsigt;
5. Jeg vil høie mit Øre til Tankesprog,
Jeg vil fremføre til Citharen min Gaade.

I. 1.

6. Hvorfor skal jeg frygte i de onde Dage,
Naar mine Efterstræberes Ondskab omgiver mig,
  - 7 De, som forlade sig paa sit Guds,
Og bryste sig med sin store Rigdom?
  8. En Broder kan ikke en Mand udløse,
Ikke kan han give Gud Løsepenge for ham
  9. (For kostbar er deres Livs Udløsning,
Og han maa afstaa dets fra til evig Tid),
- 2.
10. Saa han fremdeles skulde leve bestandig,
Ikke skulde maatte se Graven.
  11. Nei, han vil faa se den: Bise dø,
Tilhobe omkomme Daare og Uforstandig,
Og overlade til Andre sit Guds.
  12. Deres Tanke er: deres Huse blive til evig Tid,
Deres Boliger fra Slægt til Slægt;
Sine Jorder kalde de op efter sine Navne.
  13. Men et Menneſte i Herlighed bliver ikke,
Sig er han Dyrerne, som bortryddes.

II. 1.

14. Dette er deres Udgang, der ere fulde af Selvtillid,
Og deres Efterfølgeres, som have Behag i deres Tale. (Sela.)
15. Som Faar, leirede i Dødsriget, vogter Døden dem,
Men Oprigtige herſte over dem, naar Morgenens oprinder,
Og deres Skikkelse fordærves af Dødsriget,
Saa de ingen Bolig mere have;

16. Dog, min Sjæl vil Gud udløse af Dødsrigets Bold,
Thi han skal tage mig til sig. (Sela.)
2.
17. Frygt ikke, naar en Mand bliver rig,
Naar hans Huses Herlighed bliver stor;
18. Thi han skal Intet tage med sig i Døden,
Ikke skal hans Herlighed fare ned efter ham.
19. Om han end velsigner sin Sjæl i sit Liv,
Og man priser dig, fordi du gør dig tilgode,
20. Saa skal du dog komme til dine Fædres Slægt:
Til evig Tid se de ei Lys.
21. Et Menneske i Herlighed, som ikke har Forstand,
Er lig t Dyrerne, som bortryddes.

Psalm 50.

1. Psalm af David.

I. 1.

Den Almægtige, Gud Jehovah, taler,
Og kalder paa Jorden fra Solopgang til Nedgang;

2. Fra Zion, Skønhedens Krone,
Fremstraaler Gud.

2.

3. Vor Gud kommer og skal ikke tie,
Ild fortærer foran ham og om ham stormer det.
4. Han kalder paa Himmelen herover til
Og paa Jorden for at dømme sit Folk:

3.

5. „Forfamler mig mine Fromme,
„Der have indgaaet Pakt med mig om Offer!“
6. Og Himlene kundgjøre hans Retfærdighed,
Thi Gud har fore at dømme. (Sela).

4.

7. Hør, du mit Folk,
Saa vil jeg tale;
Israel, jeg vil vidne for dig —
Gud, din Gud er jeg.

II. 1.

8. Ikke for dine Offeres Skyld vil jeg straffe dig;
Dine Brændoffere ere altid for mig;

9. Ikke vil jeg tage en Dye af dit Hus,
Eller Bukke af dine Følde.

2.

10. Mig tilhøre jo alle Dyrene i Skoven,
Dyrene paa Bjergene i Tusindtal;
11. Jeg kjenner alle Bjergenes Fugle,
Og det sig rører paa Marken, er hos mig.

3.

12. Om jeg hungrede, vilde jeg ikke sige dig det,
Thi mig tilhører Jorderiget og dets Fjilde;
13. Mon jeg skulde æde Dyers Kjød
Og jeg drikke Bukkes Blod?

4.

14. Offre Gud Taksigelse,
Og betal den Høieste dine Løfter;
15. Og kald paa mig paa Nødens Dag,
Sag vil udfri dig, og du skal prise mig.

III. 1.

16. Men til den Ugudelige siger Gud:
Hvad kommer det dig ved at fortælle om mine Love
Og at søre min Pagt udi din Mund;
17. Du, du hader jo Tugt og mine Ord kaster du bag dig.

2.

18. Naar du ser en Thy, saa er du gjerne med ham,
Og med Horkarl gjør du fælles Sag.
19. Din Mund slipper du løs med Ondt,
Og din Tunge sammenknytter Svig.

3.

20. Du sidder og taler ilde om din Broder,
Du bagvaster din Moders Søn.
21. Det gjorde du, og jeg taug, — du tænkte, jeg var som du,
Men irettesætte dig vil jeg og stille det frem for dine Dine

4.

22. Rægger dog Mærke til dette, J, som glemme Gud,
At jeg ikke skal rive bort uden at Noget redder;
23. Den, som offerer Taksigelse, ærer mig,
Og den, der gaar den lige Vej, vil jeg lade skue Guds
Frelse.

Psalm 51.

1. Til Sangmesteren. — Psalm af David.
2. Da Nathan, Profeten, gik ind til ham efterat han var gaaet ind til Bathseba.

I. 1.

3. Bær mig naadig, o Gud, efter din Miskundhed,
Efter din store Barmhjertighed udslet mine Overtrædelser;
4. Tvæt mig aldeles ren af min Misgjerning,
Og fra min Synd rense du mig.

2.

5. Thi mine Overtrædelser fjender jeg,
Og min Synd er altid for mig.
6. Mod dig alene har jeg syndet og gjort Ondt for dine Øine,
At du skal være retfærdig i din Tale, ren i din Dom.

3.

7. Se, i Misgjerning er jeg født,
Og i Synd har min Moder undfanget mig.
8. Se, til Sandhed i inderste Hjerte har du Lyst;
Saa lær mig da Visdom i Hjertets Dyd

II. 1.

9. Rens mig fra Synd med Sjov, saa jeg bliver ren,
Tvæt mig, saa jeg bliver hvidere end Sne!
10. Lad mig høre Fryd og Glæde, lad de Ven, du knuste, juble.
11. Skjul dit Ansigt for mine Synder og udslet alle mine Mis-

2.

[gjerninger.

12. Gud, skab i mig et rent Hjerte,
Og fornø en stadig Nand inden i mig!
13. Bortkast mig ikke fra dit Ansigt,
Og tag ikke din Hellig-Nand fra mig!

3.

14. Giv mig igjen din Frelses Fryd,
Og ophold mig med en villig Nand,
15. Saa vil jeg lære Overtrædere dine Veie,
Og Syndere skulle ombende sig til dig.

III. 1.

16. Fri mig fra Blodskyld, o Gud, min Frelses Gud.
Saa skal min Tunge juble over din Retfærdighed.

17. Herre, oplad mine Læber!
Saa skal min Tunge kundgjøre din Pris.
- 2.
18. Thi ikke har du Lyft til Slagtoffer, ellers vilde jeg give
J Brændoffer har du ikke Behag. [det;
19. Guds Offere ere en sønderbrudt Mand,
Et brudt og knust Hjerter, o Gud, vil du ei foragte.
- 3.
20. Gjør vel imod Zion efter din Naade
Byg du Jerusalems Mure!
21. Da behager dig Retfærdigs Offere, Brændoffer og helt Offer,
Da skal man offere Dyr paa dit Alter.

Psalm 52

1. Til Sangmesteren. — En Betragtning.
2. Da Edomiteren Doeg kom og gav Saul tilkjende og sagde til ham:
„David er kommen i Achimelechs Hus.“

1.

3. Hvorfor roser du dig af Ondskab, du Vældige?
Guds Miskundhed varer den ganske Dag.
4. Paa Fordærvelse pønser din Tunge,
Lig en hvæstet Ragekniv, du Rænkesmed.
Du elsker Ondt istedetfor Godt,
Løgn istedetfor at tale, hvad Ret er. Sela.

2.

5. Du elsker hvert Ord, som voldes Fordærv
Du svigagtige Tunge!
6. Gud skal da ogsaa bryde dig ned,
Han skal gribe dig,
Og han skal rive dig ud af Teltet.
Og rykke dig op af de Levendes Land. Sela.

3.

7. Og de Retfærdige skulle se det og frygte,
Og ad ham skulle de le, sigende:
8. „Se der den Mand,
„Som ikke holdt Gud for sit stærke Værn,
„Men forlod sig paa sin store Rigdom,
„Satte sin Styrke i sin Ondskab.“

4.

9. Men jeg er som et grønt Oliet træ i Guds Hus,
Jeg forlader mig paa Guds Miskundhed
Evindelig og altid.
10. Jeg vil prise dig evindelig, fordi du gjør det,
Og jeg vil bide efter dit Navn, fordi det er godt
For dine Frommes Ansigt.

Psalm 53.

1. Til Sangmesteren. Efter Machiloth. — Betragtning af Davids.

1.

2. Daaren siger i sit Hjerte:
„Der er ingen Gud.“ —
Fordærvelige og bedersthggelige ere deres Ugjerninger;
Der er Ingen, som gjør godt.

2.

3. Gud stuer fra Himmelen
Med paa Menneskens Børn,
For at se, om der er en Forstandig, —
Nogen, som søger Gud.

3.

4. De ere alle afvegne,
Alle tilsammen fordærbede;
Der er Ingen, som gjør godt,
Der er ikke engang en.

4.

5. Sandse de da ei, alle, som øve Uret?
De, som æde mit Folk,
Ret som de aad Brød, —
Paa Gud kalde de ikke.

5.

6. Der forfærbedes de med Forfærdelse,
Hos hvem der ingen Frygt var.
Thi Gud spredte deres Ben, som leirede sig imod dig;
Du gjorde dem tilsammen, thi Gud har forkastet dem.

6.

7. Hvo giver Frelse fra Zion for Israel?
Naar Gud vender sit Folks Fængsel,

Da skal Jakob fryde sig,
Da skal Israel glæde sig.

Psalm 54.

1. Til Sangmesteren, med Strengelæg. — Betragtning af David.
2. Da Stifterne kom og sagde til Saul: „David holder sig skjult hos os.“

I.

3. Gud, frels mig ved dit Navn
Og skaf mig Ret ved din Bælde!
4. Gud, hør min Bøn,
Vend Øret til min Munds Ord;
5. Thi Fremmede have reist sig imod mig
Og Voldsmænd staa mig efter Livet;
De have ikke dig for Die. Sela.

2.

6. Se, Gud hjælper mig,
Herren er den, som opholder mit Liv.
7. Det Onde skal falde tilbage paa mine Fiender;
Udbyd du dem i din Trofasthed!
8. Med villigt Hjerte vil jeg offre til dig;
Jeg vil prise dit Navn, Jehovah, fordi det er godt.
9. Thi af al Nød udfrier han mig,
Og paa mine Fiender jer mit Die med Lyst.

Psalm 55.

1. Til Sangmesteren, med Strengelæg. — Betragtning af David.

I. 1.

2. Vend Øret, o Gud, til min Bøn,
Og skjul dig ei for min hdmge Begjæring;
3. Giv Agt paa mig, saa du svarer mig;
Mine lummerfulde Tanker fare hid og did,
Og jeg maa stønne formedelst Fiendens Røst,
4. Formedelst den Ugudeliges Undertrykkelse.

2.

- Thi de vælte Elendighed over mig,
Og i Brede forfølge de mig;
5. Mit Hjerte bæver i mit Indre,
Og Dødens Rædsler ere salbne paa mig;

6. Frygt og Bæven paafom mig,
Og Forfærdelse overvældede mig.

3.

7. Og jeg sagde: O, havde jeg Binger som Duen
Flyve bort vilde jeg og fæste Bo!
8. Se, jeg vilde flyve langt, langt bort,
Jeg vilde tage Herberge i Ørtenen. Sela.
9. Jeg vilde skyndsomt søge mig et Tilflugtssted
For den ribende Vind, — for Stormen.

II. 1.

10. Fordærb, o Herre, — split deres Tunger!
Thi jeg ser Vold og Riv i Staden.
11. Dag og Nat vandre de omkring den paa dens Mure,
Og Elendighed og Uhykke er inden i den;
12. Fordærvelse er inden i den,
Og Undertrykkelse og Svig vige ei fra dens Tors.

2.

13. Thi ikke en Fiende haaner mig, det vilde jeg bære,
Jkke min Ubindsmand hovmoder sig over mig,
For ham vilde jeg skjule mig;
14. Men du min Jevnligge, min Ven, min Kjending, —
15. Vi, som sad sammen i sød Fortrolighed,
Vandrede til Guds Hus blandt den larmende Skare.

3.

16. Ødelæggelse over dem:
Lad dem fare levende ned i Dødsriget!
Thi dyb Ondskab raader i deres Volig, i deres Indre.
17. Jeg, til Gud vil jeg raabe, saa vil Jehovah frelse mig;
18. Aften og Morgen og Middag vil jeg klage,
Og jeg vil sukke, saa hører han min Røst.

III. 1.

19. Han forløser med Fred min Sjæl fra Striden imod mig,
Thi i Mængde ere de rundt om mig.
20. Høre vil Gud og svare dem, —
Han trøner jo fra fordums Tid — Sela.
Dem, hos hvem der ingen Forandring er,
Og som ikke frygte Gud.

2.

21. Han lægger sin Haand paa Vennesæle,
Sin Pagt, den vanhelliger han;
22. Hans Munds Ord ere glatte som Smør,
Men hans Hjertes Tanke er Strid;
Blødere end Olie ere hans Ord,
Og dog ere de dragne Sværd.

3.

23. Raft paa Jehovah, hvad dig bestræffes,
Og han skal opholde dig, —
I Ewighed ei tilstæde, at den Retfærdige roffes.
24. Og du, o Gud, skal styrte dem ned i Gravens Dyh,
Blodgjerrige og falske Mænd naa ei Hælfsten af sine Dage,
Men jeg forlader mig paa dig.

Psalm 56.

1. Til Sangmesteren „efter den stumme Due paa de fjerne Steder“.
Af Davib. Et Miktam. Da Filisterne grebe ham i Gath.

I. 1.

2. Bær mig naadig, o Gud! thi Mennesker ville slugе mig,
Den ganste Dag trænge de mig, lyfne efter Strid.
3. Mine Fiender søge at opsluge mig den ganste Dag;
Thi mange ere de, som stride mod mig i Hovmod!
4. Paa den Dag jeg frøgter,
Forlader jeg mig paa dig,
5. I Gud priser jeg hans Ord!
Paa Gud forlader jeg mig!
Jeg frøgter ikke!
Hvad skulde Kjød kunne gjøre mig?

2.

6. Den ganste Dag frænte de mine Ord;
Alle deres Tanter ere mod mig til det Onbe.
7. De slaa sig sammen, — de lure;
De tage vare paa mine Trin; de lure jo paa mit Liv.
8. Trods sin Ondskab skulde de undslippe?
Stød du slige Folk ned i Brede, o Gud!

II. 1.

9. Hvor ofte jeg har flygtet, det har du tællt;
Mine Taarer ere gjemte i din Flaske;
Staa de ikke i din Bog?

10. Da stulle mine Fiender vende tilbage,
Paa den Dag jeg raaber;
Dette ved jeg, at Gud er med mig.
11. I Gud priser jeg Ord; i Jehovah priser jeg Ord!
Paa Gud forlader jeg mig
Jeg frygter ikke!
Hvad skulde et Menneske kunne gjøre mig?

2.

12. Paa mig, o Gud, hvile Døfter til dig,
Jeg vil betale dig med Taksigelse;
13. Thi du frir min Sjæl fra Døden, —
Ja, mine Fødder fra Fald,
Saa jeg kan vandre for Guds Ansigt
I de Levendes Land.

Psalm 57.

1. Til Sangmesteren: „Fordærb ikke“. — Af David. Et Miltam.
Da han flygtede for Sauls Ansigt og var i Huln.

I. 1.

2. Vær mig naadig, o Gud, vær mig naadig!
Thi paa dig forlader min Sjæl sig,
Og i dine Vingers Skygge søger jeg Ly,
Indtil Afgjørelsen, den er over.

2.

3. Jeg raaber til Gud den Høieste,
Til den Gud, som fuldfører sin Gjerning for mig, —
4. Sender Hjælp fra Himlen og frelser mig, mens min
Fjender spotter. Sela.
Gud sender sin Miskundhed og sin Sandhed.

3.

5. Min Sjæl er midt iblandt Døver;
Jeg maa ligge blandt dem, som sprude Fld,
Menneskebørn, hvis Tænder ere Sphd og Pile,
Og hvis Tunge er et skarpt Sværd.
6. Ophøiet over Himmelen være du, o Gud,
Over al Jorden være din Ærel

II. 1.

7. De stillede et Garn for mine Trin, —
Min Sjæl var nedbøiet;
De grove for mig en Faldgrube, —
Selv faldt de midt i den. Sela.

2.

8. Mit Hjerte er trøstigt, o Gud!
Mit Hjerte er trøstigt; jeg vil synge og lovprise.
9. Vaagn op, min Tre, vaagn op, Harpe og Cithar!
Jeg vil vække Morgenrøden.

3.

10. Jeg vil prise dig blandt Folkene, Herre!
Jeg vil lovsynge dig blandt Folkeslagene!
11. Thi stor indtil Himmelen er din Miskundhed,
Og indtil Skyerne din Sandhed.
12. Ophøiet over Himmelen være du, o Gud!
Over al Jorden være din Tre!

Psalm 58.

1. En Sangmesteren. „Fordærb ikke.“ — Et Miskam af Davids.

1..

2. Mon I virkelig ved Eders Stumhed
Tale, hvad retfærdigt er,
Dømme, hvad retvist er,
I Menneſtebørn?
3. I Hjertet arbejde I jo paa Misgjerninger,
I Landet veie I Eders Hænders Vold ud!

2.

4. De Ugudelige ere vegne af fra Moders Skjød,
De, som tale Løgn, fare vild fra Moders Liv.
5. Gift have de lig Ormegift;
De ere som en døv Slange, der stopper sit Øre,
6. Der ikke hører paa Røglerens Røst,
Paa Besværgereus, — kyndig i at besværge

3.

7. Gud, flaa deres Tænder ind i deres Mund,
Knus de unge Løvers Rindtænder, o Jehovah!
8. Lad dem hængsle som Vand, der rinder bort!
Lægger han an med sine Pile, lad dem være som affkaarne

9. Lad dem være som en Snegl, der op'oses, medens den gaar,
Som en Kvindes utidige Foster, der ikke har seet Solen!
- 4.
10. Førend Eders Ghyder kjende Tornetvæstene,
Hvad enten de ere friske eller i Brand — Han henveirer dem.
11. Den Retfærdige skal glæde sig, fordi han ser Havn;
Han skal tvætte sine Trin i den Ugudeliges Blod.
12. Og Menneftene sige: „Der er dog Frugt for den Retfærdige,
Der er dog en Gud, som dømmer paa Jorden.“

Psalme 59.

1. Til Sangmesteren. „Fordærv ikke“. — Et Miktam af David.
Da Saul sendte Folk hen, som tog vare paa Huset for at dræbe ham.

I. 1.

2. Fri mig fra mine Fiender, min Gud,
Befri mig mod dem, som rejse sig mod mig.
3. Fri mig fra dem, som øve Uret,
Og frels mig fra blodgjerrige Mænd.
4. Thi se, de lure paa mit Liv;
Stærke slaa sig sammen imod mig.

2.

- Uden min Misgjerning og uden min Synd, Jehovah,
5. Uden min Brøde storme de frem og stille sig op;
Baagn op for at møde mig og se til!
6. Ja du, Jehovah, Gud Zebaoth, Israels Gud
Baagn op for at hjemføge alle Hedninger.
Vær ikke naadig mod nogen af de troløse Nidbinger! Sela.

3.

7. De skulle komme igjen om Aftenen,
Løbe som Hunde og løbe om i Staden.
8. Se, der gaar en Strøm af Ord af deres Mund;
Der er Sværd paa deres Læber, thi: „hvo hører det?“
9. Men du, Jehovah, lær ad dem!
Du spotter alle Hedninger.
10. Overfor hans Styrte vil jeg vogte paa dig;
Thi Gud er min Borg.

II. 1.

11. Min Gud vil komme mig imøde med sin Mistundhed,
Gud vil lade mig se med Lyst paa mine Fiender.

12. Saa dem ikke ihjel, at mit Følk ei skal glemme det!
 Lad dem vanke om ved din Magt,
 Og styrkt du dem ned,
 Du, vort Skjold, o Herre!

2.

13. Hvert Ord paa deres Læber er Skyld i deres Mund;
 Saa lad dem da fanges i sit Hovmod,
 Og for den Forbandelse og Ragn, de føre i sin Mund.
 14. Gjør Ende paa dem i Brede, gjør Ende, saa de ere ikke mere,
 Og vide skal man, at Gud er den, som hersker i Saksob,
 Indtil Jordens Ende. Sela!

3.

15. Og de skulle komme igjen om Aftenen,
 Løbe som Hunde og løbe om i Staden.
 16. De skulle vanke om efter Mad;
 Om de ikke blive mætte, saa blive de Ratten over.
 17. Men jeg vil synge om din Styrke og juble om Morgenens
 over din Miskundhed,
 Thi du er min Borg og min Tilflugt paa den Dag, jeg er
 i Nød.
 18. Min Styrke for dig vil jeg synge,
 Thi Gud er min Borg, min Miskundheds Gud.

Psalm 60.

1. Til Sangmesteren, efter Samschan Eduth. — Mikkam af David; til at læres,
 2. da han stred med Syrerne fra Mesopotamien og med Syrerne fra Bobs,
 og Joab kom tilbage og slog Edomiterne i Saltdalen, 12000.
 3. Gud! Du har forkastet os!
 Du har splittet os ad!
 Du var bleven vred!
 Bederbæg os nu igjen!

1.

4. Du har rystet Vandet, — bragt det til at rebne;
 Læg dets Brøst, thi det vakler!
 5. Du har ladet dit Følk flue haarde Ting,
 Du har givet os Vin at drikke, saa vi tumlede.
 6. Du har givet dem, som frygte dig, et Banner
 Til Flugt for Buen. Sela.

7. For at dine Elskede maa worde frelst,
Saa hjælpe du nu med din Høire og bønør os!

2.

8. Gud har talt i sin Hellighed!
Jeg vil fryde mig, — uddøle Sighem
9. Og opmaale Succoth's Dal,
Mig hører Gilead til og mig Manasse.

Dg Efraim er mit Hovedværn, Juda min Herkerstav;

10. Moab er mit Væstefad;
Paa Edom kaster jeg min Sko;
Over mig opløst Skrig, Filisterland!

3.

11. Hvo vil føre mig til den faste Stad?
Hvem leder mig ind til Edom?
12. Har ikke du, Gud, forkastet os,
Da ei draget ud, o Gud, med vore Hære?
13. Giv os Hjælp mod Fienden;
Thi Menneskehjælp er forsængelig. —
14. Bed Gud skulke vi berede os Vælde,
Dg han skal nedtræde vore Fiender.

Psalm 61.

1. Til Sangmesteren, paa Strengelæg. — Af David.

I. 1.

2. Hør, o Gud, mit Klageraad,
Mærk paa min Bøn;
3. Fra Vandets Ende raaber jeg til dig i mit Hjertes Banmagt,
Paa en Klippe, som er mig for høi, føre du mig op.

2.

4. Thi du har været min Tilflugt, —
Et stærkt Taarn mod Fiendens Ansigt;
5. Lad mig bo i dit Haulun i al Ewigbed,
Lad mig finde Ly i dine Ringers Skjul. Sela.

II. 1.

6. Ja, du, o Gud, du har hørt paa mine Bøster,
Du har frigivet dit Navns Tilbederes Arv,

7. Du vil lægge Dage til Kongens Dage,
Lade hans Aar vare fra Slægt til Slægt.
- 2.
8. Han skal trone evindelig for Guds Ansigt,
Naade og Sandhed sætte du til at bevare ham,
9. Saa vil jeg lovsynge dit Navn til evig Tid
For at indfri mine Døfter Dag for Dag.

Psalm 62.

1. Til Sangmesteren, for Jebuthun. — Psalm af David.

I. 1.

2. Alene i Haab til Gud er min Sjæl stille;
Fra ham kommer min Frelse.
3. Alene han er min Klippe og min Frelse, —
Min Borg, — jeg skal ei røkkes faare.

2.

4. Hvorlænge ville I alle storme løs paa en Mand,
Brude ham ned som hældende Væg, omstødt Mur?
5. Alene om at styrte ham ned fra hans Høihed raadslaa de, —
Dude Løgn, velsigne med Mund, bande i sit Indre. Sela.

II. 1.

6. Alene i Haab til Gud vær stille min Sjæl!
Thi fra ham kommer min Forventning.
7. Alene han er min Klippe og min Vre,
Min Borg; jeg skal ikke røkkes.

2.

8. Hos Gud er min Frelse og min Vre,
Min stærke Klippe, min Tilflugt er i Gud.
9. Forlade Eder paa ham til enhver Tid, kjære Folk!
Udøser Eders Hjerte for ham! Gud er vor Tilflugt. Sela.

III. 1.

10. Alene et Pust ere Menneſtebørn, Løgn Stormandsſønner,
Stige tilbeirs i Vægtskaalen, — et Vandepust tilhøbe.
11. Sætter ei Tid til Vold, og ei tomt Haab til Røb;
Naar Formuen vojer, vender ei Hjertet dertil.

2.

12. En Gang har Gud talt, dette Dobbelte har jeg hørt:
At Styrken hører Gud til,

13. Og Miskundhed hører dig, o Herre, til;
Thi du betaler hver efter hans Gjerning.

Psalm 63.

1. Psalm af David, da han var i Judas Ørten.

I. 1.

2. Gud, min Gud er du; jeg søger dig aarle;
Efter dig tørster min Sjæl, —
Efter dig smægter mit Kjød
I et tørt og tørstigt Land, hvor der ei er Vand.

2.

3. Saaledes som jeg har stuet dig i Helligdommen,
For at faa Syn for din Magt og din Herlighed;
4. — Din Miskundhed er jo bedre end Livet,
Mine Læber prise dig —

3.

5. Saaledes vil jeg love dig mit hele Liv igjennem,
I dit Navn vil jeg løfte mine Hænder.
6. Som af Fedt og Marvfuldt skal min Sjæl mættes,
Og med jublende Læber min Mund lovsynge.

II. 1.

7. Naar jeg kommer dig ihu paa mit Veie,
Fæster min Tanke sig ved dig Nattevagterne igjennem;
8. Thi du har været min Hjælp,
Og under dine Fingers Skygge jubler jeg.

2.

9. Min Sjæl hænger ved dig,
Din Høire holder mig fast,
10. Men de, — til Fordærvelse søge de mit Liv, —
Komme skulle de i Jordens nederste Dyb.

3.

11. Han gives Sværdet i Vold, Sakalets Bytte werde de!
Men Kongen skal glæde sig i Gud.
Prise sig lykkelig skal hver, som sværger ved ham,
Thi stoppes skal deres Mund, som tale Løgn.

Psalm 64.

1. Til Sangmesteren. — Psalm af David.

1.

2. Hør, o Gud, min Røst, naar jeg klager,
Bevar mit Liv fra Fiendens Gru!
3. Skjul mig for de Ondes lønlige Raad,
For Ulgjerningsmændenes larmende Hob.

2.

4. Hvilke hvæsse sin Tunge som et Sværd,
Lægge an med sin Pil det bittere Ord,
5. For at skyde den Ustraffelige i Vøn;
Pludselig skyde de ham og frygte ei.

3.

6. De gjøre sit onde Anslag fast;
Fortælle, at de ville lægge skjulte Snarer, sige: „hvo f-er dem?“
7. De udtænke Ulgjerninger: „Vi ere færdige, Tanken er ud-
og Menneskets Indre og Hjerte er dybt. [tænkt", —

4.

8. Da skyder Gud dem; pludselig kommer Pilen,
Slaget har rammet dem!
9. Og de tumle overende; deres Tunge kommer over dem;
Alle de, som se paa dem, ryste med Hovedet.

5.

10. Og alle Mennesker frygte og forkynde Guds Gjerning,
Og de forstaa, hvad han har gjort.
11. Den Retfærdige glæder sig i Jehovah, og forlader sig paa
Og alle Oprigtige af Hjertet prise sig lykkelige. [ham.

Psalm 65.

1. Til Sangmesteren. — Psalm af David. En Sang.

I. 1.

2. Stille Hengivelse til dig, o Gud, aander Lovsangen paa Zion,
Og til dig betaler man Løfter;
3. Du, som hører Bøn! til dig kommer alt Kjød.
4. Blibe Tilfældet af Misgjerninger for svære for mig,
Bore Overtrædelser, du, du soner dem.
5. Salig den, du udvælger og lader komme nær at bo i dine
Forgaarbe.

Mættes skulle vi med Goderne i dit Hus, dit hellige Tempel.

2.

6. Med forfærdelige Retsfærdsgjerninger hører du os, vor
Frelses Gud, —
En Tilflugt for alle Jordens Ender og det fjerneste Hav;
7. Han gjør Bjergene faste med sin Kraft, — omgjordet med
8. Han stiller Havenes Brusen, deres Vølgers Brus, [Vælde,
Og Nationernes Bulder.
9. Saa de, som bo paa fjerne Strande, frygte for dine Tegn;
Døtteri og Vesterlunde fylder du med Jubel.

II. 1.

10. Du har besøgt Landet, saa det strømmede over;
Rigeligt udfyldte du det.
Guds Bæk er fuld af Vand —
Du beredte deres Korn, ja vel beredte du Landet, —
11. Vandende dets Bløieland, sænkende dets Furer,
Opblødte du det med Regnskur;
Dets Grøde velsignede du.

2.

12. Du har kronet din Gødheds Aar,
Og dine Fodspor dryppe med Fedme.
13. Steppernes Græsgange dryppe,
Og med Jubel omgjorde sig Høiene.
14. Engene ere klædt med Faar,
Og Bierne ere hyllede i Korn —
Alt jubler, alt synger!

Psalm 66.

1. Til Sangmesteren. — En Sang. En Psalm.
2. Raaber med Fryd for Gud al Jorden!
3. Synger hans Navns Ære.
Giver ham Ære til hans Pris!
Siger til Gud: „Hvor forfærdelige ere dine Gjerninger!
„For din store Magts Skyld hylle for dig dine Fiender.
4. „Al Jorden skal tilbede dig og lovsynge dig,
„De skulle lovsynge dit Navn.“ Sela.

I. 1.

5. Kommer og ser Guds Storbærk;
Han er forfærdelig i Gjerning mod Menneskens Børn.

6. Han forbandtede Havet til tørt Vand,
Gjennem Strømmen gif de tilføds;
Der glædede vi os i ham!
7. Han, som i sin Vælde herfter evindelig,
Hans Dine give Agt paa Hedningerne;
De Gjenstridige maa kun ei slaa stort paa! Sela.
8. Løber, I Folkeslag, vor Gud,
Og forkynder med høi Røst hans Pris, —
Han, som holdt vor Sjæl ilive,
Og ikke lod vor Fod valle.

2.

9. Ja, du prøvede os, o Gud!
Du luttrede os, ligesom Sølvet luttres;
10. Du førte os ind i et Garn,
11. Du lagde en trykkende Vyrde paa vore Lænder;
12. Du lod Elendige fare over vort Hoved,
Vi kom i Jld og Vand —
Dog du førte os ud til rig Fylde.

II. 1.

13. Jeg vil gaa ind i dit Hus med Brændoffere,
Jeg vil betale dig mine Løfter,
14. Som gif over mine Læber,
Og min Mund talte, da jeg var i Trængsel.
15. Jeg vil bringe dig Brændoffere af fedt Kvæg
Tilligemed Offerduften af Vædere;
Jeg vil offre Oger og Bukke. Sela.

2.

16. Kommer og hører, og jeg vil fortælle,
Alle I, som frygte Gud,
Hvad han har gjort mod min Sjæl:
17. Til ham raabte jeg med min Mund,
Og Lovsang var under min Tunge.
18. Havde jeg Uret for Die i mit Hjerte,
Saa vilde Herren ikke høre.
19. Dog Gud har hørt,
Han har agtet paa min Bøns Røst.

20. Lovet være Gud,
 Som ikke afviste min Bøn,
 Eller tog sin Mistundhed fra mig.

Psalme 67.

1. Til Sangmesteren paa Strengelæg. — En Psalme. En Sang.

1.

2. Gud være os naadig og velsigne os,
 Han lade sit Ansigt lyse hos os — (Sela)
 3. For at din vei maa kjendes paa Jorden,
 Blandt alle Hedninger din Frelse.

Dig prise Folkeslagene, o Gud,
 Dig prise alle Folkeslag tilfammen!

2.

4. Nationerne skulle glæde og fryde sig;
 Thi du dommer Folkene med Retvisshed.
 5. Og Nationerne paa Jorden, —
 Dem skal du lede. Sela.
 6. Dig prise Folkeslagene, o Gud,
 Dig prise alle Folkeslag tilfammen!

3.

7. Vandet har givet sin Grøde —
 Gud, vor Gud vil velsigne os.
 8. Gud vil velsigne os,
 Og alle Jordens Ender skulle frygte ham.

Psalme 68.

1. Til Sangmesteren. — Psalme af David. En Sang.

2. Gud reiser sig! Hans Fiender spredes,
 Hans Hadere fly bort ifra hans Afsyn;
 3. Som Røg henveires, henveirer du dem,
 Som Bøg smelter for Ilden,
 Omkomne Ugudelige bort ifra Guds Ansigt.
 4. Men Retfærdige glæde sig, — juble for Guds Ansigt,
 Og med Glæde fryde de sig,

5. Synger for Gud, lovsynger hans Navn;
 Baner Vel for ham, som skal fare frem over de øde Marker,
 Jehovah er hans Navn — og jubler for hans Ansigt!
6. Faderløses Fader og Enters Dommer
 Er Gud i sit hellige Tronsæde;
7. Gud skaffer Enlige Hjem,
 Fører Fangne ud til idel Lykke;
 Kun Gjenstridige blive i Solglødens Land.
- I. 1.
8. „Gud, da du drog ud foran dit Folk,
 „Da du stred frem gennem Ørtenen — Sela
9. „Da bævede Jorden,
 „Og Himlene dryppede for Guds Ansigt, —
 „Sinai hift, — for Guds, — Israels Guds, Ansigt.“
10. Rigeligt Regn lod du strømme ned, o Gud, over din Arv, —
 Og naar den forsmægtede,
 Bar det dig, som opreiste den.
11. Dine Gjenlevende boede der,
 Bed din Godhed beredte du for den Elendige, o Gud!
- 2.
12. Herren gav Seierslyd!
 Kvinderne med Glædesbud vare en stor Skare;
13. Hærskarernes Konger flygtede, —
 De flygtede,
 Og hun, som sad hjemme, delte Bytte.
14. Naar I hvile mellem Kvæghegnene,
 Saa er Duens Vinger overdragne med Sølv
 Og deres Fjedre med straalende Guldgrønt.
 Naar den Almægtige abspreder Konger i Landet,
 Da bliver det lyst i Vælmørket.
- II. 1.
16. Et Guds Bjerg er Basans Bjerg,
 Et Bjerg med mange Koller er Basans Bjerg.
17. Hvorfor se I skjævt, I mangekolde Bjerge,
 Til det Bjerg, Gud finder Behag i at bo paa?
 Jehovah skal og blive boende der bestandig.

18. Guds Bøgne ere Myriader, tusind Gange Tusinde,
Herren midt iblandt dem, — et Sinai i Helligdommen.
19. Du opfor i det Høie, førte Fanger bort,
Tog Gaver blandt Menneſter ogſaa fra Gjenſtandige,
For at blive boende, Jah Elohim!

2.

20. Lovet være Herren!
Dag efter Dag lærer han vor Vyrde,
Han, Gud, er vor Frelſe. Sela.
21. Gud er os en Gud til idelig Redning,
Og hos Jehovah Adonai er der Udgange fra Døden.
22. Ja Gud vil knuſe ſine Fienders Hoved,
Hans ſtridhaarede Hæſe, ſom turer frem i ſin Syndeflyd.
23. Herren har ſagt: „Fra Baſan vil jeg hente tilbage, — hente
24. For at din Fod maa ſtampe i Blod, [fra Havets Dyb,
Dine Hundes Tunge ſaa ſin Del af Fienderne.“

III. 1.

25. Man ſer dine Pragttog, o Gud,
Min Guds Pragttog, —
Min Konges i Helligdommen;
26. Foran gaa Sangere, — bagefter Harpeſpillere,
Midt imellem Jomfruer, ſom ſlaa paa Pauſe.
27. I Forſamlingerne lovfanger Gud, —
Herren, I af Israels Tilbevald;
28. Der er Benjamin, den Lille, deres Ordner;
Judas Fyrſter — deres brogede Skare,
Sebulons Fyrſter, — Naftalis Fyrſter.

2.

29. Forordnet har din Gud din Styrke,
Hold ved Magt, o Gud,
Hvad du har gjort for os!
30. For dit Tempels Skyld over Jeruſalem
Skulle Konger bringe dig Hylningſgaver.
31. Skjæld paa Dyrer i Sivet, paa Thyſtoffen med Folke-falvene,
At de kaſte ſig ned med Sølvbarer!
Han adſpreder Folkeſlag, ſom have Dødt til Strid;

32. Bældige skulle komme fra Ægypten, —
 Ethiopien skyndsomt strække sine Hænder til Gud.
33. J. Jordens Riger, synger for Gud,
 Priser med Strengelæg Herren, — Sela.
34. Ham, som farer frem i Himmelenes Himle, de ældgamle;
 Se, han udgiver sin Røst, en mægtig Røst.
35. Giver Gud Magt!
- Over Israels raader hans Majestæt
 Og hans Almagt i Himmelhøiderne.
36. Forfærdelig er Gud fra dine Helligdomme;
 Israels Gud giver Magt og Kraftshjælp til Folket;
 Lovpriset være Gud!

Psalm 69.

1. Til Sangmesteren efter Schoschannim (Sifter). — Af David.
2. Frels mig, o Gud!
 Thi Vandene ere komne indtil Sjælen;
3. Jeg er sunken i Afgrundens Dynd, og der er intet Fodsæfte;
 Jeg er kommen i Vandenes Dyb, og Strømmen skjaller over
4. Jeg er træet af min Raaben, min Strube brænder, [mig, —
 Mine Dine ere hentørrede, idet jeg venter paa min Gud.

I. 1.

5. Flere end Haarene paa mit Hoved
 Ere de, som hade mig uden Grund,
 Talrige ere mine Ødelæggere, —
 Mine Fiender uden Marsag;
 Hvad jeg ikke har røbet,
 Det skal jeg nu give fra mig.
6. Gud, du, du ved om min Daarlighed,
 Og min Syndeshjælp er ikke skjult for dig.
7. Lad ikke dem blive tilfamme i mig,
 Som tie efter dig, Herre, Jehovah Zebaoth!
 Lad ikke dem blive besjæmmede i mig,
 Som søge dig, Israels Gud!

2.

8. Thi for din Skyld bærer jeg Forhaanelser,
 Har Skjændsel dækket mit Ansigt.

9. Jeg er bleven fremmed for mine Brødre
Og en Ublænding for min Moders Børn;
10. Thi Mibtjærhed for dit Hus har fortæret mig
Og deres Forhaanelse, som haane dig, ere faldne paa mig.
11. Og min Sjæl græd under Faste,
Og det blev mig til Forhaanelse;
12. Jeg gjorde Sæt til mit Klædebon,
Og jeg blev dem til et Ordsprog;
13. De, som sidde i Porten, snakke om mig, —
Og de, som drikke stærk Drik, slyge Viser.

II. 1.

14. Men jeg, min Bøn er til dig, Jehovah, i Naadens Tid;
O Gud, formedest din store Miskundhed,
Svar mig med din frelsende Trofasthed!
15. Frels mig ud af Dyndet,
Og ei lade du mig synke,
Men blive udrevet fra mine Hadere og fra Bandenes Dyb.
16. Lad ikke Vandstrømmen skylle over mig, og Dybet ei sluger mig;
Og lad ikke Brønden lufte sit Gab over mig;
17. Svar mig, Jehovah, thi din Miskundhed er god,
Vend dig til mig efter din store Barmhjerlighed;
18. Og skjul ikke dit Ansigt for din Tjener;
Thi jeg er i Nød, skynd dig at svare mig!

2.

19. Kom nær til min Sjæl, forløs den,
For mine Fienders Skyld befrie du mig;
20. Du ved om min Forhaanelse,
Og om min Skam og min Skjændsel.
For dit Ansigt ere alle mine Modstandere,
21. Forhaanelse har brudt mit Hjerte, saa jeg blev dødsfug.

Og jeg ventede paa Medhuk, men der var ingen,
Og paa Trøstere, og jeg fandt ingen.

22. Og de gave mig Galde at æde,
Og for min Tørst læstede de mig med Eddik.
23. Deres Bord blive for deres Ansigt til en Snare
Og for dem i deres Tryghed til en Fælde.

III. 1.

24. Lad deres Dine formørkes, saa de ei se,
Og lad deres Lænder altid vasse.
25. Udøs over dem din Harmes
Og lad din Brede's Brand naa dem,
26. Deres Bolig worde øde,
Der være Ingen, som bor i deres Telte.
27. Thi den du, du har slaget, forfølge de,
Og de fortælle om deres Smerte, som du har stunget;
28. Lad dem lægge Skyld til sin Skyld,
Og lad dem ei indgaa til din Retfærdighed.
29. Lad dem worde udslettede af de Levendes Bog,
Og lad dem ei indskrives med de Retfærdige.

2.

30. Men jeg er elendig og fuld af Smerte,
Lad din Frelse, o Gud, bringe mig i Sikkerhed.
31. Jeg vil lobe Guds Navn med Sang,
Og ophøje ham med Lovprisning,
32. Og det skal behage Jehovah bedre,
End en ung Dyr med Horn og Klober.
33. Se Sagtmodige det,
Skulle de glæde sig.
J, som søge Gud,
Eder's Hjerte leve!
34. Thi Jehovah hører paa de Fattige,
Og sine Bundne har han ei foragtet.
35. Love ham skulle Himmel og Jord,
Havet og alt, som rører sig deri,
36. Thi Gud skal frelse Zion og bygge Judas Stæder.
Og de skulle bo der og eie det,
37. Og hans Tjeners Sæd skal arve det;
Og de, som elste hans Navn, skulle bo i det.

Psalme 70.

1. Til Sangmesteren. — Af David. Til Gudstommelse.
2. Gud, kom for at udfri mig!
Jehovah, stund dig til min Hjælp!

3. Lad dem blive til Skam og Spot, der søge efter mit Liv!
Vige tilbage og blive tilskamme, der have Behag i min
4. Lad dem vende tilbage til Løn for sin Skjæbnesl [Ulykke]
Dem, som sige: Ha, ha! Ha, ha!
5. Lad alle dem fryde og glæde sig i dig, som søge dig,
Og lad dem altid sige: „Høiløvet være Gud!“
Dem, som elske din Frelse.
6. Men jeg er elendig og fattig
Gud, skynd dig til mig!
Min Hjælp og min Frelse er du, — tøv ikke, Jehovah!

Psalm 71.

I. 1.

1. Paa dig, Jehovah, stoler jeg; ei blir jeg evigt tilskamme,
2. Bed din Retfærdighed udfri mig og red mig!
Voi dit Øre til mig og frels mig!
3. Bær mig en Klippebolig, altid at thi hen til.

2.

Du har forordnet at skaffe mig Frelse,
Thi du er min Klippe og min Fæstning.

4. Min Gud, udfri mig af den Ugudeliges Haand
Af den Uretfærdiges og Undertrykkerens Vold!

3.

5. Thi du er min Forventning, Herre Jehovah, —
Min Tillid fra min Ungdom af;
6. Du, som var min Støtte fra Moders Liv, —
Drog mig af Moderskjød, om dig er altid min Lovsang.

4.

7. Som et Under har jeg været for mange,
Men du var min stærke Tilflugt.
8. Min Mund fyldes med din Pris,
Den ganske Dag med din Ære.

II. 1.

9. Forkast mig ikke, naar Alderdommen stunder til
Forlad mig ei, naar min Kraft svinder hen,
10. Thi mine Fiender have talt om mig,
Og de, som toge vare paa mit Liv, have raadslaet tilfammen!

2.

11. De have sagt: „Gud har forladt ham,
„Forsølger og griber ham, thi der er Ingen, som redder.“
12. Gud, vær ikke langt borte fra mig,
Min Gud, stund dig til min Hjælp.

3.

13. Lad min Sjæls Modstandere blues og gaa tilgrunde,
Lad dem, som søge min Ulykke, isøres Skam og Skjændsel
14. Men jeg vil altid haabe,
Og til al din Pris lægge ny Pris.

4.

15. Min Mund skal fortælle om din Retfærdighed,
Den ganste Dag om din Frelse, jeg ved jo ei Tal derpaa.
16. Jeg vil fremsføre Herren Jehovahs vældige Gjerninger,
Jeg vil prise din Retfærdighed, din alene.

III. 1.

17. Gud, du har oplært mig fra min Ungdom af,
Og indtil nu kundgør jeg dine Undergjerninger;
18. Forlad mig ei heller, o Gud, til Alderdommen og de graa
Haar, —
Til jeg faar kundgjort din Arm for Slægten, din Kraft for
[hver, som skal komme.

2.

19. Og din Retfærdighed, o Gud, naar til det Høie,
Du, som har gjort Storbærst, Gud, hvo er som du?
20. Du, som har ladet os se mange Trængsler og Ulykker,
Du vil gjøre os levende igjen og drage os op igjen af For-
[dens Afgrunde.

3.

21. Du vil forøge min Størhed,
Og du vil vende om, du vil trøste mig.
22. Jeg igjen vil med Harpespil prise dig, — din Trofasthed, o
min Gud!
Lovsinge dig vil jeg til Cithar, du Israels Helligel

4.

23. Juble skulle mine Læber, naar jeg lovsinger dig,
Og min Sjæl, som du har forløst.
24. Og saa min Tunge skal tale den ganste Dag om din Ret-
færdighed;
Thi beffjæmmede, tilfamme ere de blevne, som søge min Ulykke.
6. — Storjohann: Psalmernes Bog.

Psalme 72.

1. Af Salomo.

1.

Gud, dine Domme, gib dem til Kongen,
Dg din Retfærdighed til Kongesønnen!

2. Han dømme dit Folk med Retfærdighed,
Dg dine Elendige med Retmæssighed.

3. Bære skulle Bjergene Fred for Folket, —
Dg Høiene ligerviis ved Retfærdighed;

4. Han skaffe de Elendige blandt Folket Ret,
Frelse den Fattiges Børn, men knuse Voldsmanden.

2.

5. Dig skal man frygte,
Saalangt Solen lyser,
Dg saalangt Maanen skinner,
Fra Slægt til Slægt.

6. Han komme ned som Regn over Eng,
Som Regnskur, der væder Jorden;

7. I hans Dage blomstre den Retfærdige,
Dg Fylde af Fred, til Maanen er ei mer.

3.

8. Dg han herfke fra Hav til Hav,
Dg fra Floden indtil Jordens Ender.

9. For hans Ansigt bøie Orkenens Børn sig,
Dg hans Fiender, Støv skulle de sliffe.

10. Konger fra Tarsis og Dorne bringe Gaver,
Sebas og Meroes Konger frembære Stjænk;

11. Dg hylde ham skulle alle Konger,
Alle Hedninger tjene ham.

4.

12. Thi han skal frelse den Fattige, som raaber,
Dg den Elendige, naar der ingen Hjælp er for ham;

13. Han skal skaane den Ringe og Fattige,
Dg han skal frelse de Fattiges Sjæle. —

14. Fra Tryk og fra Vold skal han løse deres Sjæle,
Og køstbart skal deres Blod være i hans Dine;
15. Og leve skal han og give ham det, bedre er end Sabas Guld,
Og stedse bede for ham, velsigne ham den ganste Dag.

5.

16. Der være Overflod af Korn i Landet
Bigetil Bjergenes Toppe;
Dets modne Frugt suse som Libanon
Og Folk af Stæderne blomstre frem som Jordens Urter.

17. Hans Navn blive til evig Tid,
Saalænge Solen skinner, flyde hans Navn friske Stuo;
Og man skal velsigne sig ved ham,
Alle Folkeslag skulle prise ham salig.

-
18. Lovet være Jehovah Elohim, Israels Gud,
Han er den, som alene gør Undere;
Og lovet være hans Herligheds Navn tilevigt Tid,
Og al Jorden fyldes med hans Herlighed! Amen!
Ende paa Davids, Israels Sønns Bønner.
-

Psalme 73.

1. Psalme af Asaf.
Hvordan god er Gud mod Israel,
Mod de Rene af Hjertet.
2. Men jeg — nær havde mine Fødder snublet,
Paa lidet nær vare mine Trin gledne ud.

I. 1.

3. Thi jeg blev nidkjær mod de Overmodige,
Da jeg saa, at det gik Ugudelige vel;
4. Thi for Vaande ere de fri,
Sund og mættet er deres Krop;
5. De kjende ikke til Rød som andre Folk,
Og blive ei plagede lig andre Menneffer.

6. Derfor er Hoffærdighed deres Halsklynke,
Voldsomhed omhyller dem som en Klædning.

2.

7. Deres Dine staa ud formedelst Fedme,
Hjertets Indbildninger bryde frem;
8. De haane og tale i Ondskab om Undertrykkelse,
Fra et høit Stade føre de sin Tale.
9. De løfte sin Mund op i Himmelen,
Og deres Tunge farer frem paa Jorden.
10. Derfor bringe de sit Folk til at vende om til dem,
Og Band i fulde Drag jøbe de i sig. —

3.

11. Og de sige: „Hvorledes skulde Gud vide noget,
„Og mon der er Kundskab hos den Høieste?
12. „Se, de der ere de Ugudelige,
„Og evig trygge vore de i Velmagt.
13. „Jffun forgjæves har jeg renset mit Hjerte,
„Og toet mine Hænder i Ustyld;
14. „Jeg blev dog plaget den ganste Dag,
„Og hver Morgen bragte mig Tugtelse.“

II. 1.

15. Derjom jeg havde sagt: Jeg vil tale ligedan,
Se, da havde jeg handlet troløst mod dine Børns Slægt.
16. Og jeg grundede for at forstaa det,
Altfor svært var det i mine Dine:
17. Indtil jeg gik ind i Guds Helligdomme,
Og gav Agt paa deres Endeligt:
18. Jffun paa flibrige Steder sætter du dem,
Du lod dem falde, saa de blebe til Ruiner.

2.

19. Hvor blebe de ødelagte i et Dieblif, —
Gik under, toge Ende ved Forsærdelsens Slag;
20. Som en Drøm, naar man er opvaagnet,
Vil du, Herre, naar du vaagner, foragte deres Stiggebilleder,
21. Naar mit Hjerte var blevet bittert,
Og det stak mig i mine Nyrer,
22. Da var jeg ufornuftig og forstod intet,
Som et Udhr var jeg imod dig.

3.

23. Men jeg, jeg bliver stedse hos dig,
Du har grebet min høire Haand;
24. Ved dit Raad vil du lede mig,
Og sidenestefter optage mig i Herlighed.
25. Hvem har jeg i Himlene?
Og har jeg dig, huer intet mig paa Jorden.
26. Basmægter end mit Kjød og mit Hjerte,
Er dog, Gud, mit Hjertes Klippe og min Del evindelig.
27. Thi se, de, som holde sig borte fra dig, omkomme,
Du udrydder hver den, som utro falder fra dig.
28. Men jeg, — at holde mig nær til Gud er min Ønske,
Jeg sætter min Lid til Herren Jehovah for at fortælle alle
dine Gjerninger.

Psalm 74.

1. Betragtning af Afs.

I. 1.

- Hvorfor, Jehovah, har du forkastet os for altid?
Hvorfor rører din Brede mod din Græsgaangs Hjord?
2. Kom din Menighed ihu, som du forhvervede i forlums Tid, —
Gjenløste til at bære din Arvs Stamme.
Dette Zions Bjerg, —
Paa det tog du Bosig.

2.

3. Opløst dine Trin til evige Ruiner;
Alt har Fienden handlet ilde med i Helligdommen,
4. Dine Modstandere have brølet midt i dit Foramlingssted,
De have sat sine egne Tegn op til Tegn;
5. Det var et Syn, som naar der løstes høit
Øger i Trærnes Tætning.

3.

6. Og nu — dets udkaarne Træværk tilhobe
Sønder slog de med Øge og Hammer;
7. De have sat Jld paa din Fælgdom,
Til Grunden have de stjændet dit Navns Bosig.
8. De have sagt i sine Hjerter: „Vi skal kue dem tilhobe“;
De have nedbrændt alle Guds Foramlingssteder i Landet.

4.

9. Vore egne Tegn se vi ei; ingen Profet er der mere,
Og Ingen blandt os, som ved: hvorlænge?
10. Hvor længe, o Gud, skal Modstanderen haane,
Fienden uafbrudt foragte dit Navn?
11. Hvorfor drager du din Haand, din Høire, tilbage?
Træk den ud af din Barm og slaa til!

II. 1.

12. Gud er dog min Konge fra forðums Tid,
Den, som skaber Frelse paa den vide Jord.
13. Du er den, som stilte Havet med din Styrke,
Knuste Søuhyrernes Hoveder paa Bandene.
14. Dragens Hoveder sønder slog du, —
Gav den ti Føde for et Folk, — for Orkenens Dyr.

2.

15. Du lod Rulder og Bække bryde frem, —
Du lagde tør stedserindende Strømme;
16. Dig hører Dagen til, dig ogsaa Natten,
Du har frembragt Himmelshjene og Solen.
17. Du har fastsat alle Jordens Grændser,
Sommer og Vinter, — du har dannet dem.

3.

18. Kom dette ihu: Fienden har forhaanet Jehovah,
Og et Folk af Daarer har foragtet dit Navn;
19. Giv ikke i Dhyrets Vold din Turteldues Sjæl,
Dine elendige Overlevende glemme du ei for bestandig;
20. Til Pagten se du dog hen,
Landets Kroge fylbes jo med Voldsdaads Boliger.

4.

21. Ikke vende din Redtrykte besjæmmet tilbage,
Lad den Glendige og Fattige faa love dit Navn;
22. Reis dig, o Gud, før du din Sag,
Kom ihu, at du haanes den ganske Dag af Daaren;
Glem ikke dine Modstanderes Skrig,
Dine Oprøreres Bulder, som uafbrudt reiser sig.

Psalm 75.

1. Til Sangmesteren; fordærv ikke. — Psalm af Maf. En Sang.

2. Vi prise dig,

O Gud, vi prise!

Dg nær er dit Navn,

Man fortæller dine Undergjerninger.

1.

3. „Ja, jeg vil gribe den bestemte Tid,

„Seg vil dømme med Retfærdighed,

4. „Naar Landet er i Opløsning og alle dets Behoere,

„Seg, jeg stiller dets Grundpiller tilrette.

5. „Seg siger til de Hovmodige: Hovmoder Eder ei!

„Dg til de Ugudelige: Løfter ikke Horn!

6. „Løfter ei Eders Horn op imod det Høie,

„Taler ei frækt med kneisende Nakke!“

2.

7. Thi ikke fra Øst og ikke fra Vest

Dg ikke fra Bjergenes Ørken, —

8. Nei, Gud er den, som dømmer,

Den vil han fornedre, og den vil han ophøie.

9. Ja, et Væger er der i Jehovahs Haand,

Dg det stummer af Vin, er fyldt med Krydderbin;

Dg han skjænker deraf, ja sandelig, dets Værme skulle suge,

Ja drikke den tilbunds, alle Ugudelige paa Jorden.

10. Dg eg, jeg vil forkynde det evindeligt,

Wil lovsynge Jakobs Gud.

11. Dg alle de Ugudeliges Horn vil jeg afhugge,

Den Retfærdiges Horn skulle ophøies.

Psalm 76.

1. Til Sangmesteren paa Strengeseg. — Psalm af Maf. En Sang.

1.

2. Kjendt i Juda er Gud,

I Jsrael er hans Navn stort,

3. Saa han i Salem reiste sin Hytte,

Dg sin Bolk paa Zion;

4. Diddendt sønderbrød han Buens Lyn,
Stjold og Sværd og Krig. Sela.

2.

5. Straalende er du, herlig fremfor Røverbjergene;
6. Afvæbnede bleve Mændene med det stærke Hjerte;
De slumrede hen i sin Søvn,
Og alle de Tapre fandt ei sine Hænder;
7. Bed din Skjelden, Jakobs Gud,
Faldt baade Vogn og Hest i den dybe Søvn.

3.

8. Du, ja, du er forfærdelig,
Og hvo kan bestaa for dit Ansigt, naar du bredest?
9. Fra Himmelen lod du høre Dom,
Jorden frygtede og blev stille,
10. Da Gud reiste sig til Dom,
For at frelse alle Lidende i Landet. Sela.

4.

11. Thi Menneffets Brede bereder dig Pris;
Med Resten af Brebens Fylde omgjordede du dig.
12. Gjører Løfter og betaler dem til Jehovah, Eders Gud.
Alle omkring ham bringe den Forfærdelige Gaver.
Han stagger Fyrsternes stolte Mand,
Er forfærdelig for Kongerne paa Jorden.

Psalm 77.

1. Til Sangmesteren for Jebuthun. — Af Asaf. En Psalm.
2. Min Røst er til Gud og jeg vil raabe;
Min Røst er til Gud og han vil høre paa mig.
3. Paa min Trængsels Dag søgte jeg Herren;
Min Haand var udraakt om Natten uden Afslæbelse,
Min Sjæl vilde ikke lade sig trøste.
4. Jeg vil komme Gud ihu og maa stønne,
Jeg grubler, og vansmægte maa min Mand. Sela.

I. 1.

5. Naben holder du mine Dienlaag,
Jeg er bleven urolig og kan ikke tale;
6. Jeg tænker paa forbums Dage,
Paa længt hensvundne Aar;

7. Jeg vil mindes min Strengelig om Natten,
 I mit Hjerte vil jeg gruble og min Aand ranfager:

2.

8. Vil i al Evighed Herren forfaste,
 Og ei mere vedblive at vise Naade?
 9. Er det for bestandig forbi med hans Miskundhed?
 Er hans Forjættelse bleven til Intet Slægt efter Slægt?
 10. Har Gud glemt at være naadig?
 Har han i Brede luffet sin Barmhjertighed? Sela.

II. 1.

11. Da sagde jeg: Min Tilskikkelse er dette, —
 Aar fra den Høiestes høire Haand.
 12. Jeg vil prisende ihukomme Jehovahs Gjerninger,
 Ja, ihukomme dine Undere fra fordums Tid.
 13. Og jeg vil eftertænke al din Gjerning,
 Og paa dine Storbærk vil jeg grunde.

2.

14. O Gud, i Hellighed er din Vej;
 Hvo er en Gud, stor som Elohim?
 15. Du er den Gud, som gjør Undere;
 Du har kundgjort din Styrke blandt Folkene.
 16. Du udløste ved din Arm dit Folk,
 Jakobs og Josef's Børn. Sela.

III. 1.

17. Vandene saa dig, o Gud!
 Vandene saa dig, de bævede;
 Ja, Vanddybene stjalv.
 18. Etherne øfte ud Vand,
 Himlene lode sin Røst høre,
 Ja, dine Bile fløi hid og did.

2.

19. Din Tordens Røst lød i Stormhvirvel, Du oplyste Jorderige
 Jorden bævede og stjalv.
 20. I Habet gif din Vej og dine Stier i store Bande,
 Og dine Fodspor bleve ikke kjendte.
 21. Du ledede dit Folk som en Hjord
 Ved Moses's og Arons Haand.

Psalme 78.

1. En Betragtning — Af Afsat.

- Dyt, mit Folk, til min Være,
 Høier Ederes Øren til min Munds Ord!
2. Oplade vil jeg min Mund med Bignelse,
 Fremføre gaadefulde Ord fra forbums Tid.
3. Hvad vi have hørt og vide og vore Fædres fortalte,
4. Vilde vi ei følge for deres Børn,
 Men for den kommende Slægt forkynde Jehovahs Pris
 Og hans Magtesgjerninger og Undere, som han har gjort.
5. Han oprettede Vidnesbyrd i Jakob og gav Lov i Israel,
 Som han lod vore Fædre kundgjøre sine Børn,
6. Paa det Efterlægten, — de Børn, som fødes, kunde kjende
 Kunde staa frem og forkynde dem for sine Børn, [dem, —
7. Og de maatte sætte sin Fortrøstning til Gud,
 Og ikke glemme Guds Gjerninger, men bevare hans Bud.
8. Og ikke blive som deres Fædre, en opslætlig og stridig Slægt. —
 En Slægt, der ei fæstede sit Hjerte og hvis Aand ei var tro
 mod Gud.

I. 1.

9. Efraims Sønner, de rustede Buekytter,
 De vendte om paa Stridens Dag.
10. De holdt ikke Guds Pagt,
 Og vilde ikke vandre i hans Lov.
11. Og de glemte hans store Gjerninger
 Og hans Undere, som han havde ladet dem se;
12. For deres Fædres Dine havde han gjort Under
 I Ægyptens Land, — paa Joans Mark.
13. Han kløvede Vandet og lod dem gaa igjennem,
 Og han lod Vandene staa som en Dynge;
14. Og han ledede dem ved Stien om Dagen,
 Og den ganste Nat ved Månedens Lys;
15. Han kløvede Klipper i Ørtenen,
 Og gav dem at drikke af store Vanddyb;
16. Og han lod Bække udgaa af Klippen,
 Og Vand lod han flyde som Strømme.

2.

17. De bleve dog endnu ved at synde imod ham,
At være gjenstridige mod den Høieste i Ørkenen;
18. De fristede Gud i sine Hjerter ved at kræve Mad for sin Lyst
19. Og de talte mod Gud, — de sagde:
„Kan Gud vel berebe et Bord i Ørkenen?
20. „Se, han slog Klippen, saa der flød Vand, og Bakte strømmede!
„Mon han ogsaa kan give Brød,
„Eller kan han skaffe sit Folk Kjød?“
21. Derfor, da Jehovah hørte det, harmedes han,
Og Ild tændtes mod Satah og Brede reiste sig mod Israel,
22. Fordi de ikke troede paa Gud
Og ikke forlode sig paa hans Frelse; —
23. Dog lod han Skyerne heroventil og oplod Himmels Porten,
24. Og han lod Manna regne over dem til Føde,
Og han gav dem Himmelskorn,
25. Engle-Brød aad hver Mand.

3.

- Reisefødt sendte han dem til Mættelse;
26. Han lod Østen fare ud paa Himmelen og førte Sonden
frem ved sin Magt,
27. Og han lod Kjød regne ned over dem som Støv,
Og vingede Fugle som Havets Sand;
28. Og han lod dem falde ned midt i deres Leir,
Trindt omkring deres Boliger;
29. Og de aade og bleve saare mætte,
Og hvad de lystede efter, bragte han dem. —
30. De havde endnu ikke ladet fare, hvad de lystede efter,
Deres Mad var endnu i deres Mund, —
31. Da reiste Guds Brede sig imod dem
Og hærjede blandt deres Fædste og slog Israels Ungdom.
32. Med alt dette synkede de endnu,
Og troede ikke paa hans Undergjerninger.
33. Derfor lod han deres Dage svinde i Tomhed,
Og deres Aar i Forstræffelse.

4.

34. Naar han hærjede blandt dem, spurgte de efter ham,
Og de vendte om og søgte Gud,

35. Og de kom ihu, at Gud var deres Klippe,
Og den høieste Gud deres Gjenløser;
36. Da smigrede de for ham med sin Mund,
Og løi for ham med sin Tunge,
37. Men deres Hjerte hang ikke fast ved ham,
Og de beviste sig ikke tro i hans Pagt.
38. Dog han, — han er barmhjertig, —
Tilgiver Misgjerning og fordærver ikke;
Mange Gange lod han sin Brede vende om,
Og lod ikke al sin Harm bryde løs;
39. Og han kom ihu, at de vare Kjød,
Et Pust, som farer hen og ei vender tilbage.
40. Hvor tidt vare de stridige mod ham i Ortenen,
Bedrøvede ham paa de øde Steder!

II. 1.

41. De fristede stedse paany Gud,
Og de krænkede Israels Hellige;
42. De ihukom ikke hans Almagts Haand, —
Ei den Dag, han udløste dem ifra Fienden,
43. Da han lod sine Tegn ske i Ægypten
Og sine Undere paa Joans Mark,
44. Da han forvandlede deres Floder til Blod,
Og sine rindende Bæde kunde de ei drikke.
45. Han sendte paa dem Fluer, der fortærede dem,
Og Frøer, som voldte dem Ødelæggelse;
46. Og han gav Gnaberen deres Grøde,
Og Græshoppen deres Erhverv.
47. Han slog deres Vinstofte ned med Hagel
Og deres Morbærtræer med Jæsthytter;
48. Og han overleberede deres Kvæg til Hagelen,
Og deres Hjorder til Lynene.

2.

49. Han slap løs imod dem sin Brede's Brand,
Harme og Fortørnelse og Trængsel,
En Sending af Uhykkens Engle;
50. Han bandt Veie for sin Brede,
Sparede ikke deres Sjæl fra Døden,
Og overgav deres Liv til Pesten;

51. Da slog han alt Førstefødt i Ægypten,
Styrkens Førstegrøde i Chams Telte.
52. Og han lod sit Folk bryde op som Gaar,
Og førte dem som en Hjord i Ørkenen;
53. Og han ledede dem trygt, og de frygtede et
Men Havet skjulte deres Fiender.
54. Og han førte dem til sit hellige Landemærke,
Til det Bjerg, hans Høire havde forhvervet, —
55. Fordreb for deres Ansigt Folk og delte dem som Arvelod,
Og lod Israels Stammer bo i deres Telte.

3.

56. De fristede dog og oprørte Gud den Høieste,
Og paa hans Vidnesbyrd agtede de ikke;
57. De vege af og vare troløse som deres Fædre,
De vendte sig om lig en svigtende Bue;
58. Og de opirrede ham med sine Offerhøie,
Og gjorde ham nidtjær med sine Afguds billeder.
59. Gud hørte det, da blev han fortørnet,
Og han blev saare kjed af Israel.
60. Da fastede han bort Boligen i Silo,
Teltet, han havde opslaaet iblandt Menneskene;
61. Og han gav sin Styrke hen i Fangenskab,
Og sin Herlighed i Fiendens Haand;
62. Han gav sit Folk til Pris for Sværdet,
Og han harmedes paa sin Arv;
63. Deres Unge fortærede Jld og deres Jomfruer fik ei Brudesang.
64. Deres Præster saldt for Sværb og deres Enter holdt ei

4.

[Klagemaal.]

65. Da baagnede som en Sovende Herren,
Som en Helt, der jubler af Vin;
66. Og han slog sine Modstandere bagfra,
Paaførte dem en evig Skam.
67. Og han forsmaaede Josefs Telt,
Og udvalgte ikke Efraims Stamme,
68. Men han udvalgte Judas Stamme,
Zions Bjerg, som han fik kjær.

69. Da byggede han lig høie Bjerge sin Helligdom,
Dig Jorden, han grundfæstede for evigt;
70. Og han udvalgte Davids sin Tjener,
Og han tog ham fra Faarefoldene;
71. Bag fra de diende Gaar hentede han ham,
Til at vogte Jakob sit Folk og Israels sin Arv;
72. Og han vogtede dem efter sit Hjertes Oprigtighed,
Og ledede dem med sin forstandige Haand.

Psalm 79.

1 Psalm af Asaf.

1.

- O Gud! Hedninger have trængt sig ind i din Arv;
De have besmittet dit hellige Tempel,
De have gjort Jerusalem til Grushobe;
2. Givet dine Tjeneres Dig til Føde for Himmelens Fugle,
Dine Helliges Kød til de vilde Dyr;
  3. Udøst deres Blod som Vand trindt om Jerusalem, og ingen
  4. Vi ere blevne til Haan for vore Naboer, [begraver;
Til Spot og Skam for dem omkring os;
  5. Hvorlænge, Jehova! vil du bredest evindeligt?
Hvorlænge skal din Misdødelighed brænde som Ild?

2.

6. Udøs din Brede over Hedningerne,
Dem, som ikke kjende dig,
Og over Neger, som ei paakalder dit Navn,
7. Thi han har opædt Jakob,
Og hans Boliger have de lagt øde.
8. Ei ihukomme du os Fædrenes Synder,
Lad din Miskundhed snarlig komme os imøde!
Thi saare elendige ere vi blevne;
9. For dit Navns Vres Skyld, hjælp os, vor Frelsers Gud,
Og red os, og son vore Synder for dit Navns Skyld!

3.

10. Hvi skulle Hedninger sige: „Hvor er deres Gud?“
Lad det for vore Dine kjendes paa Hedningerne,
At der er Hævn for dine Tjeneres udøste Blod;

11. Lad dine Fangnes Sut komme for dit Mafyn, —
Efter din Arms Storhed Dødsfens Born blive ilibe.
12. Og betal vore Naboer fhyfolds i deres Stjød
Den Haan, hvormed de have haanet dig, Herre
13. Men vi, dit Folk og din Græsgaugs Hjord,
Vi ville love dig evindeligen,
Fra Slægt til Slægt forkynde din Pris.

Psalme 80.

1. Til Sangmesteren; efter Schofchannim Euth. — Af Afaf. En Psalme
1.
2. Israels Hjrde, vend Øret til!
Du, der fører Josef som en Hjord,
Du, som troner paa Cheruberne,
3. Aabenbar dig foran Efraim, Benjamin og Manasse!
Opbæet du din Heltetraft,
Og kom dog til Frelse for os!
4. Gud, hjælp os op igjen,
Og lad dit Ansigt lyse og os vorde frelstel!
2.
5. Jehovah, Gud Zebaoth,
Hvor længe ryger din Brede trods dit Folks Bøn?
6. Du har befpist dem med Taarebrød,
Og givet dem Taarer i fuldt Maal at driffe.
7. Du satte os til Trætte for vore Naboer,
Og vore Fiender dreve frit sin Spot;
8. Gud Zebaoth, hjælp os op igjen,
Og lad dit Ansigt lyse og os vorde frelstel!
3.
9. En Vinstof flytted' du ober fra Eghypten,
Uddrev Hedningefolk og plantede den;
10. Du gjorde ryddeligt for den,
Og den fæstede Rødder og fhyldte Landet.
11. Bjerger skjultes af dens Skygge,
Og Guds Cedere af dens Ranker
12. Den strakte fine Grene til Havet
Og fine Stub indtil Floden.

4.

13. Hvi brød du dens Segn ned,
Saa hver Reifarende plukker af den?
14. Svinet fra Skoven asgnaver den,
Og Markens Brimmel afæder den.
15. Gud, vend om, sku ned fra Himmelen og se
Og tag dig af denne Vinstok!
16. Og beskjærm, hvad din Høire har plantet,
Og værn om den Søn, du har udvalgt dig!

5.

17. Den er brændt med Ild, den er forhuggen;
For dit Ansigts Trudsel gaa de tilgrunde.
18. Hold din Haand over den Mand, som er ved din Høire,
Over den Mennefsesøn, du har udvalgt dig.
19. Og ikke vige skulle vi fra dig,
Hold os ilive og vi skulle paafalde dit Navn.
20. Jehovah, Gud Zebaoth, hjælp os op igjen,
Lad dit Ansigt lyse og os worde frelst!

Psalme 81.

1. Til Sangmesteren paa Githith. — Af Asaf.

I. 1.

2. Jubler for Gud, vor Styrke,
Raaber med Glæde for Jakobs Gud!
3. Istemmer Sang og lader Pauken lyde,
Den liflige Githar tilligemed Harpen.

2.

4. Støder i Basun i Maanedens,
Bed Fuldmaanens paa vor Festes Dag;
5. Thi det er en Lov for Israel,
En Ret for Jakobs Gud.

3.

6. Et Vidnesbyrd i Josef satte han ham, der han drog ud;
Over Egyptens Land fornam jeg et Sprog, jeg ei havde
7. „Seg har friet hans Skuldre fra Byrden, — [kjendt:
„For Lastkurven skulle hans Hænder slippe.

II. 1.

8. I Nøden raabte du,
Og jeg udfriede dig;

Jeg svarede dig i Tordenstyens Skjul,
Jeg prøvede dig ved Meribas Bænde. Sela.

2.

9. Hør, mit Folk, og jeg vil vidne for dig!
Israël, gib du vilde høre mig! —
10. Ikke være der nogen fremmed Gud iblandt dig,
Og ikke tilbede du Udlændings Gud.

3.

11. Jeg er Jehovah din Gud,
Som førte dig op af Ægyptens Land, —
Luf din Mund vidt op
Og jeg skal fylde den.

III. 1.

12. Men mit Folk hørte ikke min Røst,
Og Israël vilde ikke lyde mig.
13. Saa lod jeg dem fare i deres Hjertes Stivhed;
De gif hen i sine egne Rønraad.

2.

14. Gib mit Folk vilde høre mig,
Gib Israël vilde vandre paa mine Veie!
15. Om en liden Stund vilde jeg da ydmuge deres Fiender
Og vende min Haand imod deres Modstandere.

3.

16. Jehovahs Hadere skulle flekke for ham,
Og deres Tid skulde være evindeligt;
17. Og han skulde bespise dem med Svadens Fedme,
Og af Klippen skulde jeg mætte dig med Honning.

Psalm 82.

Psalm af Asaf.

1. Gud staar i Gudsmenigheden,
Midt iblandt Guder holder han Dom:
2. „Hvortænge ville I dømme Uret
„Og anse de Ugudeliges Personer?“ Sela.

I. 1.

3. „Staffer den Ringe og Faderløse Ret,
„Kjender den Glendige og Fattige fri,
4. „Rebber den Ringe og Trængende,
„Udfri ham af de Ugudeliges Haand!“

2

5. De skønne ikke og de forstaa ikke,
 I Mørke vandre de frem;
 Alle Landets Grundbolde vakle."

II. 1.

6. Jeg, jeg siger: I ere Guder,
 „Dg den Høiestes Sønner ere I alle,
 7. „Men sandelig som Mennester skulle I dø,
 „Dg som en af Fyrsterne skulle I falde".

2

8. Reis dig, o Gud!
 Hold du Dom over Jorden,
 Thi du skal have alle Folkeslag i Giel

Psalm 83.

1. En Sang. — Psalm af Asaf.

1.

2. Gud, giv dig ikke Ro,
 Li ei og vær ei stille, o Gud!
 3. Thi se, dine Fiender larme,
 Dg de, som hade dig, løfte Hovedet.
 4. Imod dit Folk smede de Ræker i Bøn
 Dg raadslaa mod dem, som du skjærmer.
 5. De sige: „Kommer og lader os udsette dem af Folkenes Tal.
 Dg Israels Navn skal ei ihukommens mere."

2.

6. Thi raadslaaet af Hjertet have de med hverandre,
 Imod dig slutte de en Pagt:
 7. Edoms Telte og Ismaeliterne,
 Moab og Hagarenerne,
 8. Gebal, Ammon og Amalek,
 Filistæa tilligemed Judhyggerne af Tyrus;
 9. Ogsaa Asur har sluttet sig til dem, —
 De ere blevene Døds Børns Arm. — Sela.

3.

10. Gjør med dem som med Midian, —
 Med Sifera, med Sabin ved Risons Bæk!
 11. Ødelagte bleve de ved Endor,
 Bleve Gjedsel for Jorden.
 12. Lad det gaa dem, deres Ypperste, som Dreb og Seeb.
 Dg alle deres Fyrster som Sebach og Salumna, —

13. Dem, som siige:

„Vi vilde tage os Guds Boliger til Eie.“

4.

14. Min Gud, gjør dem lig en Støvhvirvel,
Ligesom Abner for Binden!

15. Som Ild, der antænder en Skov,
Og som Væ, der sætter Bjerger i Brand,

16. Saaledes forfølge du dem med din Storm,
Og forfærde du dem med dit Veir!

17. Ihld deres Ansigt med Skam,
At de søge dit Navn, Jehovah!

5.

18. Lad dem blues og forfærdes stedse og altid,
Lad dem blive tilskamme og gaa tilgrunde,

19. Og lad dem erkjende, at du, dit Navn, Jehovah,
Du alene er den høieste over den hele Jord.

Psalme 84.

1. Til Sangmesteren efter Githith. — Af Korahs Børn. Psalm.

I. 1.

2. Hvor elskelige ere dine Boliger, Jehovah Zebaoth!

3. Min Sjæl længes, ja vansmægter af Længsel

Efter Jehovah's Fargaarde;

Mit Hjerte og mit Kjøb raabe med Fryd

Den levende Gud imøde.

2.

4. Spurben har jo fundet sig et Hus og Svalen en Rede,

Hvor den har lagt sine Unger, —

Dine Altene, Jehovah Zebaoth, min Konge og min Gud!

5. Salige ere de, som bo i dit Hus,

Endnu skulle de prise dig. Sela.

II. 1.

6. Saligt det Menneſte, hvis Styrke er i dig,

Hvis du staar til Pilegrimsveiene.

7. Naar de vandre gjennem Taaredalen*),

Gjøre de den til en Kildegrund;

Ogsaa tidlig Regn hyller den i Velsignelse.

*) Baladalen eller, som Navnet er udthdet, Taaredalen, synes at have båret en Dal, gjennem hvilken Balsartsveien gik til Jerusalem.

2.

8. De gaa frem fra Kraft til Kraft,
De træde frem for Gud paa Zion. —
9. Jehovah, Gud Jehovah,
Hør min Bøn,
Vend Øret til, o Jakobs Gud! Sela.

III. 1.

10. Du, bort Skjold, se til, o Gud!
Og fku din Salvedes Ansigt!
11. Thi bedre er en Dag i dine Forgaarde end tusinde;
Jeg vil heller staa ved Dørtærskelen i min Guds Hus,
End bo i Ugudeligheds Telte.

2.

12. Thi Sol og Skjold er Jehovah Gud,
Naade og Ære giver Jehovah, —
Nægter ikke dem Godt, der vandrer i Ustraffelighed.
13. Jehovah Zebaoth!
Saligt det Menneske, som forlader sig paa dig.

Psalme 85.

1. Til Sangmesteren. — Af Korahs Søn. En Psalme.

I. 1.

2. Du har benaadet, Jehovah, dit Land,
Du har vendt Jakobs Fangenskab om,
3. Du har borttaget dit Folks Skyld,
Du har skjult al deres Synd — (Sela).
4. Du tog al din Harm bort,
Du har vendt dig fra din brændende Brede.

2

5. Vend om til os, vor Frelses Gud,
Og lad dit Misshag mod os høre op.
6. Vil du vel evindeligt være vred paa os?
Vil du strække din Brede fra Slægt til Slægt?
7. Vil du ikke gjøre os levende igjen,
Saa dit Folk maa glæde sig i dig?
8. Lad os se, Jehovah, din Miskundhed,
Og din Hjælp skjænke du os!

II. 1.

9. Jeg vil høre, hvad Gud Jehovah taler — —
 Ja, han taler Fred til sit Folk
 Saavel som til sine Fromme, —
 Kun at de ei vende tilbage til Daarskab.
10. Ja, nær er hans Frelse hos dem, ham frygte.
 At Herlighed atter skal bo i vort Land.
11. Miskundhed og Sandhed møde hinanden,
 Retfærdighed og Fred kysse hinanden.

2.

12. Sandhed skal vove op ifra Jorden,
 Og Retfærdighed skue ned ifra Himmelen;
13. Jehovah skal ogsaa give det Gode,
 Og vort Land skal give sin Grøde, —
14. Retfærdighed skride frem for hans Ansigt,
 Og gjøre hans Trin til sin Vej.

Psalm 86.

Bøn af David.

1.

1. Vei, Jehovah, dit Øre, svar mig,
 Thi elendig og fattig er jeg;
2. Bevar min Sjæl, thi benaadet er jeg;
 Frels din Tjener, du min Gud, ham, som stoler paa dig
3. Vær mig naadig, o Herre,
 Thi til dig raaber jeg den ganste Dag.
4. Glæd du din Tjeners Sjæl,
 Thi til dig, Herre, opløfter jeg min Sjæl.
5. Thi du, Herre, er god og villig at forlade
 Og rig paa Miskundhed mod alle, som paakalde dig

2.

6. Vend Øret, Jehovah, til min Bøn
 Og mærk paa mine ydmøge Begjæringers Røst!
7. Paa min Nøds Dag paakalder jeg dig,
 Thi du vil jo svare mig.
8. Ingen er som du blandt Guderne, Herre,
 Og der er Intet som dine Gjærninger.

9. Alle Hedninger, du har skabt, de skulle komme
Dg tilbede for dit Ansigt, Herre, — ære dit Navn.
10. Thi du er stor og den, som gjør Undergjerninger.
Du, du er Gud alene.

3.

11. Vær mig, Jehovah, din Vei; vandre vil jeg i din Sandhed;
Giv mig et udelst Hjerte, at jeg maa frygte dit Navn!
12. Jeg vil prise dig, Herre min Gud, af ganste Hjerte.
Dg dit Navn vil jeg ære evindeligt,
13. Thi din Miftundhed er stor over mig,
Dg af det dybe Dødsrige har du friet min Sjæl.
14. Gud! Gvmodige harte reist sig imod mig,
Dg Voldsmands Hob sege mit Liv og have dig ei for Die.
15. Men du, Herre, er en barmhjertig og naadig Gud,
Vangmodig og rig paa Miftundhed og Sandhed.

4.

16. Vend dig til mig og vær mig naadig!
Giv din Tjener din Styrke,
Dg frels din Tjenerindes Søn!
17. Gjør et Tegn med mig til det Gode,
At mine Avindsmænd maa se det og blive tilfamme,
Fordi du, Jehovah, har hjulpet og har trostet mig.

Psalme 87.

1. Af Korahs Børn. — En Psalme. En Sang.

1.

2. Staden, han grundfæstede paa hellige Bjerger,
Zions Porte, dem elsker Jehovah
Fremfor alle Jakobs Boliger.
3. Herlige Ting siges om dig, du Guds Stad! Sela.
4. Jeg nævner Rahab og Babel som dem, der kjende mig;
„Se Philistæa og Tyrus samt Æthiopien —
„Det (Folk) er født der“.

2.

5. Dg om Zion skal der siges:
„Mand for Mand er født i det,
„Dg han selv gjør det fast, den Høieste“.

6. Jehovah skal tælle, naar han opskrifer Folkene:
 „Det (Folk) er født der!“ Esla.
 Og syngende og dansende skulle de sige:
 „Alle mine Kilder ere i dig!“

Psalm 88.

1. Sang; Psalm af Korahs Børn. Til Sangmesteren efter Machalath Sean noth. — En Betragtning af Heman Esrahiten.

1.

2. Jehovah, min Frelses Gud!
 Om Dagen og om Natten skriger jeg for dig.
 3. Lad min Bøn komme for dit Ansigt,
 Vei dog dit Øre til mit Klageraab!
 4. Thi min Sjæl er mæt af Ulykker,
 Og mit Liv kommet nær til Dødsriget.

2.

5. Jeg agtes lig dem, der fare ned i Hulen,
 Jeg er bleven som en Mand foruden Livskraft;
 6. Jeg er som en iblandt de Døde Løssluppen,
 Ret ligesom de Thjelslagne, —
 De, som ligge nede i Graven,
 Som du ikke mere kommer ihu.

3.

- Og de, — fra din Haand ere de borttrebne;
 7. Mig har du lagt i Hulen hernebenunder,
 I Mørkets Boliger,
 I Dybets Braaer.
 8. Paa mig har din Brede leiret sig tungt,
 Og med alle dine Bølger trænger du mig.

4.

9. Du har fjernet mine Fjender fra mig,
 Du har gjort mig til en Gru for dem;
 Jeg er luftet inde, og kan ei gaa ud;
 10. Mit Vie forsmægter af Elendighed,
 Jeg paakalder dig, Jehovah, hver en Dag,
 Udbreder til dig mine tomme Hænder.

5.

11. Mon du gjør Under for de Døde,
 Eller staa Dødnings op for at prise dig? Esla.

12. Mon der i Graven fortælles om din Miskundhed,
Om din Trofasthed nede i Afgrunden?
13. Mon din Undergjerning kjendes i Mørket,
Og din Retfærdighed i Glemfjelsens Land?

6.

14. Men jeg — til dig, Jehovah, striger jeg,
Og aarke kommer min Bøn dig imøde.
15. Hvorfor, Jehovah, forstøder du min Sjæl,
Hvi skjuler du dit Ansigt for mig?
16. Elendig er jeg og døende fra Ungdommen af,
Jeg bærer dine Rædsler, — maa fortvivle.

7.

17. Over mig ere din Brede's Vuer farne,
Dine Rædsler have gjort mig tilintet;
18. De have omgivet mig som Vand den ganske Dag,
De have omspændt mig alle tilhøbe.
19. Du har fjernet ifra mig Ven og Frænde;
Mine Kjendinger, de ere Bælmørket.

Psalme 89.

1. Betragtning. — Af Esrachiten Ethan.
2. Om Jehovah's Raadegjæringer vil jeg synge evindeligt,
Fra Slægt til Slægt kundgjøre min Mund din Trofasthed,
3. Thi jeg siger: Naaden bygges op til evig Tid;
I Himlene grundfæster du din Trofasthed:
4. „Sluttet har jeg en Pagt med min Udvalgte,
„Tilsvoret har jeg David, min Tjener:
5. „Jeg vil stadfæste din Sæd til evig Tid
„Og fra Slægt til Slægt bygge din Trone.“ Sela.

I. 1.

6. Og Himlene prise dine Undere, Jehovah,
Ja, din Trofasthed i de Helliges Forsamling.
7. Thi hvo er i dit Høie at ligne med Jehovah?
Hvo er Jehovah lig iblandt Guds Sønner, —

2.

8. En Gud, saa forfærdelig i de Helliges Raad
Og frygtelig for alle, som ere omkring ham?

9. Jehovah, Gud Bebaoth, hvo er som du?
Stormægtig, Jah, — og din Trofasthed omgiver dig.

3.

10. Du er den, som regierer Havets Overmod;
Reiser dets Bølger sig, saa stiller du dem.
11. Du har knust Rahab lig en Skjellagen,
Med din Styrkes Arm spredt dine Fiender.

4.

12. Dig høre Himlene til, — dig ogsaa Jorden;
Jorderige og dets Fylde — du har grundfæstet dem.
13. Norden og Sonden — du har skabt dem;
Labor og Hermon juble over dit Navn.

5.

14. En Arm med Bælde, den her du,
Stærk er din Haand, — ophøiet din Høire.
15. Retfærdighed og Ret er din Trones Grundbold;
Raade og Sandhed gaa frem for dit Ansigt.

6.

16. Saligt det Folk, som kjender til Jubelklang,
I dit Ansigts Lys skulle de vandre, Jehovah;
17. I dit Navn fryde sig den ganste Dag,
Og ved din Retfærdighed skulle de ophøies.

7.

18. Thi deres Styrkes Pryd, det er du,
Og ved dit Velbehag ophøier du vort Horn.
19. Thi Jehovah tilhører vort Skjold,
Og Israels Hellige tilhører vor Konge.

II. 1.

20. Engang talte du i et Syn
Til dine Fromme, da du sagde:
„Seg har nedlagt Hjælp hos en Helt,
„Seg har ophøiet en Ungerfvend af Folket.

2.

21. „Seg har fundet David, min Tjener,
„Salvet ham med min hellige Olie.
22. „Ham, med hvem min Aand skal være bestandig,
„Hvem min Arm ogsaa skal give Styrke.

3.

23. „Iffe skal Fienden overrumple ham,
 „Dg den Uretfærdige ikke undertrykke ham;
 24. „Men jeg vil knuse hans Modstandere for hans Afsyn,
 „Dg hans Avindsmænd vil jeg slaa ned.

4.

25. „Dg min Trofasthed og Raade skal være med ham,
 „Dg i mit Navn skal hans Horn ophoies;
 26. „Dg jeg vil lægge hans Haand paa Habet
 „Dg hans høire Haand paa Floderne.

5.

27. „Han skal paaafalde mig: „„Min Fader er du,
 „„Min Gud og min Frelses Klippe.““
 28. „Dg jeg, jeg vil gjøre ham til den Førstefødte,
 „Til den høieste blandt Jordens Konger.

6.

29. „Seg vil bevare ham min Raade for evigt,
 „Dg min Pagt skal holdes ham troelig;
 30. „Dg jeg vil lade hans Sæd blive evindeligt,
 „Dg hans Trone som Himmels Dage.

7.

31. „Dersom hans Børn forlade min Lov,
 „Dg ikke vandre i mine Bud;
 32. „Dersom de krænte mine Forstrifter,
 „Dg holde ikke mine Befalinger, —

8.

33. „Da vil jeg hjemføge deres Synd med Ris,
 „Dg deres Misgjerning ligesaa med Plager;
 34. „Men min Raade vil jeg ei tage fra ham,
 „Dg jeg vil ikke fornægte min Trofasthed.

9.

35. „Seg vil ingenlunde krænte min Pagt,
 „Dg ei ændre, hvad der gik over mine Læber.
 36. „Eet har jeg svoret ved min Hellighed,
 „Nei men om jeg vil lyve for David.

10.

37. „„Hans Sæd skal blive til evig Tid,
 „„Dg hans Trone som Solen for mit Afsyn;

38. „Som Maanen skal den bestaa evindeligt,
„Og Vidnet i det Høie, han'er trofast.“ Sela.

III. 1.

39. Og du, du har forkastet og forskudt,
Du er bleven vred paa din Salbede,
40. Du har rystet af dig Pagten med din Tjener,
Du har vanhelliget hans Krone i Støvet.

2.

41. Du har gennembrudt alle hans Mure,
Du har lagt hans faste Stæder i Grus;
42. Alle, som drage forbi, de have plyndret ham,
Han er bleven til Haan for sine Naboer.

3.

43. Du har ophøiet hans Modstanderes Høre,
Du har beredt alle hans Fiender Glæde;
44. Endog hans Sværds Od har du sløvet,
Og ei ladet ham holde Stand i Striden.

4.

45. Du har gjort Ende paa hans Herlighed,
Og hans Kongesæde har du styrket til Jorden;
46. Du har forfortet hans Ungdoms Dage,
Du har dækket ham selv med Skam. Sela.

5.

47. Hvor længe, Jehovah? Vil du skjule dig bestandig?
Hvor længe skal din Harm blusse som Ild?
48. Kom dog ihu, hvor kort mit Levnet er,
Til hvilken Tomhed du skabte alle Mennekebørn.

6.

49. Hvo er den Mand, der lever og ei stuer Døden,
Som kunde fiske sin Sjæl fra Dødsrigets Bold? Sela.
50. Hvor er dine forrige Naadegjerninger, Herre,
Dem du i din Trofasthed tilsvor David?

7.

51. Kom ihu, Herre, dine Tjeneres Forsmædelse,
At jeg maa bære i mit Skjød alle de mange Folk,
52. Hvilke forhaane — dine Fiender, o, Jehovah!
Hvilke haane Fodsporene af din Salbede.

Lobet være Jehovah i Evighed!
Amen, Amen!

Psalm 90.

1. Bøn af Moses, den Guds Mand.

I. 1.

Herre, du har været os Bolig
Fra Slægt til Slægt;

2. Før Bjergene bleve, og du skabte Jord og Jorderig,
Og fra Evighed til Evighed er du Gud.

2.

3. Du byder Mennesket vende tilbage til Støv,
Og siger: „Vender tilbage, I Menneskebørn.“
4. Thi et Aartusende er i dine Dine
Som Dag igaar, naar den svinder, og som Nattevagt.

3.

5. Du fylder dem bort, Søvn blive de,
Om Morgenens lig Græs, som spirer igjen;
6. Om Morgenens blomstrer og spirer det igjen,
Om Aftenen fjærer man det og det hentørres.

II. 1.

7. Thi vi ere svundne hen ved din Brede,
Og ved din Harmes farne bort med Forsærdelse.
8. Du har sat vore Misgjerninger for dine Dine,
Vor skjulte Synd for dit Afsyns Øjs.

2.

9. Thi alle vore Dage ere bortflygtede i din Brede,
Vi have bragt vore Aar tilende som et Suf;
10. Vore Levedage ere sytti Aar, og om, i Styrke, otti,
Og deres Stoltthed Møje og Tant; flyvende fort gif det.

3.

11. Hvo kender dog din Bredes Styrke
Og din Harmes, som Frygt for dig kræver det?
12. At tælle vore Dage, det lære du os,
At vi maa vinde Visdom i Hjerte.

III. 1.

13. Vend om, Jehovah! O, hvor længe?
Og hav Medlidenskab med dine Tjenere.
14. Mæt os ved Morgensfrembrud med din Naade,
Saa skulle vi fryde og glæde os alle vore Dage.

2.

15. Glæd os efter de Dage, du plagede os,
Efter de Aar, vi have seet Ulykke!
16. Lad din Gjerning aabenbares for dine Tjenere
Og din Herlighed over deres Børn!

3.

17. Og Herrens vor Guds Bistighed være over os;
Og vore Hænders Gjerning
Fremme du for os,
Ja, vore Hænders Gjerning, den fremme du!

Psalme 91.

I. 1.

1. Som den, der sidder i den Høiestes Skjul,
Overnatter i den Almægtiges Skjgge —
2. Siger jeg til Jehovah: „Min Tilflugt og min Borg,
„Min Gud, paa hvem jeg forlader mig!“
2.
3. Ja, han frir dig fra Jægerens Snare, Fordærbelsens Pest;
4. Med sine Vingefjædre dækker han dig,
Og under hans Vinger finder du Ly;
Skjold og Skjærm er hans Trofasthed.

3.

5. Du skal ikke frygte for Mattens Gru,
For Pilen, som flyver om Dagen,
6. For Pest, som sniger sig frem i Mørke,
For Sot, som ødelægger om Middagen.

4.

7. Halde Tusinde ved din Side og Titusinde ved din Høre.
Til dig skal det ikke naa.
8. Du skal kun stue det med dine Øine
Og beskue de Ugudeliges Nederlag.

II. 1.

9. Ja du, Jehovah, er min Tilflugt!
Den Høieste har du gjort til din Bolig;
10. Ikke skal noget Ondt bederfares dig,
Og Plage ei komme nær til dit Telt!

2.

11. Thi sine Engle giver han Befaling om dig,
At de bevare dig paa alle dine Veie;
12. De skulle bære dig paa sine Hænder,
At du ei skal støde din Fod paa en Sten.

3.

13. Paa Løve og Hugorm skal du skride frem,
Nedtræde unge Løver og Slanger; —
14. „Thi han elsker mig, og jeg vil frelse ham, —
„Bringe ham i Sikkerhed, thi han kender mit Navn “

4.

15. „Han paafalder, og jeg svarer, — er med ham i Trængsel,
„Seg vil udfri ham og føre ham til Øre;
16. „Med et langt Liv vil jeg møtte ham,
„Og min Frelse vil jeg lade ham stue.“

Psalme 92.

1. Psalme. — Sang til Sabbathsdagen.

I. 1.

2. Det er godt at lovprise Jehovah,
Og at lovsynge dit Navn, du Høieste,
3. At kundgjøre din Naade om Morgenens
Og din Trofasthed om Nætterne,
4. Til Defachord og til Harpe,
Til tankefuldt Spil paa Cithar.

2.

5. Thi du, Jehovah, har glædet mig med dit Vært,
Over dine Hænders Gjerninger jubler jeg,
6. Hvor store ere dine Gjerninger, Jehovah!
E are dybe ere dine Tanker;
7. En ufornuftig Mand kender det ei,
Og Daaren forstaar ikke saadant.

3.

8. Naar de Ugudelige spire som Græsset,
Og Alle de, som øve Uret, blomstre,
Saa er det til deres Ruin for evig Tid.
9. Men du, du er høi til evig Tid, Jehovah!
10. Thi se, dine Fiender Jehovah, thi se, dine Fiender omkomme,
Alle de, som øve Uret, adspredes.

4.

11. Og du ophøier som Vildorens mit Horn,
Sag er overghdt med frist Olie,
12. Og mit Die ser med Fryd paa mine Modstandere,
Om Unde, som staa op imod mig, høre trygt mine Dren.
13. Den Retfærdige sthder i Beiret som Palmen.
Som en Cedar paa Libanon voyer han.

5.

14. Plantede i Jehovahs Hus,
Skulle de blomstre i vor Guds Forgaarde,
15. End i graahærdet Alder sthde friste Skud;
De ere frodige og grønne,
16. For at forkynde, at retvis er Jehovah, min Klippe,
Og ikke er der Uret i ham.

Psalme 93.

1.

1. Jehovah er nu Konge,
Har iført sig Høihed, — Jehovah har iført sig,
Han har omgjordet sig med Bælde.

2.

- Saa staar da Forderige fast, roffes ikke.
2. Fast er dit Kongesæde fra fordums Tid;
Fra Evighed er du.

3.

3. Strømme have opløst, o Jehovah,
Strømme have opløstet sin Røst,
Strømme opløstede sine Brøl.

4.

4. Fremfor Røsten af de store Bænde, —
De herlige, Havets Brændinger,
Er Jehovah herlig i det Høie.

5.

5. Dine Vidnessbyrd ere saare trofaste,
For dit Hus sømmer sig Hellighed,
O, Jehovah, saalænge Dagene vare.

Psalm 94.

1. Du Høvnens Gud, Jehovah! Høvnens Gud, aabenbar dig
2. Reis dig, du Jordens Dommer!
Lad Gjengjældelse komme over de Hovmodige!
3. Hvorlænge skulle Ugudelige, Jehovah, hvorlænge Ugudelige

I. 1.

[snyde sig?

4. De udgødde Strømme af Ord, — føre fræt Tale;
Alle de, som øve Uret, bryste sig.
5. Dit Folk, o Jehovah, knuse de,
Og din Arv, den plage de.

2.

6. Enken og den Fremmede slaa de ihjel
Og Faderløse myrde de;
7. Og sige da: „Jehovah ser det ikke,
„Og Jakobs Gud giver ei Agt derpaa.“

3.

8. Giver dog Agt, I Uforstandige blandt Folket,
Og I Daarer, naar ville I blive kloge?
9. Mon han, som planter Øret, ei skulde høre?
Mon han, som danner Øiet, ikke skulde se?

II. 1.

10. Han, som reffer Hedningerne, skulde han ei straffe, —
Han som bringer Menneffene til Forstand?
11. Jehovah kjender Menneffenes Tanker,
At de, — de ere Forsængelighed.

2.

12. Salig den Mand, som du, Jehovah, revser,
Og hvem du underviser af din Lov,
13. For at skaffe ham Ro for onde Dage,
Indtil der graves Grav for den Ugudelige.

3.

14. Thi ikke skal Jehovah forstøde sit Folk,
Og sin Arv skal han ei forlade;
15. Thi til Retfærdighed skal Dommen vende tilbage,
Og alle af Hjertet Oprigtige skulle give den Medhold.

III. 1.

16. Hvo reiser sig for mig imod de Onde?
Hvo træder frem for mig mod dem, der øve Uret?

17. Hvis ei Jehovah har været min Hjælp,
 Brat skulde min Sjæl bo i Dødens Stilhed.
- 2.
18. Naar jeg sagde: „Min Gud vakler,“
 Da holdt din Naade mig oppe, o Jehovah!
19. Naar de urolige Tanter i mit Indre bleve mange,
 Kvægede dine Husvælsker min Sjæl.
- 3.
20. Hvad Samfund med dig har Ondskabens Dommerstol,
 Som smeder Elendighed under Paaskud af Ret?
21. De rolte sig sammen mod den Retfærdiges Sjæl,
 Og usthldigt Blod kjende de sthldigt.
- *
22. Dog, Jehovah bliver mig en fast Borg,
 Og min Gud min Tilflugts Rilde;
23. Og han lader deres Uret falde tilbage over dem selv,
 Og udrydde, ja udrydde dem skal Jehovah, vor Gud, for
 deres Ondskab.

Psalme 95.

I. 1.

1. Kommer, lader os juble for Jehovah,
 Naade med Fryd for vor Frelses Klippe,
 2. Træde frem for hans Aashn med Pris,
 Juble for ham med Psalmer!

2.

3. Thi Jehovah er en stor Gud,
 Og en stor Konge over alle Guder,
 4. Han, som har Jordens Dyb i sin Haand,
 Og Bjergenes Høider i Eie.

3.

5. Han, hvis Havet er, thi han har skabt det,
 Og det faste Land have hans Hænder dannet;
 6. Kommer, lader os kaste os ned og bøie Knæ,
 Knæle for Jehovahs, vor Skabers Aashn!

II. 1.

7. Thi han, han er vor Gud,
 Og vi det Folk, han vogter, den Hjord, han røgter.
 I dag, — om I dog vilde høre hans Røst,
 8. Forhærder ei Eders Hjertes, som ved Meriba!

2.

- Vigesom paa Massas Dag i Orkenen,
 9. Hvor Ederes Fædre fristede mig, —
 Prøvede mig, endog de saa min Gjerning,
 10. Firti Aar væmmedes jeg ved den Slægt.

3.

- Dg jeg sagde: „Et Folk er de med forbildet Hjerte;
 „Dg de, de kjendte ikke mine Veie,
 11. „Saa at jeg svor i min Brede:
 „„Sandelig, de skulle ei indgaa til min Hvile.““

Psalme 96.

1.

1. Synger for Jehovah en ny Sang,
 Synger for Jehovah al Jorden!
 2. Synger for Jehovah, lover hans Navn,
 Debuder fra Dag til Dag hans Frelse!
 3. Fortæller blandt Hedningerne hans Ære,
 Blandt alle Folkene hans Undergjerninger!

2.

4. Thi stor er Jehovah og høilobet saare,
 Forfærdelig er han over alle Guder;
 5. Thi alle Folkenes Guder ere Intet.
 Men Jehovah har gjort Himmelen,
 6. Høihed og Herlighed er for hans Ansigt,
 Styrke og Prydelse i hans Helligdom.

3.

7. Giver Jehovah, I Folkenes Slægter,
 Giver Jehovah Ære og Magt!
 8. Giver Jehovah hans Navns Ære,
 Bærer frem Gaver og kommer til hans Forgaarde!
 9. Tilbeder Jehovah i hellig Prydelse,
 Bæber for hans Ansigt den ganste Jord!

4.

10. Siger blandt Hedningerne: „Jehovah er vor Konge,
 „Derfor staar Jorderige fast, det rokkes ikke;
 „Han dømmer Folkene med sin Retvisshed.“ —

11. Himlene skulle glæde sig,
Og Jorden skal fryde sig,
Havet bruse og dets Fylde! —
5.
12. Marken være glad og alt det, derpaa er,
Da juble alle Træerne i Skoven
13. For Jehovahs Ansigt; thi han kommer,
Thi han kommer for at dømme Jorden;
Han skal dømme Jorderige i Retfærdighed
Og Folketammerne i sin Trofasthed.

Psalm 97.

1.

1. Jehovah er nu Konge, Jorden jubler,
Derne, fryde sig, de mangfoldige;
2. Ether og Mulm er trindt omkring ham,
Retfærd og Ret hans Trones Piller;
3. Ild gaar frem foran hans Ansigt
Og den flammer rundt om hans Fiender.

2.

4. Hans Lyn, de opløse Jorderige,
Jorden ser det og den bæver;
5. Bjerger smelte som Bøg for Jehovah,
For al Jordens Herres Ansigt.
6. Himlene kundgjøre hans Retfærdighed,
Og alle Folkene se hans Herlighed.

3.

7. Tilfamme blive alle Billeddyrkere, som berømme Afguder
Tilbeder I ham, alle I Guder!
8. Zion hører det og det glæder sig,
Og Judas Døtre frydes ved dine Domme, Jehovah!
9. Thi du, Jehovah, er den Høieste over al Jorden,
Du er høit ophøiet over alle Guder.

4.

10. I, Jehovahs Elskere, hader det Onde!
Bogtende sine Frommes Sjæle frir han dem af Ondes Haand

11. Dets er udsaaet for den Retfærdige,
Og Glæde for Optigtige af Hjertet.
12. Glæder Eder, O Retfærdige, i Jehovah,
Og priser hans Helligheds Shukommelse!

Psalm 98.

1.

1. Synger Jehovah en ny Sang, thi Undere gjorde han,
Hans hellige Arm og hans Høire har hjulpet ham.
2. Jehovah har ladet sin Frelse vorde kundgjort,
Aabenbaret sin Retfærdighed for Hedningernes Dine.
3. Israels Hus ihukom han sin Naade og sin Trofasthed,
Alle Jordens Ender have seet vor Guds Frelse.

2

4. Raaber med Glæde for Jehovah, al Jorden,
Brhder ud i Toner og jubler og lovsynger!
5. Dovskynger Jehovah til Githar,
Til Githar og med Sangens Røst,
6. Til Trompeter og Basuners Klang
Raaber med Fryd for Kongens, Jehovahs Mægt!

3.

7. Havet bruse og dets Fylde,
Forderige og de, som bo derpaa;
8. Strømmene klappe i sine Hænder,
Og tilhøbe juble Bjergene
9. For Jehovah, thi han kommer for at dømme Jorden, —
Dømme Forderige med Retfærd og Folkene i Retvisshed.

Psalm 99.

1.

1. Jehovah regjerer, Folkene bæve,
Han troner paa Cheruber, Jorden ryster.
2. Jehovah er stor udi Zion,
Og ophøiet er han over alle Folkene.
3. De prise dit Navn, det store og forfærdelige, —
Hellig er han!

2.

4. Og en Konges Magt, som elsker Ret,
Har du, — du beskæftet i Retvisshed;
Ret og Retfærdighed har du, — du øvet i Jakob.

5. Ophøier Jehovah, vor Gud,
Dg kaster eder ned for hans Fødders Skammel. —
Hellig er han!

3.

6. Moses og Aron vare blandt hans Præster,
Samuel blandt dem, som paakaldte hans Navn —
De raabte til Jehovah og han svarede dem.
7. I Skiftotten talede han til dem;
De overholdt hans Vidnesbyrd
Dg den Lov, som han gav dem.

4.

8. Jehovah, vor Gud, du, — du svarede dem,
Du var dem en Gud, der tilgav dem,
Men og en Hevner over deres Gjerninger.
9. Ophøier Jehovah, vor Gud,
Dg kaster Eder ned for hans hellige Bjerg;
Thi hellig er Jehovah, vor Gud.

Psalm 100.

1. Psalm til Takkeoffers Lobprisning.
Naaber med Fryd for Jehovah, al Jorden,
2. Tjener Jehovah med Glæde,
Kommer for hans Ansigt med Jubel!
3. Erkjender, at Jehovah er Gud:
Han har skabt os, og hans ere vi,
Hans Folk og hans Græsgangs Hjord.
4. Gaar ind ad hans Porte med Pris,
I hans Forgaarde med Lovsang,
Priser ham, lover hans Navn!
5. Thi Jehovah er god,
Hans Naade evig,
Dg fra Slægt til Slægt hans Trofasthed.

Psalm 101.

1. Af David. En Psalm.

1.

Om Mistundhed og Retfærd vil jeg synge,
Dig, Jehovah, vil jeg lovsynge,

2. Jeg vil agte paa Fuldkommenhedens Vej —
Naar vil du da komme til mig?

2.

Jeg vil vandre inden i mit Hus
I mit Hjertes Oprigtighed;

3. Ikke vil jeg foresætte mig
Nogensomhelst nedrig Sag.

3.

At forøve Udsvæbesser hader jeg;
Det skal ikke hænge ved mig;

4. Et forvendt Hjerte skal vige fra mig,
Ondt vil jeg slet ikke vide af.

4.

5. Den, der bagvasker sin Næste i Smug,
Ham vil jeg rydde af Veien;
Den, der har stolte Dine og opblæst Hjerte, —
Ham kan jeg ingenlunde fordrage.

5.

6. Mine Dine se efter Trosfaste i Landet,
For at de skulle bo hos mig;
Den, som vandrer paa Fuldkommenhedens Vej,
Han er den, som skal tjene mig.

6.

7. Der skal ikke inden mit Hus
Bo Nogen, som øver Svig;
Den, som taler Løgn,
Skal ei blive staaende for mine Dine.

7.

8. Før Morgen vil jeg gjøre Ende paa
Alle de Ugudelige i Landet,
For at udrydde af Jehovahs Stad
Alle dem, som øve Uret.

Psalm 102.

1. Bøn af en Elendig, naar han vansmagter,
Og for Jehovahs Ansigt udser sin Kummer.

1.

2. Jehovah, o hør min Bøn,
Og lad mit Raab komme til dig!

3. Skjul ikke for mig dit Ansigt
Den Dag, det er trangt for mig!
Vei du dit Øre til mig!
Hast med at svare mig den Dag, jeg raaber!
4. Thi forsvundne ere som Røg mine Dage,
Og mine Ben forbrændte som en Brand;
5. Stuffed som en Urt er mit Hjerte og fortørret,
Thi jeg har glemt at æde mit Brød;
6. Formedelfst min Sammerflage
Hænge mine Ben fast ved mit Skind,

2.

7. Jeg ligner en Pelikan i Ørkenen,
Jeg er som Uglen paa øde Tomter.
8. Jeg vaager, saa at jeg bliver
Vig den enlige Fugl paa Taget;
9. Den ganske Dag forhaane mine Fiender mig;
De, der rase mod mig, sværge ved mig.
10. Thi Alte æder jeg som Brød,
Og med Graad blander jeg min Drif,
11. Formedelfst din Brede og din Harm;
Thi du løstede mig op og fastede mig hen.
12. Som en hældende Skygge ere mine Dage,
Og selv hentørres jeg som en Urt.

3.

13. Men du, Jehovah, du troner evigt,
Din Thukommelse er fra Slægt til Slægt.
14. Du, du vil reise dig, — forbarme dig over Zion;
Thi det er Tid at være naadig; kommen er Timen;
15. Thi dine Tjenere hænge med Kjærlighed ved dets Stene,
Og de hufes over dets Støv.
16. Og Jehovahs Navn skulle Hedninger frygte,
Og alle Jordens Konger din Herlighed;
17. Thi Jehovah har bygget Zion,
Han har aabenbaret sig i sin Herlighed;
18. Han har vendt sig til den Hjælpeløses Bøn,
Og ikke har han foragtet deres Bøn.

4.

19. Dette skal vorde opstrevet for kommende Slægt,
Dg det Folk, som skabes, skal love Jehovah,
20. At han skued ned fra sin hellige Høide;
Jehovah har fra Himmelen seet til Jorden,
21. For at høre den Bundnes Suk,
For at løse Dødens Børn,
22. At de kunne i Zion forkynde Jehovahs Navn
Dg hans Lovprisning i Jerusalem,
23. Naar Folkesslag samles tilhobe
Dg Riger, for at tjene Jehovah.

5.

24. Brudt har han min Kraft paa Livsveien,
Han har forkortet mine Dage.
25. Jeg siger: Min Gud, tag mig ei bort midt i mine Dage!
Fra Slægt til Slægt vare dine Aar.
26. Fordum grundfæstede du Jorden,
Dg Himlene ere dine Hænders Gjerning.
27. De, — de skulle forgaa, men du, — du bestaar;
Dg de ældes alle som et Klædebon, —
Som en Klædning stifter du dem, og de omstiftes.
28. Men du, du er, og dine Aar faa ingen Ende.
29. Dine Tjeneres Børn skulle fæste Bo,
Dg deres Sæd skal bestaa for dit Ansigt.

Psalme 103.

1. Af David.

1.

- Min Sjæl, lovsyng Jehovah,
Dg Alt i mig hans hellige Navn!
2. Lovsyng, min Sjæl, Jehovah,
Dg glem ei alle hans Velgjerninger, —
3. Han, som forlader al din Misgjerning,
Han, som læger alle dine Sygdomme,
4. Han, som frløser dit Liv fra Graven,
Han, som kroner dig med Naade og Barmhertighed,
5. Han, som mætter din Pryd med det Gode,
Saa den bliver ung igjen ligesom Ornen.

2.

6. Retfærdighedsgjerninger over Jehovah
Og Domsbevisninger til Bedste for alle Undertrykte.
7. Han kundgjorde sine Veie for Moses,
For Israels Børn sine Raadegjerninger:
8. Barmhertig og naadig er Jehovah,
Langsom til Brede og rig paa Naade.
9. Ikke bestandig gaar han irette,
Og ikke evindeligt beholder han Brede;
10. Ikke efter vore Synder gjør han med os,
Og ikke efter vore Misgjerninger gjengjælder han os.

3.

11. Thi som Himmelen høiner sig over Jorden,
Er hans Miskundhed mægtig
Over dem, der frygte ham.
12. Saa langt som Østen er fra Vesten,
Lader han vore Misgjerninger være skilt ifra os.
13. Som en Fader forbarmer sig over Børnene,
Saa forbarmer Jehovah sig
Over dem, der frygte ham.
14. Thi han ved, hvoraf vi ere dannede,
Han kommer ihu, at Støv ere vi.

4.

15. Et Menneſte, — som Græsſet ere hans Dage,
Som Markens Blomst, saa blomſtrer han;
16. Thi et Veir farer hen over ham,
Og ſaa er han ikke mere,
Og hans Sted kjender ham ikke mere;
17. Men Jehovahs Miskundhed er fra Evighed og til Evighed
Over dem, der frygte ham,
Og hans Retfærdighed med Børnebørn, —
18. Med dem, ſom holde hans Pagt
Og komme hans Befalinger ihu, at gjøre derefter.

5.

19. Jehovah, i Himmelen har han reift ſin Trone,
Og hans Herredømme, — over alt raader det.
20. Lovſynger Jehovah, I hans Engle,
I Bældbige i Magt, ſom udrette hans Ord,
Blot I høre hans Ords Røſt!

21. Lovsnger Jehovah, alle hans Hærskarer,
S hans Tjenere, som gjøre hans Willie!
22. Lovsnger Jehovah, alle hans Gjerninger,
Paa alle Steder, hvor han hersker. —
Min Sjæl, lovsng Jehovah!

Psalme 104.

I. 1.

1. Min Sjæl, lovsng Jehovah!
Jehovah, min Gud, du er saare stor,
Høihed og Herlighed har du iført dig, —
2. Omhyllende Ds som et Klædebon,
Udspændende Himmelen som et Telt.
3. Han tømmer i Vandene sine høie Sale,
Han gjør Stjerne til sin Vogn,
Han farer frem paa Bindens Vinger,
4. Gjørende Bindene til sine Engle,
Flammende Ild til sine Tjenere.

2.

5. Han grundfæstede Jorden paa dens Piller;
Ei røkket den i al Evighed.
6. Med Vanddyb som Klædebon havde du skjult den,
Over Bjergene stode Vandene,
7. De flyede for din Trudsel,
For din Tordenrøst fore de bort:
8. Stege op til Bjergene, fore ned i Dalene,
Til det Sted, du grundfæstede for dem.
9. Grændse satte du, de overskride den ei,
Vende ikke tilbage for at skjule Jorden.

3.

10. Han lader Kilder springe frem i Dalene,
Mellem Bjergene tage de sit Vøb,
11. Alle Markens Dyr give de at drikke;
De vilde Væser slukke sin Tørst.
12. Over dem huse Himmelen's Fugle,
Inde fra Lovet lade de høre sin Røst.
13. Han vander Bjerger fra sine høie Sale,

Ved dine Gjeringers Frugt mættes Jorden.

14. Han lader Græs gro for Kvæget
Og til Menneskenes Tjeneste Urter.

4.

- For at frembringe Brød af Jorden,
15. Og at Vin skulde glæde Menneskenes Hjerter,
For at gjøre Ansigtet straalende af Olie,
Og at Brød skulde styrke Menneskets Hjerter,
16. Jehovahs Træer og vorde mættede,
Libanons Cedre, som han har plantet,
17. Hvor Fuglene bygge sit Rebe,
Storken, hvis Bolig er Cypressen.
18. De høie Bjerger ere for Stengjeden,
Klipperne Tilflugt for Springharer.

II. 1.

19. Han gjorde Maanen til at fæste Tiderne;
Solen den kjender sit Nedgangssted;
20. Du gjør Mørke og det bliver Nat;
I den røre sig alle Skovens Dyr;
21. De unge Løver b.øle efter Rov,
Og for at kræve sin Føde af Gud.
22. Solen gaar op, de drage sig tilbage,
Og i sine Boliger lægge de sig ned.
23. Mennesket gaar ud til sin Gjerning
Og til sit Arbeide indtil Kvælden.

2.

24. Hvor mange ere dine Gjeringer, Jehovah!
Du gjorde dem allesammen viselig;
Fuld er Jorden af dine Værker!
25. Der er Havet stort og vidtstrakt,
En Brimmel er der udi det;
Tælles, det kan den slet ikke!
Der er Dyr, smaa saavel som store;
26. Der er det Skibene drage frem,
Leviathan, som du dannede,
Til at lege derudi.

3.

27. Allesammen vente de paa dig,
At du giver dem deres Føde i sin Tid.

28. Du giver dem, de sulte;
Du oplader din Haand, de mættes med Godt.
29. Du skjuler dit Ansigt, de forfærdes,
Du ta'r deres Livsaande, de dø,
Og de vende tilbage til sit Stov.
30. Du udsender din Aand, de skabes,
Og du fornyer Jordens Skikkelse.
31. Jehovahs Herlighed blive evindelig!
- 4.
- Jehovah glæde sig i sine Gjerninger,
32. Han, der ser til Jorden og den bæver, —
Som rører ved Bjergene og de ryge.
33. Jeg vil prise Jehovah Livet igjennem,
Vil synge for min Gud, mens jeg endnu er til.
34. Maatte min Betragtning takkes ham!
Glæde mig vil jeg i Jehovah.
35. Maatte dog Syndere svinde fra Jorden
Og Ugudelige ei mere findes!
Min Sjæl, lovsyng Jehovah!
Halleluja!

Psalm 105.

I. 1.

1. Priser Jehovah, paakalder hans Navn,
Rundgjører blandt Folkene hans store Gjerninger!
2. Synger for ham, lovsynger ham,
Grunder paa alle hans Undergerninger!
3. Roser Eder af hans hellige Navn;
Deres Hjerte glæde sig, som søge Jehovah!
- 2.
4. Spørger efter Jehovah og efter hans Magt,
Søger hans Ansigt til enhver Tid.
5. Kommer ihu de Undere, han har gjort,
Hans Undergerninger og hans Mund's Domme,
6. Abraham, J, hans Tjeners Afkom,
Jakobs Børn, J, hans Udvalgte!
- 3.
7. Han, Jehovah, er vor Gud,
Over al Jorden ere hans Domme.

8. Han kommer evindeligt sin Pagt ihu, —
 Det Ord, han bestiftede for tusind Slægter, —
 9. Den Pagt, som han oprettede med Abraham,
 Og hans svorne Ed til Isak.

4.

10. Og han opstillede den for Jakob til Ret,
 For Israel til en evig Pagt,
 11. Sigende: „Dig vil jeg give Kanaans Land,
 Det skal blive Ederes Arvelod,“ —
 12. Medens de*) vare en liden Flok,
 Faa og Fremmede derudi.

5.

13. Da de vandrede fra Folk til Folk,
 Fra et Rige til en anden Nation,
 14. Tillob han ei Mennesker at gjøre dem Uret,
 Og han revjede Konger for deres Skyld:
 15. „Antaster ikke min Salvede,
 Og gjører ei mine Profeter noget Ondt.“

II. 1.

16. Da han kaldte Hunger over Jorderige,
 Knækkede hver en Brødet's Stav,
 17. Sendte han en Mand foran dem;
 Til Træl blev Josef solgt;
 18. Man plagede hans Fødder med Lænker;
 I Jern kom hans Sjæl.

2.

19. Indtil den Tid, hans Ord traf ind,
 Da Jehovah's Udsagn bevisste hans Uskyld
 20. Kongen sendte Bud og lod ham løs,
 Herfteren over Folkeslag gav ham fri,
 21. Satte ham til Herre over sit Hus
 Og til Herfter over alt sit Gods,

---

*) Her har 1 Kr. 16, hvor Psalmen's første 15 Vers ere anførte: „J“ istedetfor „de.“

3.

22. At han skulde binde hans Fyrster efter sin Villie
Og lære hans Ældste Visdom.
23. Saa kom Israhel til Egypten,
Og Jakob boede i Chams Land som Fremmed;
24. Men Han gjorde sit Folt saare frugtbart
Og gjorde det stærkere end dets Modstandere;

4.

25. Han vendte deres Hjerter til at hade hans Folt,
Til at handle træffeligg mod hans Tjenere.
26. Han sendte Moyses, sin Tjener,
Aron, som han havde udvalgt;
27. De gjorde hans Tegns Ord iblandt dem,
Og hans Undere i Chams Land.

5.

28. Han sendte Mørke og gjorde det mørkt,
Og ikke vare de gjenstridige mod hans Ord.
29. Han forvandlede deres Vand til Blod,
Og dræbte saaledes deres Fiske;
30. Deres Land brimlede af Frøer
Fnde i deres Konges Kammere.

III. 1.

31. Han talede og der kom Hundesfluer,
Hhg inden hele deres Landemærke.
32. Han gav dem Hagel til Regn,
Flammende Ild i deres Land;
33. Slog ned deres Vinstokke og deres Figentræer,
Og knækkede Træerne inden deres Landemærke.

2.

34. Han talede og der kom Græshopper,
Og Gnabere uden Tal;
35. Og de aade hver Urt i deres Land,
Og de aade Frugten paa deres Mark;
36. Og han slog alt Førstespødt i deres Sand, —
Førstegrøden af al deres Kraft.

3.

37. Men dem førte han ud med Sølv og med Guldb,
Og i hans Stammer fandtes Ingen, som snublede.
38. Ægypten glædede sig, da de drog ud,
Thi Rædsel for dem var falden paa dem;
39. Han udbredte en Skj til Dække,
Og Skid til at opløse Matten.

4.

40. De forlangte, da lod han Vagter komme,
Og han mættede dem med Himmelbrød.
41. Han aabnede Klippen og der flød Vand,
Det løb gennem Stepperne som en Elv;
42. Thi han kom sit hellige Ord ihu,
Thukom Abraham, sin Tjener,

5.

43. Og han førte sit Folk ud med Glæde,
Sine Udvalgte med Frydemaal;
44. Og han gav dem Hedningernes Lande,
Og de arvede Folkenes møiesfulde Erhverv,
45. Paa det at de skulde holde hans Bud
Og skulde bevare hans Love.

Halleluja!

Psalm 106.

Halleluja!

1. Priser Jehovah, thi han er god,
Thi hans Miskundhed varer evindelig.
2. Hvo kan opregne Jehovahs vældige Gjerninger, —
Hvo faa kundgjort al hans Pris?
3. Salige de, der tage Vare paa Ret og Skjel,
Salig den, der øver Retfærdighed til enhver Tid.

I. 1.

4. Kom mig ihu ved dit Folks Benaadelse,
Besøg mig ved din Frelse til at sive dine Raarnes Lyfte,
5. Til at glæde mig ved dit Folks Glæde,
Til at lovprise med din Arv;
6. Syndet have vi med vore Fædre,
Have handlet ilde, — have handlet ugudeligt.

2.

7. Bore Fædre i Egypten agtede ei paa dine Under,
 Kom ikke dine mange Raadegjæringer ihu,
 Men vare gjenstridige ved Havet, — det røde Hav;
 8. Dog frelst han dem for sit Navns Skyld for at kundgjøre
 sin Vælde,
 9. Og han truede det røde Hav, og det blev tørt,
 Og lod dem gaa gjennem Dybet som gjennem Ørkenen.

3.

10. Og han frelst dem af Abindsmandens Haand,
 Og af Fiendens Haand forløste han dem,
 11. Og Bandet skjulte deres Modstandere,
 Der blev ikke een af dem tilovers. —
 12. Da troede de paa hans Ord,
 Da sang de hans Pris.

4.

13. Snart glemte de dog hans Gjæringer,
 De biede ikke paa hans Raad,
 14. Men lode sig henrive af Begjærlighed i Ørkenen
 Og fristede Gud paa det øde Sted;
 15. Da gav han dem det, de begjærede,
 Men sendte tærende Sygdom over deres Liv.

5.

16. Da vare de Abindsfjæge til Moses i Seiren,
 Til Aron, Jehovahs Hellige; —
 17. Jorden oplod sig og slugte Dathan,
 Og skjulte Abirams Bænde;
 18. Og Ild flammede blandt deres Hob,
 Lue fortærede de Ugudelige.

II. 1.

19. De gjorde en Kalv ved Horeb,
 Og tilbade et støbt Billede,
 20. Og de ombyttede sin Guds Herlighed
 Med Billedet af en Oxe, som æder Græs,
 21. Og de glemte Gud, der frelst dem, —
 Han, der havde gjort Storbærk i Egypten,

2.

22. Underbærk i Chams Land,
 Hærbærk ved det røde Hav.

23. Da sagde han, at han vilde udrydde dem,
 Hvis ikke Moses, hans Udvalgte,
 Havde stillet sig i Gabet for hans Ansigt,
 For at afvende hans Brede fra at ødelægge.

3.

24. De foragtede det Iyftelige Land, troede ikke hans Ord,
 25. Og knurrede i sine Telte, hørte ei paa Jehovahs Røst.
 26. Da opløstede han sin Haand og svor dem,
 At han vilde lade dem falde i Ørkenen,
 27. Og fælde deres Afkom blandt Hedningerne,
 Og absprede dem i Landene.

4.

28. De bandt sig til Ba'al Peor,
 Og af Offere til Døde aade de,
 29. Og vakte Harmen ved sine Idrætter,
 Og der brød ind iblandt dem en Syge;
 30. Da stod Pinechas frem og holdt Dom,
 Og Sygen, den standse.

5.

31. Og regnet blev det ham for Retfærdighed
 Fra Slægt til Slægt evindeligt. —
 32. De vakte og Brede ved Meribas Vand,
 Og det gik Moses ilde for deres Skuld;
 33. Thi de vare gjenstridige mod hans Aand,
 Og han talte ubetænksomt med sine Læber.

III. 1.

34. De ødelagde ikke de Folk,
 Hvilke Jehovah havde nævnt for dem,
 35. Men de blandede sig med Hedningerne,
 Og de lærte deres Gjerninger,
 36. Og de tjente deres Afguder;
 Og disse bleve dem til en Snare.

2.

37. Og de offrede sine Sønner
 Og sine Døttre til Dæmonerne;
 38. Og de udofte uskyldigt Blod,
 Sine Sønners og Døttres Blod,
 Som de offrede til Canaans Afguder;
 Og Landet vanhelligedes ved Blod.

3.

39. Saa blebe de da urene ved sine Gjerninger,
Dg horede ved sine Fdrætter;
40. Da optændtes Jehovahs Brede mod hans Folf,
Dg han fik Uffth for sin Arb,
41. Dg gav dem hen i Hedningernes Haand.

4.

- Dg de, som hadede dem, herfede over dem,
42. Dg deres Fiender trængte dem;
Dg de blebe ydmugete under deres Haand.
43. Mange Gange udfriede han dem;
Men de, de vare gjenftridige i sine Raad,
Dg de fank i Uffeldom ved sine Misgjerninger.

5.

44. Men han faa til dem, naar de vare i Nød,
Naar han hørte deres Klageraad;
45. Dg han kom dem fin Pagt ihu
Dg havde Medlidenhed efter fin store Miffundhed;
46. Dg han lod dem finde Barmhertighed
For alle deres Anfigt, fom havde taget dem fangne.

*

*

47. Frels os, Jehovah, du vor Gud,
Dg famle du os fra Hedningerne
Til at love dit hellige Navn
Dg til at rofe os af din Pris:
48. Lovet være Jehovah, Israels Gud, fra Evighed til Evighed,
Dg alt Folfket fige: Amen! *)

Halleluja!

Psalm 107.

1. „Prifer Jehovah, thi han er god,
Thi hans Miffundhed varer evindeligt!“
2. Saa fige dog Jehovahs Forløfte,
De, han har gjenløft af Nødens Haand,
3. Dg fom han har famlet ifra Vandene,
Fra Øft og fra Veff, — fra Nord og fra Sævet.

*) B. 48 er i Uimindeligheg antaget at være en Lovprisning, der ikke tilhører Psalmen felf, men ffulde være Underftrift under 4de Psalmefog. fom fluttes med Pf. 106, ligefom 41, 14 er det under første, 72, 18 ff. under anden og 89, 53 under tredje Psalmefog; men 1 Krøn 16, 36 er Verfet optaget fom en Del af Psalmen, og den ftrøfte Vgning ftafsæfter Rigtigheben heraf.

1.

4. Mogle fore vilb i Ørtenen, i ubeisomt Øde,
De fandt ingen Stad, de kunde bo i;
5. De vare hungrige og tørstige tillige,
Deres Sjæl forsmægtede i dem,
6. Men de raabte til Jehovah i sin Nød.
Af deres Trængsler udfriede han dem,
7. Og han førte dem paa den rette Vej,
Saa de gif til en Stad, hvor de kunde bo.
8. De skulde prise for Jehovah hans Misfandhed
Og hans Undergjerninger for Menneskens Værn;
9. Thi han mættede en smægtende Sjæl,
Og fyldte den hungrige Sjæl med Godt.

2.

10. Andre fald i Mørke og i Dødsfælde,
Bundne i Elendighed og i Færn,
11. Fordi de havde været gjenstridige mod Guds Ord
Og havde foragtet den Høiestes Raad;
12. Da brøde han deres Hjerte ved Lidelse;
De havde snublet og der var ingen Hjælper.
13. Og de raabte til Jehovah i sin Nød,
Af deres Trængsler frelst han dem;
14. Han førte dem ud af Mørke og Dødsfælde
Og han sønderrev deres Bånd.
15. De skulde prise for Jehovah hans Misfandhed
Og hans Undergjerninger for Menneskens Værn;
16. Thi han sønderbrød Porte af Robber
Og sønderhuggede Bomme af Færn.

3.

17. Daarer bleve plagede for sin syndige Vej
Og for sine Misgjerningers Skyld;
18. Deres Sjæl væmmedes ved al Slags Mød,
Og de kom nær til Dødens Porte.
19. Og de raabte til Jehovah i sin Nød,
Af deres Trængsler frelst han dem;

20. Han sendte sit Ord og helbredede dem,
Og reddede dem fra deres Grave.
21. De skulle prise for Jehovah hans Miskundhed
Og hans Undergjæringer for Menneskens Børn,
22. Og de skulle offere Taksigelsesoffere
Og fortælle hans Gjæringer med Jubel.

4.

23. De, som fore ud paa Havet i Skibe,
Som udrettede sin Gjærning paa store Bænde,
24. De, de fik se Jehovahs Gjæringer
Og hans Underværker paa Dybet.
25. Han bød og lod en Storm rejse sig,
Og den opløste deets Bølger.
26. De fore op mod Himmelen, fore ned i Dybene,
Deres Sjæl blev modløs i Ulykken.
27. De omtumledes og ravede som den Drukne,
Og al deres Visdom blev opslugt;
28. Da raabte de til Jehovah i sin Rød,
Og af deres Trængsler førte han dem ud.
29. Han lod Stormen stille af,
Og deres Bølger tang;
30. Og de glædede sig over, at de lagde sig,
Og han førte dem til den Havn, de ønskede.
31. De skulle prise for Jehovah hans Miskundhed
Og hans Undergjæringer for Menneskens Børn,
32. Og ophøje ham i Folkets Forsamling
Og love ham der, hvor de Gamle sidde.

5.

33. Han gjorde Strømme til en Ørt,
Og Kildebang til tørstigt Land,
34. Frugtbart Land til Saltland,
For deres Ondskabss Skyld, som boede deri.
35. Han gjorde Ørten til vandrig Sø,
Og et tørt Land til Kildebang;

36. Og han lod Hungrige bo der,
Og de beredte en Stad til at bo i.
37. Og de tilsaaede Agre og plantede Bvingaarde,
Og Frugt vandt de til Jndhøstning;
38. Og han velsignede dem og de formerede sig saare,
Og af Kvæg gav han dem ikke libet.
39. Saa minskede de igjen og bleve nedbøiede
Bed Trængsel, Ulykke og Kummer, —
40. Han, som udøste Foragt over Fyrster,
Og lode dem fare vild i ubeisomt Øde:
41. Han ophøiede den Fattige af Elendighed,
Og gjør Slægterne lig Hjorden.
42. De Oprigtige se det og de glæde sig,
Og al Ondskab lukker sin Mund;
43. Hvo, der er vis, han agte paa dette
Og mærke paa Jehovahs Naadegjerninger.

Psalme 108.

1. En Sang. Psalm af David.
2. Mit Hjerte er trøstigt, o Gud!
Jeg vil sange og lovsprise, ja det skal min Ære.
3. Vaagn op, Harpe og Cithar!
Jeg vil vække Morgenrøden.

1.

4. Jeg vil prise dig blandt Folkene, Jehovah!
Og lovsinge dig blandt Folkeslagene;
5. Thi stor over Himmelen være du, o Gud,
Og indtil Skyerne din Trofasthed.
6. Ophøiet over Himlene være du, o Gud,
Og over al Jorden din Ære!
7. For at dine Elskede maa vorde frelst,
Saa hjælp med din Høre og bønør os.

2.

8. Gud har talt i sin Hellighed!
Jeg vil fryde mig, — vil uddele Sighem
9. Og opmaale Suchots Dal;
Mig hører Gilead til, — mig Manasse.

- Dg Efraim er mit Hovedværn. Juda min Herksterstab,
 10. Moab er mit Bæstefad,
 Paa Edom kaster jeg min Sto,
 Over Filistherland løfter jeg Seiersstrig.

3.

11. Hvo vil føre mig til den fæste Stad?
 Hvo leder mig ind til Edom?
 12. Har ikke du, Gud, forkastet os,
 Dg ei draget ud, o Gud, med vore Hærskarer?
 13. Giv os Hjælp mod Fienden,
 Thi Menneſtehjælp er forſængelig.
 14. Ved Gud ſkulle vi berede os Vælde,
 Dg han ſkal nedtræde vore Fiender.

Psalm 109.

1. Til Sangmeſteren. — Psalm af David.

I. 1.

Min Lovſangs Gud, ti ikke!

2. Thi Ugudeligheds Mund og Falſkheds Mund
 Have de opladt imod mig,
 De have talt mod mig med Løgnens Tunge,
 3. Dg med Hadets Ord have de omringet mig,
 Dg ſtridt imod mig uden Marſag;
 4. Til Bøn for min Kjærlighed ſtode de mig imod
 Medens jeg er idel Bøn,
 5. Dg de lagde Ondt paa mig til Bøn for Godt,
 Dg Had til Bøn for min Kjærlighed.

2.

6. Sæt en Ugndelig over ham,
 Dg Satan ſtaa ved hans høire Haand.
 7. Naar han dømmes, da lad ham gaa ud domfældt,
 Dg lad hans Bøn blive til Synd.
 8. Lad hans Dage worde faa,
 En Anden annamme hans Embede.
 9. Lad hans Børn worde faderløſe,
 Dg hans Huſtru worde Enke.
 10. Dg lad hans Børn vanke om og tigge,
 Dg drage ud paa Betleri fra øde Bo.

II. 1.

11. Lad Nagerkarlen kaste Garn ud efter Alt, han har,
Dg Fremmede røve hans Arbeids Frugt.
12. Han finde ikke Noget, som bevarer Barmhjertighed mod ham.
Dg Ingen forbarme sig over hans Faderløse!
13. Lad hans Aftom worde afstaaen,
Deres Navn worde udslettet i den anden Slægt.
14. Hans Fædres Misgjerning worde ihukommet hos Jehovah,
Dg hans Moders Synd ikke udslettet;
15. De være altid for Jehovahs Dine,
Dg han udrydde deres Ihukommelse af Jorden.

2.

16. Dg det, fordi han ikke kom ihu at øve Barmhjertighed,
Men paa Livet forfulgte en Mand, elendig og fattig og
hjertensbedrøvet.
17. Han elskede Forbandelse, og den kom over ham,
Han havde ikke Øyst til Velsignelse, og den blev langt fra ham.
18. Han isørte sig Forbandelse som sin Klædning;
Den trængte som Band i hans Indre og som Døie i hans
19. Den være ham som et Klæde, hvori han hyller sig, [Men;
Dg som et Belte, hvormed han altid omgjorder sig.
20. Dette være mine Modstanderes Løn fra Jehovah,
Dg deres, som tale ondt imod min Sjæl.

III. 1.

21. Men du, Jehovah Adonai, staa mig bi for dit Navns Skyld;
Fordi din Miskundhed er god, redde du mig!
22. Thi jeg er elendig og fattig,
Dg mit Hjerte gjennemboret i mit Indre.
23. Som en Skygge, naar den helder, farer jeg hen,
Jeg jages bort som en Græshoppe.
24. Mine Knæ ere blevne vaklende af Faste,
Dg mit Kjød svinder hen og er uden Fedme.
25. Dg jeg, — til Spot er jeg bleven for dem, —
De se mig og de ryste paa Hovedet.

2.

26. Hjælp mig, Jehovah min Gud, frels mig efter din Miskundhed,
27. Lad dem kjende, at dette er din Haand; du, Jehovah, har
gjort det;

28. De forbander, men du velsigner,
De rejse sig, men blive tilfamme og din Tjener glædes;,
29. Mine Modstandere skulle isøre sig Forjædelse,
Og hyle sig i sin Skam som i en Kæppe. —
30. Jeg vil prise Jehovah saare med min Mund,
Og midt iblandt Mange vil jeg love ham;
31. Thi han staar ved den Fattiges høire Haand,
For at frelse ham fra dem, som holde Dom over hans Sjæl.

Psalm 110.

1. Af David; en Psalm.

I. 1.

Jehovah sagde til min Herre:
„Sæt dig ved min Høire, indtil jeg lægger
„Dine Fiender til en Skammel for dine Fødder.

2.

2. Din Styrkes Spir skal Jehovah
Udstrække fra Zion.
Herst midt iblandt dine Fiender!

3.

3. Dit Folk møder villig frem paa din Vældes Dag;
I hellig Brydelse kommer til dig
Fra Morgenrødens Stjød Duggen af din Ungdom.

II. 1.

4. Jehovah har svoret og det skal ei angre ham:
„Du er Præst evindeligt
„Efter Melchisedeks Vis.“

2.

5. Abdonai ved din Høire skal knuse
Paa sin Bredens Dag Konger;
6. Han dømmer blandt Folkene, syder op med Vig.

3.

- Han skal knuse Hovedet over den vide Jord;
7. Af Floden skal han drikke undervejs.
Derfor skal han løfte Hovedet høit.

Psalm 111.

1. Hallelujah

- a. Jeg vil prise Jehovah af ganske Hjerter
b. I de Oprigtiges Raad og i Menigheden.

2. c. Store ere Jehovahs Gjerninger, —
d. Gjennemforskede af alle, som have Lykt til dem.
3. e. Høihed og Herlighed er hans Gjerning,
f. Og hans Retfærdighed bestaar evindeligt.
4. g. Sørget for har han, at hans Undere ihukommes,
h. Naadig og barmhjertig er Jehovah.
5. i. Fode har han givet dem, som frygte ham,
j. Han ihukommer evindeligt sin Pagt.
6. k. Sine Gjeningers Kraft har han kundgjort sit Folk,
l. For at give til dem Hedningernes Arv.
7. m. Hans Hænders Gjerninger ere Sandhed og Ret,
n. Tilforladelige ere alle hans Bud.
8. o. Grundfaste ere de for bestandig, — for evig Tid,
p. Givne i Sandhed og i Retvisshed.
9. q. Han har sendt sit Folk Forløsning,
r. Forordnet sin Pagt for evig Tid, —
s. Helligt og forfærdeligt er hans Navn.
10. t. Visdoms Begyndelse er Jehovahs Frygt,
u. God Forstand have alle, som gjøre derefter,
v. Hans Pris bestaar evindeligt.

Psalm 112.

1. Halleluja!
a. Salig er den Mand, som frygter Jehovah,
b. Som har sin store Lykt i hans Bud.
2. c. Hans Sæd skal blive mægtig paa Jorden;
d. De Oprigtiges Slægt skal velsignes.
3. e. Der er Velstand og Rigdom i hans Hus,
f. Og hans Retfærdighed bestaar evindeligt.
4. g. Der opgaar Lys i Mørket for de Oprigtige,
h. For den, som er naadig, barmhjertig og retfærdig.
5. i. Lykkelig den Mand, som forbarmer sig og udlaaner.
j. Som støtter al sin Sag ved Retfærdighed.

6. k. Thi til evig Tid skal han ei roffes,
l. Den Retfærdige skal være til evig Shufommelse.
7. m. For ond Tidende skal han ikke frygte,
n. Trygt er hans Hjerte; det forlader sig paa Jehovah.
8. o. Grundfast er hans Hjerte, han frygter ikke,
p. Til han ser med Lyft paa sine Fiender.
9. q. Han har udstrøet, givet til de Fattige,
r. Hans Retfærdighed bestaar evindeligt,
s. Hans Horn skal ophøies med Vre.
10. t. Den Ugudelige skal se det og harmes,
u. Han skal skjære Tænder og hentæres;
v. De Ugudeliges Begjæring bliver til Intet.

Psalm 113.

Hallelujah!

1.

1. Løber I, Jehovahs Tjenere,
Lobpriser Jehovahs Navn!
2. Jehovahs Navn være lovpriset
Fra nu af og indtil evig Tid!
3. Fra Solens Opgang til dens Nedgang
Er Jehovahs Navn høilobet.

2.

4. Jehovah er ophøiet over alle Hedninger,
Over Himlene hans Herlighed.
5. Hvo er som Jehovah vor Gud,
Han, som troner saa høit,
6. Han, som ser saa dybt ned, —
I Himlene og paa Jorden?

3.

7. Han, som opreiser den Ringe af Støvet,
Fra Skarnet ophøier han den Fattige;
8. For at sætte ham hos Fyrster,
Hos sit Folks Fyrster;
Som lader Huset's Ufrugtbare bo
Som en frydefuld Barnemoder.

Halleluja!

Psalme 114.

1.

1. Da Israel drog ud af Ægypten,
Jakobs Hus fra et Folk med fremmed Maal,
2. Da blev Juda hans Helligdom,
Israel blev hans Rige.

2.

3. Havet saa det og det skede,
Jordan vendte sig og løb tilbage,
4. Bjergene hoppede lig Bædere,
Høiene som de unge Lam.

3.

5. Hvad er hændt dig, du Hav, at du flygter?
Du Jordan, at du vender tilbage?
6. I Bjerge, at I hoppe som Bædere?
I Høie, ligesom unge Lam?

4.

7. Bæv, du Jord, for Herrens Nafn,
For Jakobs Guddoms Ansigt,
8. Han, som forvandler Klippen til en Sø,
Den haarde Sten til et Rildevæld.

Psalme 115.

1.

1. Ifte os, Jehovah, ifte os,
Men dit Navn gibe du Ære
For din Miffundheds Skyld,
For din Sandheds Skyld.
2. Hvorfor skulle Hedningerne sige:
„Hvor er dog deres Gud?“
3. Og vor Gud er i Himmelen,
Han gjør alt, hvad ham behager.

2.

4. Deres Afguder ere Sølv og Guld,
Et Værk af Menneskehænder;
5. De have Mund, men tale ifte,
De have Øine, men se ifte.

6. De have Øren, men høre ikke,
De have Næse, men lugte ikke.
7. Deres Hænder føle ei, deres Fødder gaa ei,
De give ingen Lyd med sin Strube.
- 3.
8. Dem lige vorde de, som danne dem,
Hver den, som forlader sig paa dem.
9. Israels, forlad dig paa Jehovah,
Han er deres Hjælp og deres Skjold.
10. Arons Hus, forlader Eder paa Jehovah,
Han er deres Hjælp og deres Skjold.
11. I, som frygte Jehovah, forlader Eder paa Jehovah,
Han er deres Hjælp og deres Skjold.
- 4.
12. Jehovah har ihukommet os!
Han vil velsigne!
Han vil velsigne Israels Hus!
Han vil velsigne Arons Hus!
13. Han vil velsigne dem, som frygte Jehovah!
De Smaa med de Store!
14. Han vil formere Eder,
Eder og Eders Børn!
- 5.
15. Velsignede være I af Jehovah,
Himmelens og Jordens Stæber.
16. Himmelen er Himmel for Jehovah,
Men Jorden har han givet Menneskens Børn.
17. De Døde lobprise ikke Jehovah,
Ingen af dem, som fare ned i Dødsstilhed;
18. Men vi, — vi skulle lovsynge Jehovah
Fra nu af og indtil evig Tid.
- Halleluja'

Psalme 116.

1.

1. Elste gjør jeg,
Thi Jehovah hører min Røst,
Mine ydmødige Begjæringer;

2. Thi han har bøiet sit Øre til mig,
Dg alle mine Dage vil jeg paakalde ham.

3. Dødens Reb havde omspændt mig,
Dg Dødsrigets Angst fundet mig;
Nød og Kummer fandt jeg. —

4. Men jeg paakaldte Jehovahs Navn:
„D, Jehovah, frels min Sjæl!“

2.

5. Jehovah er naadig og retfærdig,
Dg vor Gud barmhjertig;

6. Jehovah bevarer de Elendige, —
Jeg var elendig, og mig frelst han.

7. Kom igjen, min Sjæl, til din Rolighed,
Thi Jehovah har gjort vel imod dig.

8. Ja, du friede min Sjæl fra Døden, —
Mit Dø fra Graab, —
Min Fod fra Fald;

9. Jeg skal vandre for Jehovahs Ansigt
I de Levendes Lande.

3.

10. Troet har jeg,
Endog jeg yttrede:
„Jeg, jeg er saare plaget!“

11. Jeg sagde i min Angst:
„Hvert Menneske er en Løgner.“

12. Hvormed skal jeg gjengjælde Jehovah
Alle hans Velgjerninger imod mig?

13. Frelsens Rålf vil jeg opløste,
Dg Jehovahs Navn vil jeg paakalde.

14. Mine Løfter vil jeg betale Jehovah, —
Ja, for alt hans Folks Afsyn.

4.

15. Koftbar i Jehovahs Dine
Er hans Frommes Død.

16. D, Jehovah, jeg er jo din Tjener,
Jeg er din Tjener, — din Tjenerindes Søn;
Du har løst mine Baand.

17. Dig vil jeg offre Takoffer,
 Og Jehovahs Navn vil jeg paakalde;
 Mine Løfter vil jeg betale Jehovah;
 Ja, for alt hans Folks Dine,
 I Jehovahs Huses Forgaarde,
 Midt i dig, Jerusalem.

Hallelujah!

Psalm 117.

1. Løber Jehovah, alle Hedninger;
 Priser ham alle Folt;
 2. Thi hans Miskundhed er mægtig over os,
 Og Jehovahs Trofasthed er til evig Tid.

Halleluja!

Psalm 118.

1. Priser Jehovah, thi han er god.
 „Ja, hans Miskundhed varer evindelig.“
 2. Israels sig dog:
 „Ja, hans Miskundhed varer evindelig.“
 3. De af Arons Hus sig dog:
 „Ja, hans Miskundhed varer evindelig.“
 4. De, som frygte Jehovah, sig dog:
 „Ja, hans Miskundhed varer evindelig.“

I. 1.

5. Udaf hin Trængsel paakaldte jeg Jehovah;
 Jehovah svarede mig og førte mig ud i det Frie.
 6. Jehovah er for mig, jeg frygter ikke,
 Hvad skulde vel et Menneske gjøre mig?
 7. Jehovah er for mig som min Hjælper,
 Og jeg skal se med Lyst paa mine Livsmænd.
 8. Bedre at forlade sig paa Jehovah end lide paa Mennesker.
 9. Bedre at forlade sig paa Jehovah end lide paa Fjender.
 2.
 10. Lad alle Hedninger omringe mig,
 I Jehovahs Navn skal jeg visseilig nedhugge dem;
 11. Lad dem omringe mig, ja, omringe mig fra alle Sider,
 I Jehovahs Navn skal jeg visseilig nedhugge dem.

12. Lad dem omringe mig som Bier, flamme som Ild i Torne,
I Jehovahs Navn skal jeg visjelig nedhugge dem.
13. Vel gav du mig et Stød, at jeg skulde falde,
Men Jehovah, han har hjulpet mig.

II. 1.

14. Min Styrke og Lovsang er Jehovah,
Og han blev mig til Frelse.
15. Der er Jubels og Frelsens Røst i Retfærdiges Pauluner,
Jehovahs høire Haand bereder Vælde.
16. Jehovahs høire Haand ophøier,
Jehovahs høire Haand bereder Vælde
17. Ikke dø, nei, leve skal jeg,
Og fortælle Jehovahs Gjerninger.

2,

18. Vel tugtede Jehovah mig,
Men til Døden hengav han mig ei;
19. Oplader for mig Retfærdigheds Porte,
Jeg vil gaa ind ad dem, — jeg vil prise Jehovah.
20. Denne er Jehovahs Port, —
De Retfærdige skulle gaa ind ad den;
21. Jeg vil prise dig, at du svarede mig,
Og du blev mig til Frelse.

III. 1.

22. Den Sten, Bygningsmændene forstjødte,
Er bleven til en Hovedhjørnesten;
23. Fra Jehovah er dette skeet,
Det er underligt for vore Dine.
24. Denne er Dagen, som Jehovah har gjort,
Lader os fryde og glæde os paa den.
25. O, Jehovah, frels dog!
O, Jehovah, lad det dog lyffes!

2.

26. Velsignet være den, som kommer i Jehovahs Navn,
Vi velsigne Eder fra Jehovahs Hus.
27. Jehovah er Gud og lod det blive lyst for os,
Binder Festofferet med Reb indtil Alterets Horn.

28. Du er min Gud, og jeg vil love dig,
Min Gudsdom, jeg vil ophøje dig;
29. Priser Jehovah, thi han er god,
Hans Miskund varer evindelig.

Psalm 119.

A.

1. Salige de, hvis Vej er ustraffelig,
Som vandre i Jehovahs Lov.
2. Salige de, som bevare hans Vidnesbyrd.
De, som søge ham af ganske Hjerte,
3. Og som ikke øve Uretfærdighed,
Men som vandre paa hans Vej.
4. Du har givet dine Bud,
For at man nøie skal holde dem.
5. O, at mine Vej maatte blive faste,
Saa jeg holder dine Forrifter!
6. Da skal jeg ikke blive til Skamme,
Naar jeg giver Agt paa alle dine Befalinger.
7. Jeg vil prise dig i Hjertets Oprigtighed,
Naar jeg lærer at kjende din Retfærdigheds Domme.
8. Dine Forrifter vil jeg holde,
Forlad mig ei saa faare.

B.

9. Hvorved skal den Unge bevare sin Sti ren?
Bed at holde sig efter dit Ord.
10. Af mit ganske Hjerte har jeg søgt dig;
Lad mig ikke fare vild fra dine Bud!
11. I mit Hjerte har jeg gjemt dit Ord,
For at jeg ikke skal synde imod dig.
12. Lovet være du, Jehovah!
Vær mig dine Forrifter.
13. Med mine Læber har jeg forkyndt
Alle din Munds retfærdige Domme.
14. I dine Vidnesbyrds Vej har jeg glædet mig,
Ret som over al Rigdom.
15. Paa dine Bud vil jeg grunde
Og jeg vil betragte dine Stier.

16. I dine Forfkrifter forlyfter jeg mig,
Jeg glemmer ikke dit Ord.

C.

17. Gjør vel imod din Tjener, at jeg maa leve,
Saa vil jeg holde dit Ord.
18. Oplad mine Dine, at jeg maa skue
De underfulde Ting i din Lov.
19. Jeg er en Gæst paa Jorden;
Skjul ikke dine Bud for mig!
20. Min Sjæl er knust, saa jeg længes
Efter dine Love til enhver Tid.
21. Du har skjældt paa de Hovmodige, —
De Forbandede, som fare vild fra dine Bud.
22. Tag Forhaanelse og Foragt bort fra mig;
Thi jeg har bevaret dine Vidnesbyrd.
23. Endog Tyrster have siddet og talt sammen mod mig;
Din Tjener grunder paa dine Forfkrifter.
24. Dine Vidnesbyrd ere ogsaa min Lykt;
De ere mine Raadgivere.

D.

25. Min Sjæl er nedtrykt i Støvet;
Hold mig ilibe efter dit Ord!
26. Jeg fortalte dig mine Veie, og du svarede mig;
Vær mig dine Forfkrifter!
27. Lad mig forstaa dine Befalingers Bei,
Og jeg vil grunde paa dine Undergjæringer.
28. Min Sjæl græder af Bedrøvelse;
Opreis mig efter dit Ord!
29. Bend Bøgnens Bei bort fra mig,
Og forund mig din Lov!
30. Trofastheds Bei har jeg udvalgt,
Dine Love har jeg sat for mig.
31. Jeg hænger ved dine Vidnesbyrd;
Herre, lad mig ikke blive tilfamme!
32. Dine Buds Bei vil jeg løbe;
Thi du frir mit Hjerte fra Angest.

E.

33. Lær mig, Herre, dine Forstrifters Vel,
Og jeg vil bevare den indtil Enden.
34. Undervis mig, og jeg vil bevare din Lov
Og holde den af ganske Hjerte.
35. Ved mig frem paa dine Buds Sti;
Thi i den har jeg min Lyst.
36. Væi mit Hjerte til dine Vidnesbyrd
Og ikke til Binding!
37. Vænd mine Øine bort fra at se efter Forsængelighed;
Hold mig ilive paa din Vel!
38. Opfyld for din Tjener dit Ord,
Som er for dem, der frygte dig.
39. Afvend min Forsmædelse, som jeg frygter for;
Thi dine Domme ere gode.
40. Se, jeg længes efter dine Befalinger;
Hold mig ilive ved din Retfærdighed!

F.

41. Lad dine Naadegjerninger, Jehovah, komme over mig,
Din Frelse efter dit Ord!
42. Jeg vil give den Svar, som forhaaner mig;
Thi jeg har forladt mig paa dit Ord.
43. Tag ikke Sandheds Ord aldeles bort fra min Mund;
Thi jeg har blet paa dine Domme.
44. Jeg vil holde din Lov bestandig,
Evindelig og gennem alle Tider.
45. Lad mig vandre i det Frie;
Thi jeg har søgt hen til dine Befalinger.
46. Jeg vil tale om dine Vidnesbyrd for Konger,
Og jeg skal ikke blive tilskamme.
47. Jeg forlyster mig i dine Bud,
Som jeg har faaet saa kjær.
48. Jeg opløfter mine Hænder til dine Bud, som jeg elsker,
Og jeg vil grunde paa dine Forstrifter.

G.

49. Kom ihu Ordet til din Tjener,
Efterdi du har ladet mig haabe.
50. Det er min Trøst i min Elendighed,
At dit Ord har holdt mig ilive.

51. De Hovmodige have spottet mig saare;
Fra din Lov er jeg ikke afvejen.
52. Jeg kom dine Domme fra Evighed ihu, Jehovah,
Og trøstet blev jeg.
53. En brændende Harmen har grebet mig over de Ugudelige,
De, som forlade din Lov.
54. Dine Forstrifter ere blevne mine Lovsange
I min Udlændigheds Hus.
55. Jeg kom om Natten dit Navn ihu, Jehovah,
Og din Lov holdt jeg.
56. Dette blev mig givet,
At jeg har bevaret dine Befalinger.

H.

57. „Herren er min Del,“ sagde jeg,
Idet jeg holdt dine Ord.
58. Jeg bønfaaldt dig af ganste Hjerte:
Vær mig naadig efter dit Ord!
59. Jeg estertænkte mine Veie
Og vendte mine Fødder til dine Vidnesbyrd.
60. Jeg hastede ikke og tøvede ikke
Med at holde dine Bud.
61. De Ugudeliges Strifter have omspændt mig,
Din Lov har jeg ikke glemt.
62. Midt om Natten staar jeg op for at prise dig
For din Retfærdigheds Love.
63. Jeg har Samkvem med Alle, som frygte dig,
Og med dem, som holde dine Befalinger.
64. Jorden er fuld af din Miskundhed, Herre!
Vær mig dine Forstrifter!

I.

65. Du har gjort vel imod din Tjener,
Jehovah, efter dit Ord.
66. Vær mig god Skjønksomhed og Indsigt;
Thi jeg tror paa dine Bud.
67. Førrend jeg blev ydmyget, for jeg vilde;
Men nu holder jeg dit Ord.
68. Du er god og gjør Godt;
Vær mig dine Forstrifter!

69. De Hovmodige have opspundet Løgn imod mig;
Jeg holder dine Befalinger af ganske Hjerte.
70. Deres Hjerte er som en Fedtsump;
Jeg forlyfter mig ved din Lob.
71. Det var mig godt, at jeg blev ydmyget,
For at jeg kunde lære dine Forskrifter.
72. Din Munds Lob er mig bedre
End tusinde Stykker Guld og Sølv.

J.

73. Dine Hænder have gjort mig og berebt mig;
Giv mig Forstand, at jeg maa lære dine Bud!
74. De, som frygte dig, skulle se mig og glæde sig;
Thi jeg venter paa dit Ord.
75. Jeg ved, Herre, at dine Domme ere Retfærdighed,
Og i Trofasthed har du ydmyget mig.
76. Lad dog din Miskundhed være til min Trøst
Efter dit Ord til din Tjener!
77. Lad din Barmhjertighed komme over mig, at jeg maa leve;
Thi din Lob er min Forhjælpelse.
78. Lad de Hovmodige blive tilfamme; de trykkede mig ned uden
Jeg, jeg grunder paa dine Befalinger. [Mar]tag
79. Lad dem, dig frygte, vende sig til mig igjen,
Og de, som kjende dine Vidnesbyrd.
80. Lad mit Hjerte være ustraffeligt i dine Forskrifter,
For at jeg ikke skal worde tilfammel!

K.

81. Min Sjæl vanismægter af Længsel efter din Frelse;
Jeg venter paa dit Ord.
82. Mine Dine vanismægte af Længsel efter dit Ord,
Idet jeg siger: Naar vil du trøste mig?
83. Thi jeg er som en Væderslaske i Støg;
Dine Forskrifter glemmer jeg ikke.
84. Hvor mange ere vel din Tjeners Dage?
Naar vil du holde Dom over mine Forfølgere?
85. De Hovmodige have gravet Grave for mig,
De, som ikke stifte sig efter din Lob.
86. Alle dine Bud ere Trofasthed;
Uden Mar[]tag forfølge de mig; hjælp mig!

87. Paa Ildet nær have de tilintetgjort mig i Vandet;
Men jeg har ikke forladt dine Befalinger.
88. Hold mig ilive efter din Miskundhed,
Saa vil jeg bevare din Munds Vidnesbyrd.

L.

89. Til evig Tid, o Jehovah,
Staar dit Ord fast i Himmelen.
90. Fra Slægt til Slægt varer din Trofasthed;
Du grundfæstede Jorden, og den stod der.
91. Som Vidne om dine Domme staa de* der end idag;
Thi alle Ting ere dine Tjenere.
92. Dersom din Lov ikke havde været min Lyst,
Saa var jeg omkommen i min Elendighed.
93. Til evig Tid skal jeg ei glemme dine Bud;
Thi ved dem har du holdt mig ilive.
94. Din er jeg, frels mig!
Thi jeg har søgt hen til dine Bud.
95. De Ugudelige have biet paa mig for at ødelægge mig;
Jeg giver Agt paa dine Vidnesbyrd.
96. Paa al Fuldkommenhed har jeg seet en Ende;
Men din Befaling strækker sig saare vidt.

M.

97. Hvor har jeg din Lov kjær!
Den ganste Dag grunder jeg paa den.
98. Dine Befalinger gjøre mig visere end mine Fiender;
Thi til evig Tid eier jeg dem.
99. Jeg er bleven klogere end alle mine Lærere;
Thi jeg grunder paa dine Vidnesbyrd.
100. Jeg er forstandigere end de Gamle;
Thi jeg har bevaret dine Befalinger.
101. Fra enhver ond Sti har jeg holdt mine Fødder borte,
For at jeg kunde holde dit Ord.
102. Fra dine Love er jeg ikke afvejen;
Thi du har lært mig.
103. Hvor ere dine Ord søde for min Gane,
Mere end Honning for min Mund!

---

* Himmelen og Jorden. Bibb. 16, 24.

104. Af dine Bud faar jeg Forstand,
Derfor hader jeg al Løgnens Sti.

N.

105. Dit Ord er en Lygte for min Fod
Og et Lys for min Sti.
106. Jeg har svoret, og jeg holdt det,
At tage vare paa din Retfærdigheds Love
107. Jeg er saare nedbøiet;
Jehovah, hold mig ilive efter dit Ord!
108. Lad dog min Munds frivillige Offere behage dig, Jehovah,
Og lær mig at kjende dine Domme!
109. Jeg gaar altid med Livet i Hænderne;
Men din Lov har jeg ikke glemt.
110. De Ugudelige have lagt Snare for mig;
Men jeg har ikke forvildet mig fra dine Bud.
111. Jeg har faaet dine Vidnesbyrd i Eie evindeligt;
Thi de ere mit Hjertes Glæde.
112. Jeg har bøiet mit Hjerte til at gjøre efter dine Forskrifter
Evindeligt, indtil Enden.

O.

113. De Tvesindede hader jeg,
Men din Lov elsker jeg.
114. Du er mit Stjul og mit Stjold,
Jeg venter paa dit Ord.
115. Viger fra mig, J. som gjøre Ondt,
At jeg maa holde min Guds Befalinger!
116. Hold mig oppe efter dit Ord, at jeg maa leve,
Og lad mig ikke blive tilstamme med mit Haab!
117. Understøt mig, at jeg maa blive frelst,
Saa vil jeg altid stue med Lyst paa dine Forskrifter.
118. Du kaster fra dig alle dem, som fare vild fra dine Forskrifter;
Thi deres Svig er sorglæves.
119. Som Slagger bortrydder du alle Ugudelige paa Jorden;
Derfor elsker jeg dine Vidnesbyrd.
120. Af Stræk for dig gys min Krop,
Og jeg frygter for dine Domme.

P.

121. Jeg har øvet Ret og Retfærdighed;
Du vil ikke overgive mig til mine Undertrykkere.
122. Gaa i Borgen for din Tjener, at det maa gaa ham vel;
Lad ikke de Hovmodige undertrykke mig!
123. Mine Dine vansmægte af Længsel efter din Frelse
Og efter din Retfærdigheds Ord.
124. Gjør med din Tjener efter din Mistundhed,
Og lær mig dine Forstrifter!
125. Jeg er din Tjener; undervis mig,
At jeg maa kjende dine Bidneshyrd!
126. Det er Tid for Herren at handle;
De have brudt din Lov.
127. Derfor elsker jeg dine Befalinger
Mere end Guld og end fint Guld.
128. Derfor holder jeg alle Bud om alle Ting for rette;
Jeg hader al Løgnens Sti.

Q.

129. Underfulde ere dine Bidneshyrd;
Derfor bevarer min Sjæl dem.
130. Dine Ords Aabenbaring oplyser,
Den gjør Enfoldige forstandig.
131. Jeg aabnede min Mund og hige,de,
Thi jeg længedes efter dine Befalinger.
132. Vend dig til mig og vær mig naadig,
Som billigt er mod dem, der elske dit Navn
133. Besæft mine Trin i dit Ord,
Og lad ingen Uret herske over mig!
134. Forløs mig fra Menneffers Vold,
Saa vil jeg holde dine Bud!
135. Lad dit Ansigt lyse over din Tjener,
Og lær mig dine Forstrifter!
136. Mine Dine henslyde i Vandstrømme
Over dem, som ikke holde din Lov.

R.

137. Du er retfærdig, Jehovah,
Og dine Domme ere retvise.

138. Du har forordnet dine Vidnesbyrd
 I Retsfærdighed og stor Trofasthed.
139. Min Nidkjærhed har fortæret mig,
 Fordi mine Modstandere have glemt dine Ord.
140. Dit Ord er saare lutret,
 Og din Tjener elsker det.
141. Jeg er liden og foragtet;
 Jeg har ikke glemt dine Befalinger.
142. Din Retsfærdighed er en evig Retsfærdighed
 Og din Lov er Sandhed.
143. Nød og Trængsel fandt mig;
 Dine Befalinger ere min Lyft.
144. Dine Vidnesbyrd ere retfærdige til evig Tid
 Undervis mig, at jeg maa leve!

S.

145. Jeg raaber af ganske Hjerte, svar mig,
 Jehovah jeg vil bevare dine Forfkrifter.
146. Jeg raaber til dig; frels mig,
 Saa vil jeg holde dine Vidnesbyrd!
147. Jeg var aarle oppe i Morgendæmningen og raabte;
 Jeg ventede paa dine Ord.
148. Mine Dine vare oppe før Mattevagterne,
 For at jeg kunde grunde paa dit Ord.
149. Hør min Røst efter din Misfandhed!
 Jehovah, hold mig ilibe efter dine Domme.
150. De ere komne mig nær, som jage efter Udaad;
 Fra din Lov ere de komne langt bort.
151. Du er nær, Jehovah,
 Og alle dine Befalinger ere Sandhed.
152. For længe siden har jeg erkjendt af dine Vidnesbyrd,
 At du har grundet dem for evig Tid.

T.

153. Se min Elendighed og udfri mig;
 Thi jeg har ikke glemt din Lov.
154. Før min Sag og forløs mig,
 Hold mig ilibe efter dit Ord!
155. Frelse er langt borte fra de Ugudelige;
 Thi de søge ei hen til dine Forfkrifter.

156. Din Barmhertighed er stor, o Jehovah!
Hold mig ilibe efter dine Domme!
157. Mange ere mine Forfølgere og mine Modstandere;
Jeg er ikke afvejen fra dine Vidnesbyrd.
158. Jeg saa de Troløse og væmmedes,
Efter som de ikke holdt dit Ord.
159. Se, at jeg har elsket dine Bud;
Jehovah, hold mig ilibe efter din Miskundhed!
160. Summen af dit Ord er Sandhed,
Og til evig Tid bestaar al din Retfærdigheds Dom.

U.

161. Fyrster forfulgte mig uden Marsag;
Men mit Hjerte frygtede for dine Ord.
162. Jeg glæder mig over dit Ord
Som En, der finder meget Bytte.
163. Løgn har jeg hadet og afstøjet,
Din Lov har jeg elsket.
164. Enhv Gange om Dagen har jeg prisjet dig
For din Retfærdigheds Love.
165. Megen Fred have de, som elste din Lov,
Og der er intet Anstød for dem.
166. Jeg har ventet paa din Frelse, Jehovah,
Og jeg har holdt dine Bud.
167. Min Sjæl har holdt dine Vidnesbyrd,
Og jeg elskede dem saare.
168. Jeg har holdt dine Bud og dine Vidnesbyrd;
Thi alle mine Veie ere for dit Ansigt.

V.

169. Lad mit Klageraad, Jehovah, komme nær for dit Ansigt!
Undervis mig efter dit Ord!
170. Lad min hdmgye Begjæring komme for dit Ansigt,
Frels mig efter dit Ord!
171. Mine Bæber skulle lade Pris udstrømme;
Thi du lærer mig dine Forstrifter.
172. Min Tunge skal synge om dit Ord;
Thi alle dine Befalinger ere Retfærdighed.
173. Lad din Haand være mig til Hjælp;
Thi ieg har udvalgt dine Bud.

174. Jeg længes efter din Frelse, Jehovah,
 Og din Lov er min Lyst.
175. Lad min Sjæl leve og love dig,
 Og lad dine Domme hjælpe mig!
176. Farer jeg vild, — opsig din Tjener som et fortabt Faar;
 Thi jeg har ikke glemt dine Befalinger.

Psalm 120.

1. Sang ved Fæstretiserne.

1.

Til Jehovah raabte jeg i min Nød
 Og han svarede mig.

2. Jehovah, o, fri min Sjæl fra Bøgnens Læbe,
 Fra en svigefuld Tunge.

2.

3. Hvad skal han give dig og ydermere give dig,
 Du svigefulde Tunge?

4. Du Vældigs Pile, — hræksede,
 Tilligemed Bløder af Ghyvelbusten.

3.

5. Ve mig, at jeg lever som Fremmed blandt Mefecj,
 At jeg bor ved Kedar's Telt!

6. Længe nok bor min Sjæl blandt Fredshadere.

7. Jeg er Fred, men taler jeg, ere de for Krig.

Psalm 121.

1. Sang ved Fæstretiserne.

1.

Jeg opløfter mine Øine til Bjergene;
 Hvorifra skal min Hjælp komme?

2. Min Hjælp kommer fra Jehovah,
 Himmelen's og Jordens Staber.

2.

3. Han skal ingenlunde lade din Fod vakle.
 Din Vogter skal ingenlunde slumre;

4. Se, ikke slumrer og ikke sover
 Den Israels Vogter.

3.

5. Jehovah er din Bogter,
Jehovah din Skygge ved din Høire;
6. Om Dagen skal Solen ei stifte dig,
Ikke heller Maanen om Natten.

4.

7. Jehovah skal bevare dig fra alt Ondt;
Han skal bevare din Sjæl.
8. Jehovah skal bevare din Udgang og Indgang
Fra nu af og indtil evig Tid.

Psalme 122.

1. Sang ved Festræiserne. Af David.

Jeg glædede mig ved dem, som sagde til mig:
„Vi ville gaa op til Jehovahs Hus!“

2. Stille stode vore Fødder
I dine Porte, Jerusalem!

I. 1.

3. Jerusalem, du, der er opført
Som en Stad, der er tæt sammenbygget;
4. Hvor Stammerne drage op,
Jehovahs Stammer, —

2.

En Forstrift for Israel —
For at prise Jehovahs Navn;

5. Thi der ere Stole satte til Doms,
Davids Huses Stole.

II. 1.

6. Beder om Jerusalems Fred,
Dem gaar det vel, som elsker dig!
7. Fred være inden din Vold,
Belfærd i dine Paladser!

2.

8. For mine Brødre og Venners Skyld
Vil jeg dog sige: „Fred være i dig!“
For Jehovahs, vor Guds Huses Skyld.
Vil jeg søge dit Bedste.

Psalm 123.

1. Sang ved Festreiserne.

1.

Til dig opløfter jeg mine Dine,
Du, som troner i Himmelen!

2. Se, ligesom Tjeneres Dine
-
- Skue hen til deres Herres Haand.

2.

Ligesom en Tjenestepiges Dine
Skue hen til hendes Frues Haand,
Saa skue vore Dine hen til Jehovah, vor Gud,
Indtil han vorder os naadig.

3.

3. Vær os naadig, Jehovah, vær os naadig!
Thi vi ere blevne saare mættede med Foragt;
4. Saare mættet er vor Sjæl bleven
Af de Trygges Spot, de Stoltes Foragt.

Psalm 124.

1. Sang ved Festreiserne. Af David.

1.

Havde ikke Jehovah været med os —
Saa sigе dog Israell! —

2. Havde ikke Jehovah været med os,
-
- Da Mennesker stode op imod os:

2.

3. Da havde de opslugt os levende,
Der deres Brede var optændt mod os;
4. Da havde Vandene overskyllet os, —
En Strøm var gangen over vor Sjæl;
5. Da vare de gangne over vor Sjæl
De stolte Bande.

3.

6. Lovet være Jehovah, som ikke gav os hen
Til et Klov for deres Tænder. —
7. Vor Sjæl er sluppen som Fugl af Fængernes Snare, —
Snaren er sønderreven og vi, vi ere undslupne.
8. Vor Hjælp er i Jehovahs Navn,
Som gjorde Himmel og Jord.

Psalm 125.

En Sang ved Festreiserne.

1.

1. De, sig forlade paa Jehovah, ere som Bions Bjerg;
Der ikke roffes; evindeligt staar det. —
2. Jerusalem — Bjerger ere trindt om det,
Og Jehovah trindt om dit Folk fra nu og til evig Tid.

2.

3. Thi ikke hvile skal Ugudelighedens Spir
Paa de Retfærdiges Lod,
Paa det at de Retfærdige ikke skulle udrykke
Efter Uretfærdighed sine Hænder.

3.

4. Gjør Godt, Jehovah, imod de Gode,
Imod dem, som ere oprigtige i sine Hjerter!
5. Men dem, som høre af til sine krogede Veie,
Skal Jehovah lade fare med dem, som øve Uret.
Fred være over Israell!

Psalm 126.

1. En Sang ved Festreiserne.

1.

Da Jehovah, lod Bions Fanger vende tilbage,
Da vare vi som Drømmende;

2. Da fyldtes vor Mund med Latter
Og vor Tunge med Jubel;

2.

Da sagde man blandt Hedningerne:
„Store Ting har Jehovah gjort med disse“. —

3. Store Ting har Jehovah gjort imod os,
Vi bleve vel glade.

3.

4. Lad, o Jehovah, vore Bortførte vende tilbage
Ligesom Regnbættene i Skylandet!
5. De, som saae med Taarer,
De skulle høste med Frydemaal.

4.

6. Han gaar sin Gang under Graad,
Værende den Sæd, han strør ud, —

Han kommer hjem med Frydemaal,
Bærende sine Kornbaand.

Psalm 127.

1. Sang ved Festreiserne. Af Salomo.

1.

Der som Jehovah ikke bygger Huset,
Arbejde de forgjæves, som bygge derpaa;
Der som Jehovah ikke vogter Staden,
Baager Vægteren forgjæves.

2.

2. Forgjæves er det, at I staa aarle op,
Sildig sætte Eder ned.
Ved Møjsommeligheds Brød —
Vigervis giver Han sin Elskede det isøve.

3.

3. Se, Børn ere Jehovahs Gave,
Livsfrugt er en Raadson;
4. Som Pile i den Vældiges Haand,
Saa ere Ungdoms Sønner.

4.

5. Ulykkelig er den Mand,
Som har sit Røgger fuldt af dem!
6. De skulle ikke blive tilstamme,
Naar de tale med Fiender til Ting.

Psalm 128.

1. Sang ved Festreiserne.

1.

Ulykkelig hver den som frygter Jehovah,
Som vandrer paa hans Veie!

2. Dine Hænders Erhverv skal du visjelig nyde;
Ulykkelig er du, og det gaar dig vel.

2

3. Din Hustru som frugtbart Vintræ i Husets Indre,
Dine Børn som Oljebøtte rundt dit Bord, —
4. Se, saaledes bliver den Mand velsignet,
Som frygter Jehovah.

3.

5. Jehovah skal velsigne dig fra Zion!
 Og sku med Lykt Jerusalems Lykte
 Alle dit Livs Dage!
 Og sku Børn af dine Børn!
 Fred være over Jsrael!

Psalm 129.

1.

1. Sang ved Fjestrøerne.
 Meget have de trængt mig fra min Ungdom af
 Saa sig dog Jsrael! —
 2. Meget have de trængt mig fra min Ungdom af,
 Dog have de ikke faaet Overhaand med mig.

2.

3. Min Ryg have Plougmand ploidet,
 De have draget sine Furor lange.
 4. Jehovah er retfærdig,
 Han har afhugget de Ugudeliges Hæd.

3.

5. De maa blive bestjæmmede og vige tilbage,
 Alle de, som hade Zion;
 6. De maa blive som Græs paa Tagene,
 Hvilket er tørt, før det rykkes op, —

4.

7. Hvormed Høstmanden ikke fylder sin Haand,
 Ei heller den, som binder Kornbaand, sit Fang.
 8. Og ei sig Forbigaaende: „Jehovahs Velsignelse over Eder;
 Vi velsigne Eder i Jehovahs Navn!“

Psalm 130.

1. Sang ved Fjestrøerne.

1.

1. Af det Dybe kalder jeg paa dig, Jehovah!
 2. Herre, hør paa min Røst,
 Lad dine Øren være agtsomme
 Paa mine hjdmhyge Begjæringers Røst!

2.

3. Dersom du, Jehovah, vil beholde Misgjerninger —

O, Herre, hvo kan da bestaa?

4. Thi hos dig er Forladelsen,
Paa det du maa frygles.

3.

5. Jeg har blet paa Jehovah, min Sjæl har blet,
Dg jeg venter paa hans Ord,
6. Min Sjæl venter paa Herren, mere end Bøgtene paa
Bøgtene paa Morgenen. [Morgenen —

4.

7. Bent, Jsrael, paa Jehovah;
Thi hos Jehovah er Miskundheden,
Dg megen Forløsning er hos ham.
8. Dg han skal forløse Jsrael fra alle dets Misgjerninger.

Psalm 131.

1. En Sang ved Festreiserne. Af David.
Jehovah, mit Hjerte er ikke hovmodigt og mine Dine ikke høie
Dg ikke vandrer jeg i Ting for store,
Dg som ere mig for underlige.
2. Sandelig, jeg har bragt min Sjæl til at være stille,
Dg til at tie, som et afvant Barn hos sin Moder;
Som det afvante Barn er min Sjæl hos mig,
3. Bent, Jsrael, paa Jehovah
Fra nu af og indtil evig Tid!

Psalm 132.

1. Sang ved Festreiserne.

1.

- Thukom, Jehovah, David
Al hans Sorg og Møiel
2. Ham, som svor Jehovah,
Gav Jakobs Bældige det Løfte:
  3. „Jeg vil ikke gaa ind i mit Huses Paaun,
„Jeg vil ikke stige op paa min Sengs Leie,
  4. „Jeg vil ikke unde mine Dine Søn,
„Mine Dienlaag Blund,
  5. „Førend jeg finder et Sted for Jehovah,
„En Bolig for Jakobs Bældige.“

2.

6. Se, vi hørte om den*) i Efrata,
Vi fandt den paa Ja'ars**) Mærk.
7. Lader os indgaa til hans Bolig,
Tilbede for hans Fødders Stammel!
8. Staa op, Jehovah, til dit Hvilested,
Du og din Ghyfes Ark!
9. Lad dine Præster klæde sig i Ketsfærdighed
Og dine Fromme raabe med Fryd!
10. For Davids, din Tjeners Skjld,
Vis ikke din Salvede tilbage!

3.

11. Svoret har Jehovah David,
J Sandhed, ei tager han det tilbage:
„Af din Vids Frugt
„Vil jeg sætte paa din Trone.
12. „Dersom dine Børn holde min Pagt
„Og mine Vidnesbyrd, som jeg vil lære dem,
„Da skulle og dine Børn for evigt
„Siddes paa din Trone.“
13. Thi udkaaret har Jehovah Zion,
Begjært det til Bolig for sig: —

4.

14. „Dette er mit Hvilested for evigt,
„Her vil jeg bo, fordi jeg har begjæret det;
15. „Dets Spiise vil jeg velsigne,
„Dets Fattige vil jeg mætte med Brød,
16. „Og dets Præster vil jeg klæde i Frelse,
„Og dets Fromme skulle raabe med Fryd.
17. „Der vil jeg lade et Horn opvoxe for David,
„Berebe en Lampe for min Salvede;
18. „Hans Fiender vil jeg klæde i Skam,
„Men paa ham skal hans Krone straae.“

---

*) D. e. Pagtens Ark. **) D. e. Kirjat Yearim, hvor Arken stod, da David flyttede den til Jerusalem. 1 Sam. 6, 21.

Psalm 133.

1. En Sang ved Festreiserne. Af David.
Se, hvor godt og hvor lifligt det er,
At Brødre ogsaa bo sammen.
2. Det er som den gode Olie paa Hovedet,
Som flyder ned paa Skjægget, Arons Skjæg,
Der flyder ned paa Sømmen af hans Klædebon;
3. Som Hermon=Dug, der flyder ned paa Zions Bjerg;

Thi der har Jehovah beklædt Betsignelsen,
Dit indtil evig Tid.

Psalm 134.

1. Sang ved Festreiserne.
Se, lover Jehovah,
Alle I, Jehovahs Tjenere!
I, som staa i Jehovahs Hus
Om Nætterne!
2. Opfør Ederes Hænder til Helligdommen,
Og lover Jehovah!
3. Jehovah velsigne dig fra Zion!
Han, som gjorde Himmel og Jord.

Psalm 135.

1. Halleluja!
Lover Jehovahs Navn,
Lover, I, Jehovahs Tjenere!
2. I, som staa i Jehovahs Hus,
I vor Guds Huses Forgaarde!
3. Lover Jehovah,
Thi Jehovah er god!

I. 1.

- Lovsanger hans Navn,
Thi det er lifligt;
4. Thi Jehovah har udvalgt sig Jakob, —
Israël til sin Eiendom;
  5. Thi jeg ved, at Jehovah er stor,
Og vor Herre større end alle Guder.

20. Lovis Gud, lover Jehovah!
 I, som frygte Jehovah, lover Jehovah!
 21. Lovet være Jehovah fra Zion,
 Han, som bor i Jerusalem!
 Halleluja!

Psalm 136.

1. Takker Jehovah, thi han er god,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed!
 2. Takker ham, Gudernes Gud,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 3. Takker ham, Herrernes Herre, —
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 I. 1.
 4. Ham, som alene gør store Undergjerninger,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 5. Ham, som gjorde Himmelen med Forstand,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 6. Ham, som udbredte Jorden over Vandene, —
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 2.
 7. Ham, som gjorde de store Ds,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 8. Solen til at herste om Dagen,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 9. Maanen og Stjernerne til at herste om Natten, —
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 II. 1.
 10. Ham, som slog Egypterne i deres Førstefødte,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 11. Og førte Israæl ud af deres Midte,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 12. Med stærk Haand og med udstrakt Arm, —
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 2.
 13. Ham, som skar det røde Hav tværs over,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed,

14. Og Iob Israel gaa midt igjennem det,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 15. Og styrkede Pharao og hans Hær i det røde Hav, —
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.

III. 1.

16. Ham, som førte sit Folk gjennem Ørtenen,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 17. Ham, som slog store Konger,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 18. Og ihjelslog herlige Konger, —
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.

2.

19. Amoriternes Konge Sihon,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 20. Og Basans Konge Og,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 21. Og gav deres Land til Arv, — Arv til Israels sin Tjener,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.

22. Ham, som kom os ihu i vor Fornedrelse,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 23. Saa han rev os ud af vore Fienders Bold,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.
 24. Ham, som giver alt Kjød Føde, —
 Thi evindelstg varer hans Miskundhed.
 25. Takker ham, Himmelsens Gud,
 Thi evindelig varer hans Miskundhed.

Psalm 137.

I. 1.

1. Ved Babels Floder, der sad vi,
 Og brast i Graad, naar vi kom Zion ihu;
 2. Paa Piletræerne derudi
 Havde vi hængt vore Harper;
 2.
 3. Thi der forlangte de, som havde bortført os,
 Sangens Ord af os;
 Vore Plagere (forlangte) Glæde:
 „Synger for os af Zions Sange!“

II 1.

4. Hvorledes skulle vi synge Jehovahs Sang
Paa fremmed Grund?
5. Glemmer jeg dig, Jerusaleml,
Saa svigte min Høire!

2.

6. Min Tunge klæbe ved min Gane,
Om jeg ikke kommer dig ihu;
Om jeg ikke sætter Jerusaleml
Over min høieste Glæde!

III. 1.

7. Kom, Jehovahl, Edoms Børn
Jerusalemls Dag ihu,
Dem, som sagde: „Gjører barm, gjører barm
„Vige ned til Grunden i den!“

2.

8. Babels Datter, du Odelagtel! Held den, som betaler dig
Den Gjerning, du øvede mod os!
9. Held den, som griber og knuser
Dine Spædbørn mod Klippen!

Psalm 138.

1. Af David.

1.

Takke dig vil jeg af mit ganste Hjerte, —
For Gudernes Dine lovsynge dig.

2. Kaste mig ned ved dit hellige Tempel,
Og takke dit Navn for din Naade og din Sandhed;
Thi herlig over alt dit Navn har du gjort din Forjættelse
3. Den Dag, jeg raabte, svarede du mig, —
Du gjorde mig frimodig; i min Sjæl kom Styrke.

2.

4. Takke dig, Jehovahl, skulle alle Jordens Konger,
Naar de saa høre din Munds Udsagn;
5. Og synge skulle de om Jehovahs Veie,
Thi stor er Jehovahs Herlighed;
6. Ja, Jehovahl er ophøiet,
Og til den Ringe ser han,
Og den Stolte fjender han langt fra.

3.

7. Om jeg vandrer midt i Trængsel,
Holder du mig ilive;
Mod mine Fienders Brede udstrækker du din Haand,
Og frelser mig ved din Høire.
8. Jehovahl vil fuldende sin Gjerning for mig;
Jehovahl, din Mistundhed varer evindelig, —
Dine Hænders Gjerninger opgive du ikke!

Psalm 139.

1. Til Sangmesteren. Af David; en Psalm.

I. 1.

Jehovah, du randsager mig,

Saa at du kjender mig.

2. Du, du kjender min Sidde og min Opstaaen,
Du forstaaer min Tænken fra det Fjerne.

2.

3. Min Vandren og min Vigen gransker du,

Og alle mine Veie kjender du grant;

4. Thi der er ikke et Ord paa min Tunge,
Se, du Jehovah, kjender det alt sammen.

3.

5. Bagfra og forfra holder du mig omsluttet,

Og du lægger paa mig din Haand, —

6. At forstaa dette er mig for underligt,
Det er for høit, jeg magter det ei.

II. 1.

7. Hvor skal jeg gaa hen fra din Aand,

Og hvor skal jeg fly fra dit Ansigt?

8. Farer jeg op til Himmelen, saa er du der,
Og vilde jeg rede mit Veie i Dødsriget, se du er der.

2.

9. Tager jeg Morgenrødens Ringer,

Vil jeg bo ved Havets yderste Grændse, —

10. Og saa der vil din Haand føre mig,
Og din Høire holde mig fast.

3.

11. Og siger jeg: Idel Mørke skjule mig,

Og Lyset omkring mig vorde Nat, —

12. Saa gjør selve Mørket det ikke mørkt for dig,
Og Natten lyser som Dagen, Mørket er som Lyset.

III. 1.

13. Thi du, du har skabt mine Myrer,

Du virkede mig i min Moders Liv.

14. Jeg priser dig, fordi jeg er forbausende vidunderlig dannet;
Vidunderlige ere dine Gjæringer, og min Sjæl kjender det

2.

15. Ikke vare mine Ben skjulte for dig,

Da jeg blev dannet i Løndom, — kunstig virket i Jordens
Inderside.

16. Mit Foster saa dine Dine, og i din Bog opskreves alle
De Dage, som bestemtes, da der ikke var en af dem.

3.

17. Og for mig, — hvor vægtige er dine Tanker, o Gud.
Hvor vældige deres Summer!

18. Jeg skal tælle dem, talrigere ere de end Sand, —
Naar jeg opvaagner og altid er hos dig.

IV. 1.

19. At du, Eloah, vilde slaa den Ugudelige ihjel,
Og I, blodgjerrige Mænd, viger fra mig!
20. De, som næbne dit Navn for at fremme onde Anslag, —
Tage det forsængeligt, — dine Fiender!

2.

21. Skulde jeg ikke hade dem, som hade dig, Jehovah,
Og afstø dem, som rejse sig mod dig?
22. Med fuldkomment Had hader jeg dem;
De ere mine Fiender.

3.

23. Randsag mig, o Gud, og kjend mit Hjerte,
Prøv mig og kjend mine Tanker!
Og se, om jeg er paa en Vej, der fører til Smerte,
Og led mig paa Evigheds Vej!

Psalm 140.

1. En Sangmesteren. En Psalm af David.

1.

2. Udfri mig, Jehovah, fra et ondt Menneske, —
For Voldsgjerningernes Mand vogte du mig, —
3. Slige, som tænke paa Ondt i Hjertet,
Som hver Dag samle sig til Krig.
4. De skjærpe sin Tunge som en Slange,
Og legift er under deres Læber. Sela.

2.

5. Bevar mig, Jehovah, for en Ugudeligs Hænder, —
For Voldsgjerningernes Mand vogte du mig, —
Slige, som tænke paa at bringe mine Fødder til Fald.
6. Hovmodige have skjult Strikker og Reb for mig,
De have udspændt Garn ved Siden af Veien.
De have sat Snarer for mig. Sela.

3.

7. Jeg siger til Jehovah: „Min Gud er du“;
Vend Øret, Jehovah, til mine hømhjæ Begjæringers Røst!
8. Jehovah Adonai er min Frelses Styrke;
Du dækker mit Hoved paa Rustningens Dag.
9. Giv ikke, Jehovah, den Ugudelige, hvad han begjærer,
Lad ikke hans onde Raad faa Fremgang! Sela.

4.

10. Opførte de, som omringe mig, sit Hoved,
Saa bedække deres Læbers Fortræd dem.
11. Der skal rystes Gløder over dem; i Jlden skal han styrte dem,
I Vandgrøfter, saa de ikke skulle rejse sig.

12. En mundfaad Mand skal ikke bestaa i Landet,
Voldsmanden skal han jage med Slag paa Slag.

5.

13. Jeg ved, at Jehovah skaffer den Glendige Ret,
De Fattige Retfærdighed.
14. Ja, de Retfærdige skulle prise dit Navn,
De Oprigtige skulle bo for dit Ansigt.

Psalm 141.

1. Psalm af David.

1.

- Jehovah, jeg kalder paa dig. Høyr dig til mig,
Vend Øret til min Røst, nu, jeg raaber til dig!
2. Lad min Bøn gjælde som Røgelsesoffer for dit Ansigt,
Mine Hænders Oploftelse som et Aften-Madoffer!
3. Sæt du, Jehovah, Vagt for min Mund
Vagt mine Læbers Dør!

2.

4. Vei ikke mit Hjerte til en ond Sag,
Til Ugudeligheds Gjerninger mod Mænd, som øve Uret.
Og ikke smage deres Søfferier vil jeg.
5. En Retfærdig slaa mig i Kjærlighed og tugte mig,
For saadan Hovedolje vægte sig ei mit Hoved;
Thi endnu møder jeg med min Bøn deres Ondskab.

3.

6. Redsthyrte ved Klippens Sider blive deres Dommere,
Og de hørte mine Ord, at de vare liflige *).
7. Som naar man pløier og fløver Jorden,
Gre vore Ben saae ved Dødsrigets Rand.
8. Thi til dig, Jehovah Adonai, se mine Bøne,
Paa dig forlader jeg mig; udøs ikke min Sjæl!

4.

9. Bevar mig for Fjenden, som de have udstillet for mig,
Og for deres Snarer, som øve Uret!
10. Lad de Ugudelige falde i sine egne Garn,
Medens jeg gaar uskadt forbi.

Psalm 142.

1. Et Messikil af David, da han var i Gulen; en Bøn.

1.

2. Med min Røst raaber jeg til Jehovah,
Med min Røst beder jeg hdmgyelig til Jehovah.
3. Jeg udøser for hans Ansigt min Kummer,
Jeg giver min Nød tilkjende for hans Ansigt.

* Sigter vistnok til 1 Sam. 24, 9.

4. Naar min Aand vansmægter i mig,
Kjender dog du min Sti.

2.

Paa den Wei, jeg skal vandre,
Have de skjult Snarer for mig.

5. Stu til min høire Side og se,
Der er ingen, som kjendes ved mig;
Al Tilflugt er borte for mig,
Der er ingen, som spørger efter min Sjæl.

3.

6. Jeg raaber til dig, Jehovah! Jeg siger:
Du er min Tilflugt, min Del i de Levendes Land.

7. Giv Agt paa mit Klagemaal,
Thi jeg er bleven saare elendig;
Udfri mig fra mine Forfølgere,
Thi de ere mig for stærke.

4.

8. Før min Sjæl ud af Fængslet,
Saa jeg kan love dit Navn;
De Retfærdige skulle samle sig i Kreds om mig,
Naar du gjør vel imod mig.

Psalm 143.

1. Psalm. Af David.

1.

Jehovah, hør min Bøn, vend Øret til mine ndmte Begjæ-
ringer;

Svar mig i din Trofasthed, i din Retfærdighed!

2. Og gaa ikke irette med din Tjener;
Thi ingen, som lever, er retfærdig for dit Ansigt.

3. Thi Fienden har forfulgt min Sjæl, knust mit Liv til
Jorden,
Lad mig faa Bolig paa mørke Steder som forlængesiden
Døde.

2.

4. Og min Aand er vansmægtet i mig,
Mit Hjerte er forfærdet i mit Indre.

45. Jeg kommer fordums Dage ihu, eftertænker alt dit Værk,
Paa dine Hænders Gjerning grubler jeg.

6. Jeg udbreder mine Hænder til dig,
Min Sjæl længes efter dig som et vansmægtende Land. Sela.

3.

7. Stynd dig at svare mig, Jehovah! Min Aand hen'eres.
Stjul ikke dit Ansigt for mig,

Saa jeg bliver lig dem, som fare ned i Graven.

8. Lad mig aarle høre din Miskundhed; thi paa dig stoler
Rundgjør mig den Wei, jeg skal vandre; lieg.
Thi til dig opløfter jeg min Sjæl.

4.

9. Udfri mig fra mine Fiender, Jehovah!
Hos dig søger jeg Ly.
10. Lær mig at gøre, hvad der er dig til Behag;
Thi du er min Gud.
Din gode Ånd lede mig paa jevnt Land!
11. For dit Navns Skyld, Jehovah, vil du holde mig ilibe.

5.

- I din Retfærdighed vil du føre min Sjæl ud af Trængsel.
12. Og i din Miskundhed vil du udrydde mine Fiender
Og ødelægge alle dem, som trænge min Sjæl;
Thi jeg er din Tjener.

Psalm 144.

1. Af David.

1.

- Lobpriset være Jehovah, min Klippe,
Som lærer mine Hænder til Kamp, mine Fingre til Krig,
2. Min Naade og min Fæstning, min Borg og min Befrier,
Mit Skjold og den, i hvem jeg er tryg,
Som bøier mit Folk under mig.
3. Jehovah, hvad er et Menneſte, at du erkjender ham, —
En Dødeligs Søn, at du agter paa ham!
4. Et Menneſte, Aandedrættet ligner han,
Hans Dage ere som en svindende Skygge.

2.

5. Jehovah, høi din Himmel og far ned,
Rør ved Bjergene, saa de rhygel
6. Lad Lyn lyne og adspred dem,
Udsend dine Pile og forvir dem,
7. Udræk dine Hænder fra det Høie!
Udfri og red mig af store Bænde,
Af Fremmedes Sønners Haand,
8. Hvis Mund taler Svig,
Og hvis Høire er en Falskheds Høire.

3.

9. Gud! en ny Sang vil jeg sjenge dig,
Paa tistrænget Harpe spille for dig, —
10. Du, som skjænter Kongerne Frelse,
Som redder David, din Tjener,
Fra det onde Sværd.
11. Udfri mig og red mig
Af Fremmedes Sønners Haand,
Hvis Mund taler Svig
Og hvis Høire er Falskheds Høire.

- ## Psalm 145.

- I. 1.

- 2.

- 3.

- 4.

- II. 1.

- 2.

- 3

12. 1. For at fundgiøre for Menneskenes Børn hans mægtige
Og hans Riges herlige Glands; [Værl,

13. m. Dit Rige er et Rige for alle Evigheder,
Dg dit Herredømme over alt varer gennem alle Slægter.

4.

14. o. Jehovah er det, som støtter alle dem, som falde,
Dg som oprejsner alle de Nedsæiede.

III. 1.

15. p. Alles Dine vogte paa dig,
Dg du giver dem deres Spise i sin Tid;
16. q. Du oplader din Haand,
Dg mætter alt det, som lever med Betsignelse.

2.

17. r. Retfærdig er Jehovah i alle sine Veie,
Dg misfandelig i alle sine Gjerninger;
18. s. Nær er Jehovah, hos alle, som kalde paa ham,
Hos alle, som kalde paa ham i Sandhed.

3.

19. t. Efter deres Behag, som frygte ham, gjør han,
Dg han hører deres Raab og frelser dem;
20. u. Jehovah er det, som bevarer alle, som elske ham,
Men alle de Ugudelige ødelægges han.

4.

21. v. Min Mund skal forkynde Jehovahs Pris
Dg alt Kjød love hans hellige Navn evindeligt og altid.

Psalm 146.

1.

1. Lovsinger Jehovah!
Min Sjæl, lov Jehovah!
2. Jeg vil love Jehovah, saalænge jeg lever,
Jeg vil lovsynge min Gud, saalænge jeg er til.

2.

3. Forlader Eder ikke paa Fyrster,
Paa et Menneſtebarn, hos hvem der ikke er Hjælp;
4. Hæver hans Aand ud, saa vender han tilbage til sit Støv;
Samme Dag ere hans stolte Tanker blevene til Intet.

3.

5. Salig den, hvis Hjælp er Jakobs Gud,
Hvis Haab er til Jehovah, hans Gud;
6. Han, som gjorde Himmel og Jord,
Havet og alt det, som er i dem.

4.

- Han, som bevarer Sandhed evindeligt,
7. Han, som stæffer de Fortrængte Ret,
Han, som giver de Hungrige Brød;
Jehovah sætter de Bundne i Frihed.

5.

8. Jehovah aabner de Blindes Øine,
Jehovah opreiser de Nedbøiede,
Jehovah elsker de Retfærdige.
9. Jehovah bevarer de Fremmede.

6.

- Faderløse og Enker holder han oppe,
De Ugudeliges Bei gjør han kroget;
10. Kongelig herfter Jehovah evindeligt,
Din Gud, Zion, fra Slægt til Slægt.
Halleluja!

Psalme 147.

1.

1. Lober Jehovah! Thi det er godt at lovsynge vor Gud:
Ja, det er livsaligt; vel sømmer sig Lovsang.
2. Jerusalems Gienopbygger er Jehovah,
Han samler Israels Fordrevne,
3. Han er den, som læger de Sønderknuste af Hjertet,
Og han forbinder deres Smerter.

2.

4. Han bestemmer Stjernernes Tal,
Han kalder dem alle ved Navn.
5. Stør er vor Herre og rig paa Kraft;
Paa hans Forstand er der intet Tal;
6. Jehovah holder de Sagtmodige oppe,
Fornedrer de Ugudelige indtil Jorden.

3.

7. Svarer Jehovah med Taksigelse!
Lovsynge vor Gud til Eithar!
8. Han, som dækker Himmelen med Skyer,
Som bereder Regn for Jorden,
Som lader Græs fremspire paa Bjergene.

4.

9. Han givet Kvæget dets Føde,
Kvædeungerne, som raabe.
10. Han har ikke Vist til Hestens Styrke,
Han har ikke Behag i Mandens Ven;
11. Behag har Jehovah i dem, ham frygte,
Dem, som vente paa hans Miskundhed.

5.

12. Pris Jehovah, Jerusalem!
Zion, lov din Gud!
13. Thi han har gjort dine Portes Stænger faste,
Han har velsignet dine Børn i din Midte;
14. Han er den, som skaffer dine Grændser Fred,
Han mætter dig med Hvedens Fedme.

6.

15. Han er den, som sender sin Tale til Jorden,
 Saare hastigen løber hans Ord;
 16. Han er den, som giver Sne som Uld,
 Han strør ud Rimfrost som Aske;
 17. Han kaster sin Hagel ud som Klumper,
 Hvad kan bestaa for hans Frost?

7.

18. Han sender sit Ord og smelter det alt;
 Han lader sit Veir blæse, Bænde rinde.
 19. Han kundgjorde Jakob sit Ord,
 Israhel sine Bud og sine Love.
 20. Saa har han ikke gjort mod noget Folk,
 Og Lovene, dem kjende de ikke.

Halleluja!

Psalm 148

Halleluja!

1.

- Lover Jehovah fra Himlene,
 Lover ham i det Høie!
 2. Lover ham, alle hans Engle,
 Lover ham, al hans Hær!
 3. Lover ham, Sol og Maane,
 Lover ham, alle I lyfende Stjerner!
 2.
 4. Lover ham, I Himlenes Himle,
 Og I Bænde, som er oven over Himlene!
 5. De skulle love Jehovahs Navn;
 Thi han bød og de bleve staaede,
 6. Og han satte dem paa deres Sted for stedse, for evigt,
 Lov gav han dem og de overskride ikke.

3.

7. Lover Jehovah fra Jorden,
 I Søhyrer og alle Vanddyb,
 8. Ild og Hagel, Sne og Damp,
 Stormvind, som udretter hans Ord,
 9. I Bjerge og alle Høie,
 Frugttræer og alle Cedere!

4.

10. I vilde Dyr og alt Kvæg,
 Kræbdyr og vingede Fugle,
 11. I Jordens Konger og alle Folk,
 I Fyrster og alle Jordens Dommere,
 12. I Unglinger, saa og I Jomfruer,
 I Gamle tillige med de Unge!

5.

13. De skulle love Jehovahs Navn;
 Thi høit ophøiet er hans Navn, det alene;
 Hans Majestæt er over Jorden og Himmelen,
 14. Og han har ophøiet et Horn for sit Folk,
 Til en Lovsang for alle sine Fromme,
 For Israels Børn, det Folk, som er ham nær.
 Halleluja!

Psalm 149.

1. Halleluja!

1.

- Synger Jehovah en ny Sang,
 Hans Pris i de Frommes Forsamling!
 2. Israel glæde sig i sin Staber,
 Zions Børn fryde sig i sin Konge;
 3. De skulle love hans Navn med Dands,
 Lovsunge ham til Pause og Cithar.

2.

4. Thi Jehovah har Behag i sit Folk,
 Han smykker de Fromme med Frelse.
 5. De Fromme skulle fryde sig i Herlighed,
 De skulle juble paa sit Leie.
 6. Guds Ophøielse er i deres Mund,
 Og et tveegget Sværd i deres Haand, —

3.

7. For at fuldbyrde Gavn paa Hedningerne,
 Straffedommen paa Folkestammerne;
 8. For at binde deres Konger med Lænker,
 Deres fornemme Mænd med Jerntjeder;
 9. For at fuldbyrde paa dem den Dom, som er skreven,
 Dette er en Værelse for alle hans Fromme.

Halleluja!

Psalm 150.

1. Halleluja!

- Lover Gud i hans Helligdom,
 Lover ham i hans Vældes udstrakte Befæstning!
 2. Lover ham for hans mægtige Gjerninger,
 Lover ham efter hans Storheds Fylde!
 3. Lover ham med Basunklang,
 Lover ham med Harpe og Cithar!
 4. Lover ham med Pause og Dands,
 Lover ham med Streng og Fløite!
 5. Lover ham med tonende Chymler,
 Lover ham med høitklingende Chymler!
 6. Alt, hvad der har Aande, love Jehovah!

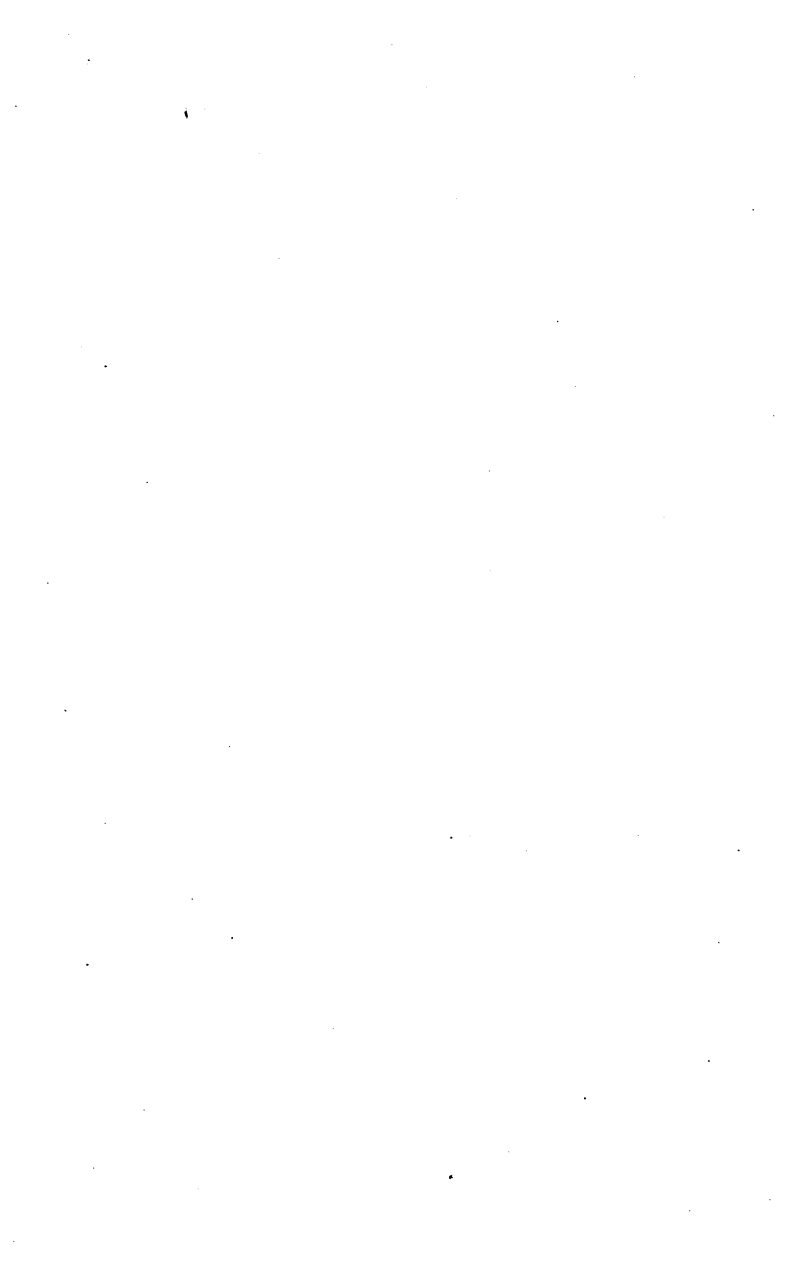
Halleluja!

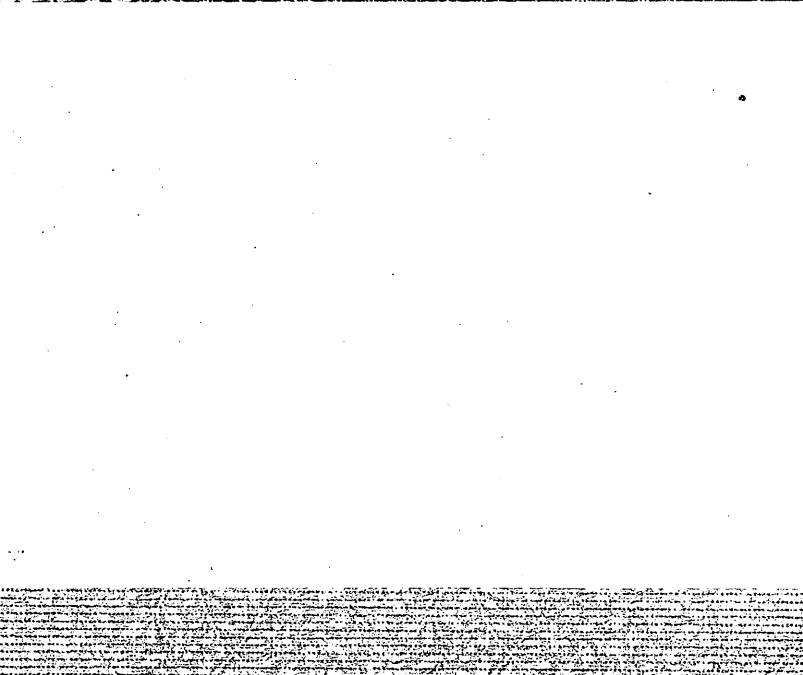
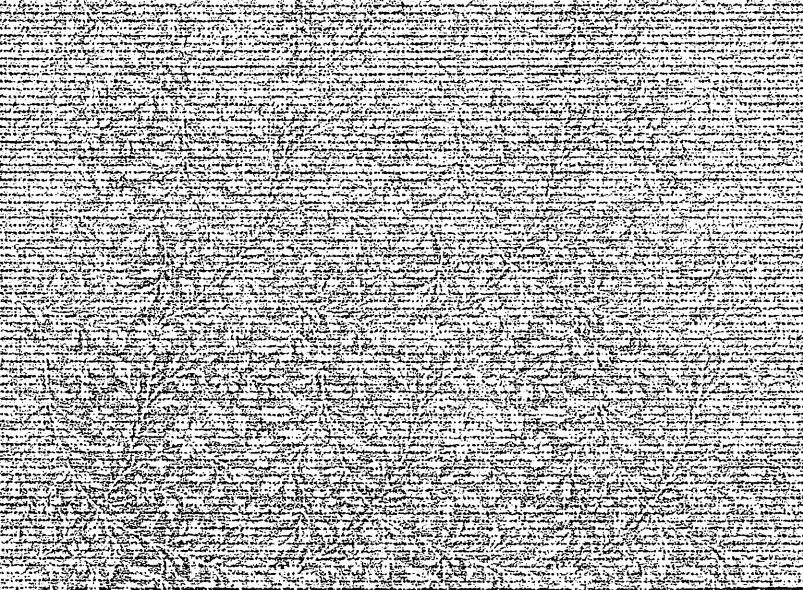
Indholdsfortegnelse over Psalmerne.

Psalme.	Side.	Psalme.	Side.
1 -----	139	36 -----	129
2 -----	74	37 -----	132
3 -----	161	38 -----	90
4 -----	141	39 -----	145
5 -----	242	40 -----	163
6 -----	91	41 -----	147
7 -----	57	42 -----	168
8 -----	124	43 -----	168
9 -----	127	44 -----	78
10 -----	127	45 -----	128
11 -----	141	46 -----	119
12 -----	629	47 -----	95
13 -----	44	48 -----	120
14 -----	131	49 -----	160
15 -----	156	50 -----	159
16 -----	157	51 -----	92
17 -----	41	52 -----	34
18 -----	106	53 -----	131
19 -----	125	54 -----	40
20 -----	105	55 -----	148
21 -----	110 5	56 -----	28
22 -----	74	57 -----	50
23 -----	174	58 -----	35
24 -----	68	59 -----	25
25 -----	140	60 -----	81
26 -----	138	61 -----	171
27 -----	36	62 -----	145
28 -----	142	63 -----	161
29 -----	109	64 -----	48
30 -----	70	65 -----	114
31 -----	37	66 -----	111
32 -----	93	67 -----	115
33 -----	104	68 -----	84
34 -----	29	69 -----	165
35 -----	59	70 -----	165

Psalm.	Side.	Psalm.	Side.
71	147	111	236
72	180	112	236
73	158	113	237
74	198	114	238
75	143	115	237
76	118	116	238
77	194	117	238
78	195	118	216
79	199	119	241
80	79	120	244
81	116	121	244
82	143	122	127,245
83	76	123	245
84	170	124	112,246
85	202	125	246
86	27	126	247
87	204	127	247,127
88	186	128	248
89	190	129	248
90	218	130	248
91	219	131	69
92	220	132	249
93	221	133	69
94	221	134	251
95	222	135	251
96	225	136	251
97	226	137	240
98	227	138	73
99	227	139	132
100	228	140	55
101	67	141	53
102	215	142	31
103	71	143	30
104	229	144	103
105	201,232	145	175
106	201,233	146	254
107	233	147	255
108	235	148	256
109	149,235	149	258
110	66,235	150	259

2008

UNIVERSITY OF CHICAGO

48 455 610

